

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Michiko Aoyama

31 dilde 2 milyondan fazla okur

Aradığın Şey Kütüphanede Saklı

“Bir tutam tuhaflıkla
tatlandırılmış çağdaş bir Tokyo
hikâyesi. İçinize dokunacak.”

Japan Times

Çeviri: İrem Akçay

 domingo

ARADIĞIN ŞEY KÜTÜPHANEDE SAKLI

ARADIĞIN ŞEY KÜTÜPHANEDE SAKLI

M1CH1KO AOYAMA

Japonca aslından çeviri:
İrem Akçay

domingo

ARADIĞIN ŞEY KÜTÜPHANEDE SAKLI
MICHIKO AOYAMA

Özgün ismi: Osagashimono Wa Toshoshitsu Made
© Michiko Aoyama 2020
Tüm hakları saklıdır.

Bu kitabın orijinal Japonca baskısı 2020'de Poplar Publishing Co., Ltd. tarafından yayımlanmıştır. Türkçe yayın hakları The English Agency (Japan) Ltd. ve New River Literary Ltd. aracılığıyla Poplar Publishing Co., Ltd.'den alınmıştır.

© 2024 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 46105

Çeviri: İrem Akçay
Editör: Ebru Okyar
Son okuma: Buse Olçay
Özgün sanat yönetimi: Marianne Issa El Khoury/TW
Özgün kapak tasarımı: Anna Morrison
Kapak uyarlama: Hamdi Akçay
Sayfa uygulama: Özkan Köse

ISBN: 978 605 198 342 4

Baskı: Ağustos 2024
Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
34295 Küçükçekmece İstanbul
Tel: 0212 463 71 25 • Sertifika No: 41707

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Cumhuriyet Cad. Pak Apt. No: 30
Kat: 1 Daire: 3 Şişli İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

Bölüm I

TOMOKA, 21 YAŞINDA, KADIN GİYİM BÖLÜMÜ, SATIŞ DANIŞMANI

Saya'dan, "Sevgili yaptım," diye Line mesajı gelince nasıl biri olduğunu sordum. Sadece, "Doktor," şeklinde yanıt verdi.

Nasıl biri olduğunu sormama rağmen karakterini ve dış görünüşünü atlayarak sadece işinden bahsetmişti. Ne doktoru olduğunu da söylemedi. Oysa doktorların ayrı ayrı bir sürü branşı vardır, değil mi?

Aslında ben de bir kişiden bahsederken meslekten söz etmenin, o kişiyi anlatmanın hızlı ve anlaşılması kolay bir yol olduğunu düşünüyorum. Yani bir bakıma meslek eşittir o kişinin karakteri gibi oluyor. Pek tabii ben de doktor denildiğinde az çok nasıl biri olduğunu tahmin edebiliyorum. Ama çok klişe ya da yüzeysel bir imaj oluşuyor zihnimde sadece.

Eğer durum böyleyse benim mesleğim, insanların gözünde nasıl bir karakter izlenimi uyandırıyordu acaba? Beni hiç tanımayan biri, az çok nasıl biri olduğumu tahmin edebiliyor muydu?

Telefonumun açık mavi arka planının üzerinde Saya'nın çöpçatan buluşmasında tanıştığı yeni sevgilisi hakkındaki konuşmalar bir süre daha aralıklarla devam etti.

Saya, lisede tanıştığım, memleketten bir arkadaşım. Ben iki yıllık yüksekokulda okumak için Tokyo'ya taşınıp ardından burada işe başladıktan sonra bile iletişimimiz kopmamıştı ve zaman zaman bana böyle yazardı.

“Tomoka, sende ne var ne yok, nasıl gidiyor?” Saya'nın mesajı üzerine parmaklarım bir anlığına durdu. Şöyle böyle yaşıyordum işte.

Klavyede s tuşuna basıp “sıkıcı” yazmak üzereyken önerilenlerde ilk olarak “süper” kelimesi çıkınca ona tıklayıp gönderdim. Oysa aslında “sıkıcı” diye cevap vermek istemiştim.

Çalıştığım yerin adı Eden.*

Adını cennetten alan bu hipermarkette, siyah yelek ve dar etekten oluşan üniformamla her gün müşterilere hizmet ediyor ve kasa arkasında çalışıyorum. Geçtiğimiz ilkbahar, yaz ve sonbahar günlerinde olduğu gibi önümüzdeki kış da aynı bu şekilde çalışacağım. Yüksekokuldan mezun olup işe girdikten sonraki altı ay bana kısa bir an gibi gelmiş ve göz açıp kapayıncaya kadar geçmişti.

Artık kasım ayına girmemizle beraber markette ısıtma sistemi açılmıştı. Kısa topuklu dar ayakkabıların içindeki külotlu çoraplı ayaklarım sıcaklıyordu. Sıkış tepiş olan ayak parmaklarımın terleyip büzüştüğünü hissediyordum.

Üniforma giyilen işlerde çalışan kadınların hepsi muhtemelen benim gibi hissediyordur. Ancak Eden üniformasını özel kılan mercan pembesi bluzuydu. Mercan pembesi dedikleri renk biraz turuncuya çalan bir şeftali pembesiydi. Oryantasyonda bunu, ünlü bir renk analistinın seçtiğini anlatmışlardı. Bu rengin seçilmesinde parlak ve zarif bir görünüm sağlamasının dışında, “her yaştan kadına uygun” olmasının da etkisi varmış gibi duruyordu. Gerçekten böyle olduğunu işe başladıktan sonra ben de anlamıştım.

* (İng.) Cennet (e.n.)

*

“Fujiki Hanım, benim aram bitti. Buyurun siz de çıkın,” dedi yarı zamanlı çalışan Numauçi Hanım kasaya döndüğünde. Tazelediği rujuyla dudakları nemli ve parıl parıldı.

Benim bağlı olduğum departman, kadın giyim bölümüydü. On iki yıldır burada çalışan tecrübeli Numauçi Hanım, geçen ay doğum gününde yaşının tekrarlayan rakamlardan oluşan bir sayı olduğunu söylemişti. Kırk dört ya da altmış altı gibi durmuyordu, o yüzden elli beş yaşında olduğunu tahmin ediyordum. Annemle aşağı yukarı aynı yaşıyordu.

Mercan pembesi bluz, Numauçi Hanım’a gerçekten de çok yakıştıyordu. Bu bluz, burada çok sayıda yaşı büyük yarı zamanlı çalışan olduğu hesaba katılarak tasarlanmıştı.

“Fujiki Hanım, bu aralar moladan dönüşünüz ucu ucuna oluyor. Lütfen dikkat edin.”

“Özür dilerim.”

Numauçi Hanım yarı zamanlı çalışanlar arasında bir tür lider konumunda ve sanki bir disiplin komitesi üyesi gibi. Ara ara kılı kırk yardığını düşünsem de genelde dediklerinde haklı olduğu için bir şey yapamıyorum.

“O zaman ben çıkıyorum.” Numauçi Hanım’ı başımla hafifçe selamlayıp kasadan ayrıldım.

Reyonlardan geçerken giyim bölümünün dağınık olduğunu fark ettim. Hızlıca onları düzelttiğim sırada bir müşteri bana seslendi.

“Pardon, bakar mısınız?”

Arkamı döndüğümde bir kadın bana bakıyordu. Aşağı yukarı Numauçi Hanım’la aynı yaşlardaydı sanırım. Yüzünde makyaj yoktu, üzerine bir şişme mont almış, sırtına yıpranmış bir çanta takmıştı.

“Hangisi daha güzel sizce?” diye sordu, ellerinde tuttuğu iki örgü kazağı havaya kaldırıp. Bir elinde fuşya rengi V yakalı bir kazak, diğesinde ise kahverengi boğazlı bir kazak vardı.

Sadece kıyafet satan butiklerin aksine burası yiyecekten tutun günlük ihtiyaçlara kadar her şeyin satıldığı bir hipermarketin kadın giyim bölümü olduğu için personel doğrudan müşterilere seslenip yaklaşmıyordu. Bu durumdan çok memnundum. Ama tabii ki bir müşteri soru sorduğunda cevaplamam gerekiyordu.

Keşke dağılan reyonları görmezden gelip doğrudan öğle arasına çıksaydım, diye düşünürken, “Bir bakalım...” dedim ve iki kazağı karşılaştırıp fuşya olanı işaret ettim. “Bu taraftaki daha güzel sanki. Canlı ve renkli.”

“Öyle mi dersiniz? Benim için fazla gösterişli değil mi?”

“Hayır, hiç de değil. Fakat daha az göze çarpan bir şey arıyorsanız, kahverengi olan da güzel. Hem boynunuzu da sıcak tutar.”

“Ama sanki o da biraz sade.” Bir sonuca varmayan soru cevap döngüsü böyle devam etti. “Denemek ister misiniz?” diye sorduğumdaysa, çok zahmetli, uğraşamam, şeklinde bir karşılık aldım.

İç geçirme isteğimi bastırarak fuşya olana elimi koyup, “Bence bu güzel renk size çok yakışacaktır,” dediğimde nihayet ortamın havası değişti.

“Öyle mi dersiniz...” Müşteri gözlerini fuşya kazağa dikti, sonra başını kaldırdı. “O zaman bu olsun.”

Kadın sonunda kasaya gitti. Ben de kahverengi boğazlı kazağı katlayıp rafa geri koydum. Böylece hepi topu kırk beş dakika süren molamın on beş dakikası boşa geçmiş oldu.

Arka taraftaki personel çıkışına doğru ilerlerken gençlere yönelik butiğin personelinden biri yanımdan geçti. Yosun yeşili ve beyaz ekoseli şık kloş eteği tiril tirildi. Benim işyerimle aynı katta bulunan butikte çalışan kızlar çok güzel kıyafetler giyiyordu. Butikte satılanları giyiyorlar sanırım. Bu kız, Country tarzı bluzuna uygun bir şekilde kıvrıkcık yaptığı saçlarını da toplamıştı ayrıca. Etrafta böyle kızların olması Eden’in bile biraz daha havalı ve şık görünmesini sağlıyordu.

Soyunma odasına uğrayıp öğle yemeğimin olduğu taşıma çantasını aldım ve personel yemekhanesine doğru yöneldim.

Yemekhanenin menüsü sadece *soba** eriştesi, *udon*** eriştesi, köri yemeği veya kızartılmış bir şeyler içeren haftanın tabldot yemeğinden oluşuyordu. Daha önce buradan yemek alıyordum ancak bir kez mutfaktaki yaşlı kadına siparişimde hata yaptığını söylediğimde beni terslemişti. Bu yüzden artık çoğunlukla marketten aldığım ekmekten yiyorum.

Kafeteryanın her yerinde, mercan pembeleri göze çarpıyordu. Mercan pembelerin arasına serpiştirilmiş beyaz gömlekli erkek personel ve Batı tarzı kıyafetler giymiş butik çalışanı kızlar da vardı.

Hemen yanımdaki masadan gürültü kahkahalar yükseldi. Yarı zamanlı çalışanlardan oluşan dört kişilik bir gruptu. Üzerlerinde Eden üniforması olan kadınlar, kocaları ve çocukları hakkında hararetle muhabbet ediyordu. Çok eğleniyor görünüyorlardı. Müşterilerin gözünden bakınca muhtemelen ben de onlarla aynı “mercan pembesi takımın” bir parçası gibi duruyordum. Ama dürüst olmak gerekirse onlardan korkuyorum. Onlara karşı asla kazanamazmışım gibi geliyor. Bu yüzden onlarla mücadeleye girmiyorum bile.

Bilmiyorum, belki de bir gariplik vardır bende...

Eden’a girmemin tek nedeni, bana iş teklif eden tek yerin burası olması. Başvurduğum diğer yerler gibi, Eden’ı da öylesine seçmiştim. O dönemde her halükârda kayda değer bir şey yapamayacağım için, işe alınamam da neresi olursa olsun, diye düşünüyordum.

Yaklaşık otuz şirkete başvurup başarısız olduğum ve tükendiğim sıralarda Eden’dan bir iş teklifi gelince burası olsun diyerek karar vermiş, iş aramayı bırakmıştım. Benim için en önemli şey Tokyo’da yaşayabilmektir çünkü. Burada kalmak istememin sebebi Tokyo’da büyük bir şeyler başarmayı arzulamam değildi. Aslında taşraya dönmeyi istememek, Tokyo’da kalmayı istemekten daha ağır basmıştı.

Tokyo’dan çok ama çok uzakta olan memleketim, göz alabilmesine uzanan pirinç tarlalarından, pirinç tarlalarından ve yine

* Karabuğdaydan yapıp ince şeritler şeklinde kesilen geleneksel Japon makarnası. (e.n.)

** Buğday unundan yapılan, kalın spagetti tarzında bir makarna çeşidi. (e.n.)

pirinç tarlalarından ibaret. Anayol üzerindeki tek market evden arabayla on beş dakika sürüyor. Dergiler birkaç gün geç satılır, sinema ya da giyim mağazalarıysa yok. Restoran denilebilecek bir şey de yok ve yemek yiyebileceğiniz en iyi yer, set menülerin ve tabldotların olduğu lokantalar. Ortaokuldan itibaren bu durumdan sıkılmaya başladığım için bir an önce taşrayı terk etmek isterdim.

Bu dönemde televizyonun yegâne dört kanalında yayınlanan dizilerin üzerimde etkisi büyük olmuştu. Eğer bir gün Tokyo'ya gitmeyi başarırısam, benim için her şeyin hazır olduğu bir yerde aktrisler gibi ışıltılı ve eğlenceli bir hayat yaşayabileceğimi düşünüyordum. Bu yüzden gece gündüz var gücümle çalışıp, Tokyo'daki iki yıllık bir yüksekokula girdim.

Tokyo'ya taşındıktan hemen sonra çok büyük bir yanılsama içinde olduğumu fark ettim ancak beş dakikalık yürüme mesafesinde birden fazla market olması ve nerede olursanız olun her üç dakikada bir tren gelmesi gibi konularda benim için Tokyo hâlâ rüya gibi bir yerdi. Günlük ihtiyaçlar ve hazır yiyecekler her yerde kolayca bulunabiliyordu. Ben de bu kolay ve konforlu hayata tamamen alışveriştim. Kanto bölgesindeki pek çok Eden mağazası arasından evimden bir istasyon ötedeki şubeye girdim, bu yüzden işe gidip gelmek de sıkıntı olmuyor.

Ama bazen düşünüyorum.

Bundan sonra ne yapacağım?

Tokyo'ya gitmeye karar verdiğim zaman hissettiğim tutkulu dürtü ve bu hayalim gerçekleştiği zaman yaşadığım kıpır kıpır duyguların hepsi çoktan sönmüştü.

Memleketimden Tokyo'ya okumaya gelen neredeyse hiç kimse yok. Bu yüzden herkesin "Ne kadar harikasin!" sözleri sayesinde mutlulukla bu yola atılsam da sonunda öyle hiç de harika biri olamamıştım.

Yapmayı çok istediğim, zevk aldığım bir şey bulduğumdan ya da sevgilim olduğundan değil; sadece artık konforsuz bir şekilde

yaşamak istemediğimden ve taşraya döndüğümde hiçbir şey yapamayacağımdan burada kalıyordum.

Acaba aynı bu şekilde Eden’da kalacak ve yıllarımı öylece geçirecek miydim? Ya da herhangi bir hedefim, bir hayalim olmadan mercan pembelerinin içinde mi yaşlanacaktım? Hafta sonları tatilim olmadığı için sosyal hayatım da düşüştü ve muhtemelen sadece bu sebepten değil ama bir erkek arkadaşım da yoktu.

İş değişikliği.

Bu kelimeler ara sıra aklımdan belli belirsiz geçiyor. Ama bunun muazzam miktarda efor gerektireceğini düşünüyor ve harekete geçecek gücü kendimde bulamıyorum. Evet, ben bu temel güçten yoksunum. Artık özgeçmişimi yazmaya bile üşeniyorum.

Daha önemlisi, yeni mezun olarak Eden dışında hiçbir yere kabul edilmemişken kariyerimin ortasında yapabileceğim bir iş çıkar mıydı karşıma?

“A, Tomoka.” Elinde bir tepsi tutan Kiriya bana seslendi.

Kiriya, ZAZ adlı bir üreticinin gözlük reyonunda çalışıyor. Benden dört yaş büyük, yani yirmi beş yaşında ve bu genç adam bu işyerinde açık ve samimi konuşabildiğim tek kişi.

Kiriya dört aydır burada çalışıyor. Kiriya Eden’in değil, ZAZ’ın bir çalışanı. Bazen farklı şubelere yardıma çağrılıyor, bu yüzden onunla konuşmalı uzun zaman olmuştu.

Tepsisine uskumru tava ve etli *udon* doldurmuştu. Kiriya zayıf olmasına rağmen çok iştahlıdır.

“Buraya otursam olur mu?”

“Tabii.”

Kiriya karşıma oturdu. Yuvarlak, ince çerçeveli gözlükleri ona çok yakıştıyordu, bakışları da sıcacıktı. Bence tam kendine uygun bir iş yapıyordu. Kiriya’nın iş değiştirerek ZAZ’da çalışmaya başladığı söylentileri aklıma geldi.

“Kiriya, daha önce ne iş yapıyordun?”

“Ben mi? Dergi işi yaptım. Editörlük, makale yazarlığı falan.”

“Aa!” Şaşırmıştım. Bir yayınevinde mi çalışmıştı? O zamana kadar tatlı dilli ve sevecen bulduğum genç adam, birdenbire gözüme bilgili ve zeki görünmeye başladı. Geçmişte kalmış olsa bile, mesleğin insanlara bir imaj biçtiğini düşünüyorum.

“Neden şaşırdın?”

“Çünkü harika bir iş!”

Kiriyama hafifçe gülümsedi ve *udon* eriştesini hüpleterek yedi. “Gözlükçülük de harika bir iş.”

“Öyle tabii,” dedim ben de gülerek ve sosisli ekmeğimden ısırıldım.

“Tomoka, ‘harika’ senin favori lafın, değil mi?”

“Evet, öyle galiba.”

Sahiden öyleydi belki de. Saya erkek arkadaşından bahsederken de birkaç kez, “Bu harika,” diye cevap vermiştim galiba. Ben neyi “harika” olarak görüyordum acaba? Özel bir yetenek ya da değerli bir bilgiyi mi? Yoksa herkesin kolayca yapamayacağı bir şeyi mi?

Çilekli sütümü yudumlayıp, “Acaba hayatım Eden’da mı geçecek...” diye mırıldanırken Kiriyama kaşlarından birini kaldırdı.

“Sorun nedir? İş değiştirmek mi istiyorsun?”

Bir an tereddüt ettikten sonra kısık sesle cevap verdim. “Evet... Şey, son zamanlarda bunu düşünüyorum.”

“Yine hizmet sektörü mü?”

“Hayır, bu sefer bir ofiste çalışmak istiyorum. Kıyafetin serbest, hafta sonlarının tatil ve kendi koltuğumun olduğu bir iş. Ofise yakın bir kafede iş arkadaşlarıyla öğle yemeği yemek, ofisin mutfağında patrondan şikâyet etmek istiyorum.”

“Bahsettiklerin arasında bir iş, çalışma sahnesi bulamadım ama,” dedi Kiriyama alaycı bir gülüşle. Aslında ben de ne tür bir iş olduğunu bilmiyordum ya neyse.

“Tomoka kurumsal bir şirkette olduğun için birkaç yıl daha çabalarsan genel merkezde çalışma şansın var, değil mi?”

“Orası öyle ama...”

Eden çalışanlarının şirkete girdikten sonra en az üç yıl boyunca mağazalarda çalışması bekleniyordu. Mağazada deneyim kazandıktan sonra arzu edenlerin merkez ofise geçebileceği bir kariyer ve yükselme yolu tabii ki vardı. Örneğin, İdari İşler, İnsan Kaynakları veya Ürün Geliştirme Birimi'nde satın almacı ve etkinlik planlayıcı olarak çalışılabiliyordu. Aynı benim söylediğim tarzda bir ofis işi işte.

Ancak, pratikte bu istekleri yerine getirmenin pek mümkün olmadığını da duymuştum. Mağazada sürdürülen kariyerle belirli bir noktaya ulaşıp bölüm şefliğine terfi etmek en gerçekçi yoldu. Ueşima adındaki iş yapmaya hevesi yok gibi görünen patronumun durumu da böyleydi. Son beş yıldır bölüm şefi olarak görev yapan otuz beş yaşındaki bu adama baktığımda, ne kadar çalışırsam çalışayım sonum en fazla böyle mi olacak, diye düşünürken buluyordum kendimi. Terfi edince işin içeriği değişmiyor, sadece sorumluluğunuz artıyordu ve her şeyden daha önemlisi, yarı zamanlı çalışanları organize etmeniz gerekiyordu. Düşüncesi bile tüylerimi ürpertiordu. Maaşta biraz artış olsa bile bu tür şeylerde kendime güvenim yoktu.

“ZAZ'da nasıl iş buldun?” diye Kiriya'ma'ya sordum.

“Bir kariyer sitesine kaydoldum. Bir sürü teklif geldi. Ben de içlerinden seçtim.” Kiriya'ma telefonunu açıp gösterdi.

Site, aradığınız iş kategorisi ve diğer başlıkların yanı sıra deneyim ve becerilerinizi kaydettiğinizde, bu koşullara uyan işler hakkında size e-posta ile bilgi gönderiyordu. Giriş formu da oldukça detaylıydı. Her çeşit nitelikler, TOEIC puanları, ehliyet... Hepsi için işaretlemeniz gereken kare kutucuklar vardı.

“Yetenek konusuna gelirsek... Benim İngilizce seviyem olsa olsa A2'dir.”

En azından ehliyetim olsaydı keşke. Memleketimdeki insanlar taşrada arabasız yaşamak zor olduğu için, genelde liseden mezun olur olmaz bahar tatilinde sürücü kursuna gidiyorlardı. Fakat liseden sonra Tokyo'ya taşınmaya karar verdiğim için ehliyete ihtiyacım olmadığını düşünerek yaz tatilimin keyfini çıkarmıştım. İngilizce seviye

sınavı da yüksekokuldayken yarı zorunlu girdiğim bir şeydi. Hem A2'nin de pek bir önemi olduğu söylenemezdi.

Kayıt formunda bilgisayar becerileri kısmı alt bölümlere ayrılmıştı. Word, Excel ve PowerPoint. Diğer maddelerde de daha önce hiç duymadığım şeyler sıralanmıştı.

Okuldayken rapor ve tez yazmak için kullandığım bir dizüstü bilgisayarım var. Ancak çalışmaya başladığımdan beri bu tür belgeler yazma fırsatım hiç olmadı. Modemim aniden bozulunca yeni bir tane aldım ama Wi-Fi bağlantısı çok karmaşık olduğu için nasıl kuracağımı bilemedim. Bu yüzden de o zamandan beri bilgisayarımı açmadım. Çoğu şeyi akıllı telefonumdan bilgisayar kullanmadan da yapabiliyordum zaten.

“Word’de bir şeyler yazabileceğimi düşünüyorum ama Excel’i bilmiyorum.”

“Eğer bir ofiste çalışmak istiyorsan, en azından Excel kullanmayı bilmen gerekir.”

“Ama kurslar pahalı,” dediğimde Kiriya bilmediğim bir şeyden bahsetti.

“Kursa gitmeden de öğrenebilirsin. Belediyelerin halk eğitim merkezlerinde olsun, ilçe kültür merkezlerinde olsun dersler oluyor. Bölge halkı için ucuz bilgisayar kursları var.”

“Aa, gerçekten mi?”

Yemeyi bitirdiğim ekmeğin poşetini sararken saatime baktım ve on dakikadan az zamanım kaldığını gördüm. Tualete gitmek istiyordum ama mola bitmeden üç dakika önce kasada olmazsam Numauçi Hanım beni haşlardı.

Çilekli sütümü bitirip masadan kalktım.

O gece telefonumdan yaşadığım yer olan “Hatori bölgesi”, “kültür merkezi” ve “bilgisayar dersi” diye yazarak araştırdığımda, düşündüğümünden o kadar fazla şey çıktı ki hayrete düştüm. Demek bu kadar çok yer vardı!

“Hatori Halk Eğitim Merkezi” denilen yer dikkatimi çekmişti. Adresi kontrol edince hemen mahallemde olduğunu gördüm. Evime on dakikadan daha az mesafedeki bir ilkokula bağlı görünüyordu.

Web sitesine detaylıca bakınca çeşitli kurslar ve etkinlikler bulunduğunu gördüm. Japon satrancı, *haiku* şiir, ritmik danslar, hula dansı ve kalistenik gibi kurslar da vardı. Çiçek düzenleme ve atölye çalışması etkinlikleri de oldukça sık düzenleniyordu. Bölgede ikamet eden herkes katılabiliyordu.

Demek ilkokula bağlı böyle bir yer vardı! Yaklaşık üç yıldır bu dairede yaşamama rağmen bunları hiç bilmiyordum.

Sitede yazdığına göre bilgisayar dersleri toplantı salonunda yapılıyormuş. Derse kendi bilgisayarınızı götürmek veya Halk Eğitim Merkezi’nin bilgisayarlarından ödünç almak mümkünmüş. Ücret, ders başına iki bin yen. Kurs her çarşamba, öğleden sonra iki ile dört arası. Dersler, kişiye özel olarak ilerlediği için istediğiniz zaman katılmak mümkün yani kursun belli bir başlangıç tarihi yok. Kursun hafta sonu değil de hafta içi olmasına çok mutlu oldum. Bu hafta da şansına izin günüm çarşambaya denk geliyordu.

Yeni başlayanlara kapımız açık! Dersler kişiye özel ilerlediği için bu kursu kendi gidişatına göre öğrenmek isteyenlere öneriyoruz. Alacağınız derslerde bilgisayarda işlem yapmayı, Word ve Excel kullanmayı, web sayfası oluşturmayı, programlamayı ve daha fazlasını öğrenebilirsiniz!

Gonno Hoca.

Dersler böyleyse ben de yapabilirim belki...

Başvuru formunu açıp doldurdum. Henüz hiçbir şey yapmamış olsam da kendimi Excel kullanırken hayal edebiliyordum. Uzun zamandır ilk kez moralimin düzeldiğini hissettim.

*

İki gün sonra çarşamba günü, dizüstü bilgisayarımı alıp ilkokula gittim.

Web sitesindeki haritaya göre, ilkokulun dış duvarının etrafından dolanıp dar bir yoldan içeri giriliyordu. Haritayı takip edince karşıma iki katlı beyaz bir bina çıktı. Saçak benzeri küçük bir çatı altında cam bir kapısı vardı ve üzerinde “Hatori Halk Eğitim Merkezi” yazan bir tabela çakılıydı.

Kapıyı açtım. İçeri girince hemen karşıdaki resepsiyonda gür kır saçlı yaşlı bir adam oturuyordu. Arkasında ofis vardı ve başına bandana takmış bir kadın masa başında bir şeyler yazıyordu. Yaşlı adama seslendim:

“Pardon, bilgisayar dersi için geldim ama...”

“Şurayı doldurun. Dersler A Salonu’nda yapılıyor.” Yaşlı adam, resepsiyon masasının üstündeki dosyayı işaret etti. Ziyaretçi adı, ziyaret sebebi, giriş ve çıkış saatlerini gibi bölümleri içeren bir tablo vardı.

A Salonu zemin kattaydı. Resepsiyon alanından geçip lobi benzeri bir alandan sağa döndüğümüzde, hemen oradaydı. Sürgülü kapı açıktı ve içerisi görülebiliyordu. Benden biraz daha büyük görünen kabarık saçlı bir kadın ve köşeli yüzlü yaşlı bir adam, bilgisayarları açık, uzun masada karşı karşıya oturuyorlardı.

Gonno Hoca’nın erkek olduğunu sanmıştım, meğer ellili yaşlarının ortasında bir kadınmış.

“Fujiki ben,” diye adımı söylediğimde, bana hoş bir gülümsemeye karşılık verdi.

“İstediğiniz yere geçin.”

Kadının oturduğu tarafta, masanın en ucuna oturdum. Hem yaşlı adam hem de kadın bana aldırış etmemiş, tamamen kendi işlerine odaklanmışlardı.

Yanımda getirdiğim dizüstü bilgisayarı açtım. Gelmeden önce emin olmak için evde uzun zaman sonra ilk kez çalıştırmıştım. Belki de pilini şarj etmeyeli çok uzun zaman olduğu için açılması uzun sürse de sorunsuz çalışıyor gibiydi. Ama sürekli telefonumu kullandığım için klavyede hiç yazamıyordum. Belki de Word kullanarak pratik yapsam iyi olurdu.

“Fujiki Hanım, Excel öğrenmek istiyordunuz, değil mi?” Başvuru sırasında onlara Excel öğrenmek istediğimi söylediğim için böyle sormuştu herhalde. Gonno Hoca bilgisayarına baktı.

“Evet ama bu bilgisayarda Excel yok.”

Gonno Hoca ekrana hızlıca bir göz atıp, fareyi biraz hareket ettirdi.

“Aslında var. Şimdi kısayol ekleyeceğim.”

Ekranın kenarında yeşil kare bir simge belirdi. Üzerinde Excel’i temsil eden “X” harfi vardı. Şaşırmıştım. Bu bilgisayar Excel’i saklamış mıydı?

“Daha önce Word kullanmışsınız galiba. O yüzden bilgisayarda Office olabilir diye düşündüm.”

Ofis mi vardı? Neyden bahsettiğini anlamasam da iyi ki varmış. Yüksekokuldayken Word’ü bile kendi başıma kuramadığım için bir sınıf arkadaşşıma yaptırmıştım. İşini başkalarına bırakırsan böyle olur işte!

Bilgisayarımdaki Excel ortaya çıktıktan sonra iki saat boyunca hocanın yönlendirmesiyle Excel’i sıfırdan öğrenmeye çalıştım. Hoca, diğer iki öğrenciyle benim aramda gidip gelse de yeni başladığım için benimle özel olarak ilgileniyordu.

Beni en çok şaşırtan şey, sayılarla dolu bir sürü hücreyi seçip, bir tuşa basınca sayıların toplamının tek seferde hesaplanmasıydı. Programın bu kadar kullanışlı bir fonksiyonu olmasından o kadar etkilendim ki, “Neee!” diye bağırıp Gonno Hoca’nın alayla gülmesine sebep oldum.

Yönlendirmelere göre alıştırmayı yaptığım sırada, eğitmenin diğer öğrencilerle konuşmasına kulak misafiri oldum. Görünüşe göre ikisi de burada daha önce birkaç kez ders almıştı. Yaşlı adam yabançiçekleri hakkında bir web sitesi hazırlıyor, kadınsa bir internet mağazası açmaya çalışıyordu.

Ben boş boş durup çürürken, bu kadar yakında, bu kadar küçük bir odada aktif olarak bir şeyler öğrenen insanlar vardı. Bunu düşündüğümde kendimden daha da utandım. Bitiş saati yaklaşırken eğitmen benimle konuştu:

“Özellikle belli bir ders kitabı kullanmıyoruz ama size kitap konusunda bazı önerilerde bulunabilirim. Sadece benim söylediğim kitapları değil, öylesi size daha kolay geliyorsa kitapçılardan veya kütüphaneden bulduğunuz kaynakları da kullanabilirsiniz tabii.”

Bilgisayar rehberlerini bana gösterirken gülümseyerek devam etti. “Ayrıca burada, Halk Eğitim Merkezi’nde bir kütüphanemiz var.”

Kütüphane. Duyunca okul günlerime dönmüşüm gibi sıcak hissettiren bir sözcüktü. Kü-tüp-ha-ne.

“Oradan kitap ödünç alabilir miyim?”

“Evet, bölge halkından herkes kullanabiliyor. Sanırım altı tane kadar kitabı iki haftalığına ödünç alabiliyorsunuz.”

Yaşlı adam seslenince hoca onun yanına gitti. Bana gösterdiği kitapların isimlerini not alıp dizüstü bilgisayarımı kapattım ve oradan çıktım.

Kütüphane, zemin kattaki koridorun en sonundaydı. İki toplantı salonuyla geleneksel Japon tarzı odanın ardında, Kültür Merkezi’nin mutfağının yanında bulunuyordu. Girişin üstündeki duvara “Kütüphane” yazılı bir levha yerleştirilmişti ve sürgülü kapı ardına kadar açıldı. İçeriye şöyle bir baktığımda, yaklaşık bir sınıf büyüklüğünde bir odada kitaplıklar sıralandığını gördüm. İçeri girince hemen sol tarafta bir banko vardı. Köşeye “Ödünç/İade” yazan bir levha koyulmuştu. Lacivert önlük giymiş ufak tefek bir kız, bankonun önündeki rafa kitap diziyordu. Cesaretimi toplayıp ona seslendim:

“Pardon, bilgisayarla ilgili kitaplar ne tarafta acaba?”

Kız hızla başını kaldırdı. Şaşırtıcı derecede büyük gözleri olan ve lise öğrencisi sanılabilecek kadar küçük görünen genç bir kızdı. Atkuyruğunun ucu sallanıyordu. Göğsündeki isimlikte “Nozomi Morinaga” yazıyordu. “Bilgisayarlarla ilgili kitaplar mı? Bu taraftan lütfen.”

Nozomi Morinaga, elinde dizdiği kitapları tutarak okuma masasının yanından geçip duvar kenarındaki büyük kitaplığı bana gösterdi. Bilgisayar, dil, yetenek. Kitaplar kolay bulunabilmeleri için kategorilere göre ayrılmıştı.

“Teşekkür ederim,” dedim kitaplığa bakarken.

Nozomi gülümseyip, “Yardıma ihtiyacınız olursa, arka tarafta kütüphaneci var,” dedi.

“Yardım mı?”

“Evet. Ne tür bir kitap aradığınızı söylerseniz, kütüphaneci sizin için bakıp yardımcı olabilir.”

“Teşekkür ederim.”

Nozomi’ye başımla selam verdim. O da hafifçe eğildi ve kitap dizmeye geri döndü.

Bilgisayarla ilgili kitapların durduğu raflara bakındım ama Gonno Hoca’nın söylediklerini göremedim. Hangisini istediğime dair bir fikrim yoktu, bu yüzden kütüphaneciye sormaya karar verdim.

Arka tarafta demişti galiba. Bankonun önüne kadar gidip kütüphanenin arka kısmına baktığımda bir paravan gördüm. Paravanın arka tarafında tavandan “Danışma” yazan bir levha sarkıyordu. Oraya doğru yürüyüp paravanı geçince gözlerim fal taşı gibi açıldı. Kütüphaneci, paravanla L şeklindeki bankonun arasında gömülmüş gibi duruyordu.

Kocaman... Koskocaman bir kadındı. Şişman değil de, iriydi. Çenesiyle boynu arasında sınır yoktu ve teni solgundu. Bej bir önlüğün üzerine kirli beyaz, salaş bir hırka giymişti. Görünüşü bana mağarasında kış uykusuna yatan bir kutup ayısını hatırlatmıştı. Saçlarını topuz yapmış, topuzuna bir fırkete takmıştı. Ucundan üç tane zarif, beyaz çiçek süsü sarkıyordu. Başını eğmiş bir şeylerle uğraşıyor gibiydi ama buradan pek de göremiyordum.

Boynuna astığı isimlikte “Sayuri Komaçi”* yazıyordu. Ne sevimli bir isimdi.

“Affedersiniz.” Ona yaklaşıp seslendiğimde, Komaçi Hanım sadece gözlerini bana doğru çevirdi. Beyazı belirgin gözlerinin keskinliği karşısında ürperdim. Bankonun üzerinden ellerine bakınca kartpostal boyutunda bir altlık üzerinde pinpon topu gibi yuvarlak bir şeye hoyratça iğne batırdığını gördüm.

* Komaçi kelimesi Japoncada güzel, sevimli anlamına gelir. (e.n.)

Neredeyse ıglık atacaktım. Ne yapıyordu? Birine b y  falan mı? “Hayır, hayır, lütfen,” dedi Komaı Hanım, ben panikleterek oradan ayrılmaya çalışırken.

“Ne arıyorsun?”

Sesi beni olduğum yere mıhlamıştı.

Duygusuz sesine rağmen etrafımı saran sıcaklık nedeniyle tam ayrılmak üzereyken durdum. Ufacık bir tebessüm bile göstermeyen Komaı Hanım’ın ağzından çıkan kelimelerin tuhaf ama güven verici bir yanı vardı.

Ne arıyorsun? Ben ne arıyordum? Çalışma amacım, neler yapabileceğim gibi şeyler...

Ancak böyle şeyleri kütüphaneci Komaı Hanım ile konuşsam bile muhtemelen bana bir cevap vermeyecekti. Zaten  yle bir anlamda söylemediğini biliyorum.

“şey... bilgisayarların nasıl kullanılacağı hakkında kitaplar...”

Komaı Hanım hemen yanında duran küçük, koyu turuncu bir kutuyu çıkardı. Altıgen şeklindeki beyaz iek tasarımı ambalaj, Honeydome adındaki tatlının kutusuydu. Bu kubbe şeklindeki yumuşak kurabiyeler, Batı tarzı şekerleme  reticisi Kuremiyado’nun uzun zamandır sattığı ve benim de çok sevdiğim bir  r nd . Öyle  st segment bir tatlı değildi ancak herhangi bir marketten satın alabileceğiniz bir şey de değildi. Bu yüzden yine de birazcık lüks hissettirmesi güzeldi.

Kutunun kapağını atığında içinde ki küçük makasla iğne göründü. Boş kutuyu dikiş kutusu olarak kullanıyordu herhalde. Elindeki iğneyle topu kutuya koyup gözlerini bana dikti.

“Bilgisayarı ne yapmak için kullanacaksın?”

“ ncelikli olarak Excel için. Becerilerim listesinde işaretleyebilecek kadar bilmek istiyorum.”

Komaı Hanım, “beceri listesi” diye kendi kendine tekrarladı.

“Bir kariyer sitesine kaydolmayı düşünüyorum. şu anki içimde herhangi bir motivasyon ya da amaç bulamıyorum.”

“Şu anda ne tür bir iş yapıyorsun?”

“Öyle önemli bir iş değil. Bir hipermarkette kadın kıyafetleri satıyorum.”

Komaçi Hanım düşünürken başını hafifçe eğdi. Topuzunun içine yerleştirilmiş fırketedeki çiçekler parlıyordu. “Gerçekten de hipermarkette satış elemanı olarak yaptığın işin pek de önemli bir iş olmadığını mı düşünüyorsun?”

Birden ne diyeceğimi bilemedim. Komaçi Hanım da konuşmuyordu. Sessizce cevabımı bekliyor gibiydi.

“Yani... Herkesin yapabileceği bir iş. Bunu gerçekten yapmak istediğimden ya da bir hayalim olduğundan değil, hasbelkader girdiğim bir iş. Yalnız yaşadığım ve kimseden destek almadığım için çalışmam lazım.”

“Ama mülakatlara başvurup işe girdin. Şimdi de her gün çalışıp kendi kendine yetiyor ve karnını doyuruyorsun, değil mi? Bu harika bir şey.”

Ağlayacak gibi oldum. Beni olduğum gibi kabul eden, apaçık bir onay almışım gibi hissettirmişti.

“Karnımı doydurmaktan kastımız marketten ekmek almaksa, evet.” Kalbimin sarsıldığı gerçeğini örtbas etmeye çalışarak alakasız bir şeyi söyleyiverdim. “Karın doydurmak” derken öyle bir şey kastetmese bile...

Komaçi Hanım, başını biraz öncekinin tam tersi yöne eğdi. “Sebebi ne olursa olsun, yeni bir şeyler öğrenmeye çalışman çok güzel bence.”

Bilgisayarına dönüp iki elini de klavyenin üzerine koydu. Sonra tuşlara tıkr tıkr, aşırı hızla basmaya başladı. Gözle bile takip edemediğim hızın karşısında hayrete düştüm. Son bir tuşa basıp elini hafifçe kaldırdı. Aynı anda hemen yanındaki yazıcı çalışmaya başladı.

“Excel’e yeni başlayanlar için bu kitaplar uygun.”

Komaçi Hanım yazıcıdan çıkarttığı kâğıdı bana uzattı. Kitap ve yazar isimlerini bir tabloda listelenmişti. Yanlarında da tasnif ve raf numaraları vardı. Başlıklar: *Sıfırdan Başlangıç: Word ve Excel’e Giriş*, *Excel: İlk Ders Kitabı*, *Etkin ve Hızlı Excel El kitabı*, *Offic’e Kolay Bir*

Başlangıç. En altta, diğerlerinden farklı yazı tipiyle yazılmış bir satır daha vardı.

Guri ve Gura.

Yazan üç kelimeye boş gözlerle baktım.

Bu *Guri ve Gura*, bildiğimiz *Guri ve Gura* mıydı? Hani iki tarla-faresinin olduğu resimli çocuk kitabı?

“A, bu arada...” Komaçi Hanım dönen sandalyesini hafifçe çevirdi ve kolunu bankonun altına uzattı.

Biraz eğilip içine bakınca orada beş çekmeceli ahşap bir dolap olduğunu gördüm.

Komaçi Hanım en üsttekini açtı. Tam olarak göremesem de içi rengârenk, pofuduk şeylerle dolup taşıyordu. Komaçi Hanım içinden bir şey aldı ve bana doğru elini uzattı.

“Bu senin için.”

Refleks olarak açtığım avucumun içine hafif bir şey koydu. Yaklaşık beş yüz yenlik bozuk para büyüklüğünde siyah bir yuvarlağa sap gibi bir şey iştirilmişti. Tava mıydı? Tava şeklinde bir keçe süstü. Sapında küçük metal bir halka vardı.

“Şey, bu ne için acaba?”

“Ek.”

“Ek mi?”

“Kitabın ekinin olması eğlenceli, değil mi?”

Tavaya uzunca ve dikkatle baktım. Kitabın eki. Şirindi gerçi.

Komaçi Hanım, Honeydome kutusundan iğneyle topu tekrar çıkardı.

“Hiç denediniz mi? Yün keçe iğnelemeyi?”

“Hayır. Twitter’da falan görmüştüm ama.”

İğneyi bana doğru kaldırdı. Sapının başı dik bir açıyla bükülmüş-tü ve ince iğnenin ucunda bir dizi küçük diş vardı.

“Keçe iğneleme çok enteresan bir iş. Sürekli iğneyi batırıp iğnele-yey iğnele-yey en sonunda üç boyutlu bir nesne elde ediyorsun. Sadece keçe-yey iğne batırıyorsun ama iğnenin ucunda gizli bir mekanizma ince yünü alıp şekil veriyor.” Sözlerini bitirdikten sonra iğneyi kabaca

topa batırmaya başladı. Bu tava da herhalde Komaçi Hanım'ın yaptığı bir şeydi. Çekmecede sayısız yün keçe işi olmalıydı. Bunları ek olarak dağıtmak için mi yapıyordu?

Komaçi Hanım, kütüphaneci olarak işinin bittiğini söylemek istencesine şevkle ellerini oynatıyordu. Sormak istediğim çok şey vardı ancak rahatsız etmek istemediğimden sadece kısaca, “Teşekkür ederim,” diyerek oradan ayrıldım.

Önde yazılı bilgisayar kitaplarının raf numaralarını bana daha önce Nozomi söylemişti. Başlıkları kontrol ederek basit görünen iki tanesini seçtim. Kütüphanecinin listesinde bir kitabın raf numarası farklıydı: *Guri ve Gura*. Anaokulundayken birçok kez okumuştum. Annemin de bana okuduğunu hatırlıyorum. Ama neden bu resimli kitap? Komaçi Hanım yazım hatası mı yapmıştı acaba?

Resimli kitaplar ve çocuk kitapları, alçak kitap raflarıyla çevrili pencere kenarındaki bir köşeye yerleştirilmişti. Zemin birbirine geçirilmiş poliüretan panellerle kaplıydı ve bu kısımda ziyaretçilerin ayakkabılarını çıkarmaları gerekiyordu. Etrafım şipşirin resimli kitaplarla çevriliyken kendimi huzurlu ve rahatlamış hissettim. *Guri ve Gura*'nın üç kopyası vardı. Klasikleşen, popüler bir kitap olduğundan çok fazla koymuş olmalılardı. Ödünç alsam mı ki? Neyse, alayım. İki bilgisayar elkitabını ve *Guri ve Gura*'nın bir kopyasını Nozomi'nin bulunduğu bankoya götürdüm, sigorta kartımı kullanarak çıkardığım kütüphane kartıyla kitapları ödünç aldım.

Eve dönerken bir markete uğrayıp tarçınlı çörekle buzlu sütlü kahve aldım. Televizyon izlerken onları yedikten sonra bu sefer canım tuzlu bir şeyler istedi ve mutfak dolabında istiflediğim bardak ramenlerden bir tane çıkardım. Saate baktığımda çoktan altı olduğunu gördüm. Ramenin yeterli bir akşam yemeği olacağına karar verdim.

Suyu kaynaması için ocağa koydum ve çantamdan ödünç aldığım kitapları çıkardım. *Bilgisayar Elkitabı*. Kendimi bu konuda uzmanlaşırken ve ofisteki bilgisayarda çalışırken hayal ettim.

Diğerlerinden farklı bir kitap vardı tabii: *Guri ve Gura*.

Sert kapağı, sağlam ve beyazdı. Çocukken bana çok daha büyük bir kitap gibi gelse de şimdi tekrar elime alınca sıradan bir defterden pek de farkı olmadığını gördüm. Yatay olarak açıldığı için daha büyük olduğunu sanıyordum belki de.

Elyazısıyla yazılmış başlığın altında, iki dost tarlafaresi beraber büyük bir sepeti taşıyor, birbirlerine bakarak yürüyorlardı. Şapkaları ve giysileri aynı modeldi, sadece soldaki fareninki mavi, sağdakinki kırmızıydı. Hangisi Guri, hangisi Gura'ydı acaba? İkizlerdi, değil mi? İyice bakıp inceleyince, başlıkta Guri'nin mavi ve Gura'nın kırmızı renkte yazıldığını gördüm.

Aa, demek böyleymiş...

Bunu fark edince nedense biraz heyecanlandım. Bunu anlamak, hikâyenin içine girmemi kolaylaştırıcaktı. Kitabın sayfalarını tek tek çevirirken resimlerin akışını takip ettim. Guri ile Gura ormana gitmişlerdi. Sonra büyük bir yumurta buluyorlardı. Son sahnedeysen sayfanın tam ortasına kocaman bir tava resmedilmişti; içinde pişmiş pankekler üst üste duruyordu.

Kütüphaneci Komaçi Hanım da bana bir tava vermişti. Bunu düşünerek sayfadaki kelimeleri okudum. "Sarı *castella*, yumuşacık ve puf puf oldu."

Bu cümle beni biraz şaşırttı.

Yaptıkları *castella* mıydı? Ben hep pankek olduğunu düşünmüştüm. Önceki sayfalara döndüğümde, Guri ve Gura tarifin yapılışını gösteriyordu. Yumurta, şeker, süt ve un. Bunlar karıştırılıp bir tavada pişiriliyordu. *Castella* yapmak düşündüğümün aksine çok kolaydı.

Ocaktaki çaydanlık ısıık çalar gibi bir ses çıkardı. Kalkıp gazı kapattım ve ramen paketini açtım.

Defalarca okuduğumu sanıyordum ama hikâyeyi unutmuştum. Sadece genel hatlarıyla hatırlıyordum sanırım. Ama bir yetişkin olarak, çocukken okuduğum resimli kitaplara tekrar bakmak ilginçti. Yeni şeyler fark etmiştim.

Ramene sıcak su koyup kapağını kapatmıştım ki telefonum çaldı.

Telefonuma baktığımda arayanın Saya olduğunu gördüm. Araması nadir bir şeydi. Ya aşırı depresyonda ya da delicesine mutluysen arardı yalnızca.

İçine sıcak su koyduğum ramen kabına gözümün ucuyla bakıp üç saniyeliğine düşüncelere daldım. Sonrasında telefonu açtım.

“Tomoka, aniden aradığım için kusura bakma. Bugün izinliydin, değil mi?”

“Evet.”

“Özür dilerim, sana bir şey danışmak istiyordum da,” dedi, pek de özür diliyor gibi değildi. “Müsait misin?”

“Müsaitim, n’oldu?”

Dinlemek için duruşumu düzelttiğimde, Saya’nın ses tonu birden değişti.

“Önümüzdeki ay Noel ya... Erkek arkadaşım ile birbirimize hediye olarak ne istediğimizi söylemeye karar verdik. Sence ne tür bir hediye istemeliyim? Çok pahalı olursa itici kaçır, çok ucuz bir şey söylersem de onuru kırılabilir. Senin iyi bir zevkin var, o yüzden bana fikir verebileceğini düşündüm.”

Demek ki mutlu bir ruh halindeydi.

Bardak ramenimin akıbetini düşününce biraz pişman oldum. Keşke bu konuşma, ben yemeğimi bitirdikten sonra gerçekleşseydi. Ama artık ona daha sonra aramasını söyleyemeyeceğim için sadece küçük bir “hım” ile cevap verdim ve telefonumu hoparlöre alıp masanın üzerine koydum. Saya’nın konuşmasını dinleyip kısa cevaplar verirken, birbirine yapışık olan tek kullanımlık yemek çubuklarını ayırdım ve bardak ramen i ses çıkarmadan yedim.

Keyfimin yerinde olmadığını sesimden anlayan Saya, “Meşgul müydün? Bir şey mi yapıyordun?” dedi.

Ramen yiyecektim. Daha doğrusu yiyorum. Sonra bunu anlamanı diye cevap verdim.

“Hayır, sorun yok. Resimli bir kitaba bakıyordum. *Guri ve Gura’ya*.”

“*Guri ve Gura* mı? Şu omlet yapılan mı?”

Demek ki ben o kadar da kötü bir tahmin yapmamışım. *Castella*’yı

pankek sanmam, yine daha iyiymiş.

“Omlet değil, *castella*.”

“A, öyle miydi? Ormanda yürürken büyük bir yumurtaya rastlıyorlardı, değil mi?”

“Evet, yumurtayla ne yapacaklarını konuşup sonunda *castella* yapmaya karar veriyorlar.”

“A, *castella* mı? O zaman bu normalde de yemek yapan birinin fikri herhalde. Yumurtayla ne yapacağını bilmeyen biri bu fikri bulamaz.” Bu da bir bakış açıydı herhalde.

Ramenin suyunu hızlıca içtim. Saya konuşmaya devam etti.

“Tomoka her zamanki gibi çok farklısın. İzin günlerinde resimli kitaplar okumak falan, çok şık ve entelektüel. Tokyo’da herkes böyle mi?”

“Bilmem, resimli kitap kafeleri falan var ama.”

Ne diyeceğimi bilemedim. Saya liseden mezun olduğundan beri memlekette ailesinin hırdavat dükkânına yardım ediyordu. Bu yüzden beni de Tokyo’nun bilinmeyen dünyasını ona öğretebilecek bir şehir insanı olarak görüyor.

“Harikası Tomoka! Bizim buraların medarı iftiharısın. Tokyo’ya gidip var gücüyle çalışarak kariyer yapan bir kadınsın.”

“Pek öyle sayılmaz aslında.”

İnkâr ettiğim için kendimi suçlu hissettim. Saya’nın saflığı ve dürüstlüğü, kendi kalbimin çirkinliğini yansıtan bir ayna gibiydi.

Saya’ya işimi “hazır giyim sektörü” olarak açıklamıştım. Kıyafetlerle ilgili bir iş olarak yalan da sayılmayacak bu kelimeleri bulmuştum. Ona Eden’in adını bile söylemedim. Çünkü bir internet aramasıyla yalanım ortaya çıkmıştı.

Saya’ya karşı acımasız olamamamın nedeni belki de arkadaşım olmasından ziyade, beni “harika” olarak nitelendirip yüceltmesiydi. Belki de pohpohlayacak, başka biriymişim gibi davranacak birini istiyordum. Belki de Saya olmak istediğim kişiyi bende canlandırıyordu kimbilir.

Yüksekokuldayken, Saya’nın övgüleri beni rahatlatır ve cesaretlendirirdi. Ama bugünlerde “harika” kelimesini kabul etmek benim için zorlaşmaya başlamıştı.

Suçumu telafi etmek ister gibi yemek çubuklarımı bıraktım ve tam iki saat boyunca Saya'nın aşk hayatını dinledim.

Ertesi sabah uyuyakaldım ve saçımı taramadan, makyaj yapmadan trene atladım. Yorganın altına girdikten sonra telefonumla oynayıp durmuş ve uyuyamamıştım. Bir hata yapıp en sevdiğim idollerin videolarını izlemeye başlamıştım. Ben farkına varamadan gün ağarmıştı ve uykusuz kalmıştım. Ve ne yazık ki sabah vardiyasıydım.

Mağaza açıldıktan sonra, esnememi bastırarak alt katta ürünleri düzenlerken tepemde bir çığlık sesi yankılandı.

“İşte buradasın! Bana bak!” Tiz ve kulak tırmalayıcı yüksek bir sestti. Çömeldiğim yerden kalkmadan başımı sesin geldiği yöne doğru çevirdiğimde, saçları darmaduman olmuş bir kadın tehditkâr bir tavırla dikiliyor ve yukarıdan bana bakıyordu.

Birkaç gün önce bana, fuşya mı kahverengi mi daha iyi, diye soran müşteriydi bu.

Panik içinde ayağa kalktım. Müşteri fuşya örgüyü hışımla uzattı.

“Bana defolu ürün satmaya utanmıyor musun?”

Bir anda kanım çekildi. Defolu mu? Bir şey mi olmuştu acaba?

“Çamaşır makinesine atınca kazak çekti. İade alıp paramı geri vereceksiniz!”

Bu defa da kanım beynime sıçramıştı. Cevap verirken sesim güçlendi. “Yıkanmış ürünler iade alınmaz.”

“Sen bu iyi dedin diye aldım! Sorumluluğunu alacaksın.” Söyledikleri artık iftiraya giriyordu. Daha önce de bazı şikâyetler almıştım ama hiç bu kadar yaygaracı biriyle karşılaşmamıştım.

Öncelikle sakinleşip kontrolü sağlayayım diye kendi kendime düşünüp tarttım. Bu tarz şeyleri eğitimde öğretmişlerdi. Böyle bir durumda ne yapmam gerekiyordu? Ancak şaşkınlığımı aşan bir öfke kafamı boşaltmıştı ve aklıma bir çözüm gelmiyordu.

“Kalitesiz ürünleri kakalayıp beni aptal yerine mi koyuyorsun!”

“Hayır, öyle bir şey yok!”

“Seninle muhatap olunmaz! Git, yetkili birini çağır!”

Tepemin tası attı. Alay eden o değil miydi? Zaten “yetkili birinden” bu konuda bir şeyler yapmasını isteyebilseydim her şeyden önce ben harekete geçerdim. Ama şansa bak ki, şefimiz Ueşima Bey bugün akşam vardiyasındaydı.

“Öğleden sonra gelecek.”

“Öyle mi? O zaman öğleden sonra tekrar geleceğim.”

Müşteri, isimliğıme bir baktı ve “Fujiki Hanım’mış!” deyip ayrıldı.

Memleketimin medarı iftihar, çalışkan kariyer kadını sayılmama rağmen, saçma sapan bir şikâyetçi tarafından beceriksiz ilan edilip aşağılanmışım. Öfkeden titreyip ağlıyordum. Saya’nın beni böyle görmesini asla istemezdim. Var gücümle çalışarak taşradan kaçıp Tokyo’ya gelsem de şimdi bu haldeydim, olacak iş miydi!

Öğle vakti gelen Ueşima Bey’e rapor verdiğimde, kaşlarını kırıştıırıp, “Bu tür şeylerle başa çıkabilmen lazım.” dedi.

Çok bir umudum yoktu ama dediğı şey iyice ağır gelmişti. Ona karşı müşteriye duyduğumdan daha farklı bir öfke içimde yükseldi.

O sırada yanıımızdan geçen Numauçi Hanım göz ucuyla bize baktı. Ah, hayır, onun bunu bilmesini istemiyordum. Beceriksiz bir çalışan olduğumun düşünölmesine katlanamazdım.

Moralim bozuk çalışmaya devam ederken mola vakti geldi.

Bu sabah geç uyandığıımdan markete uğrayamamışım. Çantamda atıştırmalık bir şeyler olduğu için bugünlük idare ederim, diye düşünsem de sonra onları evvelki gün evde yediğımi hatırladım. Öğle yemeğı işini ne yapacaktım? Üniformamla yiyecek satan yerlere gitmeme izin verilmiyordu, dışarıda öyle aylak aylak da dolaşamazdım. Tıpkı ayakkabının içindeki parmaklarım gibi sıkışıp kalmışım.

Ama üzgün hissettiğıımden mi bilinmez, hiç aç değildim ve kıyafetlerimi değıştırmeye de personel yemekhanesine kadar gitmeye de ne halim ne hevesim vardı. O sırada aniden acil çıkış merdivenine açılan bir kapı gözüme ilişti. Düşündüm de, acaba burayı açabilir miydim?

Elimle zorladım, kapı gıcırdayıp sarsılarak açıldı. Acil çıkış merdiveni olduğundan bu çok normaldi. Rüzgâr cereyan yapıyordu. Kaçar gibi dışarı çıktım.

Aynı anda, “Aa!” diye bir ses duyuldu.

“Aa!”

Kiriyama da buradaydı. Sahanlıkta oturuyordu, ayaklarını merdivenlerden sarkıtmıştı.

“Yakalandım.” Kiriyama bunu söylerken güldü ve kulağındaki kablosuz kulaklığı çıkardı. Telefonundan müzik dinliyordu herhalde.

Bir elinde kitap tutuyordu. Oturduğu yerin yanında pet şişede çay ve alüminyum folyoya sarılmış iki *onigiri** vardı.

Kiriyama bana bakıp, “Bir şey mi oldu? Bir şeyden kaçır gibi geldin,” dedi.

“Kiriyama, sen de buraya gelmişsin ama.”

“Evet ama ben buranın müdavimlerindenim. Yalnız kalmak istediğimde geliyorum. Hem bugün hava bahar gibi.”

Kiriyama, alüminyum folyodaki *onigiri*’lerden birini uzattı.

“*Onigiri* yer misin? Ben yaptım.”

“Sen mi yaptın?”

“Evet. Az önce bir tane yedim, o yüzden en lezzetlisinden, yani somonludan kalmadı maalesef. Kızarmış morina balığı yumurtalı ve *konbu* yosunlu var. Hangisini istersin?”

Birden acıktığımı hissettim. Şu âna kadar hiç iştahım yoktu oysa.

“Kızarmış morina balığı yumurtası.”

Kiriyama oturmamı söyleyince ben de yanına geçtim. *Onigiri*’yi alıp alüminyum folyoyu soydum. Streç filme sarılmış *onigiri* ortaya çıktı, şeffaf ambalajı da açtım.

“Yemek yapıyorsun demek.”

Kiriyama kısaca, “Yapmaya alıştım diyelim,” diye cevap verdi.

* Japon mutfağında sandviç mantığıyla tüketilen avuç içi boyutunda pirinç topu. (e.n.)

Onigiri'den bir ısırık aldım. Pirincin tuzu iyiydi. Çok lezzetliydi. Bolca kızarmış morina balığı yumurtası ve güzelce şekil verilmiş pirinç enfes bir birleşimdi. Mercan pembesi, beyaz tarafından kuklanmış sanki. Hiç konuşmadan, kendimi kaybetmişçesine hapır hupur yedim.

"Böyle iştahla yemen beni mutlu etti," dedi Kiriyaama gülerek. Birden neşem ve enerjim yerine gelmişti. Bu kadar ani bir etkisi vardı demek ki.

"*Onigiri*, harika."

"Değil mi? Harika!"

Beklediğimden daha yüksek bir tepki olduğu için biraz şaşırarak Kiriyaama'ya baktım; o da, "Yemek önemli. İyi beslen, iyi çalış," dedi. Nedendir bilinmez sesi duygu doluydu.

"Kiriyaama, yayınevinden neden ayrıldın?" diye sordum.

Onigiri'nin üzerindeki alüminyum folyoyu soymaya başladı. "Bir yayınevinde değil, bir tür ajanstaydım. Yaklaşık on kişilik bir kadrosu vardı."

Demek sadece yayınevleri dergi çıkarmıyordu. Bir sürü şirket, bir sürü iş kolu vardı. Bilmediğim ne kadar çok şey vardı...

Kiriyaama devam etti. "Sadece dergi değil, aklına gelebilecek her şey yapıyorduk. El ilanları, broşürler falan. Video çekimi bile yaptık hatta. Patron önünü ardını düşünmeden sürekli iş aldığı için işi yapan taraf olarak telef oluyorduk. Sabahlamak, ceketimi ofiste yere serip uyumak, üç gün boyunca banyo yapmamak artık rutinim olmuştu."

Gülerek uzaklara baktı.

"Ama o zamanlar iş dünyasının bu şekilde işlediğini düşünüyordum. Üstelik, bir dergide çalıştığım için harika olduğumu sanıyordum," dedi ve sessizce pirinç topundan üç ısırık aldı. Ben de konuşmadım.

"Yemek için hiç zamanım yoktu, sağlığım berbat durumdaydı ve etrafım hep boş gıda takviyesi şişeleriyle dolu olurdu. Bir gün bunlara bakarken birden neden çalıştığımı merak ettim."

Son parçayı da ağzına attı.

“Yemek için çalışıyor ama işim yüzünden yemek yiyemiyordum. Sonra bunun garip olduğunu düşündüm.” Alüminyum folyoyu buruşturan Kiriya, “Elime sağlık,” diye kendi kendine mırıldandı. Sonra başını bana doğru çevirip neşeyle, “Artık insan gibi bir hayat yaşıyorum. Güzelce besleniyorum, uyuyorum ve şimdiye kadar eskiden sadece işim için stratejik olarak baktığım dergi ve kitapları okumaktan gerçekten keyif alıyorum. Günlük rutinimi yeniden düzenledim, sağlığım da yoluna girdi,” dedi.

“Dergi çıkarmanın bu kadar zor olduğunu bilmiyordum.”

“Hayır, tüm şirketler böyle değil! Sadece benim bulunduğum yerde durum böyleydi,” dedi Kiriya elini havada sallayıp, bir şeyleri savuşturmak ister gibi. Belki de benim bir önyargıya kapılmamı istemiyordu. Dergi için çalışmayı sevdiği belliydi. Sadece zorlu koşullar duygularını zedelemişti.

“O şirketi ya da orada çok çalışan insanları kötülemeye çalışmıyorum. Kendini kontrol edip dengede tutabilen ve bu tür bir düzene ayak uyduran insanlar olabilir ya da bazı insanlar işe kendini adanarak tatmin duygusuna erişebilir. Yani, sadece benim için durum farklıydı demek istiyorum.”

Çayını yavaşça içti.

Çekingen bir tavırla sordum: “Ama gözlükçülük tamamen farklı bir iş, değil mi? Endişe duymadın mı?”

“Bir keresinde dergi için gözlükler üzerine bir makale yazmıştım. Çok derinlemesine bir röportaj yapmıştım. Gözlüklerin ilginç olduğunu düşündüğüm için başvurdum. Benimle mülakatı yapan kişi, meğer dergiyi okumuş ve çok beğenmiş. Röportaj yaptığım gözlük tasarımcısını tanıyormuş meğerse,” dedi Kiriya mutlu bir şekilde. “Bu, öylece hedeflenecek bir şey değil. Bu yüzden öncelikli olarak yapmam gerekenin önümdekine odaklanmak olduğunu düşündüm. Bunu yaparken, geçmişteki çabalarım beklenmedik bir şekilde işime yaradı ve iyi bağlantılar kurabildim. Dürüst olmak gerekirse, iş değişikliği yapıp ZAZ’a girdiysem de bundan sonra ne yapacağıma

dair net bir karar vermiş değilim. Bir kararım olsa bile bunun istediğim şekilde sonuçlanacağını garantiyi yok zaten. Sadece...” Kiri-yama bir an duraksadıktan sonra sessizce devam etti. “Ne olacağını asla bilemeyeceğimiz bir dünyada, şu an elimden gelen neyse onu yapıyorum.”

Benimle değil de kendisiyle konuşuyormuş gibiydi.

Moladan döndüğümde Ueşima Bey ortalıkta yoktu. Bazı çalışanlara sorduğumda, malları kontrol edeceğim, deyip aniden bir yerlere gittiğini öğrenmiştim. Kaçtığına emindim ama yapabileceğim bir şey yoktu.

Öğleden sonra saat ikiyi geçerken daha önceki müşteri geldi. “Yetkili kişi burada mı?”

Vücudum kaskatı kesildi. İadeyi kabul edemezdim ama müşteriyi nasıl ikna edecektim? Ne olursa olsun bununla başa çıkmak zorundayım. Benim “önümde ki” şey, buydu.

Derken o sırada kasada olması gereken Numauçi Hanım hızlıca yanımıza geldi.

“Efendim, bir sorun mu var?”

Müşteri, Numauçi Hanım’ı “yetkili kişi” olarak kabul etmiş olmalı ki taramalı tüfek gibi art arda şikayetlerini sıraladı. Kesin ve kati surette, suçlu olan bendim. Numauçi Hanım, müşteri sakinleşene kadar yüzünde ciddi bir ifadeyle, “Aa”, “Anlıyorum”, “Öyle mi?” diye kısa tepkiler vererek onu dinledi. Müşteri, ne söylemek istiyorsa hepsini söyledikten sonra Numauçi sakince konuşmaya başladı.

“Çamaşır makinesinde yıkamışsınız. Kazak çektiğinde şaşırdınız, değil mi?”

Müşterinin yüzünün rengi değişti. Numauçi Hanım örme kazak-
gın arkasını çevirdi ve etiketin üzerindeki yıkama talimatını gösterdi. Kabın içindeki el figürü elde yıkama gerektiğini gösteriyordu. “Ben de sık sık bunu yapıyorum. Etikete doğru düzgün bakmadan kıyafeti çamaşır makinesine atıyorum.”

“E... şey...”

Müşteri ağzında kelimeleri geveledi.

Numauçi Hanım canlı bir şekilde devam etti: “Ama eski haline getirmenin bir yolu var. Bir leğene biraz saç kremi koyun, sıcak suyla karıştırıp eritin ve kazağı bu karışımın içinde ıslatın. Sonra hemen çıkarıp sıkın ve kazağı esnetin. Düz bir şekilde kurutunca işlem tamam.” Her şeyi şarkı söyler gibi ritmik bir tonda açıklamıştı. “Bu örme çok popüler ve son moda. Benzersiz fuşya rengini ve bu tür bir dokuyu elde etmek kolay değil.”

“Fuşya mı?”

Müşterinin yüzü birden yumuşamıştı.

“Evet, bu rengi kastediyorum.” Fuşya kazak aniden bir moda harikasına dönüşmüştü. Fuşya rengi. Evet, böyle de ifade edilebilirdi aslında.

“Basit bir tasarımı olduğu için kombinlemesi de çok kolay. Dolabınızda bir tane olması kesinlikle işinize yarar. Yaka kısmı da çok muntazam. Bu rengi ilkbaharın başlarına kadar kullanabilirsiniz.”

“Yani, saç kremiyle düzelecek mi?”

“Evet. Düzeleceğini düşünüyorum. Özenle bakarak, uzun süre güle güle giyin.”

Konuşmanın akışını tamamen Numauçi Hanım yönetiyordu. Şikâyetçi müşteriyi hızla ikna ediyor ve onu ürünü iade etmesine mahal vermeyecek bir yöne doğru götürüyordu.

Numauçi Hanım daha sonra sesini hafifçe alçalttı, gülümsemesini korudu ve keskin bir şekilde, “Herhangi bir talebiniz olması durumunda yetkili kişi sizinle irtibata geçecektir. O yüzden size ulaşabilmemiz adına telefon numaranızı alabilir miyim?” dedi. Biraz baskı da uygulamayı unutmamıştı.

Müşteri biraz irkilir gibi, “Hayır, hiç gerek yok.” dedi.

Takdire şayandı.

Asla böyle birine üstün gelemez, onunla rekabet edemezsiniz.

Bundan sonra Numauçi Hanım dostane bir şekilde sohbetine devam etti ve Numauçi Hanım’a karşı tamamen gardını indiren müşteri rahat bir şekilde kendisinden bahsetmeye başladı.

On yıldır görmediği bir arkadaşıyla çıkacağı akşam yemeğinde giymek için aldığından, büyük mağazalarda kendini rahatsız hissettiğinden, trenle uzağa alışverişe gelmenin zor olduğundan, kıyafet seçimlerine güvenmediğinden ve farklı bir şey istediğinden söz etti.

Numauçi Hanım bana kasaya gitmemi söyledikten sonra müşteriye bir fular tavsiye etti ve hatta ona nasıl bağlanacağını da gösterip satın almasını sağladı. Dışarıdan bakınca da müşterinin fuşya kazığına çok yakışıyordu.

Eminim ki müşteri buluşma gününde fuları takarken aynada kendine bakıp gülümseyecek, uzun zamandır görüşmediği arkadaşıyla neşeli bir şekilde yemek yiyecekti.

Numauçi Hanım mükemmel bir iş çıkarmıştı. Gerçekten de böyle düşündüm.

Eden'da kadın kıyafetleri satmanın “dişe dokunur bir iş olmadığını” söylemek korkunç bir hataydı. “Dişe dokunur bir iş” çıkarmayan sadece bendim. Bir an önce molaya çıkmak istediğim için geçiştirerek ve özenmeden müşteriyle ilgilenmiştim. Eminim bu durum müşteriye de yansımıştı.

Müşteri kasadan fuların bulunduğu poşeti aldı, gülümseyerek, “Teşekkür ederim,” deyip gitti. İyi bir alışveriş yapmış olmanın verdiği sevinçle gülümsüyordu.

Numauçi Hanım'ın müşteriye selamlamak için eğildiğini görünce ben de eğildim.

Müşterinin gözden kaybolduğunu görünce bu kez de Numauçi Hanım'a doğru resmî bir selam verdim. Beni zor bir durumdan kurtarmıştı.

“Teşekkür ederim!”

Numauçi Hanım bana gülümsedi.

“Böyle zamanlarda müşteriler söylediklerini kimseye dinletemediği ve duyguları anlaşılmadığı için üzülürler.”

Şu âna kadar Numauçi Hanım hakkında ne düşünmüştüm? Patronluk taslayan, yarı zamanlı çalışan patronum olması dışında hiçbir şey belki de. Sanırım içimde bir yerlerde... Numauçi Hanım'a

tepeden bakıyordum. Galiba tam zamanlı bir çalışan olduğum ve ondan genç olduğum için garip bir üstünlük duygusuna kapılmıştım. Hem o müşteriye hem de sonra kafeteryadaki o teyzeye karşı saçma sapan bir kibirle yaklaşmıştım. Çok utanıyorum. Kimsenin yüzüne bakamayacak kadar utanıyorum.

Başımı eğip, “Bir sürü hata yaptım,” dedim.

Numauçi hayır der gibi başını salladı. “Ben de ilk başta çoğu şeyi bilmiyordum. Zamanla tecrübe ettikçe öğreneceksin. Hepsi bu kadar.”

On iki yıllık iş deneyimiyle mercan pembesi artık tenine karışmıştı âdeta. Kalbimin derinliklerinde Numauçi Hanım’ın “harika” olduğunu düşündüm.

Bugün sabah vardiyasında olduğum için akşamüstü saat dörtte çıktım. Kıyafetlerimi değiştirdim ve yemeklik malzeme bakmaya karar verdim. Kiriya’mdan esinlenmiş, ben de bir şeyler pişirmek istemiştim. Ama ne pişireceğimi bilemedim. Başlangıç olarak makarna olabilir mi belki? Çeşnilendirme konusunda pek bir bilgim olmadığından muhtemelen sadece ısıtma gerektiren hazır soslardan alıp eve gidecektim. Elimi ceketimin cebine soktuğumda yumuşak bir şeye dokundum. Tava şeklindeki keçe. Komaçi Hanım’ın verdiği zamandan beri oradaydı. Acaba yapabilir miyim?

Gura ile Gura’nın sarı *castella*’sını.

Malzeme alacağım yerin oradaki McDonald’s’a girip aldığım yüz yenlik kahveyi içerken telefonumdan *castella* tarifi araştırdım. “Guri ve Gura Castella” yazdığım da karşıma şaşırtıcı sayıda tarif ve blog çıktı. Pek çok insan bu kitaptan etkilenip *castella* pişirmeyi denemek istiyordu demek ki.

Unu elemek, yumurtanın sarısıyla beyazını ayırmak, beyazını köpük köpük olana kadar çırpma gibi şeyleri görünce hemen pes edecek gibi oldum ama başka siteye bakınca bu aşamaları illa izlemek gerekmediğini fark ettim. Tarifi hazırlayana göre malzemelerin miktarı ve yapılış şekli az çok değişiyordu. Tariflerin arasından yalnızca

birkaç satırlık basit bir tanesinde karar kıldım. Unu elemek, yumurtaları ayırmak yoktu. Açıklamada şöyle yazıyordu: “Kitaba mümkün olduğunca sadık kalınarak yapılmıştır.” Bu durumda ben de yapabilirim. Evet. İşte bu kadar.

Hazırlamak için gerekenler: tava, kâse, çırpıcı.

Malzemeler: 3 yumurta, 60 g un, 20 g şeker, 20 g tereyağı, 30 ml süt.

Tava yaklaşık on sekiz santimetre çapında ve kapaklı olmalıymış. Tarifin sahibi yazmamış ancak terazi ve ölçü kapları da gerekli.

Ne yazık ki şu anda bunların neredeyse hiçbiri benim evimde yok. Şansa bak ki Eden’da hepsinden var.

Uzun zaman sonra ilk kez mutfakta vakit geçirdim. Yumurtaları bir kâseye kırıp şekeri ekledim ve tel ile çırpıttım. Ardından eritilmiş tereyağı ve sütü ekledim. Hamur şimdiden tatlı ve güzel kokuyordu. Tatlı yaptığıma inanamıyordum. Ardından un ekleyip karıştırdım. Kâsedeki malzemeleri çırpma bana kendimi çok üretken hissettirmişti.

Tavanın altını açıp tavayı yağladım ve hamuru içine döktüm. Kapakını kapatıp, çok kısık ateşte yavaşça pişmeye bıraktım. Bundan sonra dikkatle izleyip yaklaşık otuz dakika boyunca beklemem yeterliydi. Ocağımın tek gözü var ama gazlı olduğu için şanslıyım galiba. Güzel gidiyor gibiydi.

“Bu daracık mutfakta böyle kolayca *castella* yapmanın mümkün olduğuna inanamıyorum! Harikayım ya!” Hiç tereddüt etmeden böyle düşünmüştüm.

İçim kıpır kıpır, ellerimi birleştirdim. Ellerime un bulaşmıştı. Yıkamak için banyoya gittim. Musluğu açıp aynaya baktım. Orada yansıyan yüzümü dikkatle inceledim. Sadece bardak ramen ve marketten aldığım ekmekleri yemekten cildim mahvolmuştu. Buzdolabım bomboştu ve baharatların son kullanma tarihi çoktan geçmişti. Uykusuzluktan yüzümün rengi solgundu, bu yüzden hiç halimin olmaması da şaşırtıcı değildi.

Sorun yalnızca yemek de değil. Evde yerler tozluydu ve pencereler kirlenmişti. Kurumuş çamaşırları toplamadan asılı olduğu yerden alıp doğrudan giymek, alışkanlığım olmuştu. Raflarda her türlü eşya darmadağın duruyordu. Sertleşip kurumuş oje, üç ay öncesinin TV dergisi, altı ay önce bir anlık kararla alınmış ve hiç açılmamış bir yoga DVD'si...

Şu âna kadar kendime ne kadar kötü bakmıştım. Yediğine ve etrafını neyle çevrelediğine dikkat etmemek, kendini mahvetmek demektir. Kiriya'dan biraz farklı bir anlamda olsa da ben de "insan gibi bir hayat" yaşamamıştım belli ki.

Ellerimi iyice yıkadıktan sonra *castella*'nın pişmesini beklerken hızlıca evi temizledim. Çamaşırları katlayıp kaldırdım ve yerleri süpürdüm. Başladığım anda vücudum kendi kendine hareket etti. Büyük bir iş olacağını düşünmüştüm ama küçük apartman dairesi beni hayal kırıklığına uğratacak kadar hızla temizlenmişti.

Artık görünüşü değişmiş stüdyo daireme yumuşak, tatlı bir koku yayıldı. Mutfağa dönüp *castella*'yı kontrol ettiğimde, sarı hamurun şişmeye başladığını, neredeyse cam kapağa yapışacak kadar kabardığını gördüm.

"Harika!" Farkında olmadan neşe içinde çılgıncı basmıştım. Gerçekten de resimdeki gibi kabarıyordu.

Mutlu bir şekilde kapağı açıp baktım. Kenarları çoktan kabuk tutmaya başlamıştı. Göz göz olmuş orta kısım hala yarı sıvı haldeydi, bu yüzden kapağı tekrar kapattım.

İnsan gibi yaşamaya biraz daha yaklaşıyordum galiba. Böyle düşünmek içimi rahatlattı. Duvara yaslanıp oturdum ve *Guri ve Gurayı* açtım. Ormanın derinliklerine giden iki tarla faresi Guri ile Gura.

Bir sepet dolusu meşe palamudu toplayıp, içine bolca şeker koyarak kaynatalım.

Bir sepet dolusu kestane toplayıp, yumuşacık haşlayarak krema yapalım.

Aa, diye yeni anlamışçasına bir ses çıkardım.

Meğerse Guri ve Gura ormana yumurta bulmak için gitmemişlerdi. Ya da *castella* yapmak için. Muhtemelen sadece her gün yedikleri meşe palamutlarını ve kestaneleri toplamaya gitmişlerdi. Her zaman gittikleri gibi. Orada beklenmedik şekilde büyük, kocaman bir yumurtayla karşılaşmışlardı.

Saya'nın, "Yumurtayla ne yapacağını bilmeyen biri bu fikri bulamaz," dediğini anımsadım. Demek bunu kastediyordu. Büyük yumurtayı bulduklarında değil, çok daha öncesinde neyi, nasıl yapacaklarını öğrenmişlerdi. Yani *castella*'nın yapılışını.

Bir şey yakalamışım gibi hissettim ve kalbim yerinden fırlayacak gibi oldu. Mutfağa daha bir heyecanla döndüm. Havayı saran koku biraz daha güzelleşmişti.

Kapağı açınca bir anda nefesim kesildi.

Kabarık olması gereken orta taraf çökmüştü. Tavadan taşmak üzere olan hamurun ucu kararmıştı. Şaşkınlıkla bir ıspatula yardımıyla tabağa aldım. Hamur yukarı doğru kabarmak yerine yatay olarak yayılmış ve dibi tamamen yanmıştı. Tavadan çıkarır çıkarmaz daha da sönüp küçülmüştü.

"Bu ne ya?"

Ucundan koparıp yedim. Tadı hiç de *castella* gibi değildi. Lastik gibi yapışkan ve sertti.

Neyi yanlış olmuştu acaba? Tarife birebir uymuştum oysaki.

Aşırı şekerli, garip lokmaları çiğnerken birden bu durum çok saçma geldi ve gülmeye başladım.

Üzülmemiştim. Memnundum hatta. Düzenli ev ve lavabodaki mutfak eşyaları mutsuz olmama izin vermiyordu.

Tamam, şimdi rövanş zamanı. Böyle böyle öğreneceğim.

Sonraki bir hafta boyunca, işten sonra eve geldiğimde *castella* yapmayı bir takıntı haline getirmiştım. Bu iş sanki günlük rutinimin bir parçası haline gelmişti. İnternette topladığım bilgilerle bazı çözümler bulmuştum.

Bunlardan biri yumurtaları oda sıcaklığına getirmek, diğeri pişirme sırasında tavayı ara sıra ıslak bir bezin üzerine koyarak ısınıyordu. Gerçekten de sadece bunları yaptığımda bile çok daha güzel olmuştu. Yine de istediğim kadar kabarık değildi. Hal böyle olunca ilk başta görüp zahmetli bir iş olarak düşündüğüm “un eleme” ve “yumurtanın sarısı ve beyazını ayırıp köpük köpük olana kadar çırpma” aşamaları artık o kadar da göz korkutucu gelmemeye başladı.

Hatta mutfağımda olmayan un eleğini de aldım. Yumurtayı köpük köpük yapmak oldukça meşakkatli bir iş olsa da hamurun dokusu pürüzsüz ve güzel oluyordu. Ancak yeterli değildi. İçimde daha yüksek bir mükemmellik derecesine ulaşmaya dair bir arzu yeşermişti.

En sonunda iyice gözü karartıp bir el mikseri aldım çünkü yumurta aklarını güzelce köpürtmek istiyordum.

Birçok denemeden sonra, ateşi hangi seviyede kullanacağımı ve ne zaman ısıyı keseceğimi anlamaya başladım. Başlangıçta ateşi kısık tuttuğumu düşünsem de aslında çok geliyordu. Böyle bir “denge” kendiniz deneyimledikçe anlayacağınız türdendi.

Tecrübe ettikçe öğrenmek. Numauçi Hanım’ın bahsettiği de buydu.

Tariftekilerin dışında bir değişiklik daha yaptım. *Castella* yapmak için mutfakta zaman geçirince basit de olsa akşam yemeği pişirme işine de elimi atmaya başladım. Başarılı bir şekilde *castella* pişirmekle kıyaslandığında, sebze ve et doğramak, bunları kızartmak ya da haşlamak daha basit ve anlaşılırdı.

Pilav makinesinde pirinci güzelce bir şekilde pişirmeye başladım. Kalan yemekleri küçük bir saklama kabına koyup bir de *yaptığım onigiri’leri* molada yemeye götürdüğümde Kiriya çok şaşırmıştı. Ben de aynı şekilde. Çünkü sadece birkaç günlük özenle, gözle görülür bir şekilde bedenim ve zihnim gayet sağlıklı hale gelmişti.

Ve bugün, *castella* maceramın yedinci gününde, mutfağa girdiğim anda bunu başarabileceğimi hissettim. Şimdiye kadarki tüm başarısızlıklarımı ve başarılarımı bir araya getirip becerebileceğim en iyi

versiyona ulaşmıştım. Kapağı açtım ve memnuniyetle başımı salladım. Sonra bunu yüksek sesle dile getirdim.

“Sarı *castella* pofuduk yüzünü gösterdi!”

Tıpkı kitaptaki gibi *castella*’dan daha tavadayken küçük parça koparıp ağzıma attım. Yumuşacık ve lezzetliydi. Ben de başlamıştım. Ormandaki herkesi büyüleyecek kadar güzel bir *castella* yapmıştım. Gözlerim yavaşça sulanmaya başladı. O an kesinkes kararımı verdim. Şu andan itibaren, gerçekten... Doğru düzgün besleneceğim.

Böldüğüm *castella*’yı Kiriya ile paylaştığımda yürekten etkilenmiş gibi, “Harika!” dedi. Bu söylediğine canıgönülden inandım.

Yüzündeki gülümsemeyi görmek istemiştım. *Onigiri* için ona teşekkür etmek istemiştım. Belki de bu yüzden elimden gelenin en iyisini yapabildiğimi fark ettiğimde kalbim tatlı tatlı sızladı.

Yapmam gereken bir şey daha vardı.

Mesai sonunda soyunma odasında Numauçi Hanım’a da bir parça *castella* verdim. Benim için yaptıklarından dolayı ona ne kadar minnettar olduğumu söyledim.

“*Guri ve Gura*’nın *castella*’sını taklit etmeye çalıştım,” dediğimde Numauçi Hanım güldü.

“*Guri ve Gura!* Çocukken o kadar çok severdim ki tekrar tekrar okurdum.”

“Ne, Numauçi Hanım, siz çocukken mi?”

Şaşkınlıktan gözlerim fal taşı gibi açıldığında Numauçi Hanım dudaklarını büzdü.

“Ben de bir zamanlar çocuktum.”

Orası öyleydi ama nedense hayal bile edemiyordum.

Uzun süre satan bir çocuk kitabı ne kadar büyük bir güce sahipti! *Guri ve Gura* değişmeden kalacak ve nesiller boyu okurları büyütme-ye devam edecekti.

Numauçi Hanım, düşünceli bir şekilde havaya baktı. “O kitabı seviyorum çünkü sürekli mücadele etmeleri gerekiyor.”

“Böyle bir şey mi vardı?” Başımı emin olamayarak yana eğdiğimde Numauçi Hanım başıyla hızlıca onayladı.

“Evet, öyle. Yumurta taşınamayacak kadar büyük ve kaygan, ayrıca kırılması da çok zor. Sonra tavayı sırt çantalarına sığdıramamak gibi birçok sorunla karşılaşılıyorlar.”

Kiriama’ya *Guri ve Gura*’dan bahsettiğimde, “Ormandaki hayvanların bir araya gelip kek yediğini anlatan resimli bir kitap, değil mi?” demişti. Kısacık bir hikâye olmasına rağmen herkes kitabı farklı bir açıdan hatırlıyordu. Çok ilginç.

Numauçi Hanım heyecanla devam etti. “İki fare, şöyle yapalım, böyle yapalım, diye konuşup birlikte harekete geçiyorlardı. Bu kısmı gerçekten seviyordum.” Sonra bana gülümsedi. “Biz de çalışırken birbirimize destek çıkıp birlikte hareket etmeliyiz.”

İzin gününe denk gelen çarşamba Halk Eğitim Merkezi’nin kütüphanesini ziyaret ettim. Ödünç aldığım bir kitabı iade edecektim. İlk ziyaretimden bu yana tam iki hafta geçmişti. Kitabın eki olan tava şimdi çantamda metal halkaya bağlı bir kayışla asılı duruyordu. Âdetâ şans tılsımım olmuştu.

Kütüphane girişinde kitabı Nozomi’ye geri verdikten sonra Komaçi Hanım’ın yanına gittim. Komaçi Hanım, tıpkı daha önce olduğu gibi, L şeklindeki bankoyla bölme arasına gömülmüş, iğnesini hareket ettiriyordu. Yukarı aşağı, yukarı aşağı. O tekrar tekrar iğneyi batırmaya devam ederken yün keçe şekilleniyordu. Önünde durduğumda Komaçi Hanım elindekini bırakıp bana baktı. Saygıyla eğildim. “Çok teşekkür ederim. *Guri ve Gura* için de tava için de... Bana önemli bir şey öğrettiniz.”

“Hayır.” Komaçi Hanım kendi halinde bir yüz ifadesiyle başını eğdi. “Ben bir şey yapmadım. Siz kendi ihtiyacınız olan şeyi buldunuz sadece,” dedi ses tonunu değiştirmeden.

Turuncu kutuyu işaret ettim. “Honeydome çok lezzetli, değil mi?”

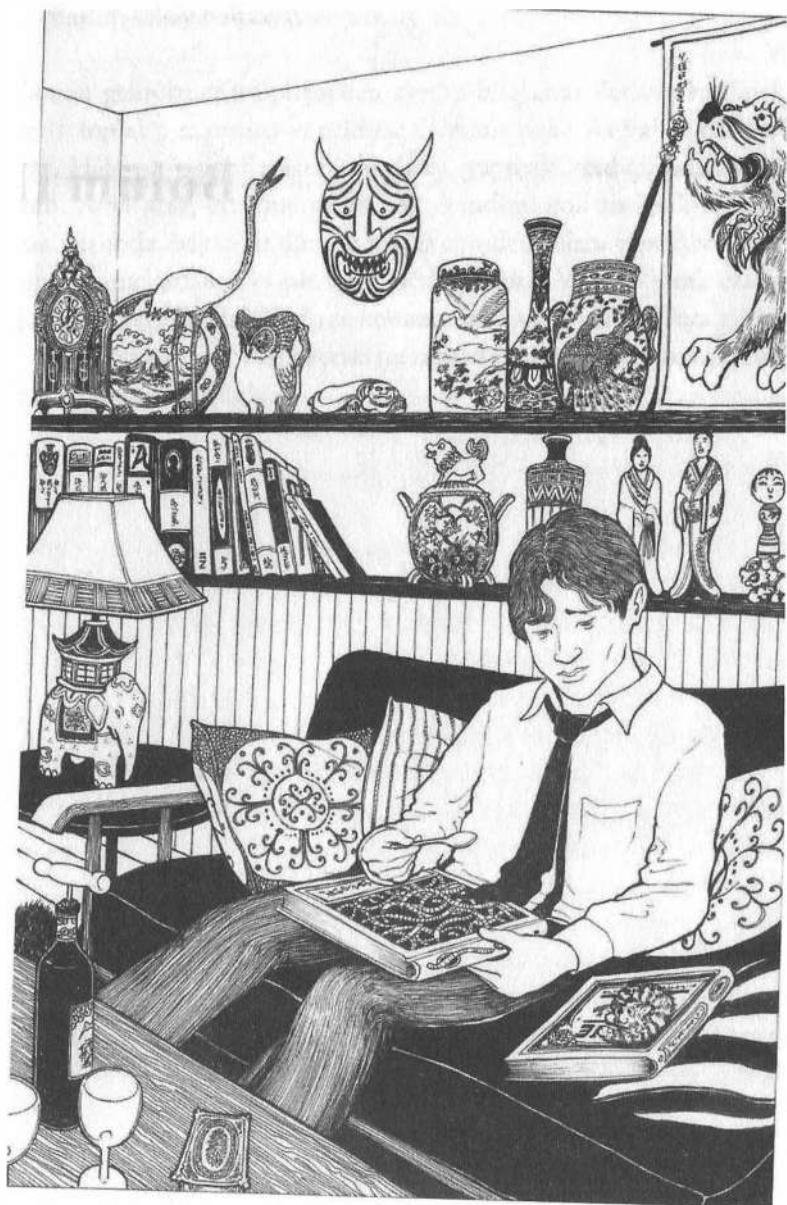
Komaçi Hanım’ın yanakları aniden kızardı ve yüzünde mutlu bir ifade yüzünde belirdi. “Çok severim. Harika değil mi? Herkesi mutlu eden bir tatlı.”

Başımı sallayarak onayladım.

Zaman gelmişti. Kütüphaneden ayrılıp bilgisayar dersine katılmak üzere toplantı salonuna yöneldim. Ormana daha yeni ayak basmıştım. Hâlâ ne yapabileceğimi ya da ne yapmak istediğimi bilmiyordum. Ama acele etmeme gerek yok, kendimi çok zorlamaya gerek yok. Şu anda, hayatımı düzene sokup elimden geleni yaparken, ulaştığım sonuçlardan ders çıkararak ilerleyeceğim. Ve donanımlı olacağım. Ormanın derinliklerinde kestane toplayan Guri ile Gura gibi.

Koskocaman bir yumurtayla ne zaman ve nerede karşılaşacağınızı asla bilemezsiniz çünkü.

Bölüm II

RYO, 35 YAŞINDA, MOBİLYA ÜRETİCİSİ, MUHASEBE BİRİMİ

Her şey bir kaşıkla başladı. Küçük, gümüş bir kaşıktı; düz sapının ucu lale şeklindeydi. Teşhir rafındaki kaşığı merak edip elime aldım. Daha yakından incelediğimde, sapının üzerine bir koyun resminin işlenmiş olduğunu gördüm. Kaşığın boyutundan çay kaşığı olduğu anlaşılıyordu. Bir süre dalgın dalgın kaşığı izledim, sonra elimde kaşıkla loş ışıklı dükkânda etrafıma bakındım.

Küçük dar dükkân, eski görünen şeylerle tıka basa doluydu. Cep saatleri, şamdanlar, cam şişeler, böcek örnekleri, bir şeyin kemiği... Vidalar, çiviler de cabasıydı. Çok sayıdaki eski püskü soluk nesne, zamanın derin kollarıyla sarılı bir şekilde çıplak ampullerin ışığında keşfedilmeyi bekliyordu.

O zamanlar lise öğrencisiydim ve sabah evden çıkarken anemle biraz atıştığımız için okuldan sonra doğrudan eve gitmek

istememiştim. Bu yüzden bir önceki istasyonda inip, oradan oraya amaçsızca dolaşmaya başlamıştım.

Dükkân, Kanagava'nın dışında, kalabalık çarşının uzağında, özel mülklerin arasına sıkışmış bir yerde bulunuyordu. Girişinde üzerinde “煙木屋” *kanji*’lerinin olduğu bir tabela vardı. Tabelanın kenarında Latin alfabesiyle “Enmokuya” yazıyordu. Yani, Duman Ağacı. Cam duvarlı kapıdan görünen eşyalara baktığımda buranın bir antika dükkânı olduğunu anlamıştım.

Kasada dükkân sahibi olduğu anlaşılan, örgü bir bere takmış, uzun yüzlü bir adam vardı. Çoğu eski dükkân sahibinde olduğu gibi adam da antika bir havaya sahipti. Benimle ilgileniyor gibi görünmüyordu ve orada bulunduğum süre boyunca sökülmiş bir saati yeniden monte etmekle, bir müzik kutusunu tamir etmekle uğraşmıştı.

Dükkânda gezinip etrafa bakarken uzun süredir elimde tuttuğum kaşığa vücut ısım geçmiş, kaşık elime tam olarak uyum sağlamıştı. Biraz tereddüt ettikten sonra kaşığı satın aldım. Bin beş yüz yendi. Değerinin ne olduğunu pek bilmiyordum ama bir lise öğrencisinin tek bir kaşık almak için ödeyeceğinden çok fazla bir paraydı. Yine de onu rafa geri koymaya içim el vermiyordu ve ondan ayrılmakta zorlanınca bırakamamıştım.

Hesabı öderken, örgü bereli dükkân sahibi, “Som gümüş. İngiliz yapımı bir çay kaşığı,” dedi.

“Hangi döneme ait acaba?” diye sordum.

Adam, okuma gözlüğünü takıp kaşığı ters çevirdi ve dikkatle inceleyip, “1905,” dedi.

Arkasında yazıyor muydu ki, diye düşünüp kendim kontrol ettiğimde, harf veya resimden oluşan dört işaretin olduğunu gördüm. Fakat hiçbir yerde sayı yoktu.

“Nasıl anlıyorsunuz?”

Dükkân sahibi, sorum karşısında kahkaha atarak içeri girdiğimden beri ilk kez tebessüm etti. Soruma cevap vermese de yüz ifadesindeki bir şeyden çok etkilenmiştim. Gülümsemesi gerçekten hoştu ve antikaları ne çok sevdiğini, muhakemesine de ne kadar güvendiğini

açıkça belli ediyordu. Dükkânın ve adamın havalı olduğunu düşündüm. Hem de çok.

Eve döndüğümde koyunlu kaşığa bakarken birçok şey hayal ettim. Acaba 1900'lerin İngiltere'sinde kaşığı kim, nasıl kullanmıştı ve bununla ne yemişlerdi? Asil bir kadın, beş çayının tadını çıkarırken bu kaşığı fincanına koymuştu belki. Ya da şefkatli bir anne, kaşıkla küçük oğluna çorba içirmişti. Çocuk büyüyüp şişman, yaşlı bir adam olduğunda bile bu kaşığa özenle bakıp kaşığı saklamıştı. Üç kız kardeşin uğruna kavga ettiği pek sevilen bir kaşık da olabilirdi...

Hayallerin ucu bucağı yoktu. Kaşığa bakarak düş kurmaktan hiç bıkip usanmadım.

Daha sonraları okuldan eve dönerken sürekli Enmokuya'ya uğramaya başladım. Dükkân sahibinin adı Ebigava'ydı. Sonbahar ve kış aylarında yün örgü bere, yaz ve ilkbahar aylarındaysa pamuklu ya da jüt örgü bere takardı. Örgü şapkaları severdi.

Harçlıklarımın el verdiği kadar ufak tefek bir sürü şey almıştım. Ebigava Bey'e karşı mahcup olsam da sadece gidip dükkândaki ürünlere baktığım günler de olmuştu. O ortamda olduğumda, günlük hayatımdaki sıkıntılı şeyleri bir süreliğine unutabiliyordum. Okuldaki sıkıntıları, annemin nutuklarını, gelecekle ilgili endişelerimi... Gerçek hayatta ne kadar zorlanırsam zorlanayım, kapıyı açtığımda beni her zaman karşılayıp kabul eden büyümlü bir dünya vardı.

Zamanla Ebigava Bey ve düzenli müşterilerle tanışıp konuşmaya başladım ve antikaların tarihiyle terminolojisini öğrendim. Kaşığın arkasındaki işlemeye "ayar damgası" dendiğini bana öğretten de Ebigava Bey'di. Yaklaşık bir yıl boyunca dükkâna gidip geldikten sonra bana bunu nihayet açıklamıştı. Kaşıқта yer alan dört damga üreticiyi, saflığı, kalite kontrol tasdikini ve üretim yılını gösteriyordu.

"Kutu içindeki 'n' harfini görüyor musun? Bu, 1905 yılında üretildiği anlamına geliyor."

Bir sayıyla değil de harf ve kutucuk kombinasyonu ile sınıflandırılma yapıyordu. Belki de görgüsüzce sayı kullanmamak tipik bir İngiliz anlayıştı.

“Koyun resmi muhtemelen bir armadan. Belki tamamı değil ama armanın bir parçası.” Ebigava Bey bunu söylediğinde kaşık benim için daha da önemli hale gelmişti. Koyun resmi, sadece güzel bir illüstrasyon değildi. Soylu bir ailenin saygınlığı, tek bir çay kaşığında bile hissedebiliyordu. Ne romantikti! Antika dünyasına kendimi kaptırıp Ebigava Bey’e büyük bir saygı duymaya başladım.

Artık o dükkân yok. Liseden mezun olmadan hemen önce, her zamanki gibi dükkâna gittiğim bir gün, kapıya dükkânın kapandığını belirten bir kâğıt yapıştırılmıştı. Böylece Ebigava Bey ile aramızdaki bağ da bir çırpıda sona ermişti. Geçtiğimiz on sekiz yıl içinde dükkân önce bir güzellik salonu, sonra bir fırın oldu, şimdiyse sadece beş aracın sığabileceği, jetonlu bir otopark.

O kapının ardına bir daha geçemedim. O yüzden biraz kendi kendime düşünüp tarttım. Ben de bir gün böyle bir dükkânım olmasını istiyordum.

Şu an otuz beş yaşında olmama rağmen bu dilek hâlâ kalbimin bir yerlerinde duruyor. Bir gün... Bir gün para biriktirip işimden ayrılacağım ve bir yer bulup ürünlerimi sergileyeceğim. Bir gün, bir gün... Ama o bir gün ne zaman gelecek?

Hazır üniversiteden mezun olmuşken aile evinden ayrılıp, Tokyo’da bir daire kiralarak bir mobilya üreticisinin muhasebe biriminde çalışmaya başladım. Şirket çok büyük değildi ve lüks mallar da satmıyordu. Ancak makul fiyatlı ve rahat mobilyalara sürekli bir talep olduğu için satışlar oldukça istikrarlıydı.

“Bunu nasıl yapıyorduk?”

Muhasebe Şefi Tabuçi Bey, arka çaprazda dönük koltuğundan uzanarak başını bana doğru çevirdi. Yakın zamanda şirket yeni bir yazılıma geçmişti ve Tabuçi Bey nasıl kullanacağını bilmiyordu. Ne zaman bir konuda takılsa bana tekrar tekrar soruyordu. Kontrol ettiğim gider hesaplarını bırakıp ayağa kalktım.

İçimden, dün de bu işlemi sordun ya, diye söylenip sandalyede oturan adamın arkasından ona nasıl yapılacağını gösterdim.

Tabuçi Bey, “Aa demek böyleymiş!” diye yüksek bir sesle bağırıp başını salladı. “Sağ ol, çok makbule geçti. İşinin ehlisin gerçekten, Urase.” Kalın dudakları büzülerek hareket etmişti.

Yerime dönüp işime devam ettim. Sayılarla uğraşmayı sevmiyor değilim. Muhasebecilik, işin finansını yürütmekten çok koordine etmekle alakalı bir iş. Bir riski ya da zorluğu yok. Tekdüze, yavan ve coşkulu bir heves gerektirmeyen bir iş olarak bakınca gayet kolay ve konforlu sayılabilir.

“Urase, yarın bir şeyler içmeye gitmek ister misin? Geçen ay gittiğimiz Ofuna’daki yer var ya, açılışlarının üçüncü yılına özel biralara indirim yapmışlar,” dedi Tabuçi Bey.

Elimdeki makbuz destesine bakarak, “Kusura bakmayın. Yarın izinliyim,” diye cevap verdim.

“Ah, öyle mi...”

Reddetmek için bir bahanem olduğundan içten içe rahatlamıştım. Uzun uzun bir şeyler anlatmayı seven Tabuçi Bey ile bir şeyler içmeye gitmek çok çileli oluyordu. Tabii ki bununla birlikte, her gün yüzünü gördüğüm müdürümden gelen bütün davetleri geri çevirmeye cesaretim yoktu. Artık aralık ayında olduğumuz için yıl sonu partisinin zamanı yaklaşıyordu. O partiye katılmak zorunda kalacağım için şu anda mümkün olduğunca bu tür davetlerden kaçmaya çalışıyordum.

Tabuçi Bey sandalyesini döndürüp, vücudunu bana doğru çevirdi. “Kız arkadaşınla randevun falan mı var?”

“Evet, öyle diyebiliriz.”

“Hah, tahmin etmiştim. Şansımı seveyim,” dedi Tabuçi Bey alnına şaplak atarak.

Hareketinin teatrallliği karşısında zoraki bir şekilde güldüm.

Tabuçi Bey bana dönük bir şekilde gevrek gevrek sırtıttı. Yandık, keşke ne yapacağımdan söz etmeseydim! “Uzun zamandır bu kızla berabersin, değil mi? Düğün ne zaman?”

“Aa! Bu hesapta yanlışlık var. Satış Birimi’nden Konno sürekli böyle hata yapıyor, şimdi gidip tekrar yapmasını istemem lazım...” Sanki kendi kendime konuşuyormuşum gibi konuyu değiştirip Tabuçi Bey’e sahte bir gülümseme gönderdim. “Gider raporlarını düzgünce yapamayan bir sürü insan var.”

Tabuçi Bey de gülerek bilgisayarına geri döndü.

Dahili hat çaldı. Karşı masada oturan Yoşitaka Hanım, ağır ağır hareket ederek telefonu açtı. Şirkete yeni katılmış yirmili yaşlarında bir kadındı. Ters ve kaba bir yanıtın sonra, “Urase Bey, telefon size,” deyip bekletme düğmesine bastı.

“Aa, kimmiş?”

“Tam olarak duyamadım. Bir erkek.”

“Sağ ol.”

Telefonu açtım. Yurtdışı Birimi’nden arıyorlardı. İngiltere’den yeni dekorasyon ürünleri ithal etmeye karar vermişlerdi ve bizden bir bütçe hazırlamamızı istiyorlardı. Asıl sorumlu kişi Tabuçi Bey olmasına rağmen diğer birimlerdekiler nedense her şeyi bana soruyorlardı. Çekingen olduğumdan bana pat pat her şeyi söylemek daha kolay geliyordu belki de.

Bir süreliğine telefonu beklemeye aldım ve Tabuçi Bey’e sordum. “İngiliz markasının bütçe teklifi hazır mı acaba? Yarınki toplantı için istiyorlar.”

“O mu... Ben pek beceremedim. Dolar değil sterlin üzerinden ya, hiç alışkın değilim. Zaten senin gibi İngilizce de konuşamıyorum, Urase.”

Gözlerindeki yalvarır gibi ifadeye bakınca içimden derin bir of çektim.

“Tamam, sorun değil. Ben yaparım.”

“Kusura bakma, bir dahaki sefere sana içki ısmarlarım.” Tabuçi Bey hafifçe bir elini kaldırdı.

Yoşitaka Hanım ise saçlarının kırıklarını temizliyordu.

Evet, benden daha kıdemli olan birisinin yetersizliği veya astımın motivasyon eksikliği o kadar da sorun edilecek şeyler değildi. Yine de

böyle zamanlarda şirketten ayrılmayı düşünüyordum.

Sosyalleşme konusunda kötü olduğum için Satış Birimi gibi bölümlerin yerine en başından beri istediğim Muhasebe Birimi'ne girdiğim için şanslıydım. Ancak neresi olursa olsun, bir kuruma bağlı olduğum sürece, her zaman can sıkıcı insan ilişkileriyle baş etmem gerektiğini biliyordum.

Oysa işimi bırakıp sadece sevdiğim şeyleri topladığım bir dükkânım olsaydı ne kadar da mutlu olurum! Sadece benim gibi antikaları seven müşterilerle iletişim kurduğum bir dükkân. Ama şu an işten ayrılamam. Birikimim bir milyon yenden az, yani dükkân açmak için yetersiz. Hem ofisteki karmakarışık işler beni öyle meşgul ediyor ki dükkân açmak için ne bir araştırma ne bir hazırlık yapabiliyorum. Öte yandan her gün bu şekilde şirkette çalışmaya devam ettiğim sürece günler göz açıp kapayıncaya kadar geçip gidecek, biliyorum.

Antika dükkânımın kapıları ne zaman açılacak bilinmez. Bildiğim tek şey, bu gece gereksiz yere fazla mesai yapmak zorunda olduğum.

Ertesi gün, yani çarşamba günü, kız arkadaşım Hina'yı almak için evine gittim. Sakin bir muhitteki müstakil bir evde, ailesiyle yaşıyordu. Acaba odasından dışarı bakmış mıdır, diye düşünürken Hina üst kattaki pencereden, "Ryo!" diyerek kendisini gösterdi. Hemen içeri girdiği için dışarı geleceğini düşünerek zile basmadan bahçede bekledim ancak ön kapıdan beliren Hina değil, annesiydi.

"Ryo, görüşmeyeli uzun zaman oldu. İyi görünüyorsun."

"Merhaba."

"Bu akşam bize yemeğe geliyorsun, değil mi?"

"Ah, evet. Size de sürekli zahmet veriyorum."

"Lafı mı olur. Sen gelince eşim de çok mutlu oluyor. Balık mı yoksa et mi tercih edersin? Hina sadece et yediğinden böyle zamanlarda farklılık olsun diye balık yemekleri yapıyorum ama—"

Hina koşa koşa gelip, "Anne! Konuşup Ryo'nun başını ağrıtmalı!" dedi ve koluma girdi. Vanilya gibi kokuyordu. Hina'nın parfümü yani.

“Biz çıkıyoruz.” Hina boştaki eliyle annesine el salladı ve beni çekştirerek önüme düştü.

Hina’yla aramızda on yaş var. O daha yirmi beş yaşında. Tanışmamız, üç yıl önce Kamakura’da bir sahilde oldu. O gün tapınakta açılan bitpazarına tek başıma gitmiştim. Sonrasında Yuigahama Sahili’nde yürürken, kıyıda çömelmiş bir şeyler arayan bir kız gördüm. Yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. Ona önemli bir şey düşürüp düşürmediğini sorduğumda, “Deniz camı topluyorum,” dedi. Deniz camları sahile vuran cam parçalarıydı. Uzak yerlerden ve dönemlerden akıp gelen ve zaman içinde vuran dalgalarla aşınarak doğanın ürettiği birer eser halini alan bu taşlar, başka yerlerin sahillerine kadar ulaşıyordu. Onları toplayıp takı yapıyor herhalde, diye düşündüm. Bir saklama kabının içinde yeşil ve mavi camlar, deniz kabukları ve kurutulmuş denizyıldızları da vardı çünkü.

“Deniz camını, bir zamanlar birinin kullandığı bir cam eşya olarak düşününce çok romantik geliyor,” dedi. “Kimin bunu ne için kullandığını düşünmeye başladığımda hayal gücüm uzak diyarlara doğru yol alıyor.”

Aynı benim gibi, diye düşündüm. Bu bakış açısı, bu his, bu dünya görüşü... Ben de öne doğru eğilip kumların üzerine baktığımda, bir sürü şey fark ettim: Kurumuş deniz yosunları, tahta parçaları, taşlar gibi doğanın izleri ve plaj sandaletinin teki, plastik torba, kapak gibi insanların ardında bıraktıkları çöpler... Aslında düşününce sahil kocaman bir antika meydanı gibiydi.

Tüm bunların ortasında küçük bir cam parçası buldum. Şekli baklaya benzeyen, kırmızı bir deniz camı. “Bunu buldum ama...” deyip ona uzattım.

Hina sesi boğazında takılır gibi garip bir ses çıkardı ve gözlerini kocaman açtı. “Ne kadar güzel! Kırmızı olanlar çok nadir oluyor. Çok mutlu oldum, teşekkür ederim.”

“Ne demek,” deyip hafifçe başımı salladıktan sonra hızla oradan uzaklaştım. Heyecanlanan neşeli hali o kadar tatlıydı ki utanmıştım. Arada bir şans benim de yüzüme gülüyordu. Yine de o anda yaşananlardan daha fazlası olacağını düşünmemiştim.

Ama ikimizin hikayesi orada sona ermemişti. Bir sonraki hafta sonu Tokyo Big Sight'ta düzenlenen antika pazarında tesadüfen tekrar karşılaştık. Satıcı ve müşteri kalabalığının ortasında mucizevi bir şekilde onu fark ettim. Biraz abartı gelebilir ama sanki etrafına ışık saçıyordu. Hina tezgâhlara bakınırken ona seslendim. Düşünmeye zamanım bile olmadan anlık hareket etmiştim. Hina da şaşırmişti. Biraz konuştuktan sonra onu çay içmeye davet ettim. Doğrusunu söylemek gerekirse ilk kez birine bu kadar cüretkâr davranıyordum. Şimdi hatırladıkça böyle bir şey yapanın ben olduğuma hâlâ şaşıyorum.

İkimiz de eski şeylere hayranlık duyduğumuz için kafalarımız uyuşuyor. Özel dükkânları ve etkinlikleri bulduğumuzda birlikte ziyaret ediyoruz.

Bir gün, birlikte bir dükkân açmak istiyoruz.

Arada bir böyle şeyler hakkında konuşuyoruz. Ama o “bir gün” ben emekli olduktan sonra ya da piyangodan yüz milyon yen kazandığım takdirde gerçekleşecek bir hayal sadece. Hina da şu anda bunu gerçekten istediğimi düşünmüyordur herhalde.

Emekli olmama daha kaç yıl vardı? O vakit geldiğinde, dükkân işletmek için param, tutkum veya gücüm kalır mıydı acaba?

Bugün Hina'nın davet ettiği “Minerallerle Eğlenelim” adlı küçük bir atölye çalışmasına katılacaktık. Hina, evinin yakınındaki ilkokulda Halk Eğitim Merkezi olduğunu ve burada etkinlikler ve dersler düzenlendiğini söyledi. Burası eskiden Hina'nın gittiği okul olmadığı için, burayı nasıl buldun, diye sorduğumda, “Çevrimiçi dükkânımı kurmak için bilgisayar dersleri araştırırken buldum. Şu an derslere devam ediyorum. İki saatlik birebir eğitim iki bin yen. Halk Eğitim Merkezi harika gerçekten. Her türlü etkinlik ve kulüp var,” cevabını verdi.

Sadece deniz camından aksesuarlar yapmakla kalmayıp bunları satmayı da düşünmeye başlamıştı. Haftada üç gün ofis çalışanı olarak yarı zamanlı çalışıyordu. Aile evinde yaşadığı için geçim masrafları konusunda da endişelenmesine gerek yoktu, bu yüzden takı yapımına ve çevrimiçi dükkânına harcayacak zamanı boldu. Benim aksime...

Hayır, hayır, hasetlik ediyorum. Düşünceleri savuşturmak ister gibi başımı salladım.

Hina beni Halk Eğitim Merkezi'nin beyaz binasına götürdü ve ben de resepsiyon masasındaki giriş formuna adımlı, ziyaret amacımı ve giriş saatini yazdım. Sabah yaklaşık on ziyaretçi geldiği yazıyordu ve kullanabileceğim yerler olarak toplantı odası ve geleneksel Japon tarzı odanın yanı sıra kütüphane de işaretlenmişti. Demek böyle şeyler vardı.

Atölye, B Salonu'ndaydı ve sadece dört kişi gelmişti. Bizim dışımızda iki yaşlı adam vardı. Bu kadar küçük bir grup olması muhtemelen bu tür bir eğitim için daha uygundu.

Eğitmen ellili yaşlarda Mogi adında bir adamdı. Önce kısaca kendini tanıttı. Normalde dökümhanede çalışan Mogi Hoca, hobisini ilerleterek mineral uzmanı sertifikası almıştı. Vakit bulunca da çoğunlukla gönüllü olarak atölye çalışmaları ve taş çıkarma etkinlikleri düzenliyordu.

Hobi konusunda uzmanlaşıp gönüllü olarak çalışmak... Kimse-nin sıkıntısını çekmeden eğlenip sevdiği işin tadını huzurla çıkarı-yordur kesin... Böyle karmaşık düşünceler içinde olsam da atölye ilgimi cezbetmişti.

Mogi Hoca, bize ne tür mineraller olduğunu, minerallerin nasıl bir süreçle oluştuğunu, lup büyütecinin nasıl doğru kullanılacağını anlat-tı. Ayrıca nadir minerallerden örnekler de gösterdi. Her birimize yak-laşık beş santimetrelilik bir taş dağıttı. Mordan sarıya doğru renk geçişi olan şerit desenli bu taşların, Arjantin'den gelen florit taşları olduğunu söyledi. "Öyleyse hep birlikte taşlarımızı parlatalım."

Bir damlalıkla su damlattıktan sonra, zımpara kâğıdıyla taşı par-latmak gerekiyordu. Taş hafifçe düzleştğindeyse su ile durulanıp daha ince bir zımpara kâğıdı kullanılıyordu. Pürüzleri giderildikten sonra florit taşının çizgili deseni net ve canlı bir şekilde ortaya çık-mıştı. Çok eğlenceliydi.

Dükkân açma hayali kafamda giderek güçleniyordu. Evet, böyle bir mineral köşesi yapabilirdim. Uzman bir hocayı davet edip sıcak samimi bir etkinlik düzenlemek güzel olurdu.

Doksan dakikalık ders bittikten sonra Hina, “Gidip hocayla konuşacağım, biraz bekleyebilir misin? Bu taşlardan aksesuar yapmak istiyorum. Taşların sertlikleri ve uygun olup olmadıkları hakkında bilgi edinmek istiyorum,” dedi. Çok hevesli duruyordu. Ben de aklı tamamen çevrimiçi mağazasında olan Hina’yı durduracak değildim.

“Olur. Kütüphane varmış galiba, ben de kitaplara falan bir göz atarım. Sen güzelce sorularını sor,” deyip toplantı odasından çıktım.

Kütüphane koridorun sonundaydı. Girişten içeri baktığımda, odanın düşündüğümünden de geniş olduğunu gördüm. Hem duvarlar boyunca hem de odanın ortasında kitaplıklar sıkışık bir şekilde sıralanmıştı. Görünürde kütüphaneyi kullanan kimse yoktu, bankonun içinde lacivert önlük giymiş bir kız kitapların barkodlarını işliyordu.

Girişe en yakın duvarın yanındaki kitaplıklara bakarak gezinmeye başladım. Halk Eğitim Merkezi, ilkokula bağlı olduğu için kütüphanede daha çocuklara yönelik kitapların olduğunu düşünsem de normal bir kütüphaneninkinden farksız bir seçkinin olması beni şaşırttı. Antika kitaplarına bakındım. Hemen el sanatları ve sanat raflarını buldum. Birkaç tanesine şöyle bir göz gezdirdikten sonra, dükkân açmakla ilgili kitaplar var mı acaba, diyerek aramaya başladım.

Lacivert önlüklü kız yanımdan geçti. Elinde üç kitap vardı. Muhtemelen onları yerlerine geri koyuyordu. “İş kurma ve yönetme hakkında ne tür kitaplarınız var?” diye sorduğumda kızın iri gözleri fıldır fıldır oldu. Henüz yirmilerine varmamış gibiydi.

“Şey, ııı... İşletme kitapları olabilir. Ama işinsanlarının otobiyografileri de faydalı.”

Göğsündeki isimlikte “Nozomi Morinaga” yazıyordu. Sorumu cevaplamak için bir şeyler düşünmeye çabalayan kıza üzülerek, “Neyse, hiç önemli değil,” diyerek elimi salladım.

Nozomi kıpkırmızı bir suratla, “Kusura bakmayın. Ben kütüphanecilik konusunda hâlâ tecrübesizim. Arka taraftaki danışma köşesinde deneyimli bir kütüphaneci var, ona sorabilirsiniz.”

Nozomi'nin eliyle gösterdiği yönde "Danışma" yazan bir levha tavandan sarkıtılarak asılmıştı. Küçük olmasına rağmen kütüphanecisi dahi olan gerçek bir kütüphaneydi. Kütüphanenin arkasına doğru gidip bölmenin ardındaki danışma köşesini bakınca birden irkildim. Bankoda inanılmaz iri bir kadın oturuyordu.

Patlayacak gibi duran vücudunun üzerinde çenesiz bir kafa duruyordu. Bej rengi önlük ve fildişi renkte büyükçe bir hırka giyiyordu. Teni de kıyafetleri de beyaz olduğu için *Hayalet Avcıları*'ndaki Marşmelov Adam'a benziyordu.

Tırsa tırsa yanına gittim. Yüzünde asık bir ifade olan Marşmelov Adam, nedense hafifçe sallanıyordu. Hasta olup olmadığını anlamak için eline baktığımda, bankonun içinde yuvarlak bir şeye iğne batırıldığını gördüm.

Acaba stresli falan mıydı?

Onunla konuşup konuşmama konusunda kafam karışınca geri dönecek oldum. O sırada Marşmelov Adam aniden başını kaldırdı. Hiç beklemediğim bir anda gözlerimiz buluşunca donakaldım.

"Ne arıyorsun?"

Beklemediğim bir şekilde nazik ve yumuşak olan sesi duyunca şaşırdım. Hiç gülümsememesine rağmen sesi şefkat doluydu. Ona doğru çekiliyormuş gibi sarsılarak kütüphaneciye döndüm.

Ben ne arıyordum? Nasıl gerçekleştireceğimi bilmediğim bir hayali koyacak bir yer belki de.

Marşmelov Adam'ın göğsünde bir isimlik vardı. Sayuri Komaçi. Komaçi Hanım demek. Topuz yaptığı saçında beyaz çiçekli bir süs takılıydı.

"Şey, iş kurmakla alakalı kitaplar var mı acaba?"

Komaçi Hanım, "İş kurmak," diye tekrarladı.

Bu şekilde söylediğinde, sanki son derece şaşırtıcı bir şey planlıyormuşum gibi geldi ve bu da beni biraz utandırdı. Sonrasında, "Ayrıca işten düzgünce ayrılma yöntemleri hakkında kitaplar..." diye rica

ettim. Sanki herhangi birini becerebilecekmişim gibi. Ne yeni bir iş kurmayı ne de şimdiki işimi bırakmayı...

Komaçi Hanım, top gibi nesneyle iğneyi yakınındaki turuncu karton bir kutuya yerleştirdi. Kutu, Kuremiyado'nun Honeydome kurabiyelerinin kutusuydu. Küçükken, ev işlerine yardım ettiğimde ödül olarak bunlardan verdiklerini hatırlıyorum. Komaçi Hanım, kutunun kapağı kapatıp bana baktı. "Bir sürü girişimcilik kolu var. Siz ne yapmak istiyorsunuz?"

"Bir gün dükkân açmak istiyorum. Bir antika dükkânı."

"Bir gün." Komaçi Hanım, sadece bu kısmı tekrar etti. Düz bir şekilde söylemişti ama aceleyle bir bahane bulmam gerekiyor gibi hissettim.

"Hayır, yani, işimi hemen bırakamam. Bir dükkân açabilecek kadar büyük bir meblağı öyle kolayca toplayamam. Bir gün yapacağımı söyleyip dursam da en sonunda bir hayal olarak kalır belki de."

"Hayal olarak kalacak demek." Komaçi Hanım başını hafifçe eğdi. "Bir gün dediğin sürece, o hayalin asla sonu gelmeyecek. Güzel bir hayal olarak sonsuza dek sürecektir. Gerçekleşmeyecek belki. Ama ben bunun da bir yaşam biçimi olduğunu düşünüyorum. Somut bir plana bağlanmayan hayaller kurmakta yanlış bir şey yok. Hayal kurmak günleri daha keyifli hale getirir."

Nutkum tutulmuştu. Eğer "bir gün" demek hayal kurmaya devam etmenin sihirli sözcüğüyse, bu hayali gerçekleştirmek için ne söylemem gerekiyordu?

"Ancak hayallerinin ötesinde ne olduğunu bilmek istiyorsanız, harekete geçmelisin." Komaçi Hanım, hızla duruşunu düzeltti ve bilgisayarın başına geçti. Klavyenin başında bir anlığına durakladı ve hemen ardından parmakları neredeyse gözle görülmeyecek bir hızla tuşlara basmaya başladı. Ağzım açık kaldı.

Sonunda zarif bir hareketle *enter* tuşuna bastığında yazıcıdan bir kâğıt parçası çıktı. Kâğıtta kitabın adı, yazarın adı ve raf numarası bir tablo halinde yer alıyordu. *Sen de Kendi İş Yerini Kurabilirsin, Benim Dükkânım, İş Bırakmayı Düşünüyorsanız Yapmanız Gereken 7 Şey.*

Listenin sonunda, iki kez bakmama neden olan diğerleriyle uyumsuz bir başlık vardı: *Kraliyet Bahçıvanlık Derneği: Bitkilerin Gizemleri.**

Bir hata olmuş olmalı, diye düşünüp Komaçi Hanım'ın beni duyduğunu bilerek uzun başlığı alçak sesle okudum. Ama Komaçi Hanım hiçbir şey demeden bana baktı.

“Bitkilerin Gizemleri mi?” Bir kez daha tekrarladım.

Komaçi Hanım, “Hıhı,” diyerek elini fırketesinin üzerine koydu. “Tesadüfe bak ki bunlar akasya çiçeği.” Yüzünde hiçbir ifade olmaksızın sarf ettiği bu sözler karşısında ne diyeceğimi bilemedim.

Basitçe, “Güzelmış,” diye iltifat ettiğimde Komaçi Hanım işaret-parmağını Honeydome kutusunun üzerine koydu. Kutunun kapağında beyaz çiçekler resmedilmişti. Akasya çiçeği derken bunu mu kastediyordu? Eskiden beri aşına olduğum bir ambalaj olmasına rağmen hangi çiçek olduğunu, adını falan hiç düşünmemiştim.

“Honeydome kurabiyelerinin balı akasya çiçeklerinden geliyor,” diye fısıldar gibi konuşan Komaçi Hanım, iri gövdesini biraz eğerek bankonun altındaki ikinci çekmeceyi açtı.

“Al bakalım. Bu senin için.” Komaçi Hanım, kremalı bir çöreğe benzeyen elini bana uzattı. Ben de hiç düşünmeden elimi uzatınca, üzerine usulca bir şey koydu. İplik yumağı gibi duran... bir kediymi. Kahverengi gövdesinde siyah çizgiler vardı. Uzanmış uyuyan, kahverengi bir tekindi.

“Şey, bu nedir?”

“Ek.”

“Ne?”

“Kitabın eki.”

Ek... “Senin için” demesi ne anlama geliyordu? Kedileri seven biri gibi mi görünüyordum acaba? Neden bana bu kediyi vermişti?

* Guy Barter tarafından yazılan ve 2016'da yayımlanan kitap. Orijinal adı *Royal Horticulture Society - How Do Worms Work?: A Gardener's Collection of Curious Questions and Astonishing Answers* olan kitabın Japonca edisyonu farklı bir başlık kullanarak basılmıştır. (ç.n.)

“Kalıp kullanmaya gerek olmadığı için bunları yapmak çok kolay. Belli bir şekilde görünmek zorunda değiller çünkü.”

Komaçi Hanım, Honeydome kutusunun kapağını açtı. Topa benzer nesneyi ve iğneyi tekrar eline alıp batırmaya başladı. Bana ayrılan sürenin sonuna geldiğimizi hissederek yazıcıdan çıkan kâğıdı ve kediye alıp gitmeye karar verdim.

“A, bu arada...” Komaçi Hanım, bana doğru bakmadan söylemişti bunu. “Çıkarken resepsiyonda çıkış saatini yaz lütfen. Unutan çok kişi oluyor.”

“Tamam.”

Yukarı aşağı, yukarı aşağı, batır çıkar, batır çıkar. İğne hareket ederken, Marşmelov Adam hafifçe sallanıyordu.

Elimdeki tabloya bakarak raf numaralarını kontrol ettim ve listedeki tüm kitapları aldım. Dördüncü kitabı bile. Başlık uzundu ancak sadece “*Bitkilerin Gizemleri*” kısmı büyük harflerle yazılmıştı.

Hina yanıma düşündüğümünden erken geldi. Hayır, belki de ben Komaçi Hanım ile beklediğimden çok konuşmuştum. Hina keskin gözleriyle hemen kedi maskotunu buldu ve “Bu da ne?” diye haykırmaya başladı.

“Kütüphaneci verdi.”

“Çok tatlı. Keçe iğnelemeyle yapılmış.” Bu elişine keçe iğneleme mi deniliyormuş?

Kediye Hina’ya vermeye çalışsam da bana geri uzatıp, “Kitap mı ödünç alıyorsun?” dedi. Yüzümde tedirgin bir ifadeyle kediye aldım.

“Hayır, sadece şöyle bir göz attım.”

Hızlıca bitki kitabını en üste koyarak diğer kitapların başlıklarını görünmeyecek şekilde gizledim.

“Kütüphane kartı çıkarmak ister misiniz?” diye sordu Nozomi. Kütüphaneci olmak için çalışan genç kız, işine tutkuyla bağlıydı.

Yok, teşekkürler, demek üzereyken Hina cevap verdi: “Herkes ödünç alabiliyor mu?”

“Bu bölgede yaşıyorsanız, evet.”

“A, o zaman ben çıkarayım. O burada yaşamıyor da.”

Motivasyonu yüksek Nozomi’nin rehberliğinde Hina bankoya gitti. Bu sırada ben de aceleyle iş kurma üzerine olan kitapları raflara geri koydum. Yüzümde kayıtsız bir ifadeyle sadece dördüncü kitabı ödünç aldım ve bitki âşığı biri gibi görünerek kütüphaneden ayrıldım.

Çıkmak üzereyken Komaçi Hanım’ın söyledikleri aklıma geldi. Bana çıkış saatimi yazmamı söylemişti. Geldiğimde doldurduğum çizelgeye çıkış saatini yazıp tükenmez kalemi bıraktıktan sonra yan tarafta üst üste koyulmuş kâğıt yığınına fark ettim. Başlığında “Hatori HEM Haber Bülteni” yazıyordu. HEM, Halk Eğitim Merkezi’nin kısaltması olarak kullanılıyordu. Tasarımı el yapımı olduğu bariz olan bülten, A4 boyutunda renkli çoğaltılmıştı ve görünüşe göre Halk Eğitim Merkezi’nin kullanıcılarına ücretsiz olarak veriliyordu.

Kâğıda bakarken alt kısımda birden bir şey gözüme çarptı. Komaçi Hanım’ın bana verdiği keçeye benzeyen bir kedinin fotoğrafı vardı. Gözlüklü ve çizgili gömlekli bir adam, kahverengi tekir kediye tutuyordu, fonda bir kitaplık vardı. Hiç düşünmeden Hatori HEM Haber Bülteni VOL 31’in bir kopyasını aldım.

Haber Bülteni’ne “Personel Tarafından Tavsiye Edilen Mekânlar” adında özel bir bölüm koyulmuş, bunlar hakkındaki bilgiler dükkân özelinde altbaşlıklarda açıklanmıştı: pastaneler, çiçekçiler, kafeler, *tonkatsu* domuz pirzolası lokantaları, karaoke barlar, kitapçılar. Kedi fotoğrafının olduğu yerin altbaşlığında ise “Kütüphanecimiz Sayuri Komaçi’den Favorilerinizden Olacak Kitapçı Önerisi!” yazılmıştı. Kitapçının adı Cats Now Books’tu. Kedilerle ilgili kitaplar koleksiyonuna sahip bir kitapçıydı.

Halk Eğitim Merkezi’nin dış kapısını açan Hina dışarı bakarken, “Yağmur yağacak galiba. Ryo, çabuk gidelim,” dedi. Haber bültenini ikiye katlayıp kitabın arasına yerleştirdim, ardından çantama koyup binadan çıktım.

*

Hina'nın iki ablası var. En büyükleri Kimiko benimle yaşıt, yani otuz beş yaşında. Diğer ablası Erika, otuz iki yaşında. Hina ise hiç hesapta olmayan tekne kazıntısı. Bekâr Kimiko, Osaka'da bir televizyon kanalında miksaj yapıyor, Çek biriyle evlenen Erika ise Prag'da yaşıyor. Bu yüzden ailesinin, yanlarında kalan kızları Hina'ya çok düşkün olmalarını ve el bebek gül bebek bakmalarını anlayabiliyorum.

Ancak Hina'nın hafta sonları benim evimde kalmasını ve arada bir küçük gezilere çıkmamızı sorun etmiyorlardı. Onun da artık bir yetişkin olduğunu, izin vermenin yalan söylemesinden ve gizlice hareket etmesinden çok daha iyi olduğunu söylüyorlardı. Belki de üçüncü çocuklarında daha rahat davranıyorlardı.

Geçen yaz araba kiralayıp gittiğimiz tatilin dönüşünde Hina'yı bırakırken ısrarla yemeğe davet edildiğimden beri, ailesinin içine girmeye başlamıştım. Hina'yla evlilik hakkında hiç konuşmasak da ailesinin bunu çoktan düşünmeye başladığı açıktı.

Halk Eğitim Merkezi'nden Hina'lara geçtiğimizde, "Ryo, işler nasıl gidiyor? Yoğun musunuz?" dedi Hina'nın babası, bira şişesini bardağıma doğru yaklaştırdı.

Birden panik olarak bardağımdaki biranın yarısını kafama diktim.

"Evet, yoğunuz. Yıl sonu hesaplamalarının zamanı geldi. Gerçi benim ayrıyeten plan program yapıp işleri düzene oturtmam lazım."

"Başkalarının işlerini de mi üstleniyorsun yoksa? Senin gibi hoşgörülü ve çalışkan adamdan beklerim gerçi," dedi babası ve boş bardağıma bira doldurdu. Ben de hafifçe başımı sallayıp bardağı aldım.

"Baba, Ryo çok alkol tüketen biri değil, ona fazla içirme." Hina babasını durdurmaya çalışıyordu. Babası cevap olarak gülüp bana orada kalmamı teklif etti.

"Hina, bana yardım et!" Mutfaktan annesinin sesi geldi. Hina sandalyesinden kalktı.

Babası yüzünde çökmüş bir ifadeyle, buğulanmış pisibalığına uzanan yemek çubukları havada, "Ablaları küçüklüklerinden beri irade-liydi. Dalgalı denizlere atlayıp mücadeleye girişmeye çekinmezlerdi,

zaten ikisi de istedikleri şeyleri yaptılar,” dedi alçak bir ses tonuyla. Muhtemelen mutfaktan duyulmasını istemiyordu, ardından devam etti.

“Hina ise nevi şahsına münhasır bir kız çocuğu. Hep gerçek dünyadan uzak ve sanki bir rüyadaymış gibi konuşur. Belki de onu çok şımartmışızdır. Fakat şimdi yanında senin gibi ayakları yere basan bir adam olduğunu bildiğim için içim rahat.”

Kısa süreli bir sessizlikten sonra usulca gülümseyip doğrudan bana baktı. “Hina’ya iyi bak.”

Ne yazık ki ben bu isteğe coşkuyla, “Evet! Gözünüz arkada kalmasın!” diye karşılık verebilecek biri değildim. Bunun yerine, utanmış gibi yaparak belli belirsiz gülümsedim.

Beni sevdikleri için minnettardım. Beni biricik kızlarını ömür boyu koruyacak potansiyel bir aday olarak görüyorlardı. Ama bu aynı zamanda üzerimde büyük bir baskı yaratıyordu. Küçük de olsa istikrarlı bir şirketi bırakıp dükkân açmak istediğimi söyleyebilmem mümkün değildi. Çünkü onlara güvence veren benim şahsım değil de bir şirkette düzenli bir işimin olmasıydı.

Halk Eğitim Merkezi’ne yaptığımız gezinin ardından daireme dönüp duş aldıktan sonra, ödünç aldığım kitap ve telefonumla birlikte yatağıma uzandım. *Kraliyet Bahçwanlık Derneği: Bitkilerin Gizemleri*.

Kitabı tekrar dikkatlice elime aldığımda, kaliteli bir kapağı olduğunu fark ettim. Beyaz zemin üzerine karakalemle narin bitki resimleri koyulmuş ve resimlerin ortasına, ıslıl ıslıl parlayan yeşil renkte başlık yazısı eklenmişti. Çok özenle hazırlanmış bir kitaptı.

Kütüphanecinin bana neden bu kitabı tavsiye ettiğini bilmesem de açıkça zevkime hitap eden bir kitaptı. Sayfaları çevirince kitabın okunması kolay yatay bir düzene sahip olduğunu ve detaylı pek çok illüstrasyon içerdiğini gördüm. Yan yana sayfalar soru-cevap formatındaydı ve daha çok ortaokul çocukları için uygun gibi görünse de çok çocuksu değildi.

Sırtüstü uzanıp kitabı açtığımda Halk Eğitim Merkezi Haber Bülteni usulca düştü. Kitabı yastığımın yanına koyup onu elime aldım. Kedili Kitapçı... Makalede dükkân sahibi Yasuhara Bey'in barınak kedileri sahiplendiğini ve kedilerin de kitapçının personeli olduğu yazıyordu. Sadece kedi kitapları toplayan kitapçı, Sangenjaya'daydı ve gelirinin bir kısmı kedi barınaklarına bağışlanıyordu.

Düşününce, laleye benzettiğim koyunlu kaşığın sapı da kedi patisini andırıyordu. Buna *trefid* deseni deniliyordu, yayvan sapın ucunda iki girinti oluyordu.

Telefonumda "Cats Now Books" diye arattım. Twitter hesabının yanı sıra bir dizi söyleşi yazısı bulmak beni şaşırttı. En üstteki makaleyi açtığımda kedi baskılı bir tişört giyen Yasuhara Bey karşıma çıktı. Yine kitaplığın önünde bir kediyi tutuyordu fakat bu seferki kedi kahverengi tekir değil, siyah bir kediydi. Acaba kitapçada kaç tane kedi vardı?

Dükkânda içecek de satılıyordu ve menüye "Çarşamba'nın Kedisi" adlı bir biranın fotoğrafı koyulmuştu. Resmin altındaki başlıkta, "Kediler, kitaplar ve bira. Etrafım sevdiğim şeylerle çevrili." yazıyordu. Kameraya gülümseyen Yasuhara Bey'e baktım. Ne kadar şanslıydı! Hayalini yaşıyordu. Keşke ben de...

Gözkapaklarım ağırlaşmaya başladı. Bulanık bir zihinle internetteki makalelere göz gezdirdim. Yasuhara Bey, bir bilişim şirketinde çalışırken bir yandan da dükkânı işlettiği yazıyordu.

Böyle bir şeyi yapmak mümkün müydü? Yazıda art arda sıralanmış "sosyal girişim", "kitle fonlaması" gibi aşına olmadığım sözcükleri şöyle bir okudum. "Paralel bir kariyer düzeninde her iki iş birbirini tamamlar ve aralarında ast-üst ilişkisi yoktur," diye yorumlamıştı Yasuhara Bey. Ast-üst ilişkisi yok derken neyi kastediyordu?

"Paralel kariyer" terimini araştırdığımda, bu terimin İş Yönetimi konusunda çalışan akademisyenler tarafından "mevcut kariyerle eşzamanlı olarak farklı bir faaliyetin gerçekleştirildiği kariyer" anlamında ortaya koyulduğunu gördüm. İkinci, yan bir iş mi?

Esneyip telefonumu kapattım. Yorgundum ve içki içmiştim.

Uykunun kollarına teslim olurken gözlerimi kapattım.

Ertesi gün, akşam saat tam beşte, Yoşitaka Hanım'ı işten çıkarken durdurdum. "Satış Birimi'nin gider raporlarını kontrol ettin mi? Göndermeni bekliyorum."

"A, o mu... Yok daha yapmadım. Tırnaklarımı yeni boyadım o yüzden yarın yapsam olur mu?" dedi Yoşitaka Hanım ve bir elini sallayarak gösterdi. Tırnaklarını boyadığı için yapamayacağı mantığını anlayamıyordum.

"Son teslim tarihi bugün,"

Bunu olabildiğince sakın bir şekilde söylemeye çalışmıştım. Ancak Yoşitaka Hanım sanki çok korkunç bir şey söylemişim gibi yüzünü ekşitti.

Cevap vermeden hiddetle yerine dönüp ve parmak uçları için endişelenerek çantasından telefonunu çıkardı. Sonra bir yeri aramaya başladı. "Alo? Kusura bakmayın, biraz geç kalacağım. Acil bir iş çıktı." Line'dan mesaj göndermek veya SMS atmak yerine aramasının sebebi bunu tamamen bana duyurmaktı. Biraz üzgün hissettim... Hayır! Neden kötü hisseden ben oluyordum ki? Acil olmayan kendi işlerimi hallederken Yoşitaka Hanım'ı bekledim. Hem benim de bugün gitmek istediğim bir yer vardı. Ama hesap dökümünü almadan gidemezdim. Daha Yoşitaka Hanım'ın kontrol ettiklerini onaylayıp yarın sabah ilk iş olarak işleme koymam gerekiyordu.

Yoşitaka Hanım, yaklaşık kırk dakika üzerinde çalıştıktan sonra belgeyi masamın üzerine çarpar gibi bırakıp çıktı. Saatime baktım. Belgeyi çantama koydum ve gitmeye hazırlandım. Belgeyi evde kontrol edecektim. Elbette eve götürdüğüm işler için fazla mesai ücreti almıyordum ama yapacak bir şey yoktu.

Şinjuku'ya gidip bir alışveriş merkezine uğradım. Düzenlenen antika pazarı etkinliğinin bugün son günüydü. Neyse ki tam zamanında, kapanış saatinden bir saat önce yetişebilmiştim. Erkinlik salonunda pişmiş çömler, resim parşömenleri ve çeşitli eşyalar duruyordu.

Bu ürünler hiç tükenmiyordu, bu yüzden de antika pazarları satıştan çok bir sergi gibi oluyordu. Başka bir deyişle, antika ürünler satılmıyordu. Ürünlere göz atsam yeter, diye düşünürken eski bir İmari porselen vazosunu hayranlıkla seyrediyordum.

Bir dükkân açacak olsam, kâr etmek için bir günde ne kadar ürün satmam gerekiyordu? Tabii bunlara daha dükkân kirası, elektrik faturası, teçhizat dahil değildi. Bir de vergiler işin içine giriyordu. Bunları düşünmeye başladığımda, gerçekte imkânsız görünüyordu.

“Aa, Ryo? Ryo, sen misin?” diye bir ses duyup arkamı döndüğümde, uzun, permalı saçlarıyla yaşlı bir adamın arkamda durduğunu gördüm. Üzerindeki sarılı yeşilli çiçek desenleri olan cart pembe kazağı göze çarpıyordu. Birkaç saniye sonra kim olduğunu çıkardım.

“Aa, Nasuda Bey?”

“Evet, evet! Vay canına, beni hatırladın!”

Nasuda Bey, lisedeyken gittiğim Enmokuya'nın müdavimlerinden biriydi. Dükkânın yanındaki üç katlı büyük bir evde yaşıyordu. Emlakçı babanın tek oğluydu, bir yandan babasına işlerinde yardım ederken bir yandan da canı ne isterse onu yapardı. “Hayırsız evlat” terimini sever ve kendisinden bu şekilde bahsedilmesini tercih ederdi. O zamanlar yirmili yaşlarındaydı ve birbirimizi son görüşümüzden bu yana neredeyse yirmi yıl geçtiği için oldukça yaşlanmıştı ancak değişmeyen saykodelik moda anlayışı onu hatırlamama çok yardımcı olmuştu.

“Siz beni nasıl hatırladınız Nasuda Bey?”

“Hiç değişmemişsin, Ryo. Hâlâ eskisi gibi ürkeksin.”

Bu sözler beni incitse de yaşadığımız geçmişe duyduğum özlem ağır bastı. Nasuda Bey, eskiden de böyleydi zaten.

“Ryo, ne iş yapıyorsun?”

“Sıradan bir şirket çalışanıyım. Peki siz, Nasuda Bey?”

“Ben de sıradan hayırsız bir evladım.”

Nasuda Bey omzunda taşıdığı çantadan kartlığını çıkarıp bana bir kartvizit verdi. İsmi sol üst köşesinde yazılmış üç unvan vardı: Renovasyon Tasarımcısı. Emlak Planlayıcısı. Mekân

Danışmanı. Pek anlamasam da emlakla ilgili çeşitli işler yaptığını çözmüştüm.

“Ya, ne kadar uzun zaman geçti üzerinden. Dükkân aniden kapandığında çok şaşırmıştım.”

“Evet, ben de.”

“O zaman, bizim eve de polis gelmişti. Bir sürü sıkıntı yaşamıştık.”

“Polis mi?” İçimden bir şeyler koptu.

Korktuğum başıma gelmişti. Ebigava Bey hasta olduğundan ya da bir olaya karıştığından değil, borçlar yüzünden kaçmıştı. Birden hatıralarımdaki o fantastik dünya tepetaklak oldu.

Nasuda Bey, ağzından zehir saçar gibi konuşmaya devam etti. “Zaten kâr ediyor gibi görünmüyorlardı. Çok sıkıntı çekmişlerdir kesin. Dükkân ismiyle müsemma, duman gibi kaybolup gitti.”

Gerçekten de bir dükkân işletmek çok zahmetli bir işti; hele ki benim kafamdaki gibi bir antika dükkânını.

Nasuda Bey, “Ryo, kartvizitin yok mu?” deyince ona kartvizitimi uzattım.

“Mobilya üreticisi demek. Aa, Kişimoto, bildim bildim! Her yerde bağlantılarım var, bir ihtiyacın olursa bana söyle. Rivera Showroom’undaki etkinliği de ben organize ettim,” dedi Nasuda Bey, büyük bir tasarım markasının adından söz etmişti.

Bunu söylemem kaba olacak ama ondan böyle bir şeyi hiç beklemezdim. Bu tarz büyük işler üzerinde çalışması beni şaşırtmıştı. Gerçi Muhasebe Birimi’nde çalışan biri olarak benim Nasuda Bey’e işimin düşmesi mümkün görünmüyordu.

Bir zil sesi yükseldi. Nasuda Bey’in telefonu çalıyordu. Telefonun ekranına bakıp, “Hay aksil!” dedikten sonra bana bir dahaki sefere bir şeyler içmeye gitmeyi teklif etti. Ardından telefonu açtı ve etkinlik salonundan çıktı.

Ertesi sabah, etrafta kimsenin olmadığı bir zamanı kollayıp Yoşitaka Hanım’a seslendim.

Evde belgeleri kontrol ettiğimde, makbuzlardaki ve tablolaradaki

hesaplamalar uyuşuyordu. Ancak Satış Birimi'nden Hosaka'nın eklediği makbuza baktığımda bir şeyi fark ettim... Tuhaf bir şekilde makbuz üzerinde daksil kullanılmış ve sayının ilk hanesi yeniden yazılmıştı.

Toplantı masraflarına katılmış bir kafe ücretiydi.

Filigranın içinden gördüğüm miktar doğruysa, gider tablosu yanlış doldurulduğu için gerekenden on iki yen daha fazla ücretlendirilmişti.

İlk yazılan miktar tükenmezkalemle, daksil üzerindeki rakamlar ise su bazlı kalemle yazılmıştı. Elyazısı da farklıydı. Mağazadakilerin düzelttiğine pek ihtimal vermiyordum. Hosaka Hanım mı yapmıştı, yoksa...

“Yoşitaka Hanım, buraya bakın.”

Makbuzu gösterdiğimde Yoşitaka Hanım'ın yüzü biraz buruştu, sonra kızgın kızgın konuştu:

“Yani sadece hesaplamalar birazcık tutmamış. Sırf bunun için Hosaka'ya kadar gidip düzeltmesini istemek zaman kaybı. Bir sıkıntı olmaz herhalde, sadece on yen çünkü! Şirket bu kadarcık para yüzünden iflas edecek değil herhalde.”

“Hayır, sıkıntı olur.”

“Tamam o zaman ben öderim. Böylece sıkıntı olmaz.”

“Hayır, demek istediğim bu değil.”

“Ne kadar pintisin. Kızlar böyle on yenin bile lafını eden bir adamdan hoşlanmazlar.”

“Mesele paranın miktarı değil!” Sesimin bu kadar yüksek çıkmasına şaşırmıştım.

Yoşitaka Hanım kıpkırmızı oldu ve gözlerini benden kaçırdı. Belki de ona bağıracağımı düşünmemişti.

“Pinti herif!” dedi Yoşitaka Hanım nefret dolu bir sesle omzunun üstünden. Bir hışımla paltosunu alıp çıktı.

Günün geri kalanını ne yapacağımı bilemez bir halde, Yoşitaka Hanım'ın nereye gittiğini merak ederek huzursuz bir şekilde geçirdim. Tabuçi Bey izinli olduğundan bugün işte değildi. İnsan Kaynakları'na

haber mi versem acaba, diye düşünmeye başladığım sırada onlar beni çağırdılar.

İnsan Kaynakları Birimi'nin müdürü yanına gittiğimde sıkıntılı bir ifadeyle konuştu. "Yoşitaka Hanım, sizin kendisine mobbing uyguladığınızı söyleyerek şikâyetle bulundu. Ayrıca istifa edeceğinizi söyledi."

"Daha neler!"

"Yoşitaka Hanım, yanlışlıkla daksil döküp rakamları hatalı girmiş, siz de bu duruma çok sinirlenmişsiniz. Neredeyse ona vuracağınızı düşünerek korkup ağlamış. Sizin normalde sessiz sakin olduğunuzu ancak ikiniz yalnız kaldığında farklı davrandığınızı söyledi."

Ağlamak üzere olan bendim. Hem öfkeli hem üzgün, saçma sapan bir duyguyla dolmuştum. Yanlışlıkla daksil mi dökmüştü? Evet, biraz sesim yüksek çıkmıştı ama ona vurmaya çalıştığım çok çirkin ve haksız bir suçlamaydı. Bu ne cüretti!

Ama kanıtım yoktu. Adımı temize çıkaracak hiçbir şeyim yoktu.

"Şimdilik bu konunun üzerinde durup üstlerimle konuşacağım," dedi İnsan Kaynakları Müdürü kaşları çatık. Ardından kollarını kavuşturdu. "O kız aslında şirketin yönetim kurulu başkanının yeğeni. Tabuçi'nin haberi vardı ama keşke sana da söyleseymişiz."

Daireme döndüğümde Hina, akşam yemeğini hazırlamış beni bekliyordu. Her zamanki gibi cuma gecesinden pazar gününe kadar hafta sonunu birlikte geçirecektik.

Önümde dana yahnisi dururken, şirkette olanları bir türlü kafamdan atamamıştım. Sorunlu işimden bıkmıştım artık. Ne yapıyordum ben? Emekli olana kadar böyle çalışmaya devam mı edecektim? Memnun olmadığım bir ortamda hiçbir zevk almadan mı çalışacaktım? Evdeyken bile sadece iş hakkında düşünüyorum. İnsanlarla yaşanan küçük sorunları ya da hesaplamaların ne olacağını düşünüyorum. Bunları düşünmek zaten işte olmakla aynı şey! İş beni kontrol ediyor resmen. Üstüne üstlük yapmak istemediğim bir iş.

Her ne kadar işimden bunalsam, da şirketteki pozisyonumun tehlikede olabileceği aklıma gelince içim sıkılmıştı. Bu kadar nefret

ettiğim bir yere tutunup canla başla yerimi korumaya çabalıyordum. Bu hep böyleydi ve gelecekte de böyle olacaktı.

“Ryo, bir şeye moralin mi bozuldu?” dedi Hina başını hafifçe eğerek.

Belli etmemeye çalışarak, “Hayır, bir sıkıntı yok. Biraz meşgul-düm. İkramiye hesaplarıyla falan uğraştım,” dedim.

“Anladım.”

Hina iki şarap kadehini masaya koydu. Küçük bir şişe şarabı da getirmişti.

“Bugün çevrimiçi mağazamda bu ayın satış hedefime ulaştım. Çok iyi yorumlar da aldım, ayrıca...” Hina, heyecanlı bir şekilde konuşmaya başladı.

Sadece sevdiğin işleri yapmak, korkunç insanlarla muhatap olma-mak, para konusunda endişe duymamak ve birazcık para kazanınca da büyük bir keyifle şişe şarap açmak...Keşke ben de Hina gibi şeyler yapabilseydim.

“İnternet üzerinden olsa da sonuçta bana ait bir dükkânın olması beni mutlu ediyor. Sen de kendi dükkânını açınca...”

“Çok kolay bir şeymiş gibi konuşma,” diyerek Hina’nın sözünü kestim. Hina afalladı. Hıncımı ondan çıkardığımı farkındaydım ama kendimi tutamıyordum. “Benim durumum senden farklı. Ben öyle rahatça hobimle uğraşıp günlerimi geçirmiyorum. Çevrimiçi mağazan batsa da ya da hiç satış olmasa da üzülecek bir şeyin yok sonuçta.”

“Hobi değil,” diye mırıldandı Hina. İrkilerek başımı kaldırdım. “Ben yan gelip yatıp sadece hobimle uğraşmıyorum. Senin gözünden öyle mi duruyor bilmem ama!”

Başımdan kaynar sular dökülmüş gibi oldu. Ben özür dilemek üzereyken Hina hızla ayağa kalktı. “Ben eve dönüyorum. Sen yor-gunsun galiba.”

Yumruğumu sıkıp olduğum yerde kaldım, hareket edemedim. Hina’nın peşinden bile gitmedim. Ardından da çat diye çarpan kapı-nın sesi beynimde yankılandı.

Her şeyi batırmıştım.

Hina ile geçirmeyi planladığım tüm hafta sonu boyunca tek başıma kalmıştım. Çok nadiren kavga ettiğimizden böyle yalnız kalmayalı uzun zaman olmuştu. Kanallar arasında gezinip durdum ama gürültülü bir varyete programından gelen kahkaha sesi kulağımı tırmalayınca televizyonu kapattım. Yatağımın yanındaki kitap yığınının uzandım.

Bitkilerin Gizemleri.

Bir süre kendimi kitaba verdim. Okumaya devam ettikçe gerçekten de bitkiler âleminin gizemli mucizelerle dolu olduğunu gördüm. İnsan ilişkileriyle hiç alakası olmayan bitkilerin dünyasına daldıkça zihnim sakinleşip duruldu. Bu durum lisedeyken Enmokuya'ya girdiğimde hissettiğim o duyguyu anımsatmıştı bana.

Sayfaları çevirirken kitap daha da hoşuma gitmeye başlamıştı. Bir sürü soru ve cevap vardı. Ağaçlar nasıl o kadar kocaman olabilir? Çimenler kesilmelerine rağmen nasıl hayatta kalabilir? Bitkilerle konuşmak gerçekten de daha iyi büyümelerini sağlar mı? Ayçiçekleri sahiden güneşi takip eder mi?

Kitap için kullanılan kâğıt ağartılmış bir gömlek kadar beyaz ve yumuşaktı, sert kapağıysa içindekileri koruyormuş gibi muntazam bir şekilde yerleştirilmişti.

Sayfalar kolay çevriliyordu ve kitabı açık şekilde masanın üzerine koymak mümkündü. Hem materyali hem de içeriği bakımından diğer resimli kitaplardan biraz farklı, nazik ve narin bir kitaptı.

Üçüncü bölümün başlığı "Garip Yeraltı Dünyası" idi. Solucanlarının rolü nedir, kökler nereye gider ve kökler bitkilerinin ne kadarını oluşturur gibi sorular mevcuttu.

Toprağın altı da en az üstü kadar ilginçti. Toprağı temsilen tek bir çizgiyle sınır çizilerek iki bölüme ayrılmış, üstte gövdesi altta kökleri çizilmiş bir ağacın resmini gördüğümde aniden kafama bir şey dank etti ve duraksadım.

İnsanlar toprağın üzerinde yaşadığı için çoğu zaman bitkilerin sadece çiçeklerini ve meyvelerini görürdü. Ancak tatlı patates ve havuca

baktığımızda, yeraltındaki “kökler” ön plana çıkıyordu. Oysa bitkiler dengeyi sağlamak adına hem yeraltına hem yerüstüne eşit derecede ihtiyaç duyuyorlardı. İnsanlar farkında olmadan kendilerine uygun olanın ana dünya olduğunu düşünme eğiliminde olsalar da bitkiler için her ikisi de ana dünyaydı.

Bunu fark ettiğimde paralel kariyerlerle ilgili makaleyi hatırladım. Paralel kariyerde her iki iş de birbirini tamamlıyordu ve ast-üst ilişkisi yoktu. Yasuhara Bey böyle söylemişti.

Yani bitkiler yerüstü ve yeraltı dünyalarında kendi görevlerini yerine getirirken, aynı zamanda birbirlerini tamamlıyordu.

Belki de ofis çalışanı olmak ve dükkân açmak konusu da bununla ilgiliydi. Belki Yasuhara Bey de bunu gerçekleştirmeye çalışıyordu. Acaba ben de yapabilir miydim? Keşke ikisini birlikte nasıl yürüteceğimi bulabilsem...

Ertesi gün öğleden sonra Şibuya'dan Sangenjaya'ya gidip Tokyu Se-tagaya Hattı'na aktarma yaptım ve Nişi-Taişido istasyonunda indim. Cats Now Books'u ziyaret etmeye gelmişim.

Aralık ayının ortalarına doğru yaklaştığımızdan hava artık çok soğuktu ve kar yağıyordu.

Kimsenin olmadığı istasyondan yola çıktım. Ezberlediğim yol tarifini takip ederek yerleşim bölgesine doğru yürüdüm. Evlerin dışında hiçbir şey yoktu. Doğru yolda olup olmadığımı görmek için harita uygulamasının gösterdiği dar bir ara yolu takip edip beyaz bir binanın karşısına çıktım. Saçakların altında sarı kedi logolu mavi bir tabela vardı. Camekanda bir sürü resimli kitap sergileniyordu ve hepsinin kapağında kedi vardı. İşte bulmuştum!

Kapıyı açıp içerideki sıcak hava beni karşıladığında rahatlayarak bir nefes aldım. Kasada küt saçlı mütevazı görünüşlü bir kadın vardı. Arka taraftaki ızgaralı kapının ardında aralıklardan mavi kareli gömlekleli bir adamın silueti görünüyordu. O adam, Yasuhara Bey'di.

Girişin hemen oradaki alan yeni kitaplar için, ızgaralı kapının arkasıysa ikinci el kitaplar içindi. Kalbim küt küt atarken gözlerimi

hızla raflardaki kitapların üzerinde gezdirdim ve sakinleştikten sonra kasadaki kadına Yasuhara Bey'in durduğu yeri kastederek içeri girip giremeyeceğimi sordum.

İçeri girebileceğimi ancak önce ayakkabılarımı çıkarmamı ve ellerimi temizlememi söyledi. Ayakkabılarımı çıkarıp ellerimi alkolle dezenfekte ettikten sonra ızgaralı kapıyı açtım.

Bir kedi beni karşıladı.

Kahverengi tekir kedi, minderin üzerinde uyuyordu. Aynı Komaçi Hanım'ın bana verdiği keçeyle benziyordu. Başka bir tekir ve bir siyah kedi kitap raflarının arasında yavaşça yürüyordu.

"Hoş geldiniz," dedi Yasuhara Bey bana bakarak. İçerideki tek müşteriye hizmet ediyordu. Sesi alçak ve yumuşaktı. Yüzündeki ifade sıcaktı ama fotoğrafındakinden daha entelektüel bir havası vardı.

İkinci el kitapların bulunduğu alanın ortasındaki masaya, küçük bir içecek menüsü konmuştu. Buradaki kalış süremi mümkün olduğunca uzatmak için menüdeki kelimeleri üç kez tekrar tekrar okudum ve Yasuhara Bey'e seslendim.

"Pardon, bir kahve alabilir miyim acaba?"

"Tabii, sıcak mı olsun soğuk mu?"

"Sıcak, lütfen," deyip başımı salladığımda Yasuhara Bey ızgaralı kapının ardındaki kasada oturan kadınla kısa bir göz teması kurdu. Kadın içeri girdi ve mutfığa yöneldi.

Ayaklarımın yanından bir kedi geçti. İki kahverengi tekirden biri olduğunu düşünsem de karnı ve patileri beyazlı bir tekirdi. Bir tane daha olduğunu fark etmemiştim. Kedilerin hepsi çok rahat ve sakin davranıyordu.

Getirilen kahveyi yudumlarken orada sergilenen bir kitabı elime aldım. Kadın çalışansa kasaya geri döndü. Etrafım kitaplarla çevriliyken kahve içip kedilere bakmak beni çok huzurlu hissettirmişti. Şimdi kalkıp Yasuhara Bey'le konuşmadan eve dönsem bile buraya yaptığım ziyaretten ziyadesiyle mutluluk duyardım.

Az önce minderde uyuyan turuncu tasmalı kahverengi tekir kedi, hiç ses çıkarmadan yukarı tırmandı. Yerleşip kuyruğunu sallamaya

başladı. Sonra birden gözleri benimkilerle buluştu.

Buraya bir amaç için geldin, değil mi? Hayallerinin ötesinde ne olduğunu bilmek istiyorsun. Kedinin bana bunları söylediğini hissederken kalbim sıkıştı.

Kadın müşteri kitabını aldı ve kasaya doğru gitti. Ben de kahve fincanımı bırakıp ayağa kalktım ve Yasuhara Bey'e seslendim.

"Pardon..." Yasuhara Bey, arkasına döndü.

"Buraya Hatori Halk Eğitim Merkezi'ndeki kütüphanecinin tavsiye ettiği bir yazıyı okuduktan sonra geldim," dediğimde Yasuhara Bey güldü.

"Komaçi'den öğrendiniz demek. Teşekkür ederiz."

"Aslında ben de bir dükkân açmayı düşünüyorum."

Buraya gelene kadar, konuyu yavaş yavaş açarım, diye düşünsem de o ânın etkisiyle ağzımdan ilk olarak bunlar çıkıvermişti.

Bunları basit bir şey gibi gördüğümü düşünüp yanlış anlamasından korkuyordum. Ancak söylediklerimden sonra Yasuhara Bey'in yüzü aydınlanmıştı.

"Bir kitapçı mı?"

"Hayır, farklı ürünler satan bir dükkân. Antika üzerine."

Yasuhara Bey ilgiyle başını salladı.

Gergin bir şekilde, "İnternette bazı röportajlarınızı da okudum. Daha önce hiç paralel kariyer diye bir şey duymamıştım. Hafta içi bir şirkette beyaz yakalı olarak çalışıyorsunuz, değil mi Yasuhara Bey?" diye sordum.

"Evet, öyle."

"Sizinle bu konuda konuşmak istiyorum, kabul ederseniz. Ben Ryo Urase. Bir mobilya üretim firmasında muhasebeci olarak çalışıyorum."

"Memnuniyetle. Böyle soğuk bir günde pek müşterimiz olmaz zaten."

Yasuhara Bey sıralı taburelerden birine oturdu. Sonra eliyle benim de gelmemi işaret etti. Yasuhara Bey'in yanına, hafifçe arkama yaslanarak oturdum.

Ne sorsam karar veremediğim için düşüncelerimi toparlayamadan kelimeler ağızımdan döküldü. “Şirkette çalışıp aynı zamanda dükkân işletmek, yorucu değil mi? İkisini birden yapmak size zor gelmiyor mu?”

Yasuhara Bey biraz güldü.

“Hayır, nasıl desem... İkisini beraber yürüttüğüm için ikisi de zor gelmiyor.” Az önceki kahverengi tekir yanımıza gelip Yasuhara Bey’in kucağına oturdu.

“Eskiden işimden ayrılmak istiyordum. Şimdi ise bir şirkette çalışmaya devam ettiğim için kitapçı olmaktan keyif alıyorum. Öte yandan sadece kitapçı olsaydım, istemeden sürekli nasıl satış yapacağımı düşünmek zorunda kalmak benim için sıkıntılı olurdu.” Yasuhara Bey kediye okşayarak devam etti. “Bence çalışmak, toplumdaki konumumuzun garantisi gibidir. Paralel bir kariyer, iki konuma sahip olmayı sağlar. Yani ikisinden biri diğerinin yan işi değildir.”

Toplumdaki konum. Yerin üstünde ve altında, iki dünyada da bir yüz ve bir rol. Bitkileri düşünerek sordum:

“Röportajda iki işin arasında ast-üst ilişkisi olmadığını söylemişsiniz.”

“Evet.”

“Kitapçıdan bir şirket çalışanı olarak kazandığınız kadar kâr elde edebiliyor musunuz?”

Bunu söyler söylemez para hakkında soru sorduğum için utandım.

Yasuhara Bey de, “Çok açık sözlü oldu,” deyip gülerek geçiştirdi. “Ast-üst ilişkisi derken bunu kastetmemiştim. En uç örneklerle söylemek gerekirse, söz konusu kitapçı olduğunda, kârdan çok manevi tatmin aldığımı düşünüyorum. Aynı zamanda dükkânı ayakta tutmak için satışları artırmak istiyorum.”

Sevdiğiniz işi yapmanın manevi tatmin sağlamasını anlayabiliyordum. Ancak her ikisinin de ana işiniz olması sabah akşam, hafta sonu demeden sürekli çalışmak demekti. Yasuhara Bey’in hiç tembellik etme, dinlenme ya da eğlenme ihtiyacı hissedip hissetmediğini merak ediyordum. Bu sefer sözlerimi dikkatle seçerek söyledim.

“Ama hem şirket çalışanı hem de dükkân sahibi olunca seyahate bile çıkamıyorsunuz, değil mi?”

Yasuhara Bey bu sorunun sorulmasına alışkınmış gibi başını sallayarak onayladı.

“Öte yandan, normalde pek tanışma fırsatı bulamayacağım insanlar buraya geliyor ve ilginç karşılaşmalar yaşıyorum. Böylece her gün seyahat etmiş gibi oluyorum. Dışarı çıkmadan sürekli burada kalsam bile, istemediğim kadar eğlenceli deneyimi tadabiliyorum.”

Ufkumu açan bir cevap olmuştu. Yasuhara Bey bu kadar açık ve net konuşmasına etki eden neleri görmüş ve kimleri tanımıştı acaba?

Kendi dükkânına sahip olmanın böyle harika yönleri de vardı demek ki. Ancak bu durumun gerçekleşmesinde Yasuhara Bey’in kişiliği etkiliydi bence. Benim aksime zeki, bilgili, zevkli, erdemli ve iyi bağlantılara sahip biriydi. Onun gibi olabileceğimi hayal bile edemiyordum.

“Fakat benim hiçbir şeyim yok. Param yok, zamanım yok... Cesaretim yok. Bir gün bunu yapmak istiyorum, diye düşünsem de harekete geçmek için gereken hiçbir şeye sahip değilim.”

Yasuhara Bey, kısa bir süre konuşmadan kahverengi tekiri izledi. Çok olumsuz konuştuğum için benden bıkmıştı belki de. Ardından, yüzünde yumuşak bir gülümsemeyle doğrudan yüzüme baktı. “Olmayan şeyleri oldurmak gerekir.”

“Ne...”

“O ‘yok’ dediğin şeyleri bir hedef haline getirmen gerekir.”

Olmayan şeyleri hedef haline getirmek mi? Bu ne anlama geliyordu? Para bulmak, zaman ayırmak, cesarete sahip olmak gibi mi? Ne diyeceğimi bilemedim.

Yasuhara Bey, söyleyecek söz bulamayışıma gülerek, “İnsanların arasına karışmaktan nefret ederim,” dedi.

Onunla bugün ilk kez tanışan biri olarak bu sözler benim için sürpriz olmuştu. Bu kadar nazik bir şekilde konuşan ve müşterilere hizmet eden adamdan bunları duymak beni şaşırtmıştı.

“Yine de bir adım atmamın zamanı geldiğini fark ettiğimde

insanların söyleyeceklerini dinlemeye karar verdim. İnsanların arasına karışıp kendimi göstermeye başladıkça pek çok fırsatla karşılaşp birbiri ardına bağlantılar kurdum.”

Tekir kedi, Yasuhara Bey’in kucağından indi. Yavaşça siyah kediye doğru yürüdü ve ona bir şey söylemek istercesine başını siyah kedininkine yaklaştırdı.

“Hepimiz birbirimize bağlıyız. Bir düğümden başlayarak gideerek büyüyen bir zinciri oluşturuyoruz. Bir gün, diyerek insanlarla bağlantı kuracağınız doğru zamanın gelmesini bekleseniz bile bu gerçekleşmeyebilir. Ancak çeşitli yerlerde bulunup farklı insanlarla konuştukça gördüğünüz şeylerle, işlerin yoluna gireceğine dair gücü kendinizde bulduğunuz noktada ‘bir gün’ dediğiniz şey ‘yarın’a dönüşebilir.” Yasuhara Bey kedilere bakıp sessiz bir şekilde, “Bence önemli olan kaderin zamanlamasını kaçırmamak,” diye devam etti.

Kader demek... Yasuhara Bey, her ne kadar gerçekçi biri gibi görünse de sözleri ezici bir ağırlık taşıyordu. Kıskanarak ona baktım.

“Şimdi yapmak istediğiniz şeyi yapıyorsunuz, değil mi? Hayalinize ulaştınız.” Keşke ben de onun gibi olabilseydim.

Başını hafifçe eğerek, “Bunu tek hayalim olarak görmüyorum,” dedi.

“Ama...”

“Eğer sadece etrafımın kediler, kitaplar ve birayla sarılmasını isteseydim, kitapçı açmadan da bunu yapabilirdim. Burayı açmam her şeyin bittiği veya tamamlandığı anlamına gelmiyor, bundan sonra da yapılacak bir sürü şey var. Sayılarla ifade edilemeyecek şeyler.”

Bu sözler beni hayrete düşürmüştü. Herkesin gıpta ettiği bu yerde olmasına rağmen, nasıl olur da yapacak yeni şeylerin arayışı içerisinde olabilirdi? Fakat Yasuhara Bey’in ışık saçan gözlerine baktığımda her şey çok mantıklı gelmeye başladı. Belki de hayallerin gerçek amacı buydu.

Yasuhara Bey ellerini masanın üzerinde kavuşturdu.

“Neden bir dükkân açmak istiyorsun, Ryo? Sadece antikalarla çevrili olmak için değildir herhalde, neden bir dükkân mesela?”

Yere baktım. Bu beni izlemem gereken yola götürecek soruydu ve aslında cevabını zaten biliyordum.

“Bunu iyice düşüneceğim.”

Ne zaman geldiğini fark etmediğim, ayaklarımın dibinde duran kahverengi tekir kedi, kaval kemiklerime sürünmeye başladı. Kediye sevmek için kalktığımda Yasuhara Bey, “Ryo, dükkânı tek başına mı işletmeyi düşünüyorsun?” dedi.

Sorusuyla şaşırsam da zihnimde Hina’nın yüzü canlandı. Onun benimle bunu gerçekleştirmesi benim için bir lütuf olurdu. Ama bu...

“Bu işi tek başına yapmak zordur. İster bir aile üyesi ister yakın bir arkadaş olsun, konuşabileceğin ve şikâyetlerini paylaşabileceğin bir ortağının olması her zaman iyidir. Stresi paylaşabileceği bir ortağı olmadığında, işler çok yorucu gelir insana.”

Gözlerini ızgara kapının arkasına çevirdi. Kasadaki kadına. Anlamıştım.

“Hanımefendi sizin ortağınız, değil mi?”

“Misumi, eşim,” dedi usulca.

“Bir dükkân açmak istediğinizi söylediğinizde Misumi Hanım ne dedi?”

Yasuhara birden başını aşağıya doğru eğdi. “Hiçbir şey söylemedi.” Sonra yüzünde daha önce görmediğim hafif gülümsemeyle, “Hiçbir şey söyleyip beni takip etti. Ona minnettarım,” dedi.

Ertesi gün, yani pazar günü, tek başıma Halk Eğitim Merkezi’ni ziyaret ettim. Kütüphaneye kitap iade etmek bahaneydi, doğrusunu söylemek gerekirse görmek istediğim biri vardı. Kitabı girişteki bankoda Nozomi’ye teslim ettim. Ardından arka tarafa doğru danışma köşesine gittiğimde Komaçi Hanım orada duruyordu.

“Komaçi Hanım, geçen gün Cats Now Books’a gittim.”

Sözlerim üzerine Komaçi Hanım gözlerini kocaman açarak memnun bir şekilde gülümsedi.

“Yasuhara’lar size selamlarını iletmemi rica etti.”

“Ah, Misumi eski bir tanıdığım. Aynı kütüphanede çalışıyorduk. Nasıl, iyi mi?”

“İyi görünüyor. Harika bir çift,” diye cevaplayıp çantamdan keçe kediye çıkardım. “Bana o dükkâna gidebilmem için rehberlik ettiniz. Teşekkür ederim. Sadece bir günün gelmesini beklemeyip bundan böyle harekete geçmeye başlayacağım.”

Komaçi Hanım, başını hafifçe yana eğdi.

“Çoktan harekete geçmeye başlamadın mı?”

Yutkundum. Sakin bir şekilde devam etti. “Ben sana oraya gitmeni söylemedim. O kitapçıyı sen buldun. Kendin karar verip kendin Yasuhara Bey’le görüşmeye gittin, değil mi? Çoktan bir şeye başladın.” Komaçi Hanım boynunu kıtlattı.

Elimde duran kedi artık uyanmak üzere gibi görünüyordu.

Görüşmek istediğim biri daha vardı.

Halk Eğitim Merkezi’nden ayrılıp Hina’nın evine doğru yola koyuldum. Elimi pantolonumun cebine soktum ve parmağımı orada bir tılsım olarak taşıyageldiğim koyun kaşığının üzerinde yavaşça gezdirdim.

Bu sabah evden çıkmadan önce Hina’ya telefon etmişim. Geçen gün olanlar için özür dileyip buluşup konuşmak istediğimi söylediğimde Hina, bize gel, demişti. Galiba anne ve babası bugün evde değildi.

Hina’lara vardığımda zili çaldım. Hemen kapıyı açıp, “İçeri gel,” dedi. Eve girdiğimde Hina merdivenleri çıkmaya başladı, ben de arkasından üst kata çıktım. Görünüşe göre Hina odasında aksesuar yapıyordu. Masanın üzerinde kullandığı aletler ve deniz camları vardı.

“Evvelki gün için özür dilerim.”

Sabah söylediklerimi tekrar ettim. Kelime dağarcığımanın kıtlığı beni mahvetmişti.

Hina kahkahayı patlatıp, “Bunu daha önce duydum zaten,” dedi.

Hina’nın gülüşüyle rahatlayarak çantamdan şarap ve iki kadeh çıkardım. Geçen gün Hina’nın açmaya niyetlendiği şaraptı bu. Hina şaşkınlıkla bana bakarken, şarabı açıp kadehlere döktüm. “Satış hedefine ulaşmanı tebrik ederim.”

Hina omuzlarını kısıp utangaç bir tavırla, “Teşekkür ederim,” dedi. Kadehlerimizi tokuşturduk. Bir çın sesiyle buluşan kadehlerin içindeki şarap âdeta dalga yaparak salındı.

“Gerçekten de harikası. Hedefine ulaşmadan da öyle. Ama daha da harika olan kendi yolunu kendin çizmen.”

Hina hafif bir gülümsemeyle, masanın üzerine yayılmış olan deniz camlarından birini eline aldı. “El yapımı ürünlerin daha yapım aşamasında kime ulaşacağını belli olduğu söylenir. Biraz ürkütücü ama neden böyle dediklerini anlayabiliyorum.”

“Hım.”

“Ben de kullanacak kişiyi düşünerek yapıyorum çünkü. Her ne kadar yaparken o kişinin somut olarak görünüşünü falan bilmesem de sanki o kişinin gelecekteki hâliyle kontak kuruyorum. Uzun, upuzun bir zaman boyunca sularda seyahat eden deniz camlarının benim vasıtamla, gitmesi gereken yere ulaştığını düşününce mutlu hissetmekten kendimi alamıyorum.” Hina’nın kastettiği şeyi çok iyi anlamıştım. Cebimde duran kaşık da deniz camları gibiydi. Enmokuya artık olmasa da kaşık hâlâ benimle birlikteydi. Kaşığı ilk kez gördüğümde de bunu düşünmüştüm.

Asil bir kadın, beş çayının tadını çıkarırken bu kaşığı fincanına koymuştu belki. Ya da şefkatli bir anne, kaşıkla küçük oğluna çorba içirmişti. Çocuk büyüüp şişman, yaşlı bir adam olduğunda bile bu kaşığa özenle bakıp onu saklamıştı. Ya da üç kız kardeşin uğruna kavga ettiği pek sevilen kaşık da olabilirdi. Belki de önceki hayatımda 1900’lerde yaşayan halimin kullandığı bir kaşıktı, dönüp dolaşıp tekrar bana gelmişti. Kimbilir...

Enmokuya kaşıkla beni bir araya getirmişti. Böylece kaşık bana ulaşmıştı. Bu sonsuza dek aktarılacak bir şeydi, nesnelerin sahibine ulaşması gerekiyordu. Her dönemde ait oldukları kişiye gideceklerdi. Ben de bu döngünün bir parçası olmak istiyordum. İnsanların aslında kendilerine ait olan şeylerle karşılaşabilecekleri ve ellerinde tutabilecekleri bir alan yaratmak istiyordum. Dükkân açmak istememin asıl sebebi de buydu.

“Sana göstermek istediğim bir şey var.”

Çantamdan ince bir dosya çıkarıp Hina'nın önünde açtım. Dün gece antika dükkânı açmak ve işletmek için gereken bütçe planını hazırlamıştım. Yer tutma, dekorasyon, havalandırma, demirbaşlar ve ekipman maliyetlerini hesaplayarak öncelikle dükkân açmak için ne kadar paraya ihtiyacımız olduğunu; ardından dükkân açıldıktan sonra kira, fatura, ürün alımı ve stok gibi masrafların aşağı yukarı ne kadara geleceğini yazmıştım. Dükkânın ayakta kalması için günde ne kadarlık bir satış yapmamız gerektiğini de eklemiştim. Bu dosya, kendi çapımda kafa patlatarak ortaya çıkardığım bir yol haritasıydı.

“Bundan sonra dükkân açma hazırlıklarına başlamayı düşünüyorum. Dükkân açıldığında bile işimden ayrılmayacağım. Hem şirketteki işimi hem de dükkânı birlikte yürüteceğim.”

Hina iki elini de ağzına götürüp parlayan gözlerle, “Çok iyi düşünümüşsün! Böyle bir şeyi hazırlaman, harekete geçmen... Harikasın!” dedi.

O halde... Dükkânımızı açmakta bana yardımcı olur musun? Evlenme teklifi niyetiyle söyleyeceğim bu sözleri yuttum. İşlerin yolunda gidip gitmeyeceğini bilemeyeceğimiz için dükkânı açmadan önce evlenirsek Hina'ya yük olacaktım belki de. Hayır, “belki”si fazlaydı. Kesin Hina, benim yüzünden sıkıntı yaşayacaktı. Evlilik teklifini, bir gün dükkânı ve ofis işimi rayına oturttuğumda yapacaktım. Ah, yine “bir gün” diyordum... Bunu fark ettiğimde yüreğim sıkıştı. Ben, Yasuhara Bey'den tamamen farklıydım. Hina'da “yola beraber çıkma isteği” uyandıracak bir adam asla olamayacaktım.

Benim depresif halime nazaran Hina çok rahat bir şekilde, “Ryo, evlenelim! Hem de en kısa sürede,” dedi.

Her ne kadar Hina evlenmek istediğini söylese de korkak ve ürkek tarafım harekete geçmişti. Ebigava Bey'in polisle yaşadıklarını hatırlayarak, “Arna işler ya yolunda gitmezse ve iflas edersek...” dedim kekeleyerek.

Hina, “İflas etsek ne olur ki? Hapse falan mı gireriz?” deyince bir anda jetonum düşmüştü.

Ebigava Bey’in kapısına polislerin gelmesinin sebebi, borcunu ödemediği kayıplara karışmasıydı. Dükkânın iflas etmesi değil.

“Diyelim ki dükkânı kapatmak zorunda kaldık, bu kimseye zarar vermez, değil mi? Sen insanların hakkımızda kötü düşünmesini istemiyorsun aslında. Fakat böyle saçma bir gurura gerek yok. Hem başkasını işe almaktansa, karı koca olarak birlikte bu işi yapmak daha rahat değil mi?”

Birlikte. “Yardımcı olmak” değil, “birlikte”. Bu kelimenin beni cesaretlendirdiğini hissettim. Ah, eminim ki Yasuhara Bey de böyle hissetmişti. Misumi Hanım’ın onu takip etmesi, güçlerini birleştirdikleri anlamına geliyordu. Zaten bu yüzden “ortağı” olduğunu söylememiş miydi? Biri diğerinden üstün değil, ikisi de dükkân için esas kişi. Belki karıkoca dinamiğinde de aynı durum geçerliydi.

Hina dalgın dalgın boşluğa bakıyordu. “Düşünmemiz gereken çok şey var. Öncelikle karakola gitmen lazım, Ryo.”

“Karakol mu?”

“Evet, antika satış ruhsatının başvurusu karakoldan yapılıyor sonuçta.”

Dediği doğrudu. Gülmeden edemedim. Her halükârda, bir şekilde polisle karşılaşmak gerekiyordu.

Hina işaretparmağını çenesine koyup, “Sonra kitlesel fonlama konusuna gelirsek...” dedi. Kitlesel fonlama, Yasuhara Bey’in röportajında da vardı. Yapmak istediğiniz şey için gereken parayı toplamak amacıyla finansal desteğe başvurabildiğiniz çevrimiçi bir sistemdi. Benim daha yeni öğrendiğim bir konu hakkında Hina’nın böyle bir fikri ortaya atmasından dolayı biraz mahcup hissedip homurdandım.

“Bu bizim gibi amatörlerin kolayca yapabileceği bir şey mi ki?”

Hina sanki biraz bıkkın bir şekilde, “Kitlesel fonlama, bizim gibi amatörler için yapılan bir şey, Ryo,” dedi. Sonra bana doğru eğilip sordu. “Ryo, söylesene. Sence dünyayı döndüren şey nedir?”

“İı... Şey... Aşk herhalde?”

Hina cevabıma karşılık, “Ne-e-e?!” diye bağırıp, şaşkınlıkla bana baktı. Sonra, “Gerçekten inanılmaz birisin, Ryo. Senin bu yönünü seviyorum gerçi,” dedi gülerek. “Ben, dünyayı döndüren şeyin güven olduğunu düşünüyorum.”

“Güven.”

“Evet. Bankadan borç almaktan iş isteyip iş almaya, arkadaşla sözleşmekten restoranda yemek yemeye kadar her şey iki tarafın karşılıklı güveni sayesinde gerçekleşir,” diye kelimeler birbiri ardına döküldü Hina’nın ağzından. Hayretle gözlerimi açtım.

Hina bilgi ve anlayış konusunda her zaman benden daha duyarlıydı. Her şeyi dikkatle düşünüp, algılarını açık tutuyordu. Ayrıca atılgan bir kızdı.

Hayır, aslında...

Belki de ben gözümün önündeki şeyleri fark etmemiş gibi yapıyordum. Artık tamamen anlamıştım. Hina, çevrimiçi mağazasını açmak için dersler alıp Mogi Hoca’ya şevkle sorular soruyordu. Hina için bütün bunlar “dünyadan uzak hayaller” değil, ayakları yere basan gerçeklerdi. Hem erkek olduğum için hem de ondan on yaş büyük olduğum için hissettiğim “saçma gurur”, bakışlarımı gözümün önündeki yerine başka bir yöne çevirmeme neden olmuştu.

“Kitlesel fonlamanın sadece para toplamak için olduğu düşünmek çok yanlış. İş kurabilmek için yeterli olan parayı toplayıp toplayamayacağının garantisi yok sonuçta. Ancak halkla ilişkiler konusunda eşi benzeri bulunmaz bir araç. Şevkle yapacaklarını anlatırsan, insanların güvenini kazanabilirsin. Hiçbir deneyimi olmayan birinin samimi ve gerçek sözlerini aktarması, eminim ki insanların duygularını harekete geçirir. Dükkânı açtığımızda, bize destek olan kişiler müşterimiz olarak memnuniyetle bizi ziyaret edecektir.” Hina’yı dinlerken, kalbim hızla atmaya başladı. Dışarıdan bakıldığında bir hayal gibi görünse de, o görüntünün içindeki bizler gerçektik.

“İçim pır pır ediyor,” deyip elimi göğsüme bastırdığımda Hina mutlulukla kolumu tuttu.

“İşte böyle! Sana mantıklı gelmekten çok heyecanlı bir şey gibi hissettiriyorsa, doğru yoldayız demektir.”

Hina’nın masasının köşesinde duran küçük şişe gözüme iliştiğinde, Yasuhara Bey’in sözleri aklıma geldi. “Önemli olan şey...” Hina’nın çok değer verdiği küçük şişenin içinde kırmızı deniz camı vardı. Bu camı sahilde karşılaştığımız gün ona ben vermiştim. Daha sonra da Big Sight’ta tekrar karşılaşmıştık.

Evet, eminim ben de yapabilirdim.

Güçlü bir inanç, beni yüreklendirmişti. Çünkü ben o gün kaderimin bana sunduğu doğru zamanlamayı kaçırmamıştım.

Hafta başında şirket başkanı telefon edip odasında beni beklediğini söyleyerek yanına çağırdı. Acaba maaşımda kesinti mi yapacaktı yoksa pozisyonumu mu düşürecek? Ya da en kötüsü, kovulacaktı mıydım? Paralel kariyer yapmaya karar verir vermez düzenli işimi kaybetme ihtimalim trajikomikti. Ancak düşündüğüm tüm senaryoların aksine şirket başkanı benden özür diledi.

“Miya başınıza dert açmış. Özür dilerim.” Yoşitaka Hanım’dan bahsediyordu. “Cuma günü İnsan Kaynakları’ndan rapor aldıktan sonra olanları Miya’ya sorduğumda aynı şeyleri tekrarladı. Fakat cumartesi günü tesadüfen golfte Tabuçi’yle karşılaştım.”

“Tabuçi Bey.”

“Tabuçi’yle konuştuğumda çok kızdı. Senin böyle bir şey yapmanın mümkün olmadığını, diğer birimlerin bile sana güvendiğini söyledi. Urase kadar dürüst bir adam yoktur, dedi.” Gözlerim fal taşı gibi açıldı. Tabuçi Bey... Yoşitaka Hanım’ın başkanın yeğeni olduğunu bilmesine rağmen beni savunmuştu. “Tabuçi’yi uzun zamandır tanırım ancak onu ilk kez böyle gördüm. O yüzden Miya ile tekrar düzgünce konuştum. O da kendi hatası olduğunu kabul etti.”

Aynı Hina’nın söylediği gibi... Başkan Tabuçi Bey’e, Tabuçi Bey ise bana güveniyordu. Dünya güven sayesinde dönüyordu.

*

Yoşitaka Hanım, bir gün izin alıp ertesi gün yüzünde soğuk bir ifadeyle şirkete geldi. Sonra önümde durup kısaca, “Özür dilerim,” dedi gözlerime bile bakmadan somurtarak.

Ancak sonra mahcubiyetini göstermek için başının arkası görünene kadar eğilince, “Sorun değil,” diye cevap verdim. Böylece bu mevzu kapandı.

Yoşitaka Hanım bir iş için dışarı çıktığında Tabuçi Bey, “Urase, çok kolay affettin. Yoşitaka kesin içinden sana sövüp dil çıkarıyordur,” dedi.

“En azından pes edip kaçmadan işe geldi. Eminim ki Yoşitaka Hanım gelmeden önce içinde çok fazla çatışma yaşadı. O yüzden onun samimiyetine inanıyorum.”

Tabuçi Bey dudaklarını büzerek, “Vay be!” dedi.

Hazırladığım üç kâğıdı ona uzattım. “Bunlar yeni yazılım için kullanım kılavuzu. Takılabileceğiniz yerleri özetledim.”

“Aa. Harika. Çok makbule geçti.”

Tabuçi Bey hazırladığım kullanım kılavuzuna bakıp etkilenmiş halde başını salladı.

Böylece Tabuçi Bey’in işi aksamayacak ve bana aynı soruları tekrar tekrar sormayacaktı.

“Birlikte verimli bir şekilde çalışalım.”

Öncelikle ofis çalışanı olarak çalışma şeklimi düzenlemeye karar vermiştim. Gereksiz mesai yapmayacaktım. Paralel kariyer hazırlıklarından biri de buydu.

Tabuçi Bey, “Urase, bugün sende bir şeyler var,” dedi benimle uğraşarak. “Keyfin yerinde sanki, bugün içmeye gidelim mi?”

“Olmaz, bugün işten zamanında çıkmam gerekiyor. Kusura bakmayın.”

Bu akşam Nasuda Bey ile buluşacaktım. Bana azar azar dükkân konumu, emlak piyasası ve mekân tasarımı gibi konuları öğretecekti. Hina da Mogi Hoca’yla iletişim halindeydi. Mogi Hoca ona taşları nasıl temin edeceğini anlatacaktı.

Sanki farkına varmadan birbirine bağlanmış görünmez ipleri

çekerek harekete geçmeye başlamıştık. Yapılacak çok şey vardı ama artık “zamanım yok” bahanesini kullanmayı bırakmaya karar vermiştim.

Bunun yerine “sahip olduğum zamanla” neler yapabileceğimi düşünecektim.

Böylece “bir gün”, “yarın” olacaktı.

Kaşığın sapına işlenmiş koyun, içimde koşuşturuyordu.

Bölüm III

NATSUMİ, 40 YAŞINDA, ESKİ DERGİ EDİTÖRÜ

“Hepimize hayatımızın bir noktasında Noel Baba’nın var olmadığı söylenmiştir. Ancak buna rağmen Noel Baba’nın hala Noel kutlamalarının bir parçası olmasının sebebi, küçük çocukların ona inanıyor olması değildir. Bir zamanlar kendileri de çocuk olan yetişkinler, yetişkin olduklarında bile Noel Baba gerçeğini yüreklerinde taşımaya devam edip bu inancı sürdürmektedir.”

Kaç kez okumuştum bu kitabı acaba? Dış kılıfını çıkarınca kitabın dümdüz bembeyaz bir kapağı var. Eklediğim yapışkan notlar, renkli başlarını kitabın beyaz sayfalarından uzatıp güzel bir cümbüş sunuyor. Bazen bu kitabı yanımda bir tılsım gibi taşıyorum.

Bu sabah takvimi aralık ayına çevirdim. Kızım Futaba’ya Noel’de ne versem acaba? Ah, Noel Baba’nın çözmesi gereken o kadar eğlenceli sorunları var ki!

Pencereden dışarı bakıyorum. Aralık güneşi tenimi ısıtırken yazdan bu yana üç ay geçtiğini düşünüyorum.

Yıl sonu yaklaşıyor. Öğle vakti masmavi olmuş gökyüzünde yarım ay belli belirsiz görünüyor.

Ağustos.

Yaz tatili bitince ofis normal işleyişine geri dönmüştü. Banyuşa adında bir yayıncılık şirketinde çalışıyorum. Dokümantasyon Birimi'nde tüm dijital ve basılı yayınlarını arşivleyip talep üzerine çalışanlara veri sağlıyorum ve gerekli belgeleri iletiyorum. Ayrıca daha önce web sitesi için şirket profilleri ve harici kullanım için diğer halkla ilişkiler materyalleri de yazdım.

Benim dışımda birimde beş çalışan var, hepsi de orta yaşlı erkekler. Benimle pek konuşmuyorlar ve bu birime geleli iki yıl geçmesine rağmen hâlâ kendimi buraya ait hissetmiyorum. Buraya geçmeden önce, hedef kitlesi yirmili yaşlardaki kadınlar olan, genel ilgi alanına yönelik *Mila* dergisinin Yazı İşleri'nde çalışıyordum.

Şirkette geçirdiğim on beş yıl boyunca var gücümle çalıştım. Fakat aniden hamile kaldığımı öğrendim. Gerçi şaşılacak bir şey değildi bu benim için. Çünkü o sırada otuz yedi yaşındaydım ve zamanın geçtiğinin bilincindeydim, dolayısıyla bu haber arzuladığım bir şeydi. Bu yaşta bebek sahibi olup bir an önce işe geri dönersem sağlığıma ve kariyerime yönelik risklerin ve hasarın minimum düzeyde kalacağını düşünmüştüm.

Ancak işleri biraz fazla ileriye götürüp kendimi zorladığımı da inkâr edemezdin. Hamile olduğumu öğrendikten sonra, on iki haftayı geçene kadar genel yayın yönetmeni dışında kimseye durumdan bahsetmedim. Kimsenin benim için endişelenmesini istemedim. Sabah bulantılarının acısına gizlice katlandım ve hormonların neden olduğu uykulu halimi bolca naneli sakızla bastırdım.

Karnım artık saklayamayacağım kadar büyüdüğünde herkese haberi verdikten sonra insanlar hamile olduğum için benimle çalışmanın zor olduğunu düşünmesin diye var gücümle didinip durdum.

Hamileliğimin son ayına kadar çalıştım ve yılın başında doğum yaptım. Normalde bir yıl dört ay doğum iznim vardı. Ancak ben dört ay sonra işe dönmeye karar verdim. Henüz üç aylık olan Futaba'yı kreşe verme konusunda tereddütlerim olsa da bir gün bile kaybetmeden hemen işe dönmem gerektiğini hissetmiştim.

Tabii ki işe döndüğüm ilk gün doğrudan Yazı İşleri'ne gittim. Bir süredir görmediğim meslektaşlarım, "Tekrar hoş geldiniz," deyip gülümseyerek beni karşılasalar da ortamda anlayamadığım garip bir hava hissetmiştim. Neden bu kadar tuhaf davrandıklarını merak ederken yayın yönetmeni, "Sakitani Hanım, bir bakar mısınız?" diyerek beni toplantı odasına çağırdı. Daha sonra da birdenbire Dokümantasyon Birimi'ne transfer edileceğimi söyledi.

Sonunda titreyen bir sesle, "Neden?" diye sordum.

Yayın yönetmeni, sanki çok basit bir şeymiş gibi, "Çünkü editör olarak çalışırken bir yandan da çocuk yetiştirmek sizin için sıkıntılı olur," diye cevap verdi.

"Ama ben..." Kelimelere sığdıramadığım bir öfke içimde kabardı. Neden, neden, neden? Buraya geri dönme niyetiyle doğum iznim boyunca *Mila*'nın her bir satırını inceleyip, materyaller okumuş ve planlar üzerinde düşünmüştüm. Böylece geri döndükten sonra hemen işe koyulup ve doğum sebebiyle yaşadığım gecikmeyi telafi edebilecektim.

On üç yıl boyunca *Mila*'da inşa ettiğim her şey ne içindi? Beni bekleyemeyecekleri kadar az mı etkim olmuştu? Konumumu kaybedebileceğim aklıma bile gelmemişti.

Yayın yönetmeni teselli edici bir ses tonuyla, "İnsan Kaynakları mesainizin dokuzla beş arasından uzun olmaması gerektiği konusunda benimle aynı fikirde," dedi.

Hemen atlayıp hızla konuşmaya başladım. "Merak etmeyin, hem işi hem de çocuk bakımını birlikte idare edebilirim. Kocamla bu konuyu konuşup iş bölümü yaptık. Hatta fazla mesai ve gece toplantıları için bebek bakıcısı bile ayarladım..."

"Çoktan karar verildi. Kendinizi zorlamanıza gerek yok,

Dokümantasyon Birimi'nde çalışmak sizin için daha kolay olacaktır.” Yayın yönetmeni, rahatsız olmuş görünerek sözümü kesti.

Muhtemelen gerçek çaresizlik duygusunu ilk kez o zaman tatmıştım. Hiç şüphe yok ki şirket, kararlarının en iyisi olduğuna inanıyordu. Ama ben kolay yolu seçmek istemiyordum. Artık bir faydam olmadığı söylenerek kapkaranlık bir deliğe itilmişim gibi hissettim.

Banyuşa'daki personel arasında benim dışında çocuklu kadın olmadığından emsal teşkil edecek kimse yoktu. Acaba bir emsal oluşturacak kişinin ben olabileceğimi düşünerek fazla mı iyimser davranmıştım? O zamandan bu yana iki yıl geçmişti. Birkaç kez başka bir derginin Yazı İşleri'ne geçmeyi düşündüm. Ama pratikte eşimle anlaşmaya vardığımız iş birliği konusu beklediğim gibi sorunsuz bir şekilde ilerlememişti ve çocuk bakımı hiç hesapta olmayan şeylerle doluydu. Düşündüğümünden çok daha az özgürlüğüm vardı ve plan yapmak zordu.

Bunu itiraf etmek bana acı verse de ekipler halinde çalışılan ve görevleri dakikası dakikasına tamamlamanız gereken Yazı İşleri'ne devam etmek benim için zor olurdu. Hal böyle olunca Futaba büyüyene kadar Dokümantasyon Birimi'nde dışımı sıkıp katlanmaya karar vermiştim.

Duvar saatindeki ibreler saatin beşi biraz geçtiğini gösteriyordu. Ses çıkarmamaya dikkat ederek çantamı omzuma taktım ve hızla yerimden kalkarak koridora çıktım. Birimdeki herkes başı öne eğik, işlerine odaklanmıştı. Yanlış bir şey yapmadığımı bilsem de yine de bu saatte ayrılırken kendimi suçlu hissediyorum.

Evimize en yakın kreşte yer olmadığı için Futaba'yı oraya yazdıramıştım. Planladığım işe dönüşe hazır olabilmek için en yakın istasyondan yürüyüş mesafesindeki başka bir kreşe yerleştirmek zorunda kalmıştım. Bu da kreşin ofisten daha uzakta olduğu anlamına geliyordu. Beşte ofisten çıksam bile, trenlerden birini zamanında yakalayamadığım takdirde aktarmayı kaçırıp geç kalıyordum. Diğer çocuklar gittikten sonra Futaba'nın tek başına beklediğini görmek yüreğimi sızlatıyordu.

İstasyona yürümek yedi dakika sürüyordu. Bunun ilk üç dakikasını hâlâ işte olan meslektaşlarıma karşı, son dört dakikasını ise Futaba beni beklediği için mahcup hissederek geçirdim. Özür dilerim, özür dilerim, diye içimden tekrarlayıp dururken turnikeden geçtim.

Kocam Şuji, muhtemelen bu gece de geç gelecekti. Tren sallanarak ilerlerken pencereden hâlâ aydınlık gökyüzüne baktım.

Bir etkinlik şirketinde çalışan Şuji'nin eskisine nazaran daha fazla iş gezisine çıktığını ve mesaiye kaldığını hissediyordum. Dün de bana hafta sonu iş seyahatine çıkacağı söylemişti. Bunun gerçekten ani bir karar olup olmadığını bilmiyorum ama, keşke bana daha önce söyleseydi, diye düşünmeden de edememiştim.

Her gün dikkatle ilgilenmen gereken ufak tefek bir sürü iş var. Örneğin kreş, sadece Futaba'yı oraya götürüp almaktan ibaret değil. Her akşam öğretmenlerinden gelen notlara bakmam, eşyalarını ertesi gün için ayarlamam ve düzenlenen çeşitli etkinliklere hazırlamam gerekiyor.

Hafta sonları hafta içi zamanım olmadığı için yapamadığım işleri yapıyorum. Yatak yorganı havalandırmak, banyoyu temizlemek ve buzdolabının içini doldurmak...

Bunları mutlaka yapmak zorundayım gibi bir durum söz konusu değil. Şuji evde olmadığına banyonun biraz kirli ve yemeğin alelade olması da sorun değil. Beni zorlayan şey, hafta sonları paylaşmayı umduğum ev işlerinin ve çocuk bakımının tek kişilik bir işe dönüşmesi.

Aslında Şuji, kızıma benden daha çok düşkün. Çocuk bezi ni değiştirmekten hiçbir zaman çekinmedi ve Futaba katı gıdalara başladığında internetten yemek tarifleri arayıp kendisi pişirdi. Her şeyden önce ilgisi, Futaba'ya sevgi dolu ve şefkatli bakışlarından anlaşılıyordu.

Bir sorun olduğunda, Şuji'nin sadece yanımda olması bile kendimi çok daha iyi hissetmemi sağlıyor. Bir an bile gözümü üstünden ayıramadığım, yeni yürümeye başlayan bir çocukla yalnız kalmak beni hep tedirgin ediyor ve köşeye sıkışmış gibi oluyorum. Tabii ki

Futaba'yı seviyorum. Bunu söylemeye bile gerek yok. Ama bu sevgi ve çocuk bakımıyla sıkışıp kalmanın getirdiği o boğucu duygu tamamen farklı iki şey...

Sabah erkenden giden Şuji'yi uğurladıktan sonra tekrar yatmak üzereyken Futaba uyandı. Nedense tatil günlerinde hep erken kalkıyordu.

Futaba kahvaltısını bitirdikten sonra oyuncak kutusundan çeşit çeşit oyuncak çıkardı ve onlarla oynamaya başladı. O bunları yaparken ben de çamaşırları asmak için balkona çıktım. Futaba'nın çarşaf-ları çok yer kapladığı için her şeyi sıkıştırarak astım.

Kreşte fermuarlı çarşaf-lar kullanıyordu ve cuma günü çocuğunu-zu alırken çarşaf-ları çıkarıp pazartesi sabahı tekrar götürmeniz gere-kiyordu. Haftanın başında bu işi yapmak çok yorucu geliyordu. Bu durumdan Şuji'ye bahsettiğimde tek söylediği, "Aa, öyle mi?" olmuş-tu. Tabii, dinleyince kulağa kolay geliyordu. Beni anlamıyordu bile! Konuşmayı hatırlamak yeniden içimi bunaltmıştı.

Balkondan salona döndüğümde Futaba'yı televizyona yapışık halde anime izlerken buldum. Oyuncakları her yere saçılmıştı.

"Fu'cuğum, oyuncaklarının işi bittiyse onları kaldıralım."

"HAYIR."

"Eğer toplamayıp dışarıda bırakırsan onları çöpe atarım."

"Hayır! Atmak yok!"

"O zaman onları toparla."

"HAYIR."

Futaba her şeye itiraz edip inatlaşıyor. İki yaş sendromunun tipik özelliklerini yaşıyoruz. Kitaplar bunun bir büyüme süreci olduğunu ve ılımlı yaklaşmak gerektiğini söylüyor.

Kapıldığım çocukça öfkeyi bastırarak dağınık oyuncakların üze-rinden geçtim ve mutfığa yöneldim.

Futaba'nın dün gece lavaboda bıraktığım gibi duran suluğunu yıkadım. Kapaktan dışarı çıkan bir pipeti olan bu suluğu temizlen-mesi çok zahmetliydi. Parçalarına ayırdım ve lekeleri çıkarmak ve

dezenfekte etmek için lastik halkaları çamaşır suyuna koydum. Bu da hafta sonu görevlerimden bir diğerydi. Bunun gibi basit ve detaylı şeyler şaşırtıcı derecede zamanımı alıyor. Bu yüzden tatil günlerinde bile dinlenmeye hiç vaktim olmuyor. Boş zaman... Eğer satın alınabilecek bir şey olsa bütün paramı boş zamana yatırırdım.

Belki de çocuk sahibi olmak için uygun değildim. Oysa bununla daha iyi başa çıkacağımı düşünmüştüm.

İki gün, Futaba'yla aynı evde yalnız kalmak için çok uzun bir süreydi. Parka mı gitsek acaba? Etrafta çok fazla insan olmadığında sorun değildi ama parkta başka anneler olduğunda o kadar utangaç oluyordum ki çoğu zaman Futaba'yla parkın etrafında tur atıp dönmek zorunda kalıyorduk. Böyle düşününce park fikri kulağıma pek de iyi gelmemişti.

Futaba ile sıkıntı yaşamadan başka nerede vakit geçirebilirdik? Akvaryuma ve hayvanat bahçesine gitmek çok büyük efor istiyordu, kütüphaneye gitmekse hafta sonları seferlerin azaldığı bir otobüse binmeyi gerektiriyordu.

Birden Futaba'yı almaya gittiğimde kreş müdürünün, ileride kızımın da gideceği ilkokulun yanındaki Halk Eğitim Merkezi'nin kütüphanesinde küçük çocukların oynayabileceği bir alan olduğunu söylediğini hatırladım. O sırada kreşten ayrılmak üzere olduğum için pek dikkat etmesem de telefonumdan baktığımda, bu Halk Eğitim Merkezi'nin oldukça etkileyici bir tesis olduğunu gördüm. Toplantı odaları ve geleneksel Japon tarzı odaları vardı; görünüşe göre yetişkinler için de kurslar düzenleniyordu. Evimizden yaklaşık on dakikalık bir yürüme mesafesindeydi. Hem yürüyüş olur hem de her ne kadar biraz erken de olsa, Futaba için bölgeyi tanıma fırsatı olur, diye düşünerek Halk Eğitim Merkezi'ne gitmeye karar verdim.

“Fu, hadi dışarı çıkalım.”

Televizyonun önünde çömelmiş oturan Futaba ayağa fırladı. Çok şükür, itiraz etmiyor gibiydi.

*

Kaldırımında el ele ilerlerken Futaba sekerek yürüyordu. Hasır şapkalı minik kafası sallanıyordu.

Başını kaldırıp bana bakarak, “Fu şuraplarını giydi,” diyen Futaba’nın mutluluğunu görmek beni gülümsetmişti. Şurap. En sevdiği kedili çorabından bahsediyordu. Kendi kızım diye söylemiyorum ama konuşma şekli gerçekten de çok tatlıydı. Okulun ön kapısının yanından geçip çitlerin etrafından dolandıktan sonra üzerinde okla “Halk Eğitim Merkezi bu tarafta” yazan bir tabelaya ulaştık. Dar bir yolun sonundaki beyaz bina Halk Eğitim Merkezi’ydi.

Resepsiyonda isimlerimizi, ziyaret amacımızı ve giriş saatini yazdım ve içeri girdik. Kütüphane zemin katın arka tarafındaydı.

İçeri girdiğimizde hemen sağda Çocuk Alanı görünüyordu. Alan, alçak kitap rafları ile çevrelenmiş, yerlerse yumuşak kauçuk döşemeyle kaplanmıştı. Küçük alçak masaların köşeleri kavisliydi. Alana girmek için ayakkabıları çıkarmak gerekiyordu. Bizden başka kimse yoktu, rahatlamıştım. Futaba’yla ayakkabılarımızı çıkarıp oturduk. Resimli kitaplarla çevrili olmak huzur vericiydi, gözüme çarpan birkaç tanesini rasgele çıkardım. Alışkanlıktan yayınevlerinin isimlerini kontrol ettim. Gökyüzünün Sesi, Akçağaç, Yıldız Bulutu. Çocuk yayınevlerinin çok sevimli, sıcacık isimleri vardı.

Futaba çoraplarını çıkarmaya başladı. Oysa bir süre öncesine kadar onları mutlulukla giyiyordu.

“Fu, sıcakladın mı?”

“Yalinyak. Yalinyak Jerop.”

“Jerop?” Futaba’nın söylediği çoğu şeyi anlayabiliyordum ama bazı şeylere aklım hiç ermiyordu.

Futaba’nın çıkardığı çoraplarını dürüp anne çantasına koydum. Futaba rafların önünde dönüp dolaşmaya başladı. Aniden atkuyruklu bir kız kitaplığın arkasından çıkıp bize baktı.

“Galiba Gerob demek istiyor.”

Lacivert bir önlük giyiyordu ve elinde birkaç kitap vardı. Muhtemelen kütüphane çalışanıydı. Boynundaki isimlikte “Nozomi Morinaga” yazıyordu. Nozomi, yeşermiş filizler kadar taze bir

gülümsemeyle, “*Yalınayak Gerob* popüler bir seri. Bir kırkayak hakkında resimli bir kitap,” dedi.

“Ne, kırkayak mı?”

Nozomi ayakkabılarını çıkarıp çocuk alanına girerken kıkırdadı. Elindeki kitapları alçak masalardan birine koydu, sonra ustalıklı raflardan bir cilt alıp Futaba’ya verdi.

“Jeroooo!” Futaba büyük bir heyecanla kitaba atladı.

Bunu kreşte öğrenmişti herhalde. Kitabı açtığına, ayaklarına ayakkabı giymeye çalışan bir kırkayağın resmini gördüm. Ayaklarının yarısı çıplaktı, diğer yarısına ise çeşitli ayakkabılar giymişti. Pek sevimli olmayan ve tuhaf bir şekilde deforme olmuş resme bakarken Nozomi, “Yetişkinler Gerob’u iğrenç bulsa da çocuklar seviyor. Kitabın içinde sinek ve hamamböceği resimleri de var. Bunlar samimi bir sevgiyle çizilmiş. Genellikle yetişkinlerin zararlı gördüğü böcekler hakkında önyargıları olmayan çocukların gözünden yazılmış harika bir kitap.”

İşinde profesyonel, diye düşünerek hayranlıkla başımı salladım.

“Bu kitabı ödünç alabilir miyiz?”

“Evet, eğer bu bölgede ikamet ediyorsanız alabilirsiniz. Başka bir şey arıyorsanız arka tarafta kütüphaneci de var.”

Nozomi eliyle arka tarafı işaret etti. Bir bölme yüzünden tam olarak göremesem de tavandan “Danışma” yazan bir tabela sarkıyordu.

“Kütüphanecinin siz olduğunu sanmıştım.”

Bunu söylediğimde Nozomi utangaç bir şekilde elini salladı.

“Ah, hayır, ben hâlâ stajyerim. Liseden yeni mezun oldum, kütüphaneci olmak için daha üç yıllık pratik iş deneyimine ihtiyacım var. Bu henüz ilk yılım, bu yüzden elimden gelenin en iyisini yapmalıyım.”

Kızın göz kamaştırıcı gençliği ve o iri, nemli gözleri başımı döndürüyordu. İsteddiği iş için gereken “pratik deneyimi”ni edinme konusundaki kararlılığı beni çok etkilemişti. Bana mükemmel işi ve şirketi bulmak için çok çabaladığım zamanları hatırlatmıştı. Yayıncılıkta çalışmak ve kitapların bir parçası olmak istiyordum. *Mila* çok

sevdiğim bir dergi olduğu için orada görevlendirildiğimde çok mutlu olmuştum.

Beş yıl önce yazar Mizue Kanata'nın tefrika romanının *Mila*'da yayımlanması sağlayan kişi de bendim. O zamanlar Mizue Hoca yetmiş yaşındaydı; yayın yönetmeni bu yaşın genç kadınları hedef alan bir dergide yazmak için uygun olmadığını söylüyordu. Ayrıca makalelerden ziyade bir romanın tefrika edilmesi, bizimki gibi genel ilgi alanına yönelik bilgilendirici bir dergiye ters düşeceği gerekçeyle reddedilmişti. Ama ben Mizue Hoca'nın sözlerinin genç kızların ilgisini çekeceğinden emindim. Mizue Hoca, daha önce tarihî ve edebi romanlar yazmıştı. Kitaplarının derinliklerinde gizlenen umut dolu ve güçlü mesajın yirmili yaşlardaki kadınlarda yankı bulacağına emindim. Eğer ortamı ve yazım tarzını *Mila* okurlarını düşünerek seçerse, okurların hikâyesinin devamında ne olacağını öğrenmek için her ay *Mila*'yı satın almayı dört gözle bekleyeceklerine inanmıştım.

Konuyu yayın yönetmenine açtığımda, "Onu ikna edebileceğini düşünüyorsan, bir dene," dedi gülererek. Onun bakış açısına göre böyle bir şeyin mümkünatı yoktu. Böylesine seçkin, ünlü bir yazarın *Mila* gibi genç kızlara yönelik bir dergide yazı yazmasına ihtimal vermiyordu.

Böylece ben de hararetli bir ikna sürecine başladım. İlk başta reddedildim. Mizue Hoca, bu yaşında aylık bir dergide bir seri üzerinde çalışmanın çok zor olduğunu söyleyerek beni geçiştirmişti. Ama tekrar tekrar teklif sunmaya devam ettim. Romanlarında saklı olan yaşama tutkusunu ve umudunu, hayatlarını dolu dolu yaşamaya çabalayan genç kadınlara aktarması için ısrarcı oldum. Bu yolda ona bütün gücümle destek olacağıma söz verdim.

Beşinci denememin sonunda kabul etti. "Sizinle çalışarak nasıl bir hikâye üretebileceğimi merak ediyorum, Sakitani Hanım," dedi. Daha sonra birbirinden çok farklı karakterlere sahip iki kız arasındaki ne dostluk ne de rekabet olan bir ilişkiyi konu alan tefrika romanı *Pembe Çınar Ağacı*'nı, (kısık adıyla *Pembe Çınar*,) kaleme aldı ve bu eser kısa sürede *Mila*'nın başköşesine yerleşti. Tefrika halinde

yayımlanmasının, satışların artışıında önemli bir etkisi olduğu aşikâr-
dı. Bir buçuk yıl süren ve büyük beğeniyle takip edilen serinin, final
yaptıktan sonra kitap olarak yayımlanmasına karar verildi. Ancak
Banyuşa'da edebi kurgu bölümü olmadığı için, bu nedenle kitabı
bir araya getirmek ve kitapçıları ziyaret etmek benim işimdi. Kitapla
ilgilenirken, bir yandan da her zamanki editörlük görevlerimi yaptığ-
ım için şirkete başladığımdan beri en yoğun dönemimi geçiriyor-
dum. Ama yaptığım iş o kadar tatmin ediciydi ki çalışırken sevinçten
içim içime sığmıyordu.

Roman daha sonra, her yıl düzenlenen büyük bir edebiyat ödülü
olan Bookshelf Ödülü'nü kazandı ve bu ödöl doğal olarak işyerinde-
ki herkesi sevindirdi. Esas olarak bir dergi yayıncısı olan Banyuşa gibi
bir şirketin edebiyatın ilgi odağı olması duyulmamış bir şeydi. Hatta
koridorda genel müdür beni bu konuda durdurup, üstü kapalı olarak
bana yayın yönetmeni yardımcılığını teklif etmişti.

Kısa bir süre sonra hamile olduğumu öğrendim. İzne çıkma ko-
nusunda endişelenmiyordum çünkü şirket için yaptıklarına güveni-
yordum. İşimi seviyordum, yazar Mizue Hoca ile güvene dayalı bir
ilişki kurmuştum ve işe döndüğümde daha da iyisini yapmaya karar-
lıydım. Benim için editörün işi, uzun ve dikkatli bir çaba birikiminin
meyvelerini toplamaktı.

Fakat öyle olmamıştı. Bugüne kadarki deneyimim ve çabalarım
hiç takdir edilmemişti. Eğer *Mila*'ya dönmeyeceğimi bilseydim, do-
ğum iznindeyken kafamı planlarla doldurmak yerine Futaba'yla daha
çok vakit geçirirdim. Futaba uyurken kendime ayırdığım değerli kı-
sıtlı zamanda, *Mila* için plan yapmak ve bilgi toplamak yerine dinle-
nir, Kore dizileri izler ya da bir hobi edinirdim.

Ne anneliğimi ne kariyerimi tam olarak gerçekleştiremediğim
için memnuniyetsizlik duyarken, günlerimi bu karmakarışık düzen-
de ikisi arasında mekik dokuyarak geçiriyordum. Ne yapmalıyım?
Ne yapmam gerekiyor? Her gün aynı yerde daireler çiziyorum sanki.
Çıkış yolu olmayan bir labirentin içinde hiçbir ilerleme olmaksızın
dönüp duruyorum.

Yerde oturmuş, elinde resimli bir kitaba bakan Futaba'ya seslendim. "Fu, gidip kütüphaneciye daha eğlenceli kitapları soralım mı?"

Futaba beni duysa da, "Hayır" bile diyemeyecek kadar Gerob'a dalmıştı.

"Ben Fu'ya göz kulak olurum. Lütfen, siz gidin," dedi Nozomi.

"Ah, ama..."

"Şu anda başka kimse yok. O yüzden benim için sorun olmaz."

Onun sözüne güvenerek ayakkabılarımı tekrar giydim. Burada Futaba için birkaç eğlenceli resimli kitap bulabilirsem hafta sonunu bir şekilde atlatmayı başarabilirdim.

Duyuru panosu olarak kullanılan bölmeyi geçip danışma bölümüne baktığımda olduğum yerde kalakaldım. Bankonun arkasında iri yapılı, solgun bir kadın vardı. Yaşının kaç olduğunu tahmin edemesem de ellili yaşlarında olduğunu düşündüm. Sıradan bir giyim mağazasının raflarında bulamayacağınız uzun kollu beyaz bir gömlek giyiyordu. Fildişi önlüğü ve pürüzsüz, kusursuz, saf beyaz teniyle bana Disney'in bir çizgi filmindeki Baymax karakterini hatırlatmıştı.

Kütüphaneci, yüzünde somurtkan bir ifadeyle aşağıya doğru bakıyordu, detaylı bir işe kendini kaptırmış gibiydi. Onu neyin meşgul ettiğini merak ederek yaklaştım ve onu sünger bir matın üzerinde, yuvarlak bir yumağa benzeyen bir şeye iğne batırırken buldum. Ne olduğunu biliyordum. Buna keçe iğneleme deniyordu. Benim projem olmasa da bunu *Mila*'da yayımlamıştık. Yün ipliklerle iğne batırılarak bir şekil oluşturuluyordu. Bu el sanatıyla maskot gibi şeyler yapıyorlardı.

Bu kadar büyük bir bedenin bu kadar küçük şeyler üretmesi gerçekten enteresandı. Merakla eline yakından baktım.

Hemen yanında koyu turuncu bir kutu vardı. Köklü bir şirket olan Kuremiyado'nun ürettiği Honeydome kurabiyelerinin kutusuydu. Ortası yumuşak ve bal dolgulu yarım ay şeklinde bu kurabiyeler yediden yetmişe herkesin sevdiği bir lezzetti ve şirkette

bazen yazarlara hediye olarak gönderilirdi. Kütüphanecinin de bu kurabiyeleri sevdiğini düşünmek ona karşı bir yakınlık hissetmemi sağladı.

Kütüphanecinin çalışkan elleri bir anda hareket etmeyi bıraktı. Başını kaldırıp bana sert bir bakış fırlattığında utandım.

“Şey, özür dilerim...”

Özür dilemeye gerek yoktu ama bakışlarından çekinmiş, konuştuğunda ise kenara sinmiştim.

“Ne arıyorsun?”

Aniden bir sıcaklığın vücudumu sardığı hissettim. Ne nazik ne de arkadaş canlısı olan, düz ve kısık bir sestti. Yine de bu iki kelime kalbinin derinliğini hissettirmiş, bedenimi ve ruhumu teslim etme isteği uyandırmıştı.

Ne arıyorum? Bu soruya pek çok cevabım vardı. Hayatta gelecekteki yolum, hayal kırıklıklarımın kurtulmanın bir yolu, çocuk yetiştirmek için gerekli sabır... Ama bunları nerede bulacaktım? Üstelik burası terapi odası değildi.

“Resimli kitaplar,” diye yanıtladım basitçe.

Kütüphanecinin göğsündeki isim etiketinde Sayuri Komaçi yazıyordu. Ne tatlı bir isimdi. Kütüphaneci Komaçi Hanım.

Komaçi Hanım, Honeydome kutusunun kapağını açıp iğnesini ortadan kaldırdı. Boş kutuyu dikiş kutusu olarak kullanıyor anlaşılan.

“Resimli kitaplar,” diye tekrarladı düz bir şekilde. “Bizde bunlardan çok var.”

“İki yaşındaki kızıma uygun bir şey. *Yalınayak Gerob*’u çok seviyor.”

Komaçi Hanım sallanarak ve gürleyen bir ses çıkararak, “Aaa, Gerop bir başyapıt!” dedi.

“Öyleymiş, evet. Ama çocukların neyi sevdiğini anladığımı pek söyleyemem,” diye mırıldandığımda başını hafifçe yana eğerek bana baktı. Sıkı bağlanmış topuzuna beyaz çiçekli bir firkete takmıştı. Belki ki beyaz rengi seviyordu.

“Eh, çocuk yetiştirmek, yaşamadan gerçekten nasıl bir şey olduğunu asla anlayamayacağınız deneyimlerle dolu. Hayal ettiğinizden çok farklı şeyler ortaya çıkıyor.”

“Evet, evet, doğru.” Onaylayarak art arda başımı salladım. Beni anlayan birinin olduğunu hissederek gerçek düşüncelerimi ortaya dökmek istedim. “Ayı Winnie’nin sevimli olduğunu düşünmek ile gerçekte bir ayıyla yaşamak kadar farklı bir şey.”

“Hahahaha!” Kütüphanecinin gürültülü kahkahası beni gafil avladı. Bu kadar sesli güleceğini düşünmemiştim. Aslında komik olmak da istememişim. Rahatlamışım gerçi, bunları konuşmamda bir sakınca yoktu. Şikâyetler bir bir ağızından dökülmeye başladı.

“Doğumdan beri bir yere sıkışıp kalmış gibi hissediyorum. Yapmak istediğim şeyleri yapamadığım için yaşadığım hayal kırıklığı, olması gerekenin bu olmadığını anlatıyor bana sanki. Elbette kızımı çok seviyorum. Ama çocuk büyütme hayal ettiğimden kat kat daha zor.”

Komaçi Hanım gülmeyi bırakıp normal haline dönerek, “Çocuklar dünyaya öyle kolayca gelmiyor. Doğum yapmak çok sarsıcı bir olay, değil mi?” dedi.

“Evet. Kendim de tecrübe ettiğimde dünyadaki bütün annelere saygım arttı, hepsinin inanılmaz olduğunu düşündüm.”

“Evet, bu doğru.” Hafifçe başını salladı, sonra doğrudan gözlerimin içine baktı. “Ama ben bunu şöyle görüyorum. Annem beni doğururken çok zahmet çekti, bu doğru. Aynı zamanda ben de doğarken tüm bu zorlu sürece katlanıp gücümün son zerresine kadar dayandım. Tam dokuz ay boyunca. Sonra annemin rahminde bana rehberlik eden kimse olmadan büyürken, aniden tamamen farklı bir dünyaya itildim. Nerede olduğumu bilmediğim bir yerin havasıyla temasa geçmek ne büyük bir şok olmuştur benim için. Şimdiyse bunların hepsini unuttum. Yine de ne zaman bir şeye sevinsem ya da mutlu olsam, bu hislerin doğmak için verdiğim çabaya değdiğini düşünüyorum.”

Sözleri beni can evimden vurdu, hiçbir şey söyleyemedim.

Komaçi Hanım bilgisayarına doğru döndü. “Aynı şey senin için de geçerli. Doğmak muhtemelen yaptığımız en zor şey. Bundan sonra gelecek hiçbir şey o kadar da zor olmayacak. O sarsıcı sürece katlandığın için diğer her şeyin üstesinden gelebileceksin,” dedi.

Sonra duruşunu düzeltti, iki elini de klavyenin üzerine koydu ve *tak-tak-tak-tak-tak* diye ses çıkararak olağanüstü bir hızda tuşlara basmaya başladı. Sanki parmakları birer makineye dönüşmüştü. Ben küçükdilimi yutmuş gibi onu izlerken Komaçi Hanım son bir tuşa bastı. Ardından yazıcı takırtıyla çalışmaya başladı. Çıkan B5 boyutundaki kâğıda kitabın başlığı, yazarın adı ve raf numarası bir tablo şeklinde basılmıştı. Bana uzattığı kâğıda yakından baktım. İlk üç sırada yazan *Sevgili Poppon, Tekrar Hoş Geldin Tonton* ve *Nanno Nonna* isimli kitapların, resimli çocuk kitapları olduğu aşikârdı. Ancak benim gözüm bunların altında yazana takıldı. *Aydın Kapısı*. Yazar, Yukari İşii.

Yukari İşii’yi biliyordum. Günlük burç yorumlarını sosyal medyadan yayınlayan bir astrologdu. *Mila*’dayken eski meslektaşlarımdan bazıları onu takip ediyordu. Genç kadınların bu tarz şeyleri sevdiğini bildiğim için astroloji özel bölümü yapmayı düşünsem de kendim pek ilgi duymuyorum. Hatta *Mila*’daki aylık burç yorumu sayfasını bir kere bile doğru düzgün okuduğumu söyleyemem.

Yukari İşii resimli kitap mı çıkarmış, diye düşünürken sınıflandırmanın ve raf numarasının diğer kitaplardan değişik olduğunu fark ettim.

“Bu burç kitabı mı?” diye sordum.

Komaçi Hanım hiçbir cevap vermedi. Bunun yerine eğilip tezgâhın altındaki bazı çekmeceleri açtı. Üçüncü çekmecedен bir şey çıkarıp bana uzattı.

“Bu senin için.”

Keçe iğnelemesiyle yapılmış yuvarlak bir şeydi. Yeşil ve sarı benekleri olan mavi bir küre... Dünya mıydı?

“Ne kadar tatlı. Bunu siz mi yaptınız? Kızım bayılacak.”

“Bu *senin* için bir ek.”

“Efendim?”

“*Ayın Kapısı* kitabının eki.”

Ne demek istediğini pek anlamamıştım.

Kafam karışık bir halde orda dururken, iğnesini eline alan Komaçi Hanım, “Keçe iğnelemenin güzel yanı, yarı yolda yeniden başlayabilmek. Projeniz şekillenmeye başladıktan sonra bile, eğer hoşunuza gitmezse, kolayca rotanızı değiştirebilirsiniz,” dedi.

“Ah, anlıyorum. Yani başlangıçta yapmayı planladığınız şeyden başka bir şey yapmak mümkün.”

Komaçi Hanım konuşmadı. Aşağı bakarak ilk geldiğim zamanki gibi yün yumağın içine iğnesini batırmaya başladı. Görünüşe göre artık benimle konuşmakla ilgilenmiyordu. Görevinin bittiğini gösteren bu davranışın ardından daha fazla bir şey söylemek zordu, bu yüzden küreyi çantamın iç cebine koyup çocuk alanına geri döndüm.

Nozomi, Futaba’ya yüksek sesle kitap okuyordu, ben de bu fırsatı *Ayın Kapısı*’nın genel kitaplar rafında arayarak değerlendirdim.

Ayın Kapısı, kapağında puslu beyaz bir yarımayın resmedildiği, masmavi bir kitaptı. Sadece ön ve arka kapak değil, üst, alt, yan kenarlar yani sayfaların olduğu her yer maviye boyanmıştı. Ne çok kasvetli ne de çok parlak olan derin, uzak bir mavi... Kapağı çevirdiğimde simsiyah bir sayfa beni karşıladı, bu boş sayfadan sonra koyu maviyle çevrelenmiş krem renkli sayfalar geliyordu. Gözlerimi metnin üzerinde gezdirirken sanki gece geç saatlerde okuyormuşum gibi bir hisse kapıldım. Sayfaları çevirirken “anne” kelimesi beni durdurdu.

Astroloji dünyasında ay, anneyi, eşi, çocukluktan gelen olayları, duyguları, bedeni, değişiklikleri temsil eder.

Ay, hem anne hem de eş olan kadın anlamına mı geliyordu? Oysa hep, “Anne ailenin güneşidir,” denirdi. Ailesinin güneşi olan anne, her zaman neşeli ve güler yüzlü olmalıydı.

Alışık olduğumdan farklı olan bu açıklamayla bölümün önceki kısımlarına gidip okumaya devam edince, çok derin bir anlama sahip bir şey buldum.

Yazıya göre hamile bir kadının karnının şişmesi ve âdet döngüsünün ay döngüsüyle bir gitmesi düşünüldüğünde annenin bedeni ve ayın görüntüsü birbiriyle örtüşüyordu. Bu açıklamanın ardından bakire Ay Tanrıçası Artemis ve Meryem Ana örnekleri verilerek ayın hem bekâret hem de anneliğin sembolü olduğuna dair gözlemler aktarılıyordu. Çok ilginçti. Ayrıca yazarın tarzı güzeldi, kitabın okunması ve anlaşılması kolaydı. Astrolojiden ziyade ayla bağ kurmanızı sağlayan bir “anlatı” kitabıydı. Eser sahibi hakkında kısmında Yukarı İşii bir astrolog olarak değil, bir yazar olarak tanıtılmıştı. Ben de bütün bunlara ikna olarak, kitabı baştan sona okumak istedim ve ödünç almaya karar verdim.

Çocuk alanına döndüğümde listeye bakarak bu sefer resimli kitapları aradım. Komaçi Hanım’ın seçtiği üç kitabı ve Futaba’nın elinden bırakmadığı *Yalınayak Gerob*’u buldum. Nozomi bana kütüphane kartı çıkarttı, ben de beş kitabın hepsini ödünç aldım.

“Ben taşıycam!” Çoraplarını giymeden ayakkabılarını ayağına geçiren Futaba, Gerob’un resimli kitabına sarıldı. Kırkayaklar ve hamamböcekleri, bu hafta sonu beni kurtarmıştı. Kitabın yazarına ve yayıncısına büyük minnetlerimi sunuyorum!

Çocuk yetiştirme konusunda kendim deneyimlemeden hiç bilmediğim bir diğer şey de, evdeyken konsantre olup kitap okumanın imkânsız olmasıydı. Ödünç aldığım *Aynın Kapısı*’nın yalnızca birkaç sayfasını trende okuyabildim. *Mila*’dayken masamda kitap okumak konusunda hiçbir çekincem yoktu. Çünkü kitap işle ilgi olmasa bile bir fikir kaynağı olabilirdi. Ancak Dokümantasyon Birimi’nde okuma yapmakta tereddüt ediyordum. İnsanlar işten kaydardığımı düşünebilirlerdi.

Her zamanki gibi masama oturup dağ gibi birikmiş evrak işlerine bakarken kapı eşiğinden birinin, “Sakitani Hanım!” diye seslendiğini duydum. Başımı kaldırıp baktığımda Kızava Hanım’ın orada durduğunu gördüm. Kızava Hanım, ben doğum iznine çıkmadan hemen önce başka bir şirketten *Mila*’ya gelmiş, benimle yaşıt bekâr bir kadındı. Doğumdan önce geldiği ve doğumdan sonra da ben transfer

edildiğim için kendisiyle pek yakın değildim. Bunun sebebi her ne kadar birlikte çok kısa bir süre çalışmamız olsa da, dürüst olmak gerekirse lakayt tavırları yüzünden ona hiç ısınamamıştım. Kizava Hanım, ben doğum iznindeyken *Mila*'nın editör yardımcısı yapılmıştı. Zaten daha önce çalıştığı dergide yetenekleriyle tanınıyordu ve hatta şirket başkanımız tarafından işe alındığına dair söylentiler vardı. Ayrıca yazar Mizue Hoca'nın işlerini üstlenmişti, belki bu da ondan uzak durmamın nedenlerinden biriydi.

Bana bir kâğıt parçası uzattı. “Bunu temin edebilir misiniz acaba?”

“Tabii,” deyip belgeyi ondan aldım. Bir markanın çanta kataloğu için talep formuydu. Belli ki içeri girmeyip kapı eşliğinde seslenmesinin sebebi, birimdeki orta yaşlı erkek iş arkadaşlarımın anlamayacağına düşünmesiydi. Ya da *Mila*'da yaptığı işi gözüme mi sokmaya mı çalışıyordu?

“Bu hafta içinde almam mümkün mü?” dedi soğuk bir sesle. Gözlerinin altında koyu halkalar vardı. Bol bir örgü kazak ve kot pantolon giymiş, dağınık saçlarının uçlarını bir tokayla geriye tutturmuştu. Takvime göre bugün düzeltilerin bitmesi gerekiyordu. Muhtemelen bütün gece çalışacağı için böyle giyinmişti. İçimde yavaş yavaş boğucu bir karanlık kabarmaya başladı. Bir zamanlar ben de onun yerindeydim.

“Evet, sanırım bir sıkıntı olmaz,” dedim. Huzursuzluğumu gizlemek için neşeyle gülümsedim. “Bugün düzeltme günü mü?”

Kizava Hanım saçına dokunup, “Evet, öyle,” dedi.

“Ya, ne güzel. Editörlük işi harcadığın çabaya değiyor, değil mi?”

Havadan sudan bir muhabbet olduğunu düşünsem de Kizava Hanım bir anlığına gözlerini kaçırdı. Sonra garip, savsak bir gülümsemeyle, “Ama sanki sürekli işteymişim ve neredeyse hiç eve gitmiyormuşum gibi hissediyorum. Bazen son trene bile yetişemiyorum ve kendi paramla taksi çağırmak zorunda kalıyorum. Ben de en azından bir kez, zamanında eve gitmek istiyorum,” dedi.

Kanım çekilmiş gibi hissettim. “Ben de” derken ne demek istiyordu?

“Beni evde bekleyen kimse yok gerçi. Sadece yalnızlık var,” diye kendisi hakkında alayla konuşan Kızava Hanım’a hiçbir şey söylemeyip sadece elimden geldiğince dostça gülümseyerek cevap verdim. Sanki beni kıskanıyormuş gibi konuşmuştu. Ya da kafam karman çorman olduğu için mi böyle düşünüyordum? Oysa çalışmaktan bitkin düşmüş Kızava Hanım’ı görünce kendimden geçecek kadar kıskanan bendim.

Kızava Hanım’a, “Madem eve bu kadar erken gitmek istiyorsun, neden istifa etmiyorsun?” demek istedim. “Kendin bilerek isteyerek orda olmayı seçtin, değil mi?”

Ama bu saydıklarımın benim için de geçerli olduğunu biliyordum. Evet, çocuk sahibi olmayı ve büyütmeyi kendim seçmiştim. Fakat ikisini de isteyemez miydim? Hem bir kariyere hem de bir aileye sahip olmayı istemek çok mu fazlaydı? Memnuniyetsizliğimi dile getirmeye iznim yok muydu?

Ben konuşmadan öylece dururken Kızava Hanım, “A, bu arada,” diyerek sessizliği bozdu. “Yarıdan sonraki gün Kanata Hanım’ın söyleşisi var.”

Birden heyecanlandım, demek Mizue Hoca’nın etkinliği vardı.

“Bizim şirketle alakası olmadığından katılma zorunluluğumuz yok ama yayın yönetmeni, mutlaka bir görünün, dedi. Ancak benim işim başımdan aşkın, belki siz gidebilirsiniz, diye düşündüm.”

“Ben giderim!” Benim havada kapar gibi cevabım karşısında Kızava Hanım’ın irkilmesiyle omuzları yukarı doğru kalktı.

“Tamam, ayrıntıları e-postayla göndereceğim. Yayın yönetmeninin, bölüm müdürünüzle iletişime geçmesini ve onunla görüşmesini sağlayacağım,” dedi sırtı bana dönük bir şekilde koridorda yürürken. Benim hakkımda ne düşündüğü umurumda değildi ama etkinliği bana teklif etmesinden memnun olmuşum. Mizue Hoca’yla görüşebilecektim. Böylece Mizue Hoca’nın eserlerinin eski sorumlusu olarak, biraz editörlüğe benzeyen bir iş yapabilecektim.

*

Ertesi gün öğle tatilinde kitapçıya giderek Mizue Hoca'nın yeni kitabını satın aldım. Kitap bugün çıkmıştı. Söyleşi de sanırım buna uygun olarak ayarlanmıştı. Etkinlik ertesi gün saat 11.00'de şehir merkezindeki bir otelde yapılacaktı. Mizue Hoca'yla iletişime geçtiğimde, "Etkinlikten sonra beraber çay içelim," demişti.

Mutluydum. Hem de çok! Eve dönerken trende yeni kitabı hızla okumaya çalıştım ama yarısına bile gelememiştim. Bu akşam ne yapıp ne edip Futaba'yı erkenden uyutmam gerekiyordu. Futaba kreşten eve dönerken o gün öğrendiği bir şarkıyı söylüyordu. Şarkıyı çok sevmiş olmalı ki eve döndükten sonra bile kendi koreografisi eşliğinde durmadan şarkıyı mırıldandı. Banyodan sonra onu yer yatağına yatırıp yanına uzandım. Sonra yatak odasının ışığını kısıtım ve uyuması için ritmik bir şekilde göğsüne hafifçe vurdum.

"Hemen uyuyalım."

Ama Futaba, gürültü yapmaya başladı ve uyumadı. Kasten yüksek sesle muzip bir şekilde şarkı söylemeye başladı.

Sonunda, "Kapa gözlerini!" diye bağırdım.

"Hayır! Şaykı söylecek!"

Bağırmam tam tersi bir etki yapmıştı. Artık daha da kıpır kıpır olan Futaba doğrulup elleri belinde durdu. Şuji ne zaman eve gelecekti acaba? Keşke ne zaman eve geleceğini bilseydim, en azından bir noktada yardımın geleceğini bilmek beni rahatlatırdı ancak Şuji'den mesaj gelmemişti.

Sonunda pes ederek ışıkları açtım ve Futaba'nın yanına uzandım, ardından Mizue Hoca'nın kitabını elime aldım. Futaba bir süre şarkı söylemeye devam etti ama çok geçmeden başucundaki resimli kitabı açtı. Galiba beni taklit ediyordu. Resimlere bakarken konuşuyordu. Ona kitap okumamı istediğini düşünsem de görmezden geldim ve kendi kitabımı okumaya devam ettim. Bir dakikamı bile kaybetmek istemiyordum.

Mizue Hoca'nın romanı beklediğim gibi çok ilginçti. Bu kitabın sorumlusu olan editörle yaptığı fikir paylaşımlarını düşünüyordum. Acaba hikâyeyi nasıl şekillendirmişlerdi? Ah, ben de bunları yapmak

istiyordum. Durumumun umutsuzluğunu düşününce yüreğim parçalanacak gibi olmuştu.

Bir süre Futaba'nın sesini dinleyerek metni okumaya devam ettim ama sonra bir noktada konsantrasyonumu kaybettim ve her ne kadar dirensem de en sonunda uyuyakalmışım. Şuji'nin döndüğünü bile fark etmemiştim. Kitabı bitiremeden sabah oldu.

Futaba, uyandığında hapsiriyordu. Burnu da akıyordu. Elimi endişeyle alnına koydum. O kadar sıcak değildi. İçimden bir dua ederek onu kollarıma aldım ve termometreyi kolunun altına sıkıştırdım.

“Futaba iyi mi?”

Şuji sakin bir ses tonuyla sordu. Klima açıkken uyuyakalmam benim hatamdı ama yatağa gireceği zaman kapatma zamanlayıcısını ayarlamadığı için ona kızgındım.

Termometre *bip* sesi çıkardı. 36,9 derece. Biraz yüksek ama endişelenecek kadar fazla değildi. Lütfen, iyi olsun. Sadece bugünlük.

Tereddütle Şuji'ye, “Şey...” dedim.

“Ne?”

“Bence bir sorun yok ama olursa diye söylüyorum. Bugün kreşten ararlarsa, almaya gidebilir misin?”

“Ah, gidemem. Bugün Makuhari'ye gitmem gerekiyor.”

“Ben de öyle düşünmüştüm.” Sormam zaman kaybıydı.

Hazırlıkları bitirip Futaba'yı kreşe götürdüm. Trende Mizue Hoca'nın kitabını hızla okumaya devam ettim. Sonunu öğrenmem lazımdı. Bir şekilde hızlı hızlı baştan sona tarayarak okumayı bitirdim.

Aslında Mizue Hoca'nın yazdığı herhangi bir şeyi böyle yarım yamalak okumak istemiyordum. Sessiz bir yerde, oturarak rahat bir şekilde Mizue Hoca'nın dünyasına dalmak isterdim. Ancak şu an yapacak bir şey yoktu.

Kızava Hanım'ın bölüm müdürüne bildirmesi sayesinde saat onda izin alabildim ve tuvalete gittim. İşimi bitirip tam çıkacakken telefonum çaldı. Ekranda çıkan “Tsukuşi Kreşi” yazısını gördüğümde içimden bir ürperti geçti. Kesin Futaba'nın ateşi çıkmıştı.

Görmezden mi gelsem acaba? Ya da fark etmemiş gibi mi yap-sam? Ama bu, ebeveyn olarak kendimi göstermem gereken bir an! Zihnimde iki ses birbiriyle kavga ediyordu.

Telefon çalmayı bırakıp aniden telesekretere geçti. Düğmeye basıp telefonu kulağıma götürmeden önce kayıtlı mesajın bitmesini bekledim. Futaba'nın sınıf öğretmeni Mayu konuşuyordu.

Futaba'nın ateşi var. Lütfen gelip alın.

Ya... Ya bunu duymamış gibi davransam, olur muydu ki? Bu sefer de kreş ofisimle iletişime geçerci, bölümünden biri beni bana ulaşmaya çalışırdı. Aslında telefonumu evde unuttuğumu söyleyip ofisten gelen aramayı cevaplamayabilirdim.

Ya da Mizue Hoca'yla çay içmekten vazgeçip söyleşi biter bitmez kreşle iletişime geçerek öğleden sonra iki gibi kreşe gidebilirdim. En azından bu kadarı kabul edilebilirdi, değil mi? Zaten Futaba güvende olduğu bir yerdeydi.

Ancak bunları düşünürken, Futaba'nın ağlamaklı yüzü gözümün önüne geldi. Muhtemelen dün gece örtünün içinden çıkmış ve klima yüzünden üşümüştü. Şimdi yüksek ateşten durumu kötüleşmiş miydi acaba? Hepsi benim hatamdı, onu erken uyutamayıp kendim uyuyakalmıştım. Resimli kitabını açıp benimle konuşmaya çalışırken onu görmezden geldiğimi hatırlayınca berbat bir anne olduğumu düşünerek suçluluk hissettim.

Konuşma etkinliğine gitmezsem, şüphesiz Kizava Hanım ve *Mila*'nın genel yayın yönetmeni benim işe yaramaz olduğumu düşüneceklerdi. Gitmemem, işime o kadar da büyük hasar verecek bir şey değildi. Ama ben sadece gitmek istemiştim. Gözlerimi sımsıkı kapattım. Derin bir nefes alarak kreşi aradım.

Kreşe gittiğimde, Futaba yüzünde kocaman bir gülümsemeyle koşarak yanıma geldi... Keyfi gayet yerinde görünüyordu. Oysa ateşinin 37,8 derece olduğunu ve halinin olmadığını söylemişlerdi.

Mayu Öğretmen geldi. Yirmi yaşından biraz büyük, yeni atanmış bir öğretmendi.

“Önce rahatsız olduğunu düşündük ama biraz uykusu varmış sa-dece. Ateşi 37,1’e kadar düştü.”

Duyduklarım ile rahatlamama rağmen içimde bir duygu dalgası yükseldi. Bugün benim için özel bir gündü ve aslında buraya gelme-me gerek yoktu. Farkında olmadan ağlamaya başlamıştım.

“Ah, endişelenmiş olmalısınız,” diye anlayışlı bir gülümsemeyle konuşan Mayu Öğretmen’e döndüm.

Kendime ait olduğunu bile bilmediğim alçak, boğuk bir sesle, “Neden hep kadınlar?” diye mırıldandım.

Mayu Öğretmen şoke olmuştu. Muhtemelen ne demek istediği-mi anlamamıştı. Sadece ben değil. Çocukları kreşten almayan gelen-lerin çoğu kadındı. Bu durum hâlâ normal ve olması gereken bir şey gibi görülüyordu. Kariyerinden büyük fedakârlıklar yapması gereken ebeveyn, neden hep “doğuran kişi” oluyordu?

Mayu Öğretmen gergin bir şekilde, “İıı, şey... Çocukların ateşi 37,5’in üzerine çıktığında ebeveynleriyle iletişime geçmemiz gere-kiyor... Çocuklar ateşten nöbet geçirmesin diye,” dedi. Birdenbire kendime geldim. Mayu Hoca, kendisini suçladığımı düşünmüştü herhalde.

“Hayır, onu kastetmedim. Kusura bakmayın. Haber verdiğiniz için teşekkür ederim.”

Futaba kollarımda, çıkış kartını basıp kreşten ayrıldım.

Eve döndüğümüzde Futaba’nın ateşini tekrar ölçtüm, 36,5’e düş-müştü. Akşam yemeğinin ardından tatlı olarak en sevdiği elmalı yoğurttan yiyen Futaba, keyfi yerinde masaya dizdiği pelüş oyun-caklarıyla oynuyordu. Erkenden uyusun diye sekizde pijamalarını giydim.

“Artık yatma zamanı.”

“İstemiyorum.”

“Yeniden ateşlenmek istemezsin, değil mi? Aa, bak, tavşancık or-talığı toparlıyor.”

“İstemiyorum.”

İstemiyorum, istemiyorum, istemiyorum. Başka bir laf ağzından çıkmıyordu.

“Annen de istemiyor.”

İç çekerek Futaba’yı ve pelüş tavşanını alıp yatağa götürdüm. Üçümüz yan yana yatağa uzandık. Futaba, bağıra bağıra tavşanla sohbet etmeye başladı.

Mizue Hoca’nın söyleşisine gerçekten gitmek istemiştım. Etkinlikten sonra da çay içecektik. Uzun zaman sonra bir sürü şeyden konuşacaktık.

Kreşe giderken önce Mila’ya telefon edip Kizava Hanım’a gidemeyeceğimi söylemiştim. Cevap olarak sadece, “Sorun değil. Geçmiş olsun,” demişti. Aklından neler geçtiği hakkında hiçbir fikrim yok. Trende Mizue Hoca’ya e-posta atarak özür diledim. Hemen, “Çocuk büyütürken olur böyle şeyler. Sıkıntı etmeyin. Başka bir zaman görüşürüz,” diye cevaplamıştı beni.

Çocuk büyütürken olur böyle şeyler. Çocuğun ateşi annesi için önemli olan günlerde çıkar...

Mizue Hoca da iki oğlunu büyütürken bu tarz şeyler yaşamış olmalı. Ah, Mizue Hoca’yla konuşmayı o kadar çok istiyorum ki! Ama editör değilim artık. Mizue Hoca’ya öyle gelişigüzel bir şekilde benimle çay içmesini teklif edebilecek bir konumda değilim.

Düşününce editörlük işinin en etkileyici taraflarından biri de bu. Tanışmak istediğiniz insanlarla tanışabilmek. Birebir olarak görüşmek ve o insanın kalbinin derinliklerine dokunabilmek.

Neden kendimi bu kadar bitkin hissediyorum? Oysa *Mila*’dayken ne kadar meşgul olursam olayım ya da ne kadar oradan oraya koşturmam gerekirse gereksin her zaman halim yerinde olurdu. Artık bedenim de ruhum da kil gibi sert ve hantal. Orada öylece uzanıp bunları düşünürken, yeniden gözyaşlarım boncuk boncuk akmaya başladı. Farkında olmadan içim geçmiş, Futaba’yla birlikte uyuyakalmışım.

*

Gözlerimi açtığımda saat on bir buçuktu. Futaba'yı erkenden yatırıp işlerimi yaparım, diye düşünsem de yine uyuyakaldığım için hayal kırıklığına uğramıştım. Elimi mışıl mışıl uyuyan Futaba'nın alnına koyduğumda ateşinin tamamen düştüğünü anladım. Saçlarını biraz okşadıktan sonra kalktım. Şuji hâlâ eve gelmemişti. Ev dar-madağınıktı, kirli bulaşıklar lavaboda birikmişti. Akşam balkondan topladığım çamaşırlar kurudukları askılarla birlikte kanepenin üzerine atılmış halde duruyordu. İç geçirerek çamaşırlardan başlayarak toparlamaya başladım. Ardından bir anahtar sesini duydum. Şuji gelmişti.

“Ben geldim.”

“Geç kaldın.”

“Ah, evet, meşguldüm.” Bunu söylerken pek de yorgun görünmeyen bir halde yanımdan geçti. Hafif bir alkol kokusu aldım.

“İçki mi içtin?”

“Ha? Evet. Birazcık.”

“O zaman yemek yemezsin herhalde.”

Şuji kızgınlıkla karışık sesimi duyunca kaşlarını çattı.

“Sadece bir bardak bir şey içtim. Arada bir içmekte sakınca yok.”

“Yok. Yok, tabii. Ama ben böyle bir şey yapamam. Benim böyle bir şey yapma lüksüm yok çünkü.” Sesim yükselirken kendimi durduramadım. Kelimeler birbiri ardına hızla ağzımdan döküldü. “Kreşe götürüp getiren benim, yiyip yemeyeceğini bile bilmediğim akşam yemeklerini pişiren benim. Bugün, sadece bir günlüğüne, bir yere gitmek istedim ama onda da önemli bir şey olmamasına rağmen kreş beni çağırdı. Zamanım yetmiyor, her zaman bir acelem var, kendimle ilgili şeyleri ikinci plana atıyorum. Yapma lüksümün olmadığı o kadar şey var ki!”

“Ben de boş boş gezip keyif çatmıyorum ya!”

“Haber bile vermeden içki içmeye gitmişsin işte!” Hiç düşünmeden yeni katladığım havluyu ona doğru fırlattım. Yakınımdaki

kupayı, kırılırsa temizlemekle uğraşmayayım diye atamamıştım. Kan beynime sıçrasa bile bir yandan da istemeden böyle hesaplar yapıyordum.

“İkimizin de çocuğu değil mi? Hamile kaldığımda her şeyi birlikte yapacağımızı söylemiştin. Sadece benim değil, senin de çocuğu kreşten alıp ev işlerini yapman lazım.”

“O zaman terfi için çalışsam da olur mu? Bir toplantıyı ya da iş seyahatini bırakarak nasıl çocuğu kreşten alıp akşam yemeğini yapabilirim? Şu an için bunu yapabilecek tek kişi daha esnek bir bölümde çalışan ve saat beşte işten çıkan sen değil misin, Natsumi?”

Sustum. Hüsrana uğramıştım. Bir yanımda, Şuji’nin şirketteki konumu kötüleşirse bizim için sıkıntı olacağını söylüyordu. Ama bu adil değildi! Ben de kariyerimi bırakmıştım. Sadece Şuji’nin özgürce işine konsantre olabilmesi adil değildi! Nihayetinde evdeki her şeyi ben mi üstlenmek zorundaydım? Anne olduğum için mi?

“Her türlü kaybeden taraf ben oluyorum.”

Ağlamaklı bir ses tonuyla haykırdığımda Şuji, suratında tiksiniş bir ifadeyle bir şey söylemek üzere gözlerini kocaman açtı. Tam o sırada Futaba salonun kapısında durmuş, bize bakıyordu. Bağırışlar yüzünden uyanmıştı herhalde. Acelecî bir ses tonuyla, “Fu, oytalı toplay,” dedi.

Futaba pelüş hayvanları oyuncak kutusuna taşımaya başladı. Ağlayacak gibi duran yüzünü görünce kalbim sıkıştı. Konuşmanın içeriğini anlamamış olsa bile muhtemelen kendisi yüzünden kavga ettiğimizi sanmıştı. Uslu bir kız olursa barışacağımızı düşünmüştü. Bir an bile tereddüt etmeden Futaba’ya arkadan sarıldım. Özür dilerim. Özür dilerim, Futaba. Kaybeden taraf falan da ne demekti? O benim biricik çocuğumdur. Hep beklediğim, istediğim çocuktur. Futaba yüzünden hayatım mahvolmuş gibi hissettiğime inanamıyorum...

Ertesi gün öğleden önce danışmadan dahili hattıma bir arama geldi. Arayan Mizue Hoca’ydı. Lobiye indiğimde kimonolar içindeki Mizue Hoca beni dostça gülümsemesiyle karşıladı. Neden beni

dahili hattan aradığını hemen anlamıştım. Böylesi ofisten çıkmamı kolaylaştıracaktı.

Onu özlemiştim. Mizue Hoca'yı karşımda görünce dizlerimin bağı çözülüp gözyaşlarına boğuldum. Mizue Hoca ise hiç şaşırılmamıştı. Usulca elini omzuma koyup fısıldar gibi konuştu: “Öğle tatiliniz kaçta başlıyor? Müsaitsen birlikte bir şeyler yiyelim.” Ofise yakın rahat bir bistroya geçeceğini ve beni orada bekleyeceğini söyleyip gülümsedi.

Bugün Mizue Hoca'nın Banyuşa'ya gelme sebebi *Pembe Çınar Ağacı* romanının filme uyarlanmasıydı. Mizue Hoca'yla birlikte ilmek ilmek işlediğimiz romandan Kızava Hanım'ın sorumlu olacağı gerçeği içimi burkmuştu.

Mizue Hoca bir kaşık dolusu pirinçli omlet yerken, “Sakitani Hanım, aslında ben *Pembe Çınar* serisinde biraz zorlandım.”

“Nasıl?”

“Yani, bu kadar hassas ve kolayca etkilenebilen genç kızlara hitap edeceğim için gergindim. Yanlışlıkla duyarsız, anlayışsız bir şeyler yazacağımdan ve insanların bu tür şeylerin modasının geçtiğini söyleyip benimle alay etmelerinden korkuyordum.” Omletinden bir ısırık aldı ve mutlu bir şekilde devam etti. “Ama biliyor musunuz? Biraz zorlu olsa da çok çok eğlenceliydi. Genç kızlara anlatacak çok şeyim olduğunu fark ettim. Tüm bu süre boyunca bu iki anakaracter sürekli kafamın içinde sohbet ediyordu. Her zaman benimlediler. O iki karakter de okuyucular da benim sevgili kızlarım gibi olmuştu. O dönemde uzun zaman sonra ilk kez çocuk yetiştiriyormuşum gibi hissettim.”

Nutkum tutulmuştu, Mizue Hoca söyleyecek sözüm olmamasına rağmen bana içtenlikle gülümsedi.

“Bunların hepsi sizin sayenizde gerçekleşti, Sakitani Hanım. Kitabımın doğuşunda siz de oradaydınız ve onu ikimiz birlikte büyüttük. Siz benim için de roman için de bir ebe, hemşire, eş ve anne gibiydiniz.”

Gözyaşlarım durmadan akmaya başladı. İki elimle yüzümü kapatarak cevap verdim. “Sizi bir daha göremeyeceğimi düşünmüştüm. Çünkü ben artık...”

Editör değilim. Bu zamana kadar bastırmayı başardığım duygular, Mizue Hoca'nın önünde yükselerek dışarı taşmaya başlamıştı. “*Mila*’da harıl harıl çalışan Kızava Hanım’ı kıskandığım, çocuğum olduğundan hayatım mahvolmuş gibi hissettiğim için kendimden nefret ediyorum.”

Mizue Hoca kaşığını bıraktı. “A, Sakitani Hanım, demek siz de atlıkarıncaya binmişsiniz,” dedi nazıkçe.

“Atlıkarınca mı?”

Mizue Hoca kıkırdayarak, “Bu çok yaygın bir durum. Bekârlar evlilerin, evliler çocuklu çiftlerin yerinde olmak ister. Ama çocuklu olanlar da aslında bekârlara özenir. Aynı sürekli dönen atlıkarınca gibi. En önde kimse yokken, herkesin önündekini kovalaması ne kadar da komik değil mi? Yani mutluluğun daha iyi, daha kötü veya kusursuz bir şekli yoktur,” dedi, çok eğlenerek anlatmıştı. Ardından bardaktaki suyundan içti. “Hayat, hep bir kaos halindedir. Koşullarınız ne olursa olsun işler her zaman planlandığı gibi gitmeyebilir. Ancak diğer bir yandan bakarsak, gerçekleşmesini asla hayal edemeyeceğiniz hoş sürprizler sizi bekliyor olabilir. Çünkü hayatta, iyi ki düşündüğümden farklı oldu, dediğimiz çok şeyle karşılaşırız. Planlarınız veya projeleriniz ters gidince, bunu bir başarısızlık veya kötü şans olarak görmemeye çalışın. Eğer bunu yapabilirseniz, o zaman hem kendinizi hem de yaşamınızı değiştirebilirsiniz.”

Mizue Hoca, daha sonra uzaklara bakarak gülümsedi.

Hesabı öderken Mizue Hoca'nın aldığı fişe bütün hayatım buna bağlı gibi uzandım. Öğle.yemeğini şirket masrafı olarak gösteremesem de benim ödemem gerektiğine tüm kalbimle emindim.

Mizue Hoca, fişi yukarı doğru kaldırdı. “Hayır, lütfen bu benim ikramım olsun.”

“Ama...”

“Doğum günü kutlaması olarak düşün. Doğum günün yakında,

değil mi? İsminiz yazın doğduğunuz için Natsumi,* değil mi?” Sanırım bir ara bundan bahsetmiştim. Benimle alakalı bu detayı hatırlıyordu.

“O zaman yemek için çok teşekkür ederim,” deyip başımı eğdim.

Mizue Hoca muzipçe gülümseyip kafasını hafifçe eğdi. “Peki, kaç yaşında giriyorsunuz?”

“Kırk.”

“Ah, ne güzel. Artık bir sürü şeyi yapmaya hazırsınız. Tadını çıkarın, lunapark büyük.” Ellerimi tuttu ve kuvvetle sıktı. “Doğum gününüz kutlu olsun. Karşıma çıktığınız için teşekkür ederim.”

Usluca, vücudumun her bir hücreğine huzur hissi doldu. *Mila*’nın bana kazandırdığı sadece bir kariyer değildi, oradan ayrıldıktan sonra bile beni karşılayan bu sıcak duygulardı. Tüm bunların doğmak için harcadığı çabaya değdiğine yürekten inandım.

O gece Futaba, alışılmadık bir kolaylıkla uykuya daldı. Henüz eve dönmemiş olan Şuji’nin akşam yemeğinin üstünü streç filmle örtüp oturma odasındaki kanepede *Ayın Kapısı*’nı okumaya başladım. Çok geçmeden “Kalpteki İki Göz” gibi oldukça çarpıcı bir başlıkla karşılaştım. Heyecanla yüzümü sayfaya yaklaştırdım.

Kitapta yazana göre kalbin, gözle görülmeyeni gören iki gözü vardı. Bunlardan biri, rasyonel ve mantıksal açıdan bakan Güneş Gözü’ydü. Olaylara parlak bir ışık tutuyor ve anlamamızı sağlıyordu. Diğeriyse duygu ve sezgilerle algılayarak bağlantı kuran ve etkileşime geçmek isteyen Ay Gözü’ydü. Karanlıktaki bir canavar ya da gizli bir aşk gibi hayal gücümüzdeki ve hayallerimizdeki şeyleri kapsıyordu. Her iki göz de kalbimizde mevcuttu.

Büyüleyici bir metindi. Çok uzun zamandır ilk kez berrak bir zihinle kitap okuyordum. Güzel mavilerin arasında mitolojideki ay ve güneşin ilişkisi, burçların ve büyüünün nasıl yorumlanacağı ve insanın saklı duyguları hakkında yazılanlara kendimi kaptırmıştım.

* Natsumi (夏美) isminin içinde “yaz mevsimi” anlamına gelen “夏 (natsu)” imi bulunmaktadır.

Kitapta büyük şeylerden küçük şeylere, ne kadar çabalarsak çabalayalım düşündüğümüz gibi gitmeyecek durumlarla hayatımızı sürdürdüğümüz yazıyordu. “Düşündüğümüz gibi” sözlerini görmek beni şaşırtmıştı. Mizue Hoca’nın bugün söylediklerine benziyordu. Yazının devamında ise “dönüşüm”den bahsediyordu. Garipti ama kitabı okurken bazen yazanlarla yaşadıklarım senkronize oluyordu. Komaçi Hanım harika biriydi gerçekten. Bana bu kitabı neden önerdiğini merak ediyorum. Bunları düşünürken birden aklıma Komaçi Hanım’ın verdiği ve hâlâ anne çantasının iç gözündeki duran ek geldi.

Çok hafif olan keçe küreyi avucuma koydum. Pinpon topu büyüklüğündeki “Dünya” üzerindeki kıtalar ve ülkeler kaba taslak işlenmişken sadece Japonya düzgün, gerçeğine benzer bir şekle sahipti. Belki de bunu yapmak için harcanan ince işçilik, vatan sevgisinin bir göstergesiydi.

Keçe küreyi parmaklarımın arasında yuvarlarken burada sabit durduğumu, şu an gece olduğunu ancak gün dönünce sabah olacağını düşündüm. Sonra aniden aklıma bir şey geldi: Yer merkezli evren teorisi ve güneş merkezli evren teorisi. Eski zamanlarda insanlar Dünya’nın sabit olduğuna ve gök cisimlerinin onun etrafında döndüğüne inanıyorlardı. Oysa dönen Dünya’ydı.

O an içimde bir şeyler yerine oturdu.

Mila’dan Dokümantasyon Birimi’ne transfer “ettirilmiştim”. Ev işlerini ve çocuk bakımını da ben üstlenmek “zorunda kalmıştım”. İçten içe, neden insanlar benim yararına hiçbir şey yapamıyor, diye hayıflanıp kendimi her şeyin merkezinde düşündüğüm için kurban psikolojisine girmiştim belki de. Mavi küreye dikkatle baktım. Dünya hareket ediyor. Sabah ve gece geri gelmiyor, ilerliyor.

Şimdi ne yapmak istiyorum? Nereye gitmek istiyorum?

İçimde bir şeylerin değiştiğinin farkına varmıştım. Sabah, Mizue Hoca’yla konuştuktan sonra da duygularım tekrar gün yüzüne

çıkarak pekişmişti. Ben roman editörlüğü yapmak istiyorum. Yazarın içindeki en iyiyi ortaya çıkarmak ve mümkün olan en iyi şekilde hikâyeyi okuyuculara ulaştırmak istiyorum.

“*Lunapark büyük.*” Mizue Hoca’nın bu sözleri kulaklarımda çınlıyordu. Atıklarından inip lunaparkta başka bir şeyleri denememi öneriyordu? Tek bir yerde durmak yerine gerçekten ne istediğin konusunda dürüst olmak daha iyi değil miydi?

Telefonumu elime alıp yayınevlerinin iş başvurularını araştırmaya başladım. Şu âna kadar hep kendimi dergi yayımlayan şirketlerle sınırlamıştım, çünkü bunun tek seçeneğim olduğunu düşünüyordum. Ancak şu anki durumumda, hıza önem veren ve ekip çalışması gerektiren dergi editörlüğünü yapmam mümkün değildi. Kitap işindeyse bağımsız olarak kendi hızımda çalışmak daha kolay olabilirdi. Belki de yönümü edebi kitaplara çevirirsem, önüme başka bir yol çıkabilirdi.

Bir süre sonra köklü bir yayınevi olan Kiraz Yayınları’na rastladım. Mizue Hoca, edebî kurgu alanında güçlü olan bu yayınevinden birkaç kitap çıkarmıştı. Sanki planlamışım gibi şans eseri iş başvurusu açmışlardı. Ancak başvuru belgelerini göndermek için yarın son gündü. Ucu ucuna yetiştirebilirdim.

Güm güm atan kalbimi sakinleştirmeye çalışarak başvuru şartlarını dikkatle okudum. Nedense bugün Mizue Hoca’yla buluşabilmemden ve Futaba’nın erkenden uyumasından sonra bir şeyin beni desteklediğini ve her şeyin yolunda gitmeye başladığı hissettim.

Bir sonraki haftanın cumartesi günü Halk Eğitim Merkezi kütüphanesini tek başıma ziyaret ettim. Kitapları iade etmem gerekiyordu. Futaba’yı Şuji ile evde bırakmıştım. Bankodaki Nozomi’ye kitabı iade edip danışma köşesine baktım. Nozomi, Komaçi Hanım’ı aradığımı anlamış olacak ki, “Himeno Hoca, molaya çıktı. Birazdan gelir,” dedi

“Himeno Hoca?”

Nozomi, “A!” diyerek eliyle ağzını kapattı.

“Komaçi Hanım, ben ilkokuldayken okul hemşiresiydi. Evlendikten sonra soyadı değişmesine rağmen ben hâlâ alışkanlıktan ona Himeno Hoca diyorum.”

Komaçi Hanım, eskiden ilkokulun revirinde mi çalışıyordu? Dizi izliyormuşum hissine kapıldım. O sırada, Komaçi Hanım geri döndü. İri bedeniyle salına salına hareket ederken bana küçük bir bakış fırlattı ve tepkisizce yanımdan geçip gitti. Komaçi Hanım’ın yerine geçmesini bekleyip yaklaştım.

“Geçen günkü yardımınız için teşekkür ederim. *Aydın Kapısı* çok güzel bir kitap.”

Komaçi Hanım ifadesini değiştirmeden, “Öyle,” diyerek kısa ve öz yanıtladı.

“Ancak kitabın bazı yerlerini acele ederek okudum, o yüzden satın alacağım. Sanırım bende de olmasını isterdim.”

Komaçi Hanım koltuğunda hafifçe geriye yaslandı. “Bunu duyduğuma sevindim. Sadece okumak değil, elinin altında bulundurmak istediğin bir kitapla seni buluşturabildiğimi bilmek güzel.”

“Evet. Bu kitap ben de değişme isteği uyandırdı.”

Gülümseyerek, “Her kitabı değerli kılan, kitabın kendi gücünden ziyade, onu nasıl okuduğunuzdur,” dedi.

Olumlu cevabından memnun olarak öne doğru eğildim. “Komaçi Hanım, eskiden hemşire olduğunuzu duydum. Kariyer değiştirdiniz, değil mi?”

“Hı hı. Aslında kütüphaneci olarak iş hayatına atıldım. Sonra okula dönüp hemşire oldum. Sonra yeniden kütüphaneciliğe döndüm.”

“Neden kariyerinizi değiştirip sonra geri döndünüz?”

Çıt. Komaçi Hanım, boynunu yana eğdiğinde bir çatırtı sesi duyuldu.

“O dönemde her şeyi akışına bırakınca olaylar böyle şekillendi. İsteddiğimi elde etmek için o zaman bana en makul görünen şeyi yaptım. Koşullar, anbean, bizim yapmak istediklerimizden tamamen

bağımsız olarak sürekli değişir. Bunun nedenleri aile ile ilgili bir durum, sağlık sorunları, iflas etmek ya da aniden âşık olmak olabilir.”

“Âşık olmak mı?”

Komaçi Hanım’dan böyle sözler duymaya şaşırarak hiç düşünmeden dediklerini tekrarladım.

Komaçi Hanım topuzundaki çiçekli firketesine hafifçe dokundu. “Şimdiye kadar hayatımda başıma gelen en beklenmedik şeydi, bu. Bana bunu veren kişi gibi birinin hayatıma gireceğini hayal bile etmemiştim.”

Kocasından bahsediyordu herhalde. Böyle güzel bir hikâyeyi dinlemeyi ne kadar istesem de bu konuyu kurcalamak benim için mümkün değildi.

“Kariyerinizi değiştirdiğiniz için mutlu musunuz? Bu konuda endişelenmediniz mi?”

“Aynı kalmaya çalışsanız bile bazı şeyler değişir. Öte yandan değişmeye çalışsanız bile bazı şeyler aynı kalabilir.”

Bankonun kenarındaki Honeydome kutusunu kendine çekti. Keçe iğnesini çıkardığını görünce danışma sürecinin sona erdiğini anladım. Her zamanki gibi Komaçi Hanım’ın yüzü iğneyi batırmaya başladığında ifadesizleşti.

Halk Eğitim Merkezi’nden eve döndüğümde Şuji arabayı çıkarttı. Üçümüz birlikte, Eden’a alışverişe gittik. Eden, gıdadan günlük ihtiyaçlara kadar her şeyin satıldığı bir hipermarketti. Pirinç, içecek gibi ihtiyaçların yanı sıra, Futaba’ya yeni iç çamaşırları ve tişört de stoklamak istiyordum.

“ZAZ’a uğrasam olur mu?” diye Şuji’ye sorduğumda, Futaba’yla çocuk oyun alanında beni bekleyeceklerini söyledi. Gerçekten de hafta sonları Şuji’nin yanımda olması beni kurtarıyordu.

ZAZ zincir bir gözlük mağazası. Genelde günlük yaşamda gözlerimle pek sorun yaşamıyorum ama arada sırada tek kullanımlık kontak lensler kullanıyorum. Altı ay önce aldığım lens stokum yavaş yavaş erimeye başlamıştı.

Dükkâna girip, “Affedersiniz,” diye seslendim. Bana dönen erkek çalışanı gördüğümde gözlerim kocaman açıldı.

“Kiriya!” dedim, şaşkınlıktan sesim yüksek çıkmıştı.

“Sakitani Hanım? Aa! Buralarda mı oturuyorsunuz?”

Kiriya, *Mila*’dayken iş istediğimiz bir kurgu prodüksiyonunda çalışıyordu.

“Böyle bir yerde karşılaşmamıza çok şaşırdım.”

“Şirketi bırakıp geçen aydan beri burada çalışmaya başladım.”

İnsanı endişelendirecek kadar zayıf olan Kiriya biraz kilo almış, yüzüne renk gelmişti. Onu sağlıklı ve güler yüzlü görmek beni gerçekten rahatlatmıştı. Gerçeği söylemek gerekirse eskiden çalıştığı şirketin işleyiş şeklinin saçma olduğunu düşünürdüm her zaman. Bir gün sokak fotoğrafçılığı üzerine on sayfalık bir çalışma yapılırken, ertesi gün otuz tane ramen lokantası hakkında araştırma yapılıyordu. Her şeyi kabul ettikleri için bu durum bizim işimize gelse de çalışanlar için korkunç bir yer olduğunu hayal edebiliyordum.

“İyi görünüyorsunuz Sakitani Hanım. Bebeğiniz oldu, değil mi?”

“Evet. Aslında ben de şu an yeni bir iş arıyorum.” Benimle aynı durumda olduğunu düşünerek bir yakınlık hissettiğim için sözcükler ağzımdan dökülüvermişti. “Artık dergi yerine kitap üzerine çalışmak istiyorum. Kiraz Yayınları’na başvurdum, geri dönüş bekliyorum. Sonuç yakında çıkacağı için de çok heyecanlıyım.”

“Aa, Mizue Hoca’nın büyük sükse yapan kitabında siz çalışmıştınız, değil mi? *Pembe Çınar Ağacı*, benim gibi bir adamın bile ilgisini çekmişti.”

Böyle konuşması bana cesaret vermişti.

Kiriya üye kartımı alıp arka tarafa gitti.

Kısa bir süre sonra çıkıp, “Pardon, lenslerin acelesi mi var mı acaba?” dedi özür dilercesine. “Şu an bu markanın lensleri stoklarımızda yok. Hemen sipariş edip geldiklerinde size haber verebilirim,” diye devam etti pürüzsüz ve temiz bir ses tonuyla. Daha geçen ay başlamış biri için hizmet sektörüne hemen ayak uydurmuştu. Sahiden de bu iş ona çok uygundu.

Ben mağazadan ayrılırken Kiriya, “Umarım Kiraz Yayınları’na kabul edilirsiniz. Ne yapmak istediğinize karar vermeniz bile harika bir şey.”

“Teşekkür ederim.”

Kiriya’nın önceden de iyi bir çocuk olduğunu düşünüyordum ama şimdi gözlük mağazasında çalışan Kiriya’nın hoş, kendinden emin ve havalı birine dönüştüğünü görmüştüm.

Değişerek ilerliyoruz. Ben de, diğer insanlar da değişiyor. Bu iyi bir şey. Benim kalbim çoktan Kiraz Yayınları’nda. Oraya girdikten sonra güzel kitaplar hazırlayacaktım.

Ancak bana gelen şey, kestirip atan bir ret e-postasıydı. Üzülmüştüm. Her türlü belge inceleme aşamasını geçeceğimi düşünmüştüm. Daha bu aşamadan elendiğime inanamıyordum. Yüz yüze mülakata bile girememiştim. Yayınevinin daha önce Mizue Hoca’nın bazı kitaplarını basmasının bana az çok bir avantajı sağlayacağını düşünmüştüm. Ama olmamıştı. Artık kırk yaşına gelmişim, küçük bir çocuğum da vardı ve edebi kitaplarla ilgili deneyimim tek kitaptan ibaretti. İnsanlara editörlüğünü yaptığım kitabın satması tek seferlik bir tesadüf gibi geldiyse hiçbir şey diyemezdim. Kariyer ortasında şirket değişikliği yapmak isteyen adayların, hemen işe yarayacak bir dizi beceriye sahip olmaları gerekiyordu. Kiraz Yayınları gibi büyük bir şirket de şüphesiz benden çok daha fazla deneyime sahip nitelikli elemanları toplamıştır. Eğer üzerinde biraz daha düşünseydim bunu anlardım.

Gerçekle yüzleşip üzülürken, sanki yarama tuz basar gibi bir de Kizava Hanım, *Mila*’nın yayın yönetmenliğine terfi ettirildi. Sabah toplantısında terfi duyurulduğunda her zamanki gibi sert bir yorumla, çenesini öne çıkararak bu habere karşılık verdi. Ama ben alkışlanırken bir anlığına küçük bir kız çocuğu gibi utangaçlıkla gülmüşediğini gördüm. Göz kapaklarının kenarlarında onu ele veren nemli bir parıltı vardı. Bunu görünce üstüme yapışan kıskançlık eriyip gitti. Kizava Hanım da çok çaba gösterip mücadele etmişti. Bu terfiyi asla hafife almıyorum ve aslında gerçeği söylemek gerekirse

çok mutluyum. Çok yorucu ve zorlayıcı şeylerle karşılaştığını biliyorum. Daha anlayışlı olmam gerekirken kıskançlıkla, “Ya, ne güzel,” dediğim için biraz pişman oldum.

Atlıkarınca durmuştu. Artık ben o tarafa doğru gidemezdim. Benim tarafım benim ve onunki de onundu. Her birimiz kendi manzaramıza bakacaktık.

Kızava Hanım, heyecanla kendisini alkışladığımı fark ettiğinde dudaklarının kenarlarını az da olsa yukarı kıvırdı.

İki gün sonra doğum günümdü. Şuji bugün işlerini ayarlayıp eve erken gelmişti. Ben, Şuji ve Futaba üçümüz birlikte bir akşam yemeğine çıktık. Yemeğimizi yerken ona Kiraz Yayınevi’ne yaptığım başvuruyu ve yaşadığım kasvetli başarısızlığı anlattığımda Şuji şaşırıp kaldı. Özellikle bu kadar yıl sonra Banyuşa’dan ayrılmak istediğimi ve yeni bir iş bulmanın ne kadar zor olduğunu duyduğunda hayret etti. Şuji’nin şu âna kadar benim ne hissettiğimi ve ne halde olduğumu, gerçekten anlamadığını fark edince şoke olsam da, belki de ben tam olarak ona aktaramamıştım. Hep her şeyden sızlanıp şikâyet ediyordum.

Şuji’nin beklenmedik ama güzel ve destekleyici kararıyla, şaşırma sırası bana geçmişti. Gelecek haftadan itibaren Futaba’yı sabah kreşe bırakmak Şuji’nin sorumluluğu olacaktı. Akşam alması pek mümkün olmasa da en azından sabah götürebileceğini söylemişti. Pazartesi sabahı şilte örtüsünün nasıl değiştirileceği dahil her şeyi büyük bir dikkatle dinleyip not aldı.

“Duygusallaşıp, sadece sen de işlere yardım et ya da daha fazla iş yap dediğinde ne söylediğini anlamıyorum. Derdini somut ve mantıklı bir şekilde düzgünce anlatırsan, ben de kolayca anlayabilirim.”

Yani, Güneş Gözü’nü daha çok kullanmam gerekiyordu. Bundan sonra Ay Gözü ile aralarında bir denge kurarak ilerleyecektim.

Mutlu hissediyordum. İsteklerime ve şikâyetlerime rağmen Şuji’nin kendince ailesini önemseddiğini biliyorum. İkimizin arasındaysa her geçen gün ifadeleri daha da zenginleşen Futaba var.

Titrek bir ses tonuyla, “Kutru olsun,” diye bağırması dayanılmaz derecede sevimliydi.

Günden güne üçümüz birlikte ailemizi inşa ediyoruz. Şimdi bu zamanı en iyi şekilde değerlendirmeyi çok istiyorum.

Komaçi Hanım’ın dediği gibi akışa bırakacaktım. Belki de Kiraz Yayınları’na kabul edilmemem, şu an için editör olmak için en uygun konumda olmadığımı gösteriyordu. Ama böyle düşününce kalbim sıkışıyordu, çayımın geri kalanını yudumlayarak kafamı dağıtmaya çalıştım.

Bedava içecek barından bir bardak bitki çayı daha aldıktan sonra tekrar oturmuştum ki telefonum titredi. 090 ile başlayan, tanımadığım bir numara arıyordu. Gözümle Şuji’ye işaret ederek masadan kalktım, dışarıya çıkıp aramayı cevapladım.

“Ben ZAZ’dan Kiriya.”

“Ah...” Dostça sesini duyunca rahat bir nefes verdim. Dışarıdaki yaz gecesi esintisi iyi hissettiriyordu.

“Sipariş ettiğiniz kontak lensler geldi. Beklettiğimiz için kusura bakmayın.”

“Almak için dükkâna uğrayacağım. Teşekkür ederim.”

“Bu arada, aslında bu sizi aramak için bir bahaneydi.”

“Efendim?” Hattın diğer ucundaki sesin arka planı gürültülüydü, dükkândan aramamış gibiydi. Telefon numarası da zaten şahsi numaraya benziyordu.

Kiriya ufak bir duraksamanın ardından nefes alıp, “Sakitani Hanım, Kiraz Yayınları’ndan geri dönüş alabildiniz mi?”

“Evet. Reddedildim.”

“Ah, bu iyi.”

“İyi mi?” dedim düşünmeden otomatik olarak.

“Ah, öyle değil. Özür dilerim,” dedi Kirayama garip bir şekilde gülerek. “Üniversitedeyken benim üst dönemimden olan biri Akçaağaç Yayınevi’nin Yazı İşleri’nde çalışıyor.”

Akçaağaç Yayınevi, resimli kitap ve çocuk kitaplarıyla ünlü bir şirketti. *Yalmayak Gerob* da oradan çıkıyordu.

“Yurtdışına tayin edilen kocasına eşlik edeceği için gelecek ay işten ayrılacak. Kendisinin yerine tecrübeli bir eleman alınacak. Konuştuğumuzda, başvurudan önce iyi bir aday bulursan bana söyle, dedi. Benim de aklıma siz geldiniz.”

Kalbim pır pır çarpıyordu. Herhangi bir cevap veremedi, sıkıca tuttuğum telefonda Kiriama'nın sesi duyulmaya devam etti. “Siz ve Akçaağaç Yayınevi'nin iyi bir eşleşme olacağını düşünüyorum. Kır az Yayınları gibi köklü bir yayıncı çok iyi tabii ki ancak Akçaağaç Yayınevi'nin güzel bir ortamı ve yeniliklere açık, esnek bir yapılanması var. Eğer sizin için uygunsa arkadaşım ile konuşup yayın yönetmeniyle yüz yüze görüşmenizi sağlayabilirim.”

“Ama kırk yaşındayım ve iki yaşında bir çocuğum var.”

“Evet, bunu düşündüm. Ancak Akçaağaç Yayınevi gibi çocuk kitapları yayımlanan bir yerde çocuk sahibi olmanın bir artı olduğunu düşünüyorum. Arkadaşım da çalışan bir anne.”

Heyecanım yükselmeye devam ediyordu. Bir yandan da benim için dezavantajlı olan şeyleri kafamda sıralıyordum.

“Çocuk kitapları konusunda hiçbir deneyimim yok benim.”

“Edebi editörlük ve çocuk kitapları ayrı bölümler. Akçaağaç Yayınevi yetişkinler için de pek çok harika kitap yayımlıyor.”

Aklıma hemen bir başlık gelmesi de bu konuda haklı olabileceğini kabul ettim, o zaman... O zaman, belki de genel edebiyat bölümünde bir şeyler yapabiliirdim.

“Sakitani Hanım siz *Mila*'dayken sadece modayla ilgili olmayan, genç kızların kalplerine dokunan pek çok proje ortaya koydunuz. İnsanlara kendini daha iyi hissettiren ve yarın daha sıkı çalışmalarını sağlayacak nice sayfa. Bu yüzden ben *Pembe Çınar*'ın siz başında olduğunuz için ortaya çıkmış bir roman olduğunu anladım ve edebiyat editörü olmak istediğinizi duyduğumda çok sevindim.”

Sözleri içime su serpmişt i. Yakınlarda beni izleyen ve onaylayan birileri vardı.

Mutluluğumu gizleyemeyerek, “Kiriama, neden benim için bu kadar şey yapıyorsun?” diye sordum. Basit bir soruydu. Ben onun

arkadaşı değildim ve bana herhangi bir iyilik borcu yoktu, sadece eski bir iş arkadaşıydım.

Kiriyama hiç düşünmeden, “Bir nedeni yok, sadece durumlar bu yöne evrildi. Sonuçta dünyada daha eğlenceli kitapların sayısının artması güzel bir şey, değil mi? Ben de sizin kitaplarınızı okumak istiyorum,” diye cevapladı. Yere baktım. Sandalet giydiğim ayaklarıma kramp giriyordu.

Kiriyama tekrar arayacağını söyleyerek telefonu kapattıktan sonra başım dönmüş bir halde masaya döndüm ve bitki çayını tek dikişte içtim.

“Ne oldu?” diye sordu Şuji. Olan biteni anlattım.

“Ne güzel bir haber!” dedi. Biliyordum. Ama korkuyordum. Gerçek olamayacak kadar güzel. Nihayet duygularım durulmaya başlamıştı. Ancak şimdi umutlanıp tekrar başarısız olursam, yaram daha da derinleşecekti.

“Böyle bir şey mümkün mü? Gerçek olamayacak kadar iyi, değil mi? Böyle bir fırsatın ayaklarıma serilmesine inanamıyorum.”

Bunu söylediğimde Şuji ciddi bir ifadeyle bana baktı.

“Bu doğru değil. Öylece başkasından gelen bir şey değil ki. Sen harekete geçtiğin için, etrafındaki insanlar da harekete geçmeye başladı.”

Birden kafamı kaldırdım. Şuji tatlı tatlı gülümsedi. “Bu fırsatı kendin yakaladın.”

Belki de bu doğrudu. Kiraz Yayınları, beni reddetmişti. Ama oraya başvurmaya çalışmasaydım Kiriyama’ya editörlük yapmak istediğimi söylemeyecektim. Başladığım nokta, beni beklenmedik bir yere götürmüştü. Hiç aklımdan geçmeyen, hoş bir sürprize.

Şuji, dondurmasını bitiren Futaba’nın başına hafifçe eline koydu. “Fu, biz anneden önce birlikte eve gidelim mi?”

“Ne?”

“Kitapçıya gitmek istiyorsun, öyle değil mi Natsumi? İstasyonun oradaki kitapçı açık hâlâ.”

Futaba kafası karışmış bir şekilde ikimize bakıyordu.

“Fu, annenin çok istediği bir şeyi alamamasını ve sürekli içinden ağlamasını ister miydin?” diye sordu Şuji.

“Hayır,” diye cevap verdi alçak bir sesle Futaba.

Şuji ve Futaba’dan ayrıldıktan sonra istasyon binasının içindeki Meyşin Kitapçısı’na uğradım. Akçaağaç Yayınevi’nden çıkan kitapları aradım. Resimli kitaplar, masallar, çocuk kitapları ve Kiriyaama’nın söylediği gibi yetişkinlere yönelik çok satan bir sürü kitap vardı.

Akçaağaç Yayınevi’nden çıktığını bilmediğim, bir sürü sevdiğim roman olduğunu fark ettim. Ben zaten çoktan Akçaağaç Yayınevi’nin pek çok kitabını okumuştum. Kendimi kaptırarak rafları inceledim ve henüz okumadığım, ilgimi çeken birkaç kitabı aldım. Ayrıca *Yalınayak Gerob*’u da satın aldım.

Son olarak bir şey daha vardı. *Ayın Kapısı*’nı aradım. Ama o mavi kitap hiçbir yerde yoktu. Onun yerine aynı başlığa sahip bir kitap buldum. *Ayın Kapısı: Yeni Baskı*. Rengi koyu maviden sarıya doğru giden bir arka planın önünde, kapağın neredeyse tamamını kaplayan zarif bir ay resmi vardı. Kitabı açtığımda, yan sayfaların mürekkep siyahı değil, şaşırtıcı derecede parlak bir kanarya sarısı renginde olduğunu gördüm. Sayfaları çevirdiğimde metnin içeriği hemen hemen aynı görünüyordu. Kitabın farklı bir edisyonunu yapmışlardı. Kitabın sevildiğinin ve hâlâ talep edildiğinin kanıtıydı. Bu bilgi içimi ısıttı. Kitaplar da bu şekilde yeniden doğabilirdi.

Acaba bu kitabı kimler okuyacak ve kitaptan neler alacaklardı. Ah... Kitaplar üzerine çalışmayı o kadar çok istiyordum ki. İnsanın yarını sabırsızlıkla beklemesini sağlayan ve kendi içinde bilmediği duygularla yüzleşmesine yardımcı olan kitaplar çıkarmak istiyordum. Şartlar değişse de *Mila*’dayken hissettiğim duyguyla aynıydı. Benim okuduğum versiyonunda güzel gece göğünde süzülüyormuş gibi görünen *Ay Kapısı* da içeriği aynı kalmasına rağmen şimdi tamamen yeni bir tasarıma sahipti ve artık ay ışığıyla aydınlatılmış gibi görünüyordu.

Ayrıca, benim okuduğum baskıda her çift sayılı sayfanın sağ alt köşesinde yer alan, büyüyen ve küçülen ayın minik siyah beyaz

motifi, yenisinde en üste taşınmıştı. Bir zamanlar aşağıda olan, daha yükseğe çıkmıştı. Aynı motif olmasına rağmen gökte duyuruyormuş izlenimi veriyordu artık.

Ben de değişeceğim. Ne kadar aynı kalmaya çalışsam da. İçimdeki istekse aynı. Ne kadar değişmeye çalışsa da.

Çocuğuna Noel Baba'nın hayalini yaşatmaya çalışan bir ebeveyn, onun gerçeğini kendi kalbinde yaşıyor demektir. Bu yüzden birçok çocuk, kızağına binen Noel Baba'nın gerçekten var olduğuna inanır.

Kış güneşinin altında kitabı okumaya devam ederken telefon çaldı. Telefonu açtım. "Akçağaç Yayınevi Yazı İşleri, buyurun."

Kiriyama'nın Akçağaç ile hemen ayarladığı toplantıda yayın yönetmeni bana iki soru sormuştu: "Romanın yayına hazırlık sürecini Mizue Hoca ile nasıl yönettiniz? Peki gelecekte ne tür kitaplar yayımlamak istiyorsunuz?" Editör, içten ve tutkulu yanıtımı dikkatle dinleyerek başını salladı. *Mila'*dayken ve Dokümantasyon Birimi'ne transfer edildikten sonra tekrar düşünmeye başladığım şeylerin sonra bana çok yardımı olacaktı.

Banyuşa, bana bu noktaya ulaşmam için gerekli olan her şeyi sağlamıştı. Deneyimlediğim her şeyin bir anlamı varmış gibi görünüyordu. Banyuşa'ya olan minnettarlığım ve çabalarımın takdir edilmesi, bugün ayaklarımın yere sağlam basmasını sağlıyor.

Hattın diğer ucundaki kişiye biraz beklemesini söyleyip bekletme tuşuna bastım.

"İmae Hanım, Vatahaşi'den telefon var," diyerek telefonu karşı masadaki kıdemli çalışana aktardım. İmae Hanım, çalıştığı bir yazarla telefonda konuşurken, yanındaki katlanabilir sandalyede oturan birinci sınıf öğrencisi Miho'nun önünde resimli kitap açıktı. Miho, İmae Hanım'ın kızıydı. İnfluenza salgını nedeniyle bugünden itibaren okullar geçici olarak kapatılmıştı.

Çocuk kitapları bölümünün yayın yönetmeni Kişikava Hanım geldi. Miho'yu fark ettiğinde eğilip nazikçe, "Bu kitap nasıl sence? Eğlenceli mi?" diye sordu. Kitap, Akçaağaç'ın yayımladığı serinin ikinci kitabıydı. Çeşitli deliklere yuva yapan cücelerle alakalı bir hikâye anlatılıyordu.

Miho neşeyle, "Evet, eğlenceli. Kahverengi sırtlı köpek Buçi'yi sevdim, hamburger köftesine benziyor," diye yanıtladı.

"Ne? Hamburger mi? Hiç böyle düşünmemiştim."

Oradan geçen başka bir çalışan da Miho'ya bakıp gülümsedi. Miho, çok değerli okurlarımızdandı. Bu işyerinde çocuklar hoş karşılanıyordu. İlk başlarda çok şaşırıyordum. Bir keresinde doğum izninde olan bir çalışan, bebeğiyle şirketi ziyarete geldiğinde, herkes bebeği görmek için etraflarına toplanmış, hatta şirket başkanı onu kucağına almıştı.

Kişikava Hanım masama yaklaşıp bana bir illüstrasyonun renkli fotokopilerini verdi. "Sakitani Hanım, Futaba'ya hangisini sevdiğini sorabilir misiniz?"

Küçük çocuklara yönelik resimli kitabın taslaklarıydı bunlar.

"Tabii, memnuniyetle."

"Teşekkür ederim."

Şu âna kadar başka yerlerde işe engel olduğu düşünülen çocukların varlığı burada kabul ediliyor, hatta işlerde yardımcı olarak görülüyorlardı. Bu benim kendimi rahat ve güçlü hissetmemi sağlıyordu. Kendinizde eksik ya da fazla olarak gördüğünüz şeyler, başka bir yerde tam tersi bir şekilde değerli olabilirdi. Aynı şey ülkeye veya mevsime göre farklı şekillerde algılanabiliyordu.

Kişikava Hanım gittiğinde dikkatimi tekrar kitaba çeviriyorum.

Ebeveynlerin öğrettiği Noel Baba bir yalan değil, daha büyük bir gerçeğin parçasıdır. Aynı şekilde, kalbimizdeki Güneş ve Ay'ın gözleri de, birbirleriyle işbirliği içinde ve birbirlerinin varlığını inkâr etmeden, dünyayı algılamamızı sağlar.

Ayin Kapısı'nın yeni versiyonunda yer alan bu sayfayı o kadar çok okumuştum ki ezbere söyleyebilirdim. Paragrafın altını çizmiştim. Tekrar tekrar, kalbime kazımak için.

Kitabevinde çalışmaya başladığımda bir şeyin farkına varmıştım. İnsan bir roman okurken veya yazarken Ay Gözü'nü kullanıyordu. Ancak dünyaya sunmadan önce ona şekil verirken Güneş Gözü devreye giriyordu. Her iki göz de önemliydi. Ben de bundan sonra her ikisini de açık tutmaya çalışacaktım, ikisinin birlikte işbirliği içinde ve birbirini inkâr etmeden varlıklarını sürdürmesini sağlayacaktım.

Kitabı kapatıp yavaşça masamdaki kitap desteğinin arasına koydum. Sonra ince kitabı aldım. Geçen ay rastladığım bir kısa öykü kitabıydı.

“İşte buldum!” diye düşündüm. Ne yapıp ne edip bu yazarla birlikte çalışmak istiyordum. Onunla iletişime geçmek için tüm bağlantılarımdan yararlanarak onun e-posta adresini almıştım. Derin bir nefes alıp, bilgisayara döndüm. Yavaş yavaş doğrudan kalbimden gelen bir e-posta yazmaya başladım: Sizinle yeni bir kapı açmak istiyorum.

Dünya dönüyor.

Güneşin aydınlattığı aya bakıyoruz.

Ayaklarımız yerde ve gözlerimiz gökyüzünde, değişerek ilerliyoruz.

Açtığımız sayfanın diğer tarafındaki birilerine o kocaman gerçeği ulaştırmak için.

Bölüm IV

HİROYA, 30 YAŞINDA, EV GENCİ/NEET (NE EĞİTİMDE NE İSTİHDAMDA YER ALAN GENÇ)

İlkokuldayken benimle oyun oynayan arkadaşlarım sayesinde çok şey öğrendim.

Bazıları insan değildi ya da bu dünyaya bile ait değildi ve çok eski zamanlardan, uzak gelecekte ya da başka boyutlardan geliyorlardı.

Bana sınıf arkadaşlarımdan daha yakın olan bu dostlarımdan yaşları hiç ilerlemiyordu. Her zaman çok havalı, eğlenceli, cesur ve naziklerdi. Özel güçleriyle mertçe kötülükle savaşarak okulun en güzel kızının kalbini kazanıyorlardı. Onlarla kaç kez buluşursam buluşayım, her zaman beklentilerimi aşarak beni etkiliyorlardı.

Öyleyse neden böyle olmuştu? Zaman neden sadece benim etrafımdan akıyordu? Benden çok daha büyük olanları bile geride bırakıp otuz yaşına basmıştım. Üstelik hiçbir şey olamadan...

*

Çok büyük daikon'lar vardı.*

Annem yemek masasının üzerindeki bez torbadan sebzeleri çıkarırken sürekli böyle diyordu. “Miura *daikon*’u deniyormuş. Şubat ayı tam mevsimi! Gerçekten o kadar büyüklerdi ki.”

Torbadan patates, havuç ve elma çıkardı. Hepsisi de kocamandı.

“Bir tane almak istedim ama elim çok ağır olunca bıraktım.”

Bu sefer de bir Çin lahanası çıktı.

“Geri dönüp alsam mı ki? Ama insanlar bana bakıp yine gelmiş diye düşünürse utanırım. Zaten bir an önce işe gitmem lazım.”

Annem kendi kendine konuşuyor gibi davransa da aslında koltukta televizyon izleyen benimle konuştuğunu biliyorum.

Mahallemizdeki ilkokula bağlı Halk Eğitim Merkezi diye bir yer vardı. Buraya ben ortaokuldayken taşındığımız için oraya hiç gitmemiştim.

Halk Eğitim Merkezi’nde çeşitli kurslar, etkinlik yapılıyor; annem de arada bir çiçek düzenleme derslerine katılıyordu.

Bugün Halk Eğitim Merkezi’nde her üç ayda bir kurulan “Halk Eğitim Merkezi Pazarı” açıldı, annem de oraya gitmişti. Pazarda doğrudan üreticilerin gönderdiği meyve ve sebzeler satılıyordu.

“Hiroya, sen gidip alabilir misin?”

“Tamam.”

Kumandayı ekrana doğrultup televizyonu kapattım. Hiçbir programımın olmadığı bir cuma günüydü. Öğleden sonra çıkan, hep aynı saçma şeyleri ısıtıp ısıtıp konuştukları programları izlemiyordum zaten.

“Çok sağ ol,” dedi annem gözlerinin içi gülerek.

Otuz yaşında olmama rağmen işim gücüm olmadan evde boş boş durduğum için kendimi suçlu hissediyordum. En azından annemin kasten beni çıkarmak için yaptığı oyuna uyarak *daikon* almaya gidebilirdim.

* Daikon: Büyük, beyaz bir turp çeşidi. (e.n.)

Ayağa kalktığımda, annem hemen katlanmış bez torbayı bana uzattı.

“*Daikon* ve gölevez al. Ah, muz da al.”

Durdukça liste uzuyordu.

Cüzdanımı ve çiçekli bez torbayı ceketimin cebine tıktırıp dış kapıya yöneldim.

Okulun ön kapısına vardığımda kapalı olduğunu gördüm. Halk Eğitim Merkezi’nin farklı bir girişi vardı herhalde. Bilgi panosuna bakıp yolu takip ederek beyaz bir binaya vardım. Cam kapıdan içeri girince karşıma resepsiyon çıktı. Resepsiyonun arkasındaki ofiste kır saçlı yaşlı bir adam masada oturuyordu.

Ben içeri girince ofisteki adam vezne penceresinden çıkıp, “Lütfen adınızı ve ziyaret amacınızı buraya yazın. Saati de.”

Dar bankonun üzerindeki klasöre “Ziyaretçi Çizelgesi” yazılı bir kâğıt takılmıştı. Annem dahil pek çok kişinin olduğu listede, çoğu kişi öyle yazdığı için ziyaret amacına “Pazar”, isim kısmına da “Hiroya Suda” yazdım.

Pazarın olduğu lobi çok büyük değildi ama üstünde sebze, meyve ve ekmek satılan bir dolu masa vardı. Pek müşteri yoktu. Annemin istediklerini hızlıca topladım. Köşede iki teyze oturmuş, sohbet ediyorlardı. Birinin üzerinde tarım kooperatifinin eşofmanı, diğerinin kafasında da kırmızı bir bandana vardı. Yakınlarındaki beyaz tahtanın üzerinde “Kasa” yazısını görebiliyordum, sanırım orada ödemeyi yapacaktım. *Daikon*’u, gölevezi ve muzları kollarımda tutarak kadınların yanına gittim.

Ürünleri masanın üstüne gürültüyle bırakıp cüzdanımı çıkarırken hiç düşünmeden yüksek bir sesle, “Monger!” diye bağırınca kadınlar bana baktı.

Elyazısıyla “Hoş Geldiniz” yazılmış kâğıt tabağın yanında yaklaşık beş santimlik küçücük bir pelüş oyuncak duruyordu. Monger, Fujiko-Fujio ikilisinin manga serisi *21 Emon*’da çıkan bir karakterdi. Ucu kestane gibi sivrilen kafasının tepesinde kıvrık bir tel saçı olan

yuvarlak formlu bir karakterdi. Elimi oyuncağa uzatırken bandanalı kadın, “Ah, kusura bakmayın. O satılık değil,” dedi. “Sayuri’ciğin yaptığı bir keçe iğnelemesi. Kitap aldığımdaya vermişti.”

“Sayuri’cik?”

“Kütüphanede hani... Bunu yapan Sayuri Komaçi yani.”

Fujiko-Fujio denilince herkesin aklına ilk başta *Doraemon* geliyor. Aslında başka birçok meşhur eserleri olmasına rağmen bunların içinden *21 Emon* neredeyse hiç bilinmiyor. Fütürist bir bilimkurgu hikâyesi olan bu eser, köhne ve harap bir otelin varisi 21 Emon hakkında. Ben *21 Emon*’un ikilinin en iyi işi olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden Sayuri Komaçi adındaki kızı görmek istiyorum. Konuşmasak da olur. Sadece yüzünü görsem yeter.

Gölevezi ve muzları bez torbaya tıkıp, torbaya sığmayan devasa *daikon*’u koltuğumun altına sıkıştırarak kadınların bahsettiği kütüphaneye doğru yöneldim. Binanın arka tarafında olan kütüphaneyi hemen buldum.

Girişten içeri göz attığımda, önümdeki bankoda atkuyruklu bir kız duruyordu. Üst üste uzunca yığılmış kitapların barkodlarını teker teker dikkatle tarıyordu. Demek bu kız Sayuri Komaçi’ydi!

Düşündüğümde daha gençti. Muhtemelen daha ergenlik çağlarındaydı. Minyon tipli, büyük yuvarlak gözleri olan bir kızdı. Sincapları anımsatıyordu. İsmiyle tam olarak uyuşan sevimliliğine gülümsemeden edemedim.

Kütüphane halka açık olduğu için ücretsizdi ve herkes girebilirdi. Bankonun üzerine doğru hafifçe abandım, Sayuri birden bana baktı. Yaşadığım ani şokla olduğum yerde kalakaldım.

“Merhaba,” dedi parlak bir gülümsemeyle.

Sersemlemiş halde, “A, merhaba,” diye cevap verip kütüphaneye girdim.

Burası sadece yeni kitapların satıldığı bir kitapçıdan farklı olarak, zamanın kalıntılarını biriktirmiş gibi hissettiren bir atmosfere sahipti. Normal bir şehir kütüphanesinden daha kompakttı. Kitap raflarıyla çevirili dururken, yüreğim bir nostalji dalgası doldu. Etrafımda

dönerek içeriyi inceledim. Sonrasında cesaretimi toplayıp Sayuri'yle konuşmaya başladım. “Şey... Manga var mı?”

Sayuri gülümseyerek cevap verdi. “Evet, var. Ama çok çeşidimiz yok.”

Uzun bir süre sonra ilk kez bir kızla konuşmuştum. Aldığım nazik cevapla mutlu olup biraz haddimi aşarak, “*21 Emon*’u sever misin?” diye sordum.

“*21 Emon*?”

“Evet, Fujiko-Fujio ikilisinin.”

Sayuri kafası karışmış gibi, “*Doraemon*’u biliyorum ama...” dedi özür dilercesine gülümseyerek.

Sürekli duyduğum bu cevap karşısında şaşırıp üzülerək telaşla, “Ama pazardaki teyzeye Monger’ı yapmışsın,” dedim.

Sayuri başını iki yana sallayarak, “Muroi Hanım’ın gözü gibi baktığı maskotu diyorsunuz herhalde. Yapan, kütüphanecimiz Komaçi Hanım. Arkadaki danışma köşesinde duruyor. Size manga önerisinde de bulunabilir,” dedi.

İçimde yeni bir fırtınanın çanları çalmaya başladı.

Demek kütüphanede başka personel de vardı. Şimdiye kadar kitap yığından fark edemesem de dikkatle baktığımda atkuyruklu kızın boynunda asılı isimlikte “Nozomi Morinaga” yazıyordu.

Duyuru panosu görevi de gören bölmenin karşısı danışma köşesiydi. Bölmenin oradan bir göz attığımda kalbim duracak gibi olmuştu. Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. Çılgılığımı bastırıp topuğumun üstünde arkama döndüm. Orada Sayuri Komaçi adında olabilecek bir kız yoktu, sadece yüzünde korkunç bir ifade olan iriyrarı bir teyze bankoda sıkışıp gömülü kalmış gibi duruyordu.

Ön tarafa dönüp Nozomi’ye, “Genma Saotome’nin panda haline benzeyen biri dışında kimse yok ama?” dedim.

“O da kim?”

“*Ranma 1/2*’deki Genma Saotome. Üzerine su sıçradığında dev bir pandaya dönüşüyor.”

“Pandaya mı dönüşüyor? Çok tatlı!”

Hiç de tatlı değildi. Genma Saotome duygusuz, korkutucu bir dev pandaydı çünkü. Açıklama yapma fikrinden bile rahatsız olarak, “Yani oradaki Komaçi Hanım mı? Pelüş oyuncakları o mu yapıyor?” diye sordum.

“Evet öyle. Elleri çok hünerlidir.”

Şimdi anladım. Kendi kendime kesinlikle genç bir kız olduğunu düşündüğüm için şoka girmiştim ancak eğer oyuncakları Genma Saotome yaptıysa bu da ilginç olabilirdi. Belki onunla konuşabilirim.

“Ben eşyalarınıza bakarım. Lütfen siz gidin,” dedi Nozomi ellerini bana uzatıp. O gülümsemeye direnemediğim için ona bez torbayla turpu verdim.

Ardından bir kez daha danışma köşesine yöneldim. Tekrar baktığımda gerçekten de göğsündeki isimlikte “Sayuri Komaçi” yazdığını fark ettim. Komaçi Hanım pürdikkat çalışıyor, sadece elleri hareket ediyordu. Yakınlaşıp baktığımda yine küçük bir pelüş oyuncak yaptığını gördüm. Kare sünger bir altlığın üzerine yerleştirilmiş yün topuna küçük bir iğneyi tekrar tekrar batırıyordu. Oyuncakları böyle mi yapıyordu?

Komaçi Hanım’ın hareket halindeki eli aniden durdu ve kadın bana baktı. Gözlerimiz buluştuğunda irkildim.

“Ne arıyorsun?”

Konuştı!

Aslında konuşmasında tuhaf bir şey yoktu ama pandaya dönüşen Genma Saotome normalde konuşamadığı için birden afallamıştım.

Ne arıyorsun? Derin ve alçak bir sesle sorduğu bu soruya karşılık aklıma gelen kelimeler beni şaşırtmıştı. Bu durum beni hazırlıksız yakalayınca, gözyaşlarım akmaya başladı.

Benim aradığım... Ah, evet doğru... Aradığım şey...

Kahretsin.

Avucumla yanağımı sildim.

Neden ağlıyorum?

Komaçi Hanım, yüz ifadesi hiç değişmeden tekrar iğneyi eline alıp batırmaya başladı.

“Rumiko Takahaşi çok iyi, değil mi?” Rumiko Takahaşi, *Ranma 1/2*’nin yaratıcısı.

Sessizce konuştuğumu düşünüyordum ama demek ki beni duymuştu. Muhtemelen Genma Saotome diyerek onu gücendirmiştim. “Hımm, evet.”

“Takahaşi’nin *Urusey Yatsura* ve *İkkoku Evi* eserleri de güzel ama sanırım en çok *Denizkızı Efsanesi* serisini seviyorum.”

“Ben de! Ben de!” dedim.

Sonra bir süre Komaçi Hanım’la sevdiğimiz mangalar hakkında konuştuk. Kazuo Umezu’dan *Sürüklenen Sınıf*, Naoki Urasava’dan *Master Keaton* ve Ryoko Yamagişi’den *Yükselen Güneş Ülkesi’nin İmparatoru*... Bir sürü seriden söz ettik. Hangi mangayı söylersem söyleyeyim Komaçi Hanım bahsettiğim her şeyi biliyordu. Pek bir şek söylemiyordu ama elinde pelüş oyuncağı yaparken birkaç kelimeyle kısıtlı isabetli yorumlar beni çok etkilemişti.

Komaçi Hanım yanındaki turuncu kutuyu açtı. Şekerleme üreticisi Kuremiyado’nun bal peteği desenli beyaz çiçekli bu ambalajı, herkesin bildiği Honeydome kurabiyelerinin paketi idi. Aile toplantılarımızda görmeye alışık olduğum yumuşak kurabiyelerdi. Büyükkannem eskiden bu kurabiyeleri, yemesi kolay ve çok lezzetli, diyerek ne çok överdi.

Bana Honeydome kurabiyesinden ikram edeceğini düşünsem de kutunun içinde elişi malzemeleri vardı. Boş kutuları tekrar tekrar kullanmayı seviyordu herhalde. İğneyi iğnedenliğe takıp kutunun kapağını kapattı ve bana baktı.

“Çok genç olmana rağmen bir sürü eski mangayı biliyorsun.”

“Dayımın bir manga kafesi vardı. İlkokuldayken orada takılırdım.”

Adı manga kafe olsa da şimdiki internet kafeler gibi değildi. İşmine münhasır “bir sürü manganın olduğu bir kafe” idi. O zamanlar böyle çok yer vardı. Bu kafelerin şimdikiler gibi özel odaları yoktu, bir masaya oturup sipariş ettiğiniz içecekleri yudumlarken istediğiniz kadar manga okuyabileceğiniz yerlerdi.

Ben ilkokul ikinci sınıftayken annem çalışmaya başlamıştı. Ben de okuldan sonra bisikletimle yirmi dakika uzaklıktaki annemin küçük kardeşinin ve eşinin işlettiği Kitami Manga Kafé'ye giderdim. Dayım da yengem de benden hiç para almadan –muhtemelen annem sonradan ödüyordu– içecek verip ne istersem yapma hakkı tanıyorlardı. Kafenin kitaplığında dizili bir sürü mangadan seçip kendimi okumaya verir, annem işten gelene kadar vakit geçirirdim. Mangalarda karşıma çıkan arkadaşlarımla da orada tanışmıştım.

Mangalarda gördüğüm çizimleri taklit ederek resim yapmayı sevmeye başlamıştım. Bu yüzden illüstrasyon okumayı düşünerek liseden sonra tasarım okuluna girdim ama iş bulmakta zorlandım. Sevdiğim illüstrasyon işini yapabileceğim bir yer yoktu ve diğer işlere nasıl başvuracağımı bilmiyordum. Kayda değer pek bir becerim olmasa da çizim konusunda hiç de fena olmadığımı düşünmeme rağmen o alanda bir iş bulamıyorsam başka hiçbir alanda bulamazdım, bu mümkün değildi. İş bulma çalışmalarım hep başarısızlıkla sonuçlandı. Yaptığım yarı zamanlı işlerde de tutunamadım. Şimdi ise, bir NEET olarak yaşıyorum.

“Manga sanatçıları gerçekten harikalar değil mi? Ben de çizim yapmanın eğlenceli bir şey olacağını düşünerek meslek okuluna gittim aslında. Ama sonra bunu işe dönüştürmenin benim için imkânsız olduğunu fark ettim.”

İşsizliğimin nedeni olarak sunduğum zavallı bahane buydu.

Komaçi Hanım boynunu kıtlatarak başını hafifçe eğdi. “Neden imkânsız olduğunu düşünüyorsun?”

“Sonuçta çizim yaparak geçimini sağlayabilen yalnızca bir avuç insan var, değil mi? Sadece resim konusunda değil, sevdiği şeyi mesleğe dönüştüren insan sayısı da yüz kişi arasında bir kişi falandır. Hatta o bile yoktur bence.”

Komaçi Hanım tekrar başını çevirip işaretparmağını kaldırdı. “Sana bir aritmetik sorusu...”

“Ha?”

“Yüz kişiden biri, diye düşünürsek yüzün biri yüzde bir olur değil mi?”

“Evet.”

“Fakat kendi yapmak istediğin şeyi yapacak tek kişi sensin. Bu durumda, yalnızca kendin varsın. Yani her yüz kişiden değil de bir kişiden bir kişi olur. Bu da yüzde yüz demektir.”

“Ne?”

“Yani aslında yüzde yüzlük bir ihtimal vardır.”

“Hımm...” Bu hesaplama sanki bir kandırmaca gibiydi. Komaçi Hanım yüzünde aynı soğuk ifadeyle duruyor, hiç de şaka yapıyorsa benzemiyordu.

“O zaman bir bakalım.”

Komaçi Hanım, hızla doğrulup bilgisayara döndü. Sonra birdenbire *ta-ta-ta-ta-ta* diye hızla klavyedeki tuşlara basmaya başladı.

O halini görünce refleks olarak, “Kenşiro, sen misin?” diye takılmadan edemedim. Klavyeyi kullanım biçimi *Kuzey Yıldızı’nın Yumruğu*’ndaki Kenşiro’nun muazzam bir hızla düşmanının özel noktalarını delip geçen ölümcül tekniği gibiydi.

Komaçi Hanım cevap vermeden kuvvetle son tuşa bastı, ardından yazıcıdan aldığı kâğıdı bana uzattı. “Sen şu an yaşıyorsun,” dedi tehditkâr bir sesle mırıldanarak.

Ciddi yüz ifadesinden dolayı biraz korktum. Ama tabii ki, Kenşiro’nun söylediği meşhur, “Sen çoktan öldün,” lafına gönderme yaptığını anlamıştım.

Kâğıttaki tek satırda bir kitabın adı, yazarı ve raf numarası yazıyordu. *Evrimin Görsel Kayıtları: Darwin ve Diğerlerinin Gözüyle Dünya*.

“Ee, bu nedir acaba? Manga mı?”

* *Kuzey Yıldızı’nın Yumruğu*’nda Kenşiro, özel noktalara vurarak düşmanını etkisiz hale getirir. Teknik uygulandığı gibi anında işlemcz, Kenşiro da aslında çoktan işini bitirdiği fakat bunun farkında olmayan rakibine bu cümleyi söyler. Bu cümle, internet ortamında sıklıkla karşılaşılan popüler bir kalıba dönüşmüştür. (ç.n.)

“Bende sana önerilebilecek bir manga yok. Söyleyeceğim hiçbir şey, çocukluğunda okuduğun hazinelerin zenginliğini geçemez çünkü.”

Komaçi Hanım bunları söylerken, bankonun altındaki çekmeceyi açtı. Dördüncü gözden el yordamıyla bir şey çıkarıp bana attı.

Verdiği şeyin yumuşak bir dokusu vardı. Yoksa Monger mı, diye düşünürken yanıldığımı anladım. Elimdeki şey küçük bir uçaktı. Gri bir gövdesi, beyaz kanatları ve yeşil renkte havalı bir kuyruğu vardı.

“Buyur, bu senin için. Kitapla gelen bir ek,” dedi yine aynı duygusuz ses tonuyla.

Ben kafam karışık orada dururken Komaçi Hanım, Honeydome kutusunu açtı. Yüzünde o somurtkan ifadeyle, pelüş oyuncağını işlemeye devam etti. Biraz önce konuştuğumuzdan tamamen farklı bir şekilde sanki ortamda danışma köşesinin kepenkleri kapanmış gibi bir hava oluşmuştu.

Yapacak bir şeyim olmadığından kâğıdı alıp kitap rafını aramaya başladım. Kitabı danışma köşesinin hemen yakınındaki “Doğa Bilimleri” kısmında bulmuştum. Ansiklopediye benzeyen büyük, ağır bir kitaptı. Ön kapakta düz siyah bir arka planın üzerinde gümüş renkli bir kuşun fotoğrafı vardı. Yana doğru bakan kuş, boynundan yukarıya doğru çekilmişti. Kuşun sert gagası uca doğru kıvrılıyordu, iri gözlerinin üstünde gür kirpikleri vardı. Türünü bilmiyorum ama güzel, egzotik bir tür veya Osamu Tezuka’nın ünlü *Anka Kuşu* mangasındaki kuş gibiydi.

Kitabın adı beyaz yazılmıştı. Büyük karakterle “Evrimin Görsel Kayıtları” yazan kısmın altında “Darwin ve Diğerlerinin Gözüyle Dünya” altbaşlığı yer alıyordu. Darwin ve “diğerleri” ne demekti? Olduğum yere çömeliip kitabı açtım. Çünkü kitap ayakta okunamayacak kadar ağırdı.

İlk yarıda uzun metin bölümleri vardı, sonraki kısım ise muhteşem fotoğraflardan oluşuyordu. Kuşlar, sürüngenler, bitkiler, böcekler... Renkli ve hoş bir kompozisyonda bir araya getirilen fotoğrafların her biri âdeta sanat eseri idi. Bazı yerlerde fotoğraflarla ilgili açıklayıcı metinler veya sütunlar bulunuyordu. Komaçi Hanım’ın bu kitabı

neden bana önerdiği bir muammaydı ama fotoğraflar kesinlikle ilgi çekiciydi. Hem parlak ve canlı renklerinden hem de garip bir ürkütücülüklerinden çok etkilenmiştim.

Gerçek hayattan alınan görüntüler olmasına rağmen sanki bir fantezi dünyasından çıkmış gibilerdi.

Bir kitabı yerine koymak için yanımdan geçen Nozomi, “Size kart çıkaralım mı? Eğer bu bölgede yaşıyorsanız kitap ödünç alabilirsiniz,” dedi.

“Ah, yok. Yani... Ödünç almak için çok ağır. Bugün taşımam gereken *daikon* falan da var zaten,” diye lafı geveleyerek cevap verdiğimde arkamdan Komaçi Hanım’ın sesi geldi.

“Gelip burada okumaya ne dersin?” Arkamı döndüğümde Komaçi Hanım bana bakıyordu. “Kitabı ‘ödünç verildi’ diye etiketleyip ayırırız, böylece ne zaman istesen buraya okumaya gelersin.” Çömeldiğim yerden Komaçi Hanım’a baktım. Sesimi çıkaramıyordum. Yine Komaçi Hanım’ın sözleriyle ağlayacak gibi olmuşum. Tarif edilemez bir mutluluk ve rahatlama hissediyordum. Burada kalabilirdim.

“Baştan sona okuman epey zaman alacak,” dedi Komaçi Hanım ve dudakları yana doğru gerilerek gülümsedi. Hipnotize olmuş gibi başımla onayladım.

Ertesi gün, yani cumartesi günü, uzun zamandan sonra ilk kez trene bindim. Lisedeki sınıf arkadaşlarımla bir buluşmamız vardı. Normalde asla böyle şeylere katılmazdım ama bu etkinliği kaçırmamak için geçerli bir nedenim vardı. Mezun olduğumuz gün, okul bahçesinin köşesine bir zaman kapsülü gömmüştük. Kartpostal büyüklüğündeki bir kâğıda sevdiğimiz ve istediğimiz şeyleri yazmıştık. Kapsülü otuz yaşımıza denk gelen sınıf buluşmasında açalım, diye kararlaştırmıştık. Davet mektubundaki, “Etkinliğe gelmeyenlerin yazıları, daha sonra organizatör tarafından postalanacak,” kısmını okuduğumda sırtımdan aşağı bir ürperti geçmişti. Kâğıtları zarflara koysaydık sorun olmazdı ama onları sadece dörde katlayıp

görünen yere isimlerimizi yazdığımızı hatırlıyorum. Ne yapıp ne edip kimse görmeden kâğıdımı geri almam lazımdı. Zaman kapsülünü açtıktan sonra bir restoranda akşam yemeği planlanmıştı. Davet mektubuna bu akşam yemeğine katılamayacağım şeklinde cevap vermiştim.

On sekiz yaşındaki hallerimize otuz yaş çok büyük ve olgun geliyordu. Yaşadığım tüm sorunların otuz yaşına geldiğimde çözülmüş olacağını sanıyordum. O dönemde liseyi bitirip tasarım okuluna gideceğim için mutluydum. Hayatımın geri kalanında bir daha asla beceremediğim beden eğitimi, matematik gibi şeyleri yapmak zorunda olmayacaktım, sadece resim çizecektim. Ayrıca tasarım okulundan sonra illüstratör olarak kariyerime giden yolun belirlenmiş olduğu yanılsamasına kapılmışım.

“Adımı tarihe yazdıracak bir illüstratör olacağım.” Böyle bir şey yazmışım.

Şimdi bunu düşününce bile utançtan yüzüme ateş basıyordu. Aslında yeteneklerime çok güvenmiyordum ve bu konuda o kadar da ciddi değildim. Yazdıklarım gençliğin verdiği düşüncesizlik mi, kanımın deli akması mıydı, bilmiyorum. Gaza gelerek kendimi kapırmıştım. Ama adımı tarihe yazdıracak kadar olmasa bile resim yapabileceğim bir ortamda olduğum sürece, aşağı yukarı benzer bir iş bulabileceğimi düşünmüştüm.

Mezun olduktan on iki yıl sonra ilk kez okulun kapısında geçtim. Bahçenin köşesinde büyük bir kayın ağacının etrafında çoktan bir sürü insan toplanmıştı. Ağacın köküne yakın “17. Dönem Mezunlarının-Zaman Kapsülü” yazan plastik bir levha mezar taşı gibi duruyordu. Bugünün organizatörü olan Sugimura, elinde büyük bir kürekle ağacın yanındaydı. Eskiden sınıf temsilcimizdi. Pahalı görünen kaz tüyü bir ceketin altına şık bir gömlek giymişti.

Yaklaştığımda birkaç kişi bana bakıp hafifçe başlarıyla selam verdi ve el salladı. Ama hepsi bu kadardı. Herkes hemen yanındaki kişiyle konuşmaya devam etti. Belki de kimse beni hatırlamıyordu.

Ağacın altında etrafı izlerken biri adımı seslendi.

“Hiroya!”

Arkamı döndüğümde kısa boylu, sıska bir adamla karşılaştım. Seytaro’ydu. Pek yakın olduğumuz söylenemezdi ama arada sırada konuşurduk. Sessizdi, sadece kitap okurdu ve kimseyle takılacak bir tip değildi. Liseden mezun olduktan sonra birkaç kez birbirimize yılbaşında tebrik kartları göndermiştik, üniversiteden mezun olduktan sonra Sular İdaresi’nde çalıştığını oradan hatırlıyordum.

Seytaro dostça bir gülümsemeyle, “İyi görünüyorsun,” dedi.

“Sen de Seytaro.” dedim. Şu anda ne yaptığının sorulmasını falan istemediğim için yere baktım.

O sırada iki kişi yanımıza yaklaştı. Birinin adı Nişino’ydu, diğeri-ninkini unutmıştım. Sınıfımızın en gürültülü çocuklarıydı. İkisiyle de doğru dürüst bir konuşmam olduğunu hatırlamıyordum.

“Aa, Seytaro değil mi bu?” dedi Nişino pis pis sırıtarak. Bana da bir bakış attı ama beni görünüşe göre benimle konuşmakla ilgilenmiyordu. Ben de yüzümü çevirdim.

Sugimura, “Tamam! Artık herkes burada olduğuna göre, haydi başlayalım!” dedi bağırarak. Bir anda hep birlikte kapsülün gömülü olduğu yere yaklaştık. Herkes nefesini tutarak toprağın kazılmasını izledi ve çok geçmeden *dan* diye bir ses duyuldu. Küreğin ucu metal gibi bir şeye çarpmıştı. Sugimura küreği bırakıp iş eldivenleriyle kutunun etrafını temizlemeye başladı. Sonunda plastik bir torba içindeki donuk gümüş rengi görebiliyorduk. Kutu topraktan çıkarılırken büyük bir tezahürat koptu.

Plastik poşetin içinden koli bandıyla yapıştırılmış pirinç krakerinin teneke kutusu çıktı. On iki yıl boyunca toprağın altında hepimizin mesajlarını saklamıştı. Sugimura bandı dikkatlice çıkarıp kapağı açtı. Kutunun içine hepsi farklı şekilde katlı, sararmış kâğıt parçaları sıkıştırılmıştı. Sugimura tek tek isimleri okuyup dağıtmaya başladı. Bazıları kâğıdı açar açmaz gülüyor, bazıları birbirlerine gösterip dalga geçiyor, bazıları da yüksek sesle okuyordu. Herkes çok eğleniyor gibi duruyordu. Kâğıtlara gelecekteki hayaller, aşk

itirafları, dile getirilemeyen şikâyetler yazılmıştı. Herkes neşe ve özgüven saçıyordu.

Otuz yaş. Çoğu kişinin artık işi ve ailesinin olduğu, birçok şeyin yerli yerine oturduğu ve durulduğu bir yaş. Bugün burada kimse artık bir lise öğrencisi değildi. Burada bulunanlar okul üniformalarını çıkarıp başka bir şeylere dönüşen bir grup yetişkindi artık.

Nihayet adım söylendiğinde kâğıdı Sugimura'dan alıp hemen ceketimin cebine soktum. Tamam, artık görevim bitmişti. Sonunda rahat bir nefes aldım.

Ardından Seytaro çağrıldı. Kâğıdını yavaşça özenerek açtı.

“Ooo, büyük yazar!” dedi Nişino, Seytaro'nun arkasından boyununu uzatarak. Seytaro'nun elindeki kâğıdın ortasına düzgün bir el yazısıyla sadece, “Yazar olacağım,” yazılmıştı.

Nişino alay ederek, “Doğru ya lisedeyken edebiyat dergilerine başvuruyordun. Hâlâ roman yazıyor musun?” dedi.

Seytaro da sakın bir şekilde, “Yazıyorum,” diye yanıtladı.

“Ha? Ne zaman çıktı?” dedi Nişino ama ses tonu açıkça çıktığını düşünmüyor gibiydi.

Adını hatırlayamadığım ekürisi, “Ney? Kitap mı çıkardın?” dedi başını uzatıp.

“Henüz değil. Ama hâlâ yazıyorum,” dedi Seytaro hafifçe gülümseyerek.

Nişino dişlerini göstererek sırttı. “Vay be! Bu yaşta hâlâ hayallerin peşinde koşuyorsun.”

Artık tepem atmış bir şekilde dik dik Nişino'ya baktım.

“Kes şunu! Hemen Seytaro'dan özür dile. Seytaro'nun romanları çok ilgi çekici! Ben çok seviyorum. Zaten sen ne anlarsın ki? Kendini ne sanıyorsun da böyle konuşuyorsun, ha? Dişini tırnağına takıp çabalayan biriyle dalga geçen pisliğin tekisin! Siktir git!” diye avazım çıktığı kadar bağırdım kafamın içinde.

Nişino ve ekürisi onlara bakışlarımı bile fark etmeyip yakınlarındaki üç kişilik kız grubuna karışarak şakalaşmaya başladılar.

Lisedeyken Seytaro bana bir kez romanını okutmuştu. Teneffüste

resim çizerken sessizce yanıma gelmiş ve çizimime bakarak, “Çok iyi,” demişti etkilenmiş bir şekilde. Sonra bana, “Romanımı okumak ister misin?” diyerek defterini uzatmıştı. Gerçeği söylemek gerekirse içeriğinin ne olduğunu tam olarak hatırlamıyorum ama eliyle yazdığı romandan çok etkilendiğimi anımsıyorum.

“Ben gidiyorum,” deyip yürümeye başladığımda Seytaro peşimden geldi.

“Bekle. Haydi birlikte gidelim.”

Ufak tefek Seytaro. Her şeyi narin ve kırılgan duruyordu. Boynu da parmakları da saçları da.

“İşin bitti mi? Akşam yemeği ne olacak?”

Seytaro başını iki yana sallayarak, “Gitmiyorum ki,” dedi.

Gürültülü kalabalığı ardımızda bırakıp birlikte okulun kapısından çıktık. Kimse bizim gidişimize aldırmamıştı bile. İstasyona giden yolda yürürken havadan sudan şeylerden konuştuk. Kayın ağacı ne kadar da büyümüş, bu sene kış sıcak geçecekmiş gibi şeyler... Sonra Mister Donut’ın önünden geçerken Seytaro, meydan okumaya karar vermişçesine, “Hey, kahve içmek ister misin?” dedi.

Seytaro utangaç bir şekilde gülünce, ben de kızardım. Başka bir tarafa bakarak, “Olur,” deyip başımı salladım. İkimiz de tuhaf ve gergin hissederek içeri girdik ve içecekleri sipariş edip bir masaya oturduk.

“Çizimde çok iyiydin Hiroya. Tasarım okuluna gitmiştin, değil mi?” dedi karşımda oturan Seytaro.

“Evet. Fakat işler yolunda gitmedi. Çizimlerim herkese uygun değilmiş. Tasarım okulunda da bana bunların ya çok grotesk ya da deli işi olduğunu söylüyorlardı.”

“Ne? Bana da tam tersine romanlarımın çok sıradan olduğunu söylüyorlar. Çok yavan olduklarını ve hiç heyecan uyandırmadıklarını. Çaylak yazar yarışmalarına katılıyorum, zaman zaman eleştirmenlerden yorumlar alıyorum, onlar da hep bu minvalde şeyler oluyor.” Seytaro bundan çok eğleniyormuş gibi gülümseyip sütli kahvesini yudumladı.

Ona çok saygı duyuyorum.

“O zamandan beri roman yazmaya devam ettin, değil mi? Harikaymış.”

“Evet. Akşamları ve hafta sonları yazılarıma odaklanıyorum. Hafta içi işe gidiyorum çünkü.”

Mantıklı diye düşündüm. Yapmak istediğinden farklı bir iş olsa da çalışıp geçimini sağlıyor ve bunun yanında hayallerini gerçekleştirmek için çabalıyordu. Hem toplumda bir konuma sahip olduğu hem de hayallerinin peşinden gittiği için Seytaro’ya tüm kalbimle saygı duyuyorum.

“Su İşleri’nde çalışmak bir tür güvence gibi değil mi?” Bunu söylerken bile ne kadar klişe olduğunu düşündüm.

Seytaro bardağını iki eliyle sıkarak. “Tamamen garanti olan bir iş var mı sence?” diye sordu.

“Senin gibi bir kamu kuruluşunda ya da büyük bir şirkette çalışmak herhalde?”

Seytaro yavaşça başını iki yana salladı.

“Yok öyle bir şey. Tamamen güvencede hissedebileceğin bir tane bile iş yok. Hepimiz tehlikeli bir dengeyi korumayı çalışıyoruz.” Yüz ifadesi yumuşak ama ses tonu son derece ciddiydi. “Tamamen garanti olan bir şey yok ancak bu, her şeyin tamamen güvencesiz olduğu anlamına da gelmiyor. Bunu kimse anlamıyor,” dedi Seytaro mırıldanarak, ardından dudağını ısırды. Seytaro’nun neden yapmayı sevdiği şeyi sadık kaldığını anlıyordum.

Nişino’nun sözleri aklımdan geçince tekrar sinirlenerek yumruklarımı sıktım. “Seytaro, yazar olup o lafları Nişino’ya yedirmen lazım.”

Seytaro usulca gülüp başını yeniden salladı.

“Şu anda benimle dalga geçen insanlar, gelecekte ne olursam olayım yine benimle dalga geçecekler. Her zaman bana saldıracak bir nokta arayacaklar. Ama benim için hiç sorun değil. Romanlarımı okumayan insanların ne düşündüğü umurumda değil.” Kahvesini yudumlayıp bakışlarını gözlerime dikti. “Söyledikleri sözleri yedirmek ya da öfkeyi intikam aracı olarak kullanmak içimden gelmiyor. Beni motive eden tamamen başka bir şey var.”

Konuşurken Seytaro'nun gözlerinin içi parlıyordu. Seytaro sessiz sakın ama iradeli biriydi. O sıksa bedeninin içinde onu harekete geçiren bir şeye sahip olmasını biraz kıskanıyordum.

Sözlerimi özenle seçerek, "Seytaro, romanlarını yayımlamadan yaşlanabileceğinden endişelenmiyor musun hiç?" diye sordum.

"Hmm." Seytaro, cevabı biraz düşünür gibi gözlerini yukarıya çevirdi. "Endişelenmediğimden değil ama Haruki Murakami de yazar olarak çıkışını otuz yaşında yaptı sonuçta. Bunu bilmek yirmili yaşlarım boyunca devam etmemi sağladı."

"A, evet..."

"Fakat artık o sınırı da geçmek üzere olunca paniğe kapılarak başka birini aradım. Jiro Asada. Yazar olarak çıkışını kırk yaşında yaptı."

"Oh, o zaman on yıllık bir ek süren daha var."

"Bu tarihi kaçırsam bile daha sonrası için başka kişiler de var. Yazar olarak çıkış yapmanın herhangi bir yaş sınırı yok sonuçta. Herkesin kendisine uygun kişisel zamanlaması olduğunu düşünüyorum." Seytaro'nun yanakları kızardı.

Seytaro LINE'ımı istediğinde hayatımda ilk kez LINE uygulamasını telefonuma yükledim.

Ertesi gün Komaçi Hanım'ın dediği gibi Halk Eğitim Merkezi'nin kütüphanesine uğradım. Arada bir gelen yaşlılar dışında boş ve sessizdi.

İçeri girdiğimde Komaçi Hanım hiçbir şey söylemeden kitabımı çıkarıp bankonun üzerine koydu. Kitabın üstünde paket lastiğiyle "Ödünç" yazan bir kâğıt tutturulmuştu. Sanırım bu istediğim zaman gelip bakabileceğim anlamına geliyordu. Hafifçe başımı sallayarak kitabı aldım ve bankonun önündeki okuma masasına oturup kitabı açtım.

Girişin ilk sayfasında "doğal seçim" kelimesini görünce kalbim titredi. Bu konuyu okulda öğrenmiştim. Temelde bulunduğu ortama uyum sağlayabilen canlılar hayatta kalır, uyum sağlayamayan canlılarsa doğal olarak yok olur şeklindeki teoriydi. Ancak bir cümle beni gerçekten üzüyordu:

“Doğal seçimde faydalı varyasyonlar korunurken, faydasız olanlar yok olma eğilimindedir.” Faydalı ve faydasız. Kime göreymi acaba? Kafam allak bullak, okumaya devam ederken hiç aşına olmadığım “Wallace” ismiyle karşılaştım.

Sayfaları çevirirken yüzümü kitaba gitgide yaklaştırıyordum.

Evrim teorisi denilince ilk olarak akıllara Darwin gelir. *Türlerin Kökeni*’ni yazan Charles Darwin. Ama onun arkasında başka biri daha vardı: Alfred Russell Wallace. Darwin’den on dört yaş küçük bir doğa tarihçisi.

Her ikisi de böcek araştırmaları konusunda tutkulu araştırmacıları. Ne var ki, hayat şartları ve kişilikleri tamamen farklıydı. Darwin’in durumu çok iyiymi, Wallace ekonomik sıkıntı yaşıyordu. Her ikisi de birbirinden bağımsız olarak doğal seçim yoluyla evrim teorisini öne sürüyordu.

Ancak o dönemde herkes İncil’de anlatılan yaratılışa inanıyordu. Dünyadaki her şeyin Tanrı’nın elinden çıktığı savunuluyor, buna karşı bir teori ileri süren herkes şiddetle kınanıyordu. Bu yüzden Darwin teorisini kamuoyuna duyurmaktan korkuyordu ancak Wallace hiç çekinmeden yazılar yayınlamaya devam etmişti. Bunun üzerine Darwin paniğe kapılmaya başlamıştı. Kitapta, “Yıllardır üzerinde düşündüğü teorinin getireceği itibarı kaybetmek istemiyorsa halka açıklamaktan başka çaresi yoktu. Darwin kendini olabilecek kötü şeylere hazırladı,” yazıyordu. O zamana kadar tereddüt eden Darwin, aceleyle *Türlerin Kökeni* kitabını yayımlamaya girişmişti. Böylece *Türlerin Kökeni* ve Darwin’in ismi şimdi bile herkes tarafından biliniyordu.

İçim bunalarak yazılanları gözümle takip ederken Wallace’ın Darwin hakkında, “Biz iyi arkadaşık,” dediği cümleyi okuduğumda başımı iki yana salladım.

Demek bu olanları dert etmiyorsun Wallace?

Teoriyi ilk yayımlayan Wallace’tı. Buna rağmen adı tarihe geçen Darwin olmasını kabullenemiyordum.

Tasarım okulundayken benim de böyle bir şey başıma gelmişti.

Her zaman çizimlerime gizlice bakan ve ardından kompozisyonu veya detayları kopyalayan biri vardı. Çizim konusunda benden çok daha iyi olduğu için tüm övgüleri alıyordu, oysa onlar benim daha önceden düşündüğüm, fikirlerdi. Taklitçi diye çok sinirlenip kızsam da bir kez bile ağzımı açamamıştım. Çünkü, “Ama ben de aynı şeyi düşündüm,” dediğimde kimsenin bana inanmayacağını biliyordum. Kazanan, toplumda kabul görenler oluyordu. Her zaman.

Derin bir iç çekip sayfaları çevirdim. Tam bir sayfaya yayılmış, fosilleşmiş bir kuşun fotoğrafı karşıma çıktı. Açıklama yazısında okuduğuma göre Kretase Dönemi’nde yaşamış bir *Confuciusornis* kuşuydu. Kanatları iki yana genişçe açılmış ve gagası yarı açık bir halde uyuyor gibi görünüyordu.

Bozulmadan kalmış kemiklere bakarken birdenbire çizim yapma dürtüsü hissettim. Uzun zamandır hissetmediğim bir şeydi. Bir kalem alıp çizmezsem sakinleşemeyeceğimi biliyordum.

Komaçi Hanım’ın verdiği kâğıdı kitabın arasına koyduğumu hatırladım. Masadan kalkıp, bankoya gittim ve Nozomi’den bir tükenmezkalem ödünç aldım.

Siyah bir tükenmezkalem ve boş bir sayfa. Bana yeterdi.

Confuciusornis fosiline bakarak yavaş yavaş fotoğrafı yavaş yavaş kopyalamaya başladım. Zihnim boşalmıştı. Kalemimin ucundan doğuyordu kuş. Ben farkına varmadan can bulmuştu bile.

Sadece resme bağlı kalmayarak hayal gücümü işin içine kattım. Sadece kemikten oluşan kuş canlanmıştı. Kanatlarının ucuna çizdiğim keskin tırpanlar kötülükleri biçiyordu. Bu çirkin iskeletin köklü bir adalet duygusu vardı. Göz çukurlarına da mini minnacık Japon balıkları yerleştirmiştim.

Kendimi tamamen kaptırıp resmi neredeyse bitirmiştım. Yanıma ne zaman geldiğini fark etmediğim Nozomi bağırdığında irkildim. Bundan sonra gelecek sözleri biliyorum. Kesin, “çok garip” diyecekti.

Ama Nozomi gözleri parlayarak, “Hocam buraya bir bakın! Hiro-ya Bey çok güzel bir çizim yapmış.”

Sözleri farklı bir sebepten sarstı beni. Büyük ihtimalle kütüphane

kartımı çıkarırken öğrendiği adımla seslenmesi de beni övmesi de hiç beklemediğim tepkilerdi.

Komaçi Hanım, yavaş yavaş ayağa kalkıp bankodan çıktı. Zarıfçe salınarak masaya kadar gelip yanımda durdu.

Sonra tuhaf bir boğaz temizleme sesi çıkarıp, “Müthiş bir özgünlük!” diyerek başını salladı.

Nozomi, “Yarışmalara katılmayı denemelisiniz,” dedi.

“Ah, hayır, öyle şeylerde hiç şansım yok.”

Kâğıdı buruşturmak üzereyken Nozomi telaşla, “Durun! Eğer onu atacaksanız, ben alabilir miyim?” dedi.

“Emin misiniz? Tuhaf olduğunu düşünmüyor musunuz?”

“Hayır, çok güzel.” Nozomi, kâğıdı benden kaparcasına alıp iki eliyle göğsüne bastırdı. “Hem tuhaf hem de mizahi bir yönü var. Ayrıca içindeki sevgiyi hissediyorum.”

Anlaşılanın verdiği mutlulukla kalbim ısındı. Hayır. Kendimi kaptırmamam lazımdı. Bunları sadece nezaketen söylüyordu.

Öyle ya da böyle bir kâğıt parçasından başka bir şey olmayacak olan kuş, Nozomi’nin ellerinde hayata tutunmuştu. Sanki yarın bu-
raya tekrar gelebileceğim söylenmiş gibi hissettim ve yanak kaslarım
bir gülümsemeyle gevşedi.

Ertesi gün tam kütüphaneye girecekken pazardaki bandanalı teyzeyi koridoru temizlerken gördüm. Adı Muroi’ydi. Korkulukları bezle siliyordu. Beni görünce, “A, merhaba!” dedi. “Bugün Sayuri’ciğin izin günü.”

“A... öyle mi?”

O anda kafama dank etti, Muroi Hanım beni yönlendirip kütüphaneye gitmemi sağlamıştı.

“O gün Sayuri’cik dediğiniz için ben de Komaçi Hanım’ın genç bir kız olduğunu sandım,” dedim homurdanarak.

Muroi Hanım yüksek sesle kahkaha attı. “Altmış iki yaşına gelip benim gözümünden bakarsan Sayuri’cik genç bir kız. Daha sadece kırk yedi yaşında.”

Kırk yedi yaşında bir genç kız. Oysa ben otuz yaşında kendimi tamamen yaşlı hissediyorum. Kimin genç, kimin yaşlı olduğu kişiye göre değişebilir. Ama Komaçi Hanım'ın kırk yedi yaşında olabileceğine akıl sır erdiremiyorum. Komaçi Hanım, sanki bir yaşı ayan bir varlık gibi geliyor bana. Ancak sonuçta o da normal bir insan.

“Monger’ı sever misiniz?” diye sorduğumda Muroi Hanım aniden, “Monger!” diye bağırdı. Sanırım Monger’ı taklit ediyordu. Birden yaptığı bu taklitle korkudan sıçradığım için katıla katıla güldü.

“Severim, severim. Mükemmel yaratık Monger!”

Bu konuda haklıydı. Monger’a dışardan bakılınca pek bir özelliği yok gibi duruyordu ama aşırı soğuğa ve kavurucu sıcağa dayanabilen, her şeyi yiyerek enerji kaynağına dönüştürebilen mükemmel bir yaratıktı. Üstelik ışınlanabiliyordu.

“Her şeye dayanabilecek kadar güçlü olabilir ancak üzgün olduğunda hemen ağlayabiliyor. Oysa her yerde hayatta kalabilecek dayanıklı bir bedene ve özel yeteneklere sahip. Güç denilen şey tam olarak ne sahi?”

Çok derin bir şey söylediğini hissederek sustum.

“Üç yıl önce. Sayurî’nin buraya daha yeni geldiği zamanlar ona Monger’ı sevdiğimi söylemiştim. Ondan bir yemek kitabı istediğimde bana kitapla birlikte keçeden el yapımı bir figür vermişti. Çok etkilenerek bana güzel bir ‘kitap eki’ verdiğini söylemiştim. Galiba söyleme şeklim hoşuna gitmiş.”

Demek, Komaçi Hanım’ın “ek”lerinin fikrini ortaya atan Muroi Hanım’dı.

“Komaçi Hanım’la yakınsınız, değil mi?”

“Evet,” dedi ve çömelip kovadaki bezi yıkadı. “Ama mart sonunda işi bırakıyorum.” Hâlâ çömelmiş dururken yukarı doğru bana baktı ve gururla gülümsedi.

“Kızımın nisan ayında bir bebeği olacak. Büyükanne olacağım. Bir süre ona bakmak istiyorum. Yani buradan emekli olacağım. İşten çıkışım tam yeni iş dönemine geliyor. Nisan ayında gelecek olan yeni çalışan, benim yerime geçecek.”

Buradaki personelin bir yıllık sözleşmesi vardı ve her iki taraf da yenilemek isterse sözleşme yenilenebiliyordu. Muroi Hanım, “Bir ay kadar daha buralarda olacağım, görüşürüz,” deyip kovanını alarak yanından ayrıldı.

Kütüphaneye girdiğimde Nozomi bana gülümsedi.

Muroi Hanım’ın dediği gibi Komaçi Hanım yoktu. Danışma köşesindeki bankonun kenarında, paket lastiği takılmış kitabım duruyordu. Geldiğimde alabilmem için o şekilde bırakmıştı herhalde.

Bugün de kütüphaneyi kullanan çok az kişi vardı ve ortalık sessizdi. Okuma masasına tek başıma oturup usulca kitabı açtım.

Antikçağın tarihi, kuşlar, soğukkanlı canlılar kısımlarını bitirerek kitabı neredeyse yaralamıştım, şu anda bitkilerle ilgili bir sayfayı okuyorum. Venüs sinekkapanının hareketli yapısı beni büyülerken izlendiğimi hissederek kafamı kaldırdığımda Nozomi’nin bankodan bana baktığını gördüm.

Onu fark ettiğimde Nozomi yavaşça gülümsedi. Şoke olup utançımı gizlemeye çalışarak panikle, “İşe yaramazın biriyim, değil mi? Yaşımı başımı almışım, işim bile yok ve burada oturmuş Venüs sinekkapanına falan bakıyorum,” dedim.

Nozomi gülümseyip başını iki yana salladı. “Hayır, hiç de değil. Size bakınca ilkokul zamanlarım aklıma geliyor. Ben özel öğrenciydim ve sınıfta değil, revirde* derse katılıyordum. Normal sınıftan biraz farklı ama az çok nasıl olduğunu tahmin edebilirsiniz.”

Nozomi özel öğrenci miydi? Biraz şaşırmıştım. Nozomi devam etti. “Komaçi Hanım, önceden buradaki ilkokulun okul hemşiresiydi. Ben o dönemde öğrenciydim. Geçici bir durumdu ancak hiçbir şekilde sınıfa giremediğim için kendimi revirde bulmuştum.”

* Çeşitli sebeplerle normal derslere devam etmekte sıkıntı çeken öğrencilerin okuldan uzaklaşmasını önlemek amacıyla bir süreliğine okul revirinde eğitim gördüğü bir sistemdir. (ç.n.)

Şimdi düşününce Nozomi, Komaçi Hanım'a "Hoca" diye sesleniyordu. Kütüphaneci olarak kendisine çok şey öğrettiği için böyle seslendiğini sanıyordum ancak demek ki asıl sebebi buydu.

"Neden normal sınıfa devam edemediniz?" diye sorduğumda Nozomi güldü.

"Nasıl desem, bir şeyleri herkes gibi yapamadım işte."

Ah, o zaman aynıydık. Ancak bunu nazikçe nasıl söyleyeceğimi bilemediğim için başımla onaylamakla yetindim.

"Yüksek seslerden korkuyorum. O yaştaki çocuklar aniden bağırıp çağırır ve hep gürültü yaparlar ya. Öğretmen diğer çocukları azarladığında suçlunun ben olduğumu düşünerek kötü hisseder, sürekli gergin olurum. Çocuklar böyle şeyleri anlıyorlar, yani birisinin farklı olduğunu veya bir şeyleri yapamadığını hissedebiliyorlar. Doğrudan zorbalık görmedim ama herkesin beni görmezden geldiğini ve oraya ait olmadığımı hissettim."

Nozomi'nin neşeli ve canlı bir ses tonuyla konuşmaya çalışması, ne kadar zor zamanlar geçirdiğini daha da anlaşılır kılıyordu.

"Daha sonra artık okula bile gidememeye başlayınca, annem sınıf öğretmenimle konuştu ve sınıf yerine revire gitmeme karar verildi. Revire gitmeye başladığım ilk gün Komaçi Hanım bana yaz tatili ödevi olarak hazırladığım okuma raporunun çok ilginç olduğunu söyledi. Görünüşe göre bunu koridordaki panoda okumuştı. Üstelik yalan da söylemiyordu çünkü bana tam olarak hangi kısımların neden iyi olduğunu açıklamıştı. Yazımı okuyup yorum yapması beni o kadar mutlu etmişti ki bundan sonra her kitap okuduğumda mutlaka bir rapor yazıp Komaçi Hanım'dan okumasını istedim." Etrafındaki sıralanmış kitaplara göz gezdiren Nozomi sakince devam etti.

"Zamanla yavaş yavaş sınıfa dönme konusundaki güvenimi geri kazandım. Ben lisedeyken Komaçi Hanım burada kütüphaneci olarak çalışmaya başladı, bu yüzden mezun olduğumda ondan kütüphanecilik konusunda tavsiye istedim. O da burada kütüphaneci yardımcısı olarak çalışmamı önerdi."

“Kütüphaneci yardımcısı?”

“Evet. Kütüphaneci kursuna gidip sonrasında asistan olarak üç yıl çalışırsanız, kütüphaneci olmaya hak kazanabiliyorsunuz.”

“Yani önce kütüphaneci yardımcısı olarak üç yıllık deneyime mi ihtiyacınız var?”

“Lise mezunuysanız, evet. Liseden sonra üniversiteye devam edip yeterlilik için ders alma seçeneği de mevcut. Ama hem ailemin maddi durumu buna müsait değil hem de ben işi yerinde öğrenerek hemen kütüphanede çalışmak istedim.”

Düşündüğümün aksine önünde çok uzun bir yol vardı. Kütüphaneci olmak gerçekten çok zor görünüyordu. Tüm içtenliğimle şöyle dedim:

“Yine de bu kadar genç yaşta ne yapmak istediğinize karar verip doğrudan bu yoldan ilerlemeniz harika.”

“Hiroya Bey, sizin için de aynısı geçerli değil mi? Liseden mezun olduktan sonra doğrudan tasarım okuluna gitmişsiniz.”

“Evet ama kimse benim çalışmalarımı kabul etmedi. Çizimlerime çok karanlık ve ürkütücü dediler.”

Nozomi kafasını aniden yana doğru eğdi. Bu hareketi biraz Komaçi Hanım’a benziyordu.

“Şey, ııı...” diye mırıldanan Nozomi, bir şeyler düşünüyormuş gibi iri gözlerini etrafta gezdiriyordu. Sonra birden bana dönüp, “Tatlı ekşi domuz eti!” diye bağırdı.

“Ne?”

“Tatlı ekşi domuz etine ananas koyulması hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Durduk yere niye bundan bahsediyordu? Kafam karışmış bir halde başımı yana eğerken, Nozomi kıpkırmızı bir yüzle var gücüyle konuşmaya başladı. “Birçok insan bundan hoşlanmaz, değil mi? Tatlı ve ekşili domuz etinin içine ananas koyulmaz, derler. Ama ananaslı olan asla kaybolmaz ve yapılmaya devam edilir, değil mi? Neden acaba?”

“Ee, bilmem... Neden acaba?”

“Her ne kadar tatlı ekşili domuz etinin içinde ananas seven insan sayısı az olsa da, bu insanlar ananası sevmekle kalmıyor, âdeta bayılıyorlar. Bu bir tutku meselesi çünkü. Çoğunluk bir şeyi kabul etmese bile bunu yapan birileri olduğu sürece o şeyin varlığının korunacağını düşünüyorum.”

Cevap veremedim.

“Ben seviyorum. Tatlı ekşi domuz etinin içinde ananası yani. Ve sizin çizdiğiniz resimleri de...”

Yüreğim hafiflemiş gibi hissettim. Çok mutlu olmuştum. Nozomi canla başla beni neşelendirmeye, desteklemeye çalışıyordu. Sevmek, bir insanı kurtarabilecek kadar güzel bir kelimeydi. Benim ve çizimimin kabul edildiğini hissettim. Sadece nezaketen söylenmiş olsa bile.

Keyfim yerinde eve döndüğümde annemi telefonda biriyle sohbete ederken buldum. Sesi çok neşeli ve mutlu çıktığı için annemin kiminle konuştuğu hemen anlamıştım. Annem telefonu kapattıktan sonra, “Ağabeyin nisan ayında Japonya’ya geliyor!” dedi. Kafamın içinde bir çınlama sesi yankılanırken beynimden vurulmuşa döndüm. “Tokyo merkez ofise dönecekmiş. Yeni bir birim açılmış, abin de oraya sorumlu olarak seçilmiş.”

Ah, bir gün bunun olacağını biliyordum. Sonunda zamanı gelmişti işte. Canımın sıkıldığını fark etmemesi için, “Öyle mi, ne güzel,” diye cevap verip banyoya yöneldim.

Musluğu açtım. Ellerimi kazır gibi hışımla yıkadım. Yüzümü de yıkadım. Her yere su sıçradı.

Evrim kitabından bir cümle aklıma geldi. “Faydalı mutasyonlar korunurken faydasız olanlar yok olma eğilimindedir.”

Ağabeyim... Çocukluğumuzdan beri hep başarılıydı. Ben ilkokuldayken annemle babam boşanınca üçümüz babam olmadan yaşamaya başlamıştık. O zamanlar ortaokulda olan ağabeyim öncekinden de sıkı bir şekilde ders çalışıyor ve hep kızgın görünüyordu. Babama ve değişen durumumuza kızgındı. Onunla ne zaman konuşmaya

çalışırsam çalışayım benden rahatsız olmuş gibi yüzünü buruştururdu. Öz kardeş olmamamıza rağmen her zaman ürkek ve endişeli olup korkudan sinen ben, ağabeyimden tamamen farklıydım. Sıkışık evin içinde onu rahatsız etmemem gerektiğini düşünür, okuldan dönerken Kitami Manga Kafe'ye sığınırdım. Ama ilkokuldan mezun olduğumda artık oraya da gidememeye başlamıştım. Çünkü o zamana kadar hep taşrada yaşayan annem, bekâr bir anne olarak tek başına bizi büyütmesine olanak sağlayacak işlerin olduğu Tokyo'ya taşınmaya karar vermişti.

Üniversiteye burslu girip mezun olduktan sonra bir ticaret şirketinde işe başlayan ağabeyim sayesinde annem sonunda oldukça zorlu olan tam zamanlı işini bırakmış, sevdiği fırında yarı zamanlı çalışmaya başlamıştı.

Dört yıl önce ağabeyim iş için Almanya'ya gönderildiğinde, dürüst olmak gerekirse rahatlamıştım. Ağabeyim etraftayken dünyanın en işe yaramaz insanı olarak hissetmekten kendimi alamıyorum.

Ama ben de... Ben de canımı dişime takıp çalışmak için çabalamıştım. Fakat başarılı olamamıştım.

Tasarım okulundan mezun olduktan sonra dershanelere ve evde çalışmaya yönelik eğitim materyalleri sattım. Gün içinde müşterileri gezip akşam şirkette telefon görüşmeleri yapıyordum. Ama konuşma konusunda pek iyi olmadığımdan tek yaptığım insanların sinirlerini bozmaktı ve kendimi iğrenç hissediyordum. Hiçbir zaman kotalarıma ulaşamadım ve patronumla benden kıdemli personel tarafından sürekli azarlandım. Bana hep, eğer gerçekten yapmak isteseydin yapardın, tamamen işe yaramazsın, gibi şeyler söylüyorlardı.

Böyle çalışmaya devam ederken bir ay sonra vücudum hareket etmeyi bıraktı. Kendimi yataktan kaldıramıyordum. Kendimi ön kapıya kadar sürüklemeyi başarsam bile, ayakkabılarımı giymeye yeltendiğimde kafam duruyor, tüm vücudum kaskatı kesiliyor ve gözlerimden kendiliğinden boncuk boncuk yaşlar akıyordu. Gitmek zorundayım, diye düşündükçe vücudumdaki her şey çalışmayı tamamen durduruyordu. Söylemekten utanç duysam da maalesef işten

çıkış için gerekli tüm formaliteleri ve evrak işlerini bile annem hal-letmişti. İnanılmaz beceriksiz ve iflah olmaz derecede tembel herifin tekiydim. Hem de önceden düşündüğümünden bile daha fazla.

İşi bıraktıktan sonra bir süre dinlenip en azından yarı zamanlı iş bulmayı düşündüm. Ancak pek çok şeyi hızla ve aynı anda yapmak gereken marketlerde ve *fast food* zincirlerinde görevlerimi yerine getiremedim ve ne yazık ki sürekli hata yapıp sorun çıkardım. Zaten böyle yerlerde iki haftadan fazla dayanamadım. Sonrasında bir nakliye şirketinde çalışmayı denedim ama daha ilk günden belimin ağrısına dayanamayınca ertesi gün işi bıraktım.

Ne iletişim becerim ne fiziksel gücüm var ne de algılarım açık. Galiba dünya üzerinde yapabileceğim hiçbir iş yok.

Annem çok mutlu görünüyor. Çok normal tabii ki. Sonuçta benden tamamen farklı olan, güvenilir ve başarılı oğlu eve geliyor. Havalimanı karşılamaya gidelim, diyor. Hiç gitmek istemiyorum.

Ağabeyim uzak bir ülkeden eve geri dönüyor. Hem de benim hayatımda bir kere bile binmediğim uçakla. Bu ailede evrimleşen kişi ağabeyim, ben ise sadece yararsız mutasyonum.

Komaçi Hanım'ın bana verdiği uçağı hatırlıyorum. Eski zamanlarda insanlar muhtemelen gökyüzüne bakıp uçan kuşları görüyor ve kendileri de uçmak istediklerini düşünüyorlardı. Ancak insanlar, ne kadar evrimleşirlerse evrimleşsinler kanatlarının çıkamayacağını anlamış olmalılar. O yüzden uçak yapmaya karar vermişlerdi herhalde.

Ben asla bir kuş olmayacağım, üstelik bir uçak da yapamayacağım. Hiçbir zaman gökyüzüne uçamayacağım.

Komaçi Hanım, “Ne arıyorsun?” diye sorduğunda aklıma gelen ilk cevap, “Hâlâ aramaya devam ediyorum,” olmuştu. Beni olduğum gibi kabul edecek huzurlu “bir yer” arıyorum. Sadece bir yer...

*

Ertesi gün kütüphaneye girdiğimde Komaçi Hanım'ı ödünç ve iade işlemlerinin yapıldığı bankonun arkasında otururken görünce şaşır-
dım. Bugün Nozomi'nin izin günüydü herhalde. Komaçi Hanım,
Honeydome kutusunu yanında getirmiş, iğnesini batırıp çıkararak
keçeden oyuncak yapıyordu.

Okuma masasına yönelirken yan gözle ona bakıp kendi kendime,
“Ne kadar hevesli,” diye mırıldandım.

Ama Komaçi Hanım duymuştu. Gözlerini ellerinden ayırmadan,
“Eskiden revirde keçe iğnelemesi yapan bir öğrencim vardı. İlk baş-
ta onun sadece el sanatlarından hoşlandığını sanmıştım ama nasıl
yaptığını izledikten sonra başka bir şey için olduğunu fark ettim.
Yün yumağının içine iğne batırdıkça düşüncelerinden uzaklaşıyordu.
Kendim denediğimde bunu daha da iyi anladım. Beni tedirgin eden
kaygılarım ve bulanık ruh halim, keçeyi işledikçe yavaş yavaş düzel-
mişti. İşte o zaman öğrencimin de böyle yaparak zihnini dengeye
sokmanın bir yolunu bulduğunu düşündüm. Onun sayesinde çok
faydalı bir şey öğrendim.”

Demek Komaçi Hanım'ın da kaygıları ve inişli çıkışlı ruh halle-
ri vardı. Oysa ne olursa olsun hiçbir şey onu endişelendiremez gibi
geliyordu.

Okuma masasına oturup kitabımı açtım. Böylece dün akşamki ha-
berden dolayı huzuru kaçan zihnim biraz sakinleşmişti. Bana özel bir
ilgi göstermeyen ama aynı zamanda beni reddetmeyen ve hemen ya-
nımda elleri sürekli hareket eden Komaçi Hanım'ın varlığına müteşek-
kirdim. Kitap okumak için her zaman buraya gelebileceğimi söylemişti.
Ama bu geçici bir şeydi. Hayatımın geri kalanını burada kitap okuyarak
geçiremezdim. Okul revirine giden ilkokul öğrencileri zamanları geldi-
ğinde mezun oluyorlardı ancak benim için otomatik olarak gerçekleş-
cek herhangi bir dönüm noktası yoktu. Bir şeye ne zaman başlayıp ne
zaman bitireceğime benim için kimse karar vermeyecekti.

Doğal seçim. Ortama uyum sağlayamayan canlılar yok olur.
Eğer böyleyse... Keşke ben de yeryüzünden silinebilsem. Neden
uyum sağlayamayacağımı bile bile, üstelik diğerleri faydasız bir

mutasyon olduğumu düşünürken hayatımı acı içinde yaşamak zorunda kalıyorum ki?

Çok büyük bir yetenek olmasam da en azından dünyada ilerlemek için gerekenlere birazcık sahip olduğum takdirde belki bir şeyleri başarabilirdim. Bu bazen kirli oynamak anlamına gelse bile... Böyle düşünürken bir kenara atılan herkesin hissettiği acı daha da gerçekçi geliyordu. Gölgede kalan Wallace gerçekten de Darwin'i "iyi bir arkadaş" olarak mı görüyordu acaba? Hâlâ açık olan kitabın üstüne doğru kapandım.

Komaçi Hanım tekdüze bir sesle, "Sorun nedir?" diye mırıldandı.

"Darwin gerçekten berbat biri, değil mi? Wallace'a üzülyorum. Önce yayımlamayı deneyen Wallace olsa da tüm övgüyü ve ilgiyi alan Darwin. Bu kitabı okuyana kadar Wallace'ın adını bile duymamıştım."

Bir süre sessizlik oldu. Ben kitabın üstünde kapanmış dururken Komaçi Hanım hiçbir şey söylemedi, muhtemelen iğneyi yün yumağına batırıyordu.

Bir süre sonra konuşmaya başladı. "Biyografi veya tarih kitapları okurken dikkat etmen gereken bir şey var." Başımı kitaptan kaldırdım, Komaçi Hanım benimle göz göze geldikten sonra yavaşça devam etti. "Bunun sadece birinin yorumu olduğunu aklından çıkarma. Gerçek, olayları yaşamış kişi dışında kimse tarafından bilinemez. Kimin ne söylediği, ne yaptığı konusunda kulaktan dolma bilgilerle farklı yorumlar yapılıyor. Yaşananları anbean aktaran internette bile yanlış anlaşılmalara oluşabiliyor, bu nedenle böyle çok uzun zaman öncesine ait bir konunun doğruluğunu tam olarak bilmek mümkün değil."

Komaçi Hanım boynunu kıtlatarak başını hafifçe eğdi. "Ama en azından o kitabı okuyarak Wallace'ı tanıdın ve onun hakkında düşünüyorsun. Bu, Wallace'a bu dünyada bir yer yaratmak için yeterli, değil mi?"

Ben bu dünyada Wallace'a bir yer mi yaratmıştım? Birisinin başka birini düşünmesi ona var olacağı bir yer yarattığı anlamına mı geliyordu?

“Ayrıca, Wallace oldukça ünlü biri. Hatta dünya haritalarında, organizmaların dağılım sınırını temsil eden Wallace Çizgisi diye bir şey bile var. Onun başarılarının gerektiği gibi takdir edildiğini düşünüyorum. Bunların arkasında, kimbilir isimleri bugüne kalmayan kaç tane büyük şahsiyet var.” Daha sonra Komaçi Hanım işaretparmağıyla yavaşça alnına dokundu. “Bunu bir kenara bırakıp *Türlerin Kökeni* hakkında konuşalım. İlk 1859’da yayımlandığını öğrendiğimde, gözlerim şaşkınlıktan yerinden fırlayacaktı âdeta.”

“Aa, neden ki?”

“Çünkü bu yalnızca yüz altmış yıl önce. Çok yakın bir zaman değil mi?” Çok yakın bir zaman... Gerçekten öyle mi? Ben düşünceli bir şekilde kaşlarımı çatarken, Komaçi Hanım yavaşça firketesine dokundu. “Elli yaşına yaklaşınca yüz yıl kısa geliyor insana. Yeterince çabalarsam yüz altmış yıl yaşayabilirim gibi hissediyorum.”

Dediği şey bana mantıklı gelmişti. Komaçi Hanım o yaşa kadar yaşayabilir gibi duruyordu.

Komaçi Hanım susup iğnesini batırmaya başladı. Kitaba bakıp bu sefer de Wallace’ın yanında olmuş, isimleri yitip gitmiş tüm insanları düşündüm.

Halk Eğitim Merkezi’nden çıkarken telefonum çaldı. Arama Seytaro’dandı. Arkadaşlarımdan neredeyse hiç telefon gelmediği için olduğum yerde durup gerginlikle telefonu açtım.

“Hiroya... Ben... Ben...” Telefonun diğer ucunda Seytaro hıçkırarak ağlıyordu. Panikledim.

“Ne oldu? Hey, Seytaro?”

“Kitabım çıkacak!”

“Ha?”

“İşin aslı, geçen yıl sonunda Akçaağaç Yayınevi’ndeki bir editörden e-posta aldım. Sonbaharda Edebiyat Bitpazarı için hazırladığım kitapçığı okuyan Sakitani Hanım diye biri. Birkaç kez buluşup kitap

üzerine tartıştık. Bazı değişiklikler yapıyoruz, bugün de yayın planı için onay aldım.”

“Vay be! Harika bir haber!”

Titriyordum. Harika. Gerçekten harika bir haberdirdi. Seytaro’nun hayali gerçek olmuştu.

“İlk önce sana söylemek istedim Hiroya.”

“Ne?”

“Eminim ki etrafımdaki herkes benim yazar olamayacağımı düşünüyordu. Ama lisedeyken bana hikâyelerimin ilginç olduğunu ve yazmaya devam etmemi söyleyen tek kişi sendin. Belki unutmuş olabilirsin ama o sözlerin beni harekete geçiren güç ve en güvenilir tılsım oldu.”

Seytaro hüngür hüngür ağlarken benim de gözlerim doldu. Benim... Benim ufacık bir sözüme bu kadar değer verdiğine inanamıyordum. Ancak Seytaro’nun yazmaya ve yayımlamaya devam edebilmesinin tek nedeni bu değil. Kalbinin derinliklerinde bir yerde, kendine inanıyordu.

“Yani artık bir Su İşleri çalışanı değil, bir yazarsın,” dedim burunumu çekerek.

Seytaro gülerek, “Yok,” dedi. “Su İşleri’nde çalıştığım için yazmaya devam edebildim. Bundan sonra da bırakmayacağım.”

Bu sözleri içimden tekrarladım. Ne anlama geldiğini anlamaya çalışır gibi... Bunun mantıkla alakası yoksa da çok doğru gelmişti.

“Bir dahaki sefere kutlayalım,” dedim ve telefonu kapattım.

Heyecanla Halk Eğitim Merkezi’nin etrafında dolaştım. Demir çitin önünde ancak iki kişinin oturabileceği büyüklükte küçük bir ahşap bank vardı, oraya oturdum.

Çitin ötesinde ilkokulun oyun alanı vardı. Bitişik olmasına rağmen bu taraftan giriş kapatılmıştı. Şu anda okul dağılmıştı, çocuklar maymun çubuklarına tırmanmış oynuyorlardı. Şubat ayının sonlarındaydık ve artık günler uzuyordu. Kendimi sakinleştirmeye çalışırken ellerimi ceketimin ceplerine soktum. Sol cebimde zaman kapsülü notu, sağda ise Komaçi Hanım’ın bana verdiği oyuncak vardı.

İkisi de en baştan beri ceplerimde duruyordu. Her birini bir elime aldım.

Uçak. Günümüzde çok sayıda yolcu ve kargonun gökyüzünde uçtuğunu görmek artık kimseyi şaşırtmıyordu.

Sadece yüz altmış yıl önce...

O zamana kadar Avrupa'da, tüm canlıların Tanrı tarafından belirli bir formda yaratıldığına ve başlangıçtaki bu formların ne şimdi ne de gelecekte değişmeyeceğine katıksız bir şekilde inanılıyordu. Semenderlerin ateşten doğduğunu ve cennetkuşlarının sahiden de cennetin elçileri olarak geldiğini savunuyorlardı. Herkes içtenlikle bunların gerçek olduğunu düşünüyordu.

Bu yüzden Darwin bulgularını duyurmakta tereddüt etmişti. Aslında ortama uyum sağlamayan fikirlere sahip olduğu için doğal seçilime uğrayacağından korkuyordu. Ancak günümüzde evrim teorisi sıradanlaşmıştı. İmkânsız sayılan şeyler artık ortak akla ve sağduyuya dönüşmüştü. Darwin, Wallace ve o zamanın diğer tüm araştırmacıları kendilerine inanıp öğrenmeye de yayınlamaya da devam etmişlerdi... Çevrelerindeki ortamı değiştirmişlerdi.

Sağ elimdeki uçağa bakıyorum.

Yüz altmış yıl önceki insanlara böyle bir aracın var olduğunu anlatsanız kimse size inanmazdı büyük ihtimalle. Demirin uçmasının mümkün olmadığını, böyle bir şeyin hayal dünyasına ait olduğunu söylerlerdi. Ben de öyle düşünüyordum. Çizim yeteneğim yok ve düzenli bir iş bulmam da mümkün değil. Peki bu düşünce, şimdiye kadar olasılıklarımı ne kadar sınırlamıştı?

Sol elimde, yıllardır toprakta saklanan lisedeki halim vardı. Dörde katlanmış kâğıdın kenarını kaldırarak zaman kapsülünü açtım. Kâğıtta yazılanları okuyunca hayrete düştüm.

“İnsanların yüreklerinde yer edinen resimler çizeceğim.”

Benim elyazımdı, yani kesinlikle ben yazmıştım. Ama... Gerçekten böyle mi yazmıştım?

Ah... Belki de doğrudu. Bir yerlerde gerçek, yoldan sapmış ve bir yanlış anlaşılma içime işlemişti. Oysa bu zamana kadar “Adımı

tarihe yazdıracağım” yazdığımı sanıyordum. Büyük hayallerim vardı ama hepsi paramparça olmuştu. Beni kabul etmeyen insanların ve çalışanlarını sömüren şirketlerin kol gezdiği toplumu suçlayıp kurbanı oynamıştım belki de. Ama zaten benim en baştaki dileğim de böyle bir şey değil miydi?

Nozomi’nin buruşturmak üzere olduğum çizimi kurtaran ellerini hatırladım, çizimimi beğendiğini söyleyen sesini de. Övgülerinde samimi olduğunu düşünmemiştim. Nezaketen yapılmış, göstermelik bir davranış olduğunu düşünmüştüm. Ne kendime ne de başkasına inanıyordum.

On sekiz yaşındaki benden özür diledim.

Aslında çok geç kalmış sayılmam, değil mi? Adımın tarihe yazılmasını çok isterim... Ama bundan ya da diğer her şeyden çok istediğim, birinin hayatında, kalbinde yer eden bir resim çizebilmek. Eğer bunu başarabilirsem, ait olduğum yeri bulurum, değil mi?

Ertesi gün bir eskiz defteri ve çeşitli kalemlerle birlikte Halk Eğitim Merkezi’ne gittim. Kitapta *Confuciusornis* kuşları gibi yaratıcı ruhumu ateşleyen pek çok fotoğraf vardı. Onları bir yarışmaya gönderip göndermeyeceğimi bilmesem de, yeniden düzgün bir şekilde çizim yapmak istemiştım.

Halk Eğitim Merkezi’nin kapısından içeri girdiğimde, hep resepsiyonda duran beyaz saçlı yaşlı adam ve Komaçi Hanım ayakta sohbet ediyorlardı. Yanlarından geçip kütüphaneye doğru ilerledim. Kitabı izinsiz çıkarıp okuma masasına geçtim, fotoğraf seçmeye başladım. Çizim yapma niyetiyle bakınca içimde yeniden bir heyecan dalgası yükseldi.

Acaba Kuzey Amerika teke böceğinin taslağını mı çizsem? Ya da yarasa kanatlarından ilham alarak bir karakter tasarlayabilirim. A, Wallace’ın portresini karakalemle çizmek de eğlenceli olur. Ben sayfaları heyecanla çevirirken Komaçi Hanım geri döndü. Ödünç verme bankosunda Nozomi ile konuşuyordu.

“Muroi Hanım bir süre gelemeyecek gibi görünüyor.”

Başımı kaldırıp onların olduğu yöne baktım.

“Kızı erken doğum yapmış. Nozomi, sana da zahmet olacak ama mart ayı sonuna kadar ofise yardım edebilir misin?” Nozomi biraz şaşkın bir ifadeyle başını salladı. Yok artık... Ayağa kalktım. Vücudum düşüncelerimden daha hızlı hareket ediyordu.

“Şey...” Komaçi Hanım arkasını dönüp bana baktı. “Ee, ben... Bu işi ben yapabilir miyim?”

Alnımdan ter damlıyordu. Ne diyorum ben?

Ama Nozomi’nin kütüphanede kalması gerekiyor. Kütüphaneci olmak için çok çalışıyor çünkü.

Burada çalışmak için ne yapmam gerektiğini bilmiyorum ama hiç değilse bolca zamanım var.

Komaçi Hanım kılını bile kıpırdatmadan yüzüme baktı, sonra hafifçe gülümsedi.

Muroi Hanım’ın yerine haftada dört kez sabah sekiz buçukta Halk Eğitim Merkezi’ne gelmek başlangıçta zorlayıcıydı. Çünkü normalde sabahın erken saatlerine kadar ayakta kalıyor, alarm bile kurmadan öğlene kadar uyuyordum. Ancak bir süre sonra uyanmanın muazzam yorgunluğunu atlatıp dışarıdaki havayı teneffüs edince tamamen uyukum açılmaya başlamıştı. Hamlamış bedenim için binanın temizliğini yapmak zor olsa da, birkaç gün sonra halsizliğim geçmişti. Her şeyden önemlisi, bu kadar zaman sonra emeğimi paraya dönüştürmek benim için canlandırıcıydı.

Ne yapacağım en başından belliydi: resepsiyona bakmak, temizlik yapmak, bilgisayara veri girmek, kursa gelenlere rehber olup destek vermek. Daha önce hiç çıkmadığım ikinci katsa dans dersi ve konferans verilecek kadar genişti üstelik. Temizlik ve envanter yönetimiyle ilgili beklediğimden daha fazla iş vardı yani.

Komaçi Hanım, benim çizim yaptığımı etrafa yaymış gibi görünüyordu. Bu yüzden benden Halk Eğitim Merkezi Haber Bülteni için illüstrasyonlar ve etkinlikler için posterler yapmam da istenmişti. “Ne kadar yeteneklisin!” gibi iltifatlar aldığım da ya da insanlar

duvara asılan posterlerin önünde durduklarında yumruğumu zafer kazanmışçasına sıkıp içten içe şeviniyordum. Nedense çizimlerim özellikle küçük çocuklar arasında popülerdi.

Burada zaman yavaş ve rahat akıyordu. Daha önce yaptığım diğer yarı zamanlı işlerden farklıydı. Belki sorun tembel olmam değildi, belki de becerilerimi kullanmak için yanlış yerleri seçmiştim sadece. Az da olsa “işe yaradığımı” hissediyordum. Bu bana büyük bir rahatlık ve huzur vermişti. Burada olmak bana iyi gelmişti.

Halk Eğitim Merkezi’ne, kurs hocaları ve bu kurslara katılan öğrenciler başta olmak üzere bir sürü insan geliyordu. Renk terapisi seansları, eliş atölyeleri gibi çeşitli etkinlikler düzenleniyordu. Bu civarda yaşayan insanların kaliteli vakit geçirecekleri, hem öğrenip hem eğlenecekleri, gönül rahatlığıyla gelebilecekleri, dikkate alınacakları, geniş çapta kabul görecekları bir yer sağlamak, bu tesisin en büyük amacıydı.

Sıkça gördüğüm yaşlı kadınla lobide sohbet edip genç annelerin getirdiği çocuklarla arkadaş olunca, böyle sosyal bir yanım olduğuna şaşırmıştım.

Ofiste görev yapmadığım günlerde kütüphanede kitap okuyor veya resim çiziyordum. Garipti. Sanki fikirler, üzerlerindeki örtü kaldırılmış gibi bir bir fışkırmaya başlamıştı. Oysa daha önce bir dolu zamanım olmasına rağmen aklıma hiçbir şey düşmez, içimden çizmek bile gelmezdi.

Personelle de pek çok konu hakkında sohbet etmeye başlamıştım. Resepsiyondaki beyaz saçlı yaşlı adam Furuta Bey, Bölge Halkına Yönelik Tesisler Derneği adı verilen bir derneğin yöneticisi ve çalışanıydı. Bu dernek, Tokyo Belediyesi tarafından kurulan, bölge halkına yönelik tesislerin yönetimi ve işletilmesinde görevlendirilmişti. İş arama konusunda daha önce yalnızca şirketleri ve mağazaları düşünmüştüm. Ancak artık etrafımda hiç bilmediğim birçok iş olduğunun farkındaydım. Eğer daha fazla araştırırsam bana tamamen uygun bir yer bulabilirdim.

*

Minnettar olduğum birçok şey vardı. Burada çalışma imkânı, rahatça hareket edebilmek, tesise gelenlerin yüzündeki gülümsemeyi görebilmek... ve annem.

İşten ayrıldığımda annem beni birazcık bile suçlamamıştı. Evde tembellik edip durduğumda beni zorlamadan, nazikçe dışarı çıkmaya teşvik etmişti. İnsanlar annemin beni şımarttığını düşünüyordu belki de. Annemin aile etkinlikleri sırasında hiçbir şey bilmeyen akrabalarımız tarafından, “Hiroya ne iş yapıyor?” diye sorgulanıp rahatsız edici durumlara düştüğü de çok olmuştu. Her ne kadar bu yaşananları daha acı verici kılsa da aslında soru soranların herhangi bir kötü niyeti yoktu. Her şey sadece okumayan yetişkinlerin otomatik olarak bir işte çalıştığı yönündeki toplum algısıyla alakalıydı, yaşadıklarım bunu fark etmemi sağlamıştı.

Tüm bunlara rağmen annem, insanların ne düşündüğünü umursamadı ve bana baskıda bulunmadı. Ağabeyim geri döndüğünde bile bunun değişmeyeceğinden emindim. Zaten annemin ağabeyime daha çok değer verdiğini düşünerek kendimi küçümseyen de sadece bendim. Ağabeyimi karşılamak için havalimanına gitmeye karar vermiştim. Annemle birlikte ağabeyime, “Hoş geldin,” diyecektim.

Halk Eğitim Merkezi’nden aldığım ilk maaşın olduğu zarfı anne-me verdim. Yanına küçük bir de buket ekledim.

“Özür dilerim, anne. Ve teşekkür ederim. Her zaman neşeli olsan da benim için hep endişelendiğini biliyorum.”

Annem zarfı almayıp sessizce geri itti. Ardından yüzünü buketi gömüp hıçkırarak ağladı.

Nisan ayı.

Muroi Hanım, Halk Eğitim Merkezi’ni ziyarete geldi. Yanında kızı ve torunu da vardı.

“Çok teşekkür ederim, gerçekten çok yardımcı oldun. Hiroya, bakıyorum da son zamanlarda çok popülersin.”

Hızlı hızlı konuşan Muroi Hanım’ın arkasında, kızının kucağındaki bebek meraklı bir ifadeyle bana baktı. Henüz başını tutamayan

bebeğin tepesindeki bukleler kıvrır kıvrırdı. Onun Monger’a benzediğini düşünürken Muroi Hanım, “Çok tatlı değil mi, hem de çok güçlü! Artık benim için bu çocukla kıyaslanabilecek başka bir canlı yok.”

Geçici eleman olarak çalışma sürem bittikten sonra bile haftanın dört günü burada çalışmaya başlamıştım. Bu mali yıl için yeni personele çoktan karar verilmiş olmasına rağmen Furuta Bey bana ek bir pozisyon sağlamıştı. Furuta Bey, “İşe alım sadece bir değil, birkaç personel içindi. Senin çabalarını gördükten sonra devam etmeni istedim,” demişti.

İş bulmanın bunun gibi yolları da vardı. Özgeçmiş yazmak, mülakatlara katılmak ve seçilmek dışında, önünüzdeki şey üzerinde çok çalışınca iş için aranan biri olmak da mümkündü. Bir yıllık yarı zamanlı sözleşme imzalamıştım. Saatlik ücret bin yüz yendi. Fazlasıyla yeterliydi ve minnettardım. Artık burada çalışıp resim çizerken özenle kendi yolumu arayacaktım.

“A, bu arada, Sayuri’ciğe Honeydome getirdim, mutlaka sen de ye.”

“Teşekkür ederim. Komaçi Hanım, Honeydome’u gerçekten çok seviyor, değil mi?”

Muroi Hanım imalı imalı bakıp sırtarak konuştu: “Kocasıyla Honeydome sayesinde tanışmış da ondan. Mağazada ikisi de aynı anda kutuya uzanıp şaşırmışlar. Evlilik teklifi sırasında da yüzük yerine her zaman taktığı beyaz çiçekli firketesini almış diyorlar.”

“Aaaa!” Şaşırmış, aynı zamanda içimde kıpır kıpır bir mutluluk hissetmiştim. Nasıl desem... Herkesin kendine özgü bir hikâyesi var.

Mola sırasında kütüphaneye gittim. Kitapları rafa geri koyan Nozomi beni fark edip, “Ayırttığınız kitap geldi,” dedi. Dünyanın dört bir yanından derin deniz balıklarının resimli bir ansiklopedisiydi. Sanat dergisinin illüstrasyon yarışmasına yapacağım başvuru için kullanacaktım.

Bu kitapla çılgın, grotesk, esprili ve sevgi dolu yaratıklarla dolu bir dünyayı baştan sona keşfedecektim.

Okuma masasında biraz ansiklopediye göz atarken, Komaçi Hanım’ın klavyesinin *ta-ta-ta-ta* sesini duydum. Bölmenin arkasında

bel çantası takan yaşlı bir adam görünüyordu. Bir konuda tavsiye alıyordu herhalde.

Kendimi tutamayıp kahkaha attım. Gerçekten de aynı Kenşiro gibiydi. Ancak Komaçi Hanım'ın bu tekniği bana Hokuto Hyakuretsu-ken'in tam tersini öğretmişti. Bu oldukça basit bir gerçektir. Evrimin uzun tarihi içerisinde, şüphesiz, şu anda yaşıyorum.

Bölüm V

MASAO, 65 YAŞINDA, EMEKLİ

Altmış beş yaşına bastığım eylül ayının son günü, aynı zamanda ofis çalışanı hayatımın da son günüydü.

Ne önemli bir başarıya imza attığım ne de ceza aldığım, sadece çalışkanlığım ile takdir edildiğim tam kırk iki yıl geçmişti.

Elinize emeğinize sağlık, müdürüm.

Teşekkür ederim, Müdür Bey.

Sağlıcakla kalın, müdürüm.

Elime verilen bir buket çiçek, etrafımda alkışlar ve güzel duygularla şirketten ayrılmıştım. Bir rahatlama, bir başarı duygusu, biraz da yalnızlık hissetmiştim.

Bu zamana kadar pek çok şeyle karşılaşmış ama her şeyi kendi bildiğim gibi yapmıştım. Her gün belli bir saatte trene binmiş, belli bir ofiste belli bir koltuğa oturmuş, işimi yapmıştım. Bugünse o günler sona ermişti. Şirket binasına baktım, selamlamak için eğildim, sonra arkamı döndüm.

Peki o zaman.

O zaman.

O zaman?

Yarından itibaren ben ne yapacağım?

Kiraz çiçeği mevsimi neredeyse bitti.

Yarın çiçekleri görmek için mahalledeki parka mı gitsem acaba? Bu aklıma gelir gelmez tekrar düşündüm. Hayır, gerek yoktu. Zaten yeterince görmüştüm.

Genellikle nisan başında hafta sonları, çiçekler dökülmeden önce onları görmek için acele ederdim ama bu yıl farklıydı. Artık tomurcuktan çiçek açana kadar her gün onlara bakmaya fırsatım vardı. Hem de gece gündüz, dilediğim zaman.

Kızım Çie küçükken hafta sonları o meşguldüm ki böyle bir şeye zamanım bile olmuyordu. Kiraz çiçeklerini birlikte izlemenin tadını çıkaramadan baharlar geçip gitmişti sanki. En sonunda zaman bulduğumdaysa kızım çoktan kendi ayakları üzerinde durarak yalnız yaşamaya başlamıştı. Birlikte yaşasaydık bile benimle kiraz çiçeklerini görmeye gelmeyebilirdi gerçi.

Altı ay önce emekli olduğumdan beri üç şey öğrenmiştim. Birincisi, altmış beş düşündüğümünden çok daha genç bir yaştı. Bunu fark etmek beni çok şaşırtmıştı. Çocukken hayal ettiğim gibi yaşlı bir adam değildim. Elbette uzun zaman önce genç bir adam olmaktan çıkmıştım ama en azından kendimi henüz yaşlı bir adam gibi hissetmiyorum. Hâlâ orta yaştaymışım gibi hissediyorum.

Öğrendiğim diğer şey ise inanılmaz ama hiçbir ilgi alanımın, hobimin olmamasıydı.

Sevdiğim ve yapmak için sabırsızlıkla beklediğim birkaç şey vardı. Örneğin, akşam yemeğimin yanında bir bira içmek ya da pazar akşamları dönem dizisi izlemek. Ama bunlar günlük hayatımdaki kısa anlardan ibaretti, hobi olmaktan çok uzaklardı. Üretken olduğum ya da hakkında tutkuyla konuşabilecek kadar kendimi kaptırdığım bir şeyim hiç olmamıştı.

Öğrendiğim son şey ise... Artık çalışmadığım için varlığımın toplum tarafından tanınmadığıydı.

Uzun yıllar satış biriminde çalıştığım için insanlarla konuşmak bir anlamda benim işim sayılırdı. Bu yüzden geniş bir çevrem olduğu yanılgısına kapılmıştım belki de. Bu sene, yıl sonu ve yılbaşında hiçbir yeni yıl hediyesi ya da kartı gelmeyince, çay içmeye gideceğim bir arkadaşımın bile olmadığı gerçeği beni şoke etmişti. Bu zamana kadarki “soysal ilişkilerim” hep işle alakalıymış meğer. Geçtiğimiz altı ay içinde, şirketteki varlığım da muhtemelen hafızalardan çoktan silinmişti. Oysa orada kırk iki yıl boyunca çalışmıştım.

Boş boş televizyon izlerken eşim Yoriko işten eve döndü. İçeri bakıp kısıp bir sesle, “Amanın!” diye mırıldanarak, balkona doğru yürüdü. “Of, Masao, sana çamaşırları içeri almanı söylemiştim ya.”

Kahretsin, unutmuştum.

Yoriko kızgın değildi. Kapıyı açıp terliklerini giydi ve yeni yürümeye başlayan bir çocuğu uyarır gibi bir ses tonuyla, “Seni unutkan seni...” dedi.

“Özür dilerim.”

Yoriko’nun kapıdan uzattığı çamaşırlığı aldım. Tamamen kurumuş çamaşırlar gün ışığı gibi kokuyordu.

Bu zamana kadar hiç yapmadığım ev işlerine hâlâ alışmamıştım ve benden bir şey yapmam istendiğinde unutuyordum. Ama evde böyle aylıklık etmeye devam edersem hem bedenim hem de zihnim tükenbilir ve unutkanlığım giderek kötüleşebilirdi. Hoşgörülü eşimin unutkanlığıma güldüğü tek an bu olabilirdi. Hayır, belki de tepkisizliği, kızmaya değmeyeceğini ve boşuna olduğunu düşünmesindendi.

Mandalları var gücümle çamaşırlardan çıkardım. Çorapları ve iç çamaşırlarını nasıl katlayacağımı bilemediğim için havluları seçip katlamaya başladım.

“A, bu arada...” Yoriko çantasından bir kâğıt çıkarıp bana uzattı. Üst kısımda büyük harflerle “Go Dersi” yazıyordu. “Yakita Bey adında bir öğrencimden sana bahsetmiştim ya. Bu ay Halk Eğitim

Merkezi'nde Go öğretmeye başladı. Belki senin de ilgini çeker, diye düşündüm.”

“Yakita Bey? Ah, yabancıççekleri hakkında site açan yaşlı adam mı?

“Evet, evet, o. Go dersinin ücreti aylık ancak nisan ayını yarıladiğımız için yarı fiyatına olur, dedi.”

Yoriko, bilgisayar eğitmeni. Kırk yaşına kadar bir IT şirketinde bilişim sistemleri mühendisi olarak çalıştı, sonrasında ise serbest çalışmaya başladı. Bilgisayar dersleri vermek için davet aldığı bir derneğe kayıtlı. Halk Eğitim Merkezi adındaki bir tesiste, her çarşamba günü ders veriyor. Ben bilgisayarlar hakkında pek bir şey bilmiyorum ama günümüzde (ve gelecekte) bilgisayar becerilerine sahip olmanın önemli bir güç olduğu aşikâr. Üstelik Yoriko'nun çalışma alanında da emeklilik yaşı diye bir şey yok.

“Biliyorsun Halk Eğitim Merkezi, buradan on dakikalık yürüme mesafesinde. Hatori İlköğretim Okulu'nun hemen yanında, okulla arasında bağlantı var.”

“Go demek... Daha önce hiç oynamadım.”

“E, daha iyi değil mi işte? Sıfırdan öğrenmek çok eğlenceli,” dedi ben farkına bile varmadan önlüğünü bağlayıp mutfığa geçen Yoriko.

Yoriko elli altı yaşında. Aramızda dokuz yaş olduğundan evlendiğimizde insanlar ona sıklıkla “genç gelin” derdi. Artık yaşını başını aldığı için kimse ona bu şekilde hitap etmese de Yoriko zaman zaman kendisini hâlâ genç gelin olarak görüyor. Aslında hâlâ çok aktif, kıpır kıpır ve genç. Günümüzde özgüvenle çalışan ellili yaşlarındaki kadınlar ışıldıyor, âdeta göz kamaştırıyorlar.

Go demek... Broşürü elime alıp düşünüyorum. Hobi olarak Go... Çok sıradan biri şey ama kötü değil sonuçta. En azından bu sayede beynimi zinde tutabilirim.

Ders, pazartesi sabahı saat on birde. Bir sürü şey yazılmış takvime bakıyorum. Yazılanların hepsi Yoriko'nun işleriyle ilgili, benim herhangi bir planım yok.

*

Pazartesi sabahı Halk Eğitim Merkezi'ne doğru yola çıktım. Hatori İlköğretim Okulu'nun nerede olduğunu bilsem de ön kapı sıkıca kapalı olduğu için içeri giremedim.

Kapıdaki zili çaldığımda, bir kadın diyafondan, "Buyurun," diye yanıt verdi.

"Affedersiniz, Go dersi için geldim ama."

"Pardon?"

"Go dersi. Halk Eğitim Merkezi'ndeki."

"Ah, anladım."

Kadının ilkokulun personeli olduğu belliydi. Bana Halk Eğitim Merkezi'nin ayrı bir girişi olduğunu, duvarın etrafından dolaşıp, yan girişin tabelasına bakmamı söyledi. Nasıl yani, ilkokula bağlı olmasına rağmen yan tarafta mıydı? Duvar boyunca kaldırımı takip ettim ve "Halk Eğitim Merkezi buradan" yazan tabelayı buldum.

Dar bir geçide girip sonunda beyaz bir binaya ulaştım. Bina, ilkokulun bahçesinden çitle ayrılmıştı. Dış kapıdan girince hemen sağda bir resepsiyon penceresi vardı. Resepsiyonun arkasındaki ofis alanında, yeşil gömlekli genç bir adam bilgisayarın başına oturmuştu. Beni fark ettiğinde yanıma geldi. Beyaz saçları hayli gürdü.

"Burayı doldurun lütfen."

Bankonun üzerindeki giriş formuna ad, geliş amacı ve saati yazmam gerekiyordu.

Tükenmez kalemi elime alıp yazarken, "Buraya gelirken yolu karıştırdım. Eşim buranın ilkokula bağlı olduğunu söylediği için aynı bahçede olduğunu sandım," dedim.

Adam güldü. "Burası eskiden ilkokulla bağlantılıydı ancak güvenlik nedeniyle geçiş kapatıldı."

"Aa."

"Aslında Halk Eğitim Merkezi'nin açılma amacı çocuklarla bölge sakinleri arasındaki etkileşimi teşvik etmektir. Ancak çocuklar için tehlike arz eden çok olay olduğundan çocukların güvenliğini gözeterek okulun ön kapısı sürekli kilitli tutuluyor. İlkokula giden çocuklar

arasında mezun olana kadar bir kez bile buraya uğramayan pek çok çocuk var.”

“Ah, öyle mi?” diye söylediklerine cevap verirken kâğıda adımı yazdım. Masao Gonno. Bu aralar ismim neredeyse hiç söylenmiyordu. Galiba en son bir ay önce dışçıye gittiğimde ismim yüksek sesle anılmıştı.

Go dersi, geleneksel Japon tarzı odada düzenleniyordu. Ayakkabılarımı çıkarıp bir basamakla hasır zeminin üzerine çıktım. Halihazırda Go tahtalarında karşılıklı durmuş oyun oynayan insanlar vardı, köşeli yüzlü yaşlı bir adam odanın arka tarafında tek başına oturuyordu.

Yaşlı adam beni görünce, “Gonno Bey?” diye seslendi. Yakita Hoca işte bu yaşlı adamdı. Yetmiş beş yaşında olduğunu duymuştum ama cildi parlak ve canlıydı.

“Hoş geldiniz. Eşiniz bana sizden bahsetti.”

“İlginiz için teşekkür ederim.”

“Ne demek. Ben teşekkür ederim.”

Böyle günlük konuşma yapmayalı uzun zaman olmuştu.

Yakita Hoca, Go tahtasını koyup öncelikle taşları öğretti. Taşların nereye koyulacağı, hangi sıraya koyulacağı, ilk hamleyi kimin yapacağına nasıl karar verileceği gibi temel kuralları açıkladı.

Başımı sallayarak dinlediğim sırada Yakita Hoca birden, “Harika bir eşiniz var!” dedi. Şaşkınlıkla başımı kaldırdığımda Yakita Hoca çenesini sıvazlıyordu. “Gonno Hoca’dan bahsediyorum. Sizi kıskanıyorum doğrusu. Eşiniz işinin ehli, çok akıllı ve kıvrak zekâlı. Benim artık evlilikle işim olmaz gerçi.”

Yakita Hoca boşanmış ve bekâr mıydı yani? Buna ne yanıt vermem lazım, diye düşünürken Go taşlarına bakıp belli belirsiz bir “Hımm” ile cevapladım. Bunun üstüne Yakita Hoca, hiç es vermeden aralıksız konuşmaya başladı.

“Son zamanlarda ileri yaşlardaki boşanmalara çok sık rastlıyoruz. Çiftler işe gidiyorsa, sabah tartışsalar bile akşam eve geldiklerinde bir şekilde barışıp konuyu orada kapatabiliyorlar. Ama evde bütün gün muhatap olunca her şeye sıfırdan başlama fırsatını geçiriyorsun. Ben

de hem uzun yıllardır bir eşim olduğu için hem de her kör satıcının bir kör alıcısı vardır diyerek üzerinde pek düşünmemiştim.”

“Efendim?”

“Kadınlar, zaman geçtikçe o âna kadar müsamaha gösterdiği şeylere birdenbire tahammül edemez hale geliyorlar. Öyle ki eski eşim artık sonlara doğru giydiğim çorabın desenine dahi katlanamadığını söylüyordu.”

Belli ki Yakita Hoca konuşmayı çok seven biriydi. Onun özel hayatını dinlemenin bu ders için bir tür kabul töreni olup olmadığını merak ettim. Çoraplarına şöyle bir bakınca balık puluna benzeyen desenlerini gördüm ve böyle bir şey yüzünden boşandığı için ona üzuldüm. Adam konuşmasına devam ederken zoraki bir şekilde gülümsedim.

“Boşanma belgelerini elime tutuşturduğunda sudan çıkmış balığa döndüm. Ama gençliğimden beri Go oynuyorum, ayrıca bahçecilikle uğraşıp yaban çiçekleri arıyorum, yani yapmak istediğim çok şey var. Beni meşgul edecek, eğlendirecek şeyi bulmada sıkıntım yok. Ben de, ikimiz de tekrar bekârlığa dönebilir ve kendi başımıza hayatın tadını çıkarabiliriz, diye düşündüm.”

Demek ki yaşlansanız da, emekli olsanız da, boşanıp bir başına kalsanız da kendinizi sevdiğiniz şeylere adadığınızda mutlu, sağlıklı bir yaşam sürmek mümkündü.

Keza Yakita Hoca da “Go eğitmeni” statüsüne sahipti ve bitkilerle ilgileniyordu; bu alanlarda bir derneğe üyeliği olması da yüksek ihtimaldi. Yoriko’nun dersinde yapmayı öğrendiği web sitesi de eminim insanları kendisine çekecekti.

Yakita Hoca, sanki Go kurallarından daha önemli bir şey anlatıyormuş gibi sesini alçaltarak, “Eşimin bana karşı tavırları, ben emekli olduktan altı ay sonra değişmeye başladı. Yani ufaktan dikkat etmeye başlasan iyi olur,” dedi.

Vakit doldu, Go dersi bitti. Go, düşündüğümden daha zordu. Yakita Hoca, her şeyi sözlü olarak anlattığı için not alamadım, o yüzden hiçbir şeyi de aklımda tutamadım. Bugün bir şekilde geçip gitti, bir

daha gelmem, diye düşünsem de iki derslik ücreti önden ödediğim için paramı yakmak istemiyordum.

Japon tarzı odadan çıktığımda önümden genç bir adam geçti. Ofis kısmında bilgisayarın başında çalışan yeşil gömlekli çalışandı. Onun olduğu tarafa baktığımda koridorun en sonundaki kapının üzerinde “Kütüphane” yazılı bir levha gördüm. Yeşil gömlekli genç, kapıdan içeri girdi.

Buranın kütüphanesi mi vardı? Belki Go ile ilgili kitapları vardır. Bir baksam mı acaba?

Yeşil gömlekli gencin ardından kütüphaneye girdim. Kütüphane küçüktü ama duvarları kaplayan raflar kitapla doluydu. Genç adamlar sohbet eden lacivert önlüklü kız dışında kimse yoktu. Go kitapları neredeydi acaba? Önlüklü kız elinde birkaç kitapla yanımdan geçti. Göğsündeki isimlikte “Nozomi Morinaga” yazıyordu.

“Pardon, Go ile ilgili kitaplar nerede acaba?” diye seslendiğimde Nozomi Morinaga bana ayçiçeği kadar parlak bir gülümsemeyle, “Şu tarafta,” diyerek eliyle karşı tarafındaki rafı işaret etti.

“Oyun-Eğlence” yazar rafta Go ve Şogi ile ilgili kitaplar vardı. Beklediğimden çok daha kapsamlıydı.

Bakışları rafta gezinirken Nozomi, “Çok kitap var, değil mi?” dedi. “Böyle durumda seçim yapmak zor oluyor. Başlangıç seviyesinde neyi bilmediğinizi bilmiyorsunuz sonuçta.” İnsanların hislerine duyarlı, iyi bir çalışandı.

“Ben de hiç Go oynamadım ama ileride kütüphanecimiz var. Ona danışırsanız size iyi bir kitap gösterebilir.”

Durumun bir kütüphaneciden tavsiye istemeyi gerektirecek kadar olduğunu düşünmüyordum. Ama Nozomi bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyorsa denemekte fayda vardı.

Odanın arka tarafına doğru tavandan “Danışma” yazan bir levha sarkıyordu. Oraya doğru ilerlediğimde bu alanı ayıran ve aynı zamanda duyuru panosu görevi gören panelden şöyle bir baktım. Şaşkınlıkla olduğum yerde kaldım..

Karşımda, inanılmaz derecede iri bir kadın vardı. Beyaz gömleği o kadar dardı ki düğmeleri fırlayacak gibi görünüyordu. Topuz yaptığı saçına, beyaz çiçekli bir firkete takmıştı. Teni de bembeyazdı ve aynı yeni yıl zamanı mabetlere koyulan devasa moçiye benziyordu.

Beni fark etmediğinden midir ne, başı öne eğik bir şeyle uğraşmıyor, ellerini durmadan hareket ettiriyordu. Daha yakından baktığımda, tüy yumağına benzer bir şeye iğne batırdığını gördüm. Öfkeli bir ifadesi vardı ve ulaşılmaz görünüyordu.

Aslında... Özellikle kütüphaneciye sormasam da olurdu. Kendim uygun gördüğüm bir kitabı seçebilirdim sonuçta. Böyle düşünürken kütüphanecinin elinin yakınındaki kutu gözüme çarptı. Çok tanıdık, o koyu turuncu renkli tatlı kutusu...

Boş kutuyu dikiş aletlerini saklamak için kullanıyor olmalıydı çünkü kutunun içinde kurabiye değil, iğne ve makas vardı. Hemen yanında ise ters çevrilmiş kapağı duruyordu. Ortasında beyaz akasya çiçekleri bulunan, arı kovanından ilham alan altıgen bordürlü bir tasarımı vardı. Bu, uzun yıllar çalıştığım şirket Kuremiyado'nun Honeydome kurabiyelerinin kutusuydu. İstemsiz bir şekilde öne eğilip kutuya baktım.

Kütüphaneci aniden başını kaldırıp, "Ne arıyorsun?" diye sordu.

Ne arıyorsun?

Beklenmedik şekilde nazik ve ağırbaşlı ses, bedenimin derinliklerinde yankılandı.

Ben ne arıyorum acaba? Belki de bundan sonra yaşamının yeni bir yolunu?

Kütüphaneci, gözlerini bana dikmiş bakıyordu. İlk başta öfkeli görüldüğünü düşündüğüm ifadesi göz göze gelince daha ziyade Merhamet Tanrıçası Kannon'un derin şefkatine benzer bir sıcaklık hissettirmişti.

Çekinerek, "Go hakkında bir kitap. Bugün ilk kez oynamayı denedim ama çok zorlandım," diye cevap verdim. Kütüphaneci bir çıtlatma sesiyle başını yana doğru eğdi.

Göğsündeki isimlikte “Sayuri Komaçi” yazıyordu. Komaçi Hanım, iğneyi ve tüy yumağını kutuya koyup kapağı kapattı.

“Go aslında çok derin bir oyun, değil mi? Sadece rakibin bölgesini ele geçirmekle ilgili değil, yaşam ve ölüm hakkında düşünmeye zorluyor. Her oyunun kendine has dramatik bir boyutu var.”

“A? O kadar ciddi bir şey mi?”

Kulağa hiç de oyun gibi gelmiyordu. Hobilerle oyunların eğlenmeli ve zevkli şeyler olması gerekmiyor muydu?

“O zaman bana göre olmayabilir,” dedim başımı kaşıyarak. Ardından konuyu değiştirmek için, “Sever misiniz?” dedim. Komaçi Hanım gözlerini bana çevirince, kutuyu işaret ettim. “Bunlar Kuremiyado’nun Honeydome kurabiyeleri. Aslında geçen seneye kadar orada çalışıyordum.”

Komaçi Hanım aniden küçük gözlerini ardına kadar atı ve *hiih* diye bir ses çıkararak derin bir nefes aldı. Sanki bir şey tarafından ele geçirilmiş gibi gülümseyerek odaklanmamış gözlerle şarkı söylemeye başladı.

*“Ne, ne, ne dersin?
Sen de! Ben de! Hep birlikte!
Honeydome yemeye ne dersin?
Kuremiyado’nun
Honeydome kurabiyeleriiii!”*

Honeydome’un otuz yıldır değişmeyen şarkısı. Bölmenin ötesinden duyulmayacak kadar kısık, üstelik vücudu bu kadar iri bir kadından beklenmeyecek kadar tiz bir sesle söylemişti. Sadece son kısımda sesini yükseltip kelimeleri uzatmıştı. Küçük çocuklar gibi eğleniyordu. İlk başta aniden başladığı için afallasam da çok geçmeden öyle mutlu oldum ki neredeyse ağlayacaktım. Şarkı bittiğinde Komaçi Hanım akıllı başına gelmiş gibi tekrar ciddileşti.

Reklamda kullanılan bu nakarat kısım bilinse de aslında şarkı çok uzundu. Hatta sonlarında İngilizce sözler bile vardı. Kurabiyelerin,

hangi milletten olursa olsun yediden yetmişe kadın erkek herkes tarafından sevilmesi dileğini anlatan bir şarkıydı.

Komaçi Hanım, saygıyla başını bana doğru eğerek konuştu: “Bu harika tatlılar için teşekkür ederim.”

Buruk bir şekilde gülümseyerek, “Ben yapmadım onları,” dedim.

İşin özü buydu. Benim yapmadığım kurabiyeler olmasına rağmen şu âna dek sırf Kuremiyado çalışanı olduğum için sanki kendi malımmış gibi insanlara tavsiye etmişim. Geçmişte de, şimdi de kurabiyeler övülünce mutlu oluyordum.

Ama ben artık... “Artık Kuremiyado’nun çalışanı değilim.” Bunu söylemek bile kalbimi acıtıyordu.

Komaçi Hanım bana baktı. Bu rahat ve sıcak atmosfer, her şeyi kucaklayan hoşgörölü bir liman hissiyatı veriyordu. Evet doğru, hep birisinin benimle konuşmasını istemiştım. Karşımda duran beyaz ve devasa... Böyle söylemek ayıp olacak ama insan dışı bir varlık gibi görünen Komaçi Hanım’a duygularımı usulca dökmek istedim.

“Benim gibi bir şirkette çalışan insanlar için emekli olmanın toplumdan emekli olmak anlamına geldiğini düşünüyorum. Çalışırken zamanım olunca bir güzel dinleneceğimi düşünsem de bu zaman gerçekten elime geçtiğinde ne yapacağımı bilemez oldum. Hayatımın geri kalanının bir anlamı olmadığını düşünüyorum.”

Komaçi Hanım sakince, hiçbir mimik göstermeden, “Geri kalan ne demek?” dedi.

Kendi kendime sordum. Geri kalan ne demektir? “Geri kalan... ‘Artık’ demek herhalde.”

Kendimle alay edercesine cevap verince, Komaçi Hanım başını bu sefer diğer tarafa doğru çıtlatarak eğdi. “Örneğin, bu on ikili Honeydome kurabiyelerinden on tane yediğini varsayalım.”

“Evet?”

“O zaman, kutuda kalan iki kurabiye artık mı oluyor?”

Bir şey söyleyemedim. Komaçi Hanım’ın sorduğu sorunun meselesinin özüne indiğini hissettim. Ama bunun cevabını kelimelere dökmem mümkün değildi.

Ben sessiz kalırken Komaçi Hanım, hızlıca sırtını dikleştirip bilgisayarının başına geçti. Ellerini sanki piyano çalmaya başlayacak gibi usulca klavyenin üzerine koydu. Ardından *tak-tak-tak* diye müthiş bir hızla tuşlara bastı. Tombul parmaklarını bu kadar seri hareket ettirebilmesi çok enteresandı. Ağzım yarı açık onu izlerken son tuşa pat diye bastı.

Aynı anda, yazıcı hareket etmeye başladı ve içinden bir kâğıt çıktı. Bana verdiği bu kâğıtta kitap adı, raf numarası gibi şeyler basılıydı. *Go'nun Temelleri: Savunma ve Saldırı, Sıfırdan Başlayarak Go, Yeni Başlayanlar İçin Go'da Ustalaşma Egzersizleri* kitaplarının altında *Genge ve Kurbağalar* başlığı vardı. Kitabın adının yanında, parantez içinde "Çocuk Şiirleri - 20" yazıyordu, yazarı Şinpey Kusano'ydu.

Şiir mi? Tabii ya, doğru hatırlıyorsam Şinpey Kusano bir şairdi. Peki Komaçi Hanım neden bu kitabı önermişti? Go ile ne alakası vardı acaba?

Ben kâğıdı incelerken Komaçi Hanım tezgâhın altındaki ahşap dolaba uzandı. Alt çekmeceyi açıp eliyle karıştırdı ve içinden bir şey çıkardı.

"İşte, bu senin için," dedi, yumruk yaptığı elini uzatırken. Açtığım elime tüylü, kırmızı bir top koydu. Kare şeklinde bir gövdesi ve kısıkaca benzeyen iki çıkıntısı olan bir yumaktı.

"Bu bir yengeç mi?"

"Bu bir ek."

"Ek mi?"

"Evet, kitabın bir eki."

"Hım."

Pek anlamamıştım. Go kitapları ararken kurbağalar ve yengeçler bulmuştum. Bacakları oldukça gerçekçi bükülmüş yengece bakarken Komaçi Hanım, "Buna keçe iğneleme deniyor. İstedğin şekli istediğin boyutta yapmak mümkün. Hiçbir sınırı, kısıtlaması yok," dedi.

Keçe iğneleme demek? Böyle bir hobiye sahip olan, bir şeyler yapan insanları kısıkanıyorum.

"Bu tür şeyler de bir iş, değil mi? Adı 'elişi' sonuçta."

"Ne?"

Söylediklerinde bir ima olduğunu düşünerek kafamı kaldırdığımda Komaçi Hanım, Honeydome kutusunun kapağını açmıştı. İçinden tüy yumağını çıkarıp başı öne eğik, işine kaldığı yerden devam etmeye başladı. İnsanları uzak tutmak amacıyla bir bariyer koymuş gibiydi. Daha fazla konuşursam rahatsızlık verecekmişim gibi hissettiğim bir ortam oluşmuştu. İstemeyerek yengeci bel çantama koyup kâğıdı alarak kitaplıklara doğru yöneldim.

Komaçi Hanım'ın tavsiye ettiği bütün kitapları ödünç aldım ve akşam yemeğinden sonra hepsiyle birlikte evin modern tarzdaki boş odasına çekildim. Burası eskiden Çie'nin yatak odasıydı. O taşındıktan sonra çok amaçlı bir odaya dönüştürmüş, depo olarak kullanmaya başlamıştık.

Burayı otuz beş yaşındayken almıştım. Üç odalı bu daire, ben satın aldığımda yeni olsa da şimdilerde yılların etkisini gösteriyordu. Ancak artık pek misafirimiz olmadığından özellikle sorun sayılmayacak her şey olduğu gibi duruyordu. Duvarlarda çıkmayan lekeler, kâğıt sürgülü kapılarda delikler ve gıcırdayan menteşeler vardı. Japon tarzı hasır zeminli odayı yatak odası olarak, bu odanın dışındaki diğer modern tarzdaki odayı ise bilgisayar odası olarak kullanıyoruz. O oda Yoriko'nun kalesi gibi hissettirdiği için içeri adım atmaya bile çekiniyordum.

Çie ortaokuldayken aldığı eski çalışma masasına oturup kitapları koydum.

İlk önce Go ders kitaplarını karıştırdım. Her ne kadar istediklerim bunlar olsa da bende pek bir ilgi veya heyecan uyandırmamışlardı. Bu kitaplarda herhangi bir ölüm kalım meselesi varmış gibi de görünmüyordu. İçimde duygu uyandıran sadece, yanlışlıkla ödünç almışım hissi veren *Genge ve Kurbağalar*'ın pastoral kapağıydı. Kapakta yüzlerinde mutlu ve rahat bir ifade olan üç kurbağa vardı. Ortadan bir dere geçiyor ve derenin her iki yanında kiraz çiçeğini anımsatan pembe şekiller bulunuyordu. Tam da bir çocuğu kitabı almaya teşvik edecek türden pastel boyayla yapılmış, iç açıcı bir resimdi.

Kitabı açıp sayfaları çevirince ilk olarak “Şiirle Bağ Kurmak” başlıklı önsöz karşıma çıktı. Özsözün yazarı Şinpey Kusano değil, kitabın editörü Takaşi Sava’ydı. Kitap çocuklara uygun bir şekilde basit bir dille yazılmış olsa da şiire ve Şinpey Kusano’ya dair tutkulu düşünceleri de içeriyordu. Sava Bey, beğendiğiniz bir şiirle karşılaştığınızda şiirin tamamını veya bir kısmını bir not defterine yazın, bu şekilde kendi şiir derlemenizi (antolojinizi) oluşturabilirsiniz, diyordu.

“Şairin ruhuyla ve hayata bakış açısıyla temas kurduğunuzda şiire karşı hissettikleriniz daha da derinleşir. Hatta bir anlamda aynı duyguları paylaşarak o şairle birlikte yaşar, onun hayatına girersiniz.”

Şairin hayatına girebileceğimizi söylemek abartıydı. Kafam allak bullak olmuştu. Devamındaki, “Ve eğer sizler de kendiniz şiir yazma arzusu hissediyorsanız, lütfen yazın,” kısmını okuyunca, yok kalsın, diyerek kendimi tutamayıp yüksek sesle güldüm. Ama şiirleri not edebilirdim. “Şiirin sadece beğendiğiniz bir kısmını yazsanız da olur,” demesi yüreğime su serpmişti, ayrıca antoloji kelimesi çok klas ve şıktı. Muhtemelen bunu yapmak Go hamlelerini öğrenmekten daha kolaydı, yine de entelektüel bir havası olduğundan kulağa hoş geliyordu.

Evde defter var mıydı acaba? Masanın çekmecesini açıp karıştırınca çizgili büyük bir defter buldum. İlk iki sayfada Latin alfabesi ve İngilizce kısa cümleler yazılmıştı. Benim elyazımdı. Doğru ya, bundan yaklaşık yirmi yıl önce NHK* radyo kursu ile İngilizce öğrenmeye çalıştım. Az çok bir öğrenme hevesim vardı. Hem iş için yararlı olabileceğini düşünmüştüm. Belki bir hobiye dönüştürmek de istemiş olabilirim. Ama kırk yaşından sonra böyle bir şey yapmak mümkün değil, diyerek hemen pes etmiştim. Oysa devam etsem ve günde bir sayfa dahi olsa çalışsam şimdiye kadar akıcı konuşuyor olurum.

* Japonya’nın kamu yayıncılığı kuruluşu. (e.n.)

Defterin kalan sayfalarının bundan sonra İngilizceyle dolu olmayacağı ortadaydı. Bu yüzden sayfaları yırtıp attım, temiz bir defter haline getirdim. Defteri yan çevirip dikey olarak yazılacak konuma getirdim. *Genge ile Kurbağalar*'daki üç şiiri okuduktan sonra kalemlüğün içinde bulduğum keçeli kalemle ilk baştaki "Baharın Şarkısı" nı kopyaladım.

*Oh, ne gözalıcı
Oh, ne de iç açıcı.
Su dingin.
Rüzgâr sakın.
Ke-ru-run, kuk-ku.
Oh, bu ne güzel koku.*

Dahası da vardı ama kalemi bıraktım. "Ke-ru-run, ku-ku" kısmı toplam dört kez tekrarlanıyordu ve sanırım kurbağanın çıkardığı sesi temsil ediyordu. Güzel bir ritmi vardı ve hece uyumu konusunda harikaydı.

Bir süre kendimi şiirleri okumaya kaptırdım. Geri kalan şiirlerin "Baharın Şarkısı" kadar naif ve tasasız olacağını düşünsem de hüznü ve karanlık atmosferi olanlar da vardı.

Çok geçmeden "Kajika" başlıklı bir şiire rastladım.

*Ki-ki-ki-ki-ki-ki-ki-ki.
Kiiru-kiiru-kiiru-kiiru-kiiru.*

Daha ilk satırdan itibaren etkileyici bir sese sahipti. Ben yazıya döktükçe gizemi o kadar derinleşiyordu. Bu sesi çıkaran neydi? Kajika" bir tür balık değil miydi? Yoksa bir tür geyik miydi? Hiçbir açıklama olmadığı için anlayamıyordum. "Sınırdaki sıkışık kalan gece" veya "solungaçların titreşmesi" ifadelerinin neyi tanımladığını hayal bile edemiyordum.

* Japoncada özellikle edebi ve resmî metinler yukarıdan aşağı yazılır. (e.n.)

** Japonya'daki endemik bir balık türü. Dere iskorpitine benzemektedir. (ç.n.)

“Ki-ki-ki-ki-ki-ki-ki-ki”ye kadar ilerleyip durdum. Görünüşe göre şiirleri anlamak da kolay değildi. Belki de Go oyununun kurallarını ezberlemekten daha zordur, kimbilir. Defteri kapattım.

Ertesi gün öğleden sonra Yoriko’yla birlikte evden çıktık. Pek bilmediğim Eden adındaki hipermarkete gidecektik. Yoriko, geçenlerde bilgisayar sınıfından bir öğrencinin oradaki kadın giyim bölümünde çalıştığını öğrenmişti. Eden yürüyerek gidilemeyecek kadar uzak ve Yoriko da araba sürme konusunda tecrübesiz olduğu için bugün onu oraya götürmemi istemişti. Reddetmek için hiçbir nedenim yoktu. Apartmanın otoparkına yöneldik.

“A, Ebigava Bey!” Yoriko, yabancı otları temizleyen apartman görevlisi Ebigava Bey’e seslendi.

Ebigava Bey bize doğru döndü. Uzun yüzlü, orta yaşı geçkin bir adamdı ve yılbaşında önceki görevlinin yerine işe başlamıştı. Yoriko gülümseyerek başını eğip adama selam verdi.

“Geçen günkü yardımınız için teşekkür ederim. Dediğiniz gibi bisikletimi temizleyince frenler düzeldi.”

Yoriko geçen hafta bisiklet parkında Ebigava Bey ile karşılaştığında ona bisikletinin frenlerinin bozulduğunu anlatmış, Ebigava Bey de bisikletin fren pabucu denen parçasını nötr deterjanla temizlemenin işe yarayabileceğini söylemiş.

“Ne demek. İşe yaradığına sevindim. Eskiden bisiklet dükkânım vardı,” dedi Ebigava Bey yumuşak bir gülümsemeyle, ardından yabancı otları yolmaya devam etti.

Ebigava Bey huysuz biri değildi ama çok konuşkan da sayılmazdı.

Yoriko, girişten çıktığımızda, “Ebigava Bey’le ne zaman dışarıda karşılaşsam tamamen farklı bir insana benziyor. Normalde iş dışında hep sık örgü berelerden taktığındandır belki de.”

“Farklı bir insan mı?”

“Evet. Nasıl desem... Dağlarda yaşayan münzevi gibi. Bu dünyadan olmayan biri gibi. Ama üniformasını giyip ofiste oturunca sıradan bir apartman görevlisine benziyor.

Eden'a varıp arabayı park ettikten sonra Yoriko beni doğrudan üst kattaki kadın giyim bölümüne götürdü.

"Tomoka."

Adını seslendiği kadın çalışan, Yoriko'yu gördüğünde yüzünde kocaman bir gülümsemeyle bize yaklaştı. "Gonno Hoca! Gerçekten gelmişsiniz. Hoş geldiniz."

"Hoş bulduk. Bu benim kocam Masao."

Tomoka, iki elini tam olarak önünde birleştirip eğilerek beni güzelce selamladı.

"Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Gonno Hoca'ya çok şey borçluyum."

"Asıl ben çok memnun oldum."

Yakita Hoca'dan sonra şimdi de Tomoka Hanım. Artık Yoriko'nun vasıtasıyla tanıştıklarım dışında toplumla bir bağım yoktu.

Yoriko kıyafetlere bakmaya başladı. Ben de mağazada ne yapacağımı bilemediğim için yakındaki bluz ve eteklere göz gezdirdim.

Tomoka Hanım'ın yirmili yaşlarının başında olduğunu tahmin ediyordum. Enerjik ve sağlıklı bir genç hanımefendiye benziyordu. Kesinlikle işine dair hevesi ve tutkusu olduğu izlenimini veriyordu.

"Bunu deneyebilir miyim?" dedi Yoriko elinde bir elbiseyi tutarak.

Tomoka Hanım, "Tabii ki, buyurun," diyerek deneme kabininin perdesini açtı.

İkimiz baş başa kaldığımızda Tomoka benimle konuşmaya başladı. "Çift olarak alışverişe çıkmanız ne güzel. İyi anlaşıyor olmalısınız."

"Pek sayılmaz. Artık sürekli evde durduğum için muhtemelen başına bela oluyorum. Ev işlerini bile beceremiyorum. En azından yemek falan yaparım, diye düşündüm ama onda da pek iyi değilim."

Tomoka bir şeyler düşünüyor gibi bir süre sustu, ardından parlak bir gülümsemeyle, "*Onigiri* yapmayı deneyebilirsiniz," dedi.

"*Onigiri* mi? Sadece böyle bir şey yapmak yeterli olur mu?"

"Ben mutlu olacağını düşünüyorum. Erkeklerin yaptığı *onigiri*'lerin tadı gerçekten çok güzel oluyor. Belki de erkekler daha büyük ellere veya daha güçlü kavrama yeteneğine sahip olduklarından

pirinci daha muntazam sıkıp şekillendirebiliyorlar. Her halükârda, sizin *onigiri* yapmanız Gonno Hoca'nın yüreğini pır pır ettirecek.”

“Öyle mi diyorsun?” diye sordum gülererek. “Birileri Tomoka Hanım için *onigiri* yapmış galiba.”

Tomoka birden kıpkırmızı kesildi ama inkâr da etmedi.

Denediği elbiseyle kedi desenli bir tişört satın alan Yoriko, beni yiyecek bölümüne sürükledi. “Buradan akşam yemeği için bir şeyler alalım.”

Saşımı* istediği için balık bölümüne gittik. Fileto balık ve kabuklu deniz ürünlerinin olduğu cam dolabın yanında küçük bir stant vardı. İçinde bir hareketlenme yakaladım. Yakından baktığımda, dörtgen plastik kaba koyulmuş tatlı su yengeçlerinin olduğunu gördüm. Komaçi Hanım'ın bana verdiği yengeç aklıma gelince bir süre hayvanları dikkatlice izledim. Yaklaşık elli altmış tane vardı. Az miktarda ki suyun içinde bir araya toplanmışlardı. Bazıları düz gövdelerine bağlı küçük kıskaçlarını sanki bir sinyal gönderiyormuş gibi sallıyordu.

Başımı yukarı kaldırdığımda gördüğüm şeyle şok yaşadım. Stranfordan yapılmış bir levhanın üzerine dikkat çekici kırmızı renkle “Tatlı Su Yengeci” kelimeleri büyükçe yazılmış, altına da daha küçük bir yazı ve siyah kalemle “Hem kızartmalık malzeme hem de evcil hayvan!” kısmı eklenmişti.

Evcil hayvan mı?

Gıda bölümünde olduğumuz için yengeçlerin yiyecek olarak satılması normaldi. Ancak birdenbire onları evcil hayvan olarak alma seçeneği sunulduğunda ne hissetmem gerektiğini bilemedim.

Yenilecekler miydi, yoksa sevicecekler miydi? Yengeçleri bambaşka yollar bekliyordu. Kutunun içinde kıpırdaşan bu küçük hayvanların birbirinden farklı kaderlerini düşündükçe boğazımda bir yumru oluştu.

* İnce dilimlenerek servis edilen balık. (e.n.)

Yoriko ve ben bir süre uzaktan onları izledik. Çie, evde görmediğimiz bir şekilde nazik ama keskin bir gülümsemeyle kadına cevap veriyordu.

Yaşlı kadın memnuniyetle başını salladıktan sonra elindeki kitapla eğilerek selam verdi ve kasaya doğru yöneldi. Müşteriyi güler yüzle uğurlayan Çie, bizi fark etti. Beyaz bir gömlek ve koyu yeşil bir önlük giyiyordu. Bu iki parça dışında belirlenmiş bir üniformaları yoktu. Kısa, düzgün saç kesimi kıyafetine çok yakışıyordu.

Yanına gittiğimizde kitaplığı işaret ederek, “Bu stantları ben hazırladım,” dedi.

Kapağı dışarı bakacak şekilde sergilenen kitabın yanına kartpostal boyutunda bir kart iliştilmişti. Kartta kitabın başlığı ve kısaca ilgi çekici yanları yazıyordu.

Yoriko, “Aferin sana, çok güzel olmuş!” dediğinde Çie gururlu bir ifade takındı.

“Bu tarz stantlar çok önemli. Satışlarda gerçekten fark yaratıyorlar. Bu şekilde kitaptan haberdar olup ilgi gösteren müşteriler oluyor.”

Stant olayı bana marketteki yengeçleri hatırlatmıştı. Eğer o levhada o şekilde yazmasaydı yengeçlerin akıbeti hiç aklıma gelmezdi.

“İşin ne zaman bitecek? Erken çıkacaksan üçümüz birlikte akşam yemeği yiyelim mi, ne dersin?” dedi Yoriko.

Çie başını iki yana sallayarak, “Ah. Bugün geç çıkacağım. Ayrıca bir etkinliğin hazırlıklarını yapmam gerekiyor,” dedi.

Kitapçıda çalışmak fiziksel olarak zorlayıcı bir işti. Gün boyunca, sürekli ayakta durmak, ağır kitapları taşımak gibi çeşitli yorucu işlerle uğraşmak gerekiyordu. Daha önce de Yoriko’dan, Çie’nin iş arkadaşlarından birinin sırtını incitip hastanelik olduğunu duymuştum. Bu yüzden Çie için endişeleniyordum.

“Dikkatli ol, kendini kolla.”

“Endişelenme. Zaten yarın izin günüm,” diye neşeyle cevap veren Çie mutlu görünüyordu.

İzin günü. Emekli olunca öğrendiğim bir şey daha vardı. Çalışmamak, izninin olmadığı anlamına geliyordu. Yani bir işte çalıştığın için

izin gününe sahip olabiliyordun. Bense bir daha işten izin alma düşüncesinin verdiği özgürlük ve rahatlama hissini yaşayamayacaktım.

Çie, Yoriko'ya döndü. "Kitabı almaya geldin, değil mi?"

"Evet. Aa, birkaç tane de istediğim dergi var. Biraz bekleyin, alıp geliyorum."

Yoriko, hızla dergi köşesine doğru yöneldi. Ben de bir şeyler alsam iyi olur, diye düşünsem de isteyebileceğim hiçbir kitap aklıma gelmedi. Birden Çie'ye, "Şiir kitapları nerede?" diye sordum. Çie'nin gözleri şaşkınlıkla açıldı.

"Şiir kitapları mı? Kimin mesela?"

"Şinpey Kusano falan."

Çie gülümsedi. "Ben de severim. İlkokul ders kitabımızda vardı. 'Ke-ru-run ku-ku' diye bir tane vardı."

"Baharın Şarkısı."

"Evet, o. Fena değilsin, baba!"

Kendimden memnun hissederek Çie'nin peşinden yürüdüm. Çie'nin yönlendirmesiyle çocuk bölümünde *Genge ve Kurbağalar*'ın bir kopyasını bulup çıkardım.

Sayfaları çevirirken, Çie'ye sordum: "Burada Kajika'nın ne demek acaba, sen biliyor musun?"

"Bir tür kurbağa olduğuna eminim. Kajika Kurbağası."

Harika. Gizem hemencecik çözülmüştü. Demek Kajika da bir kurbağaydı.

"İlkokuldayken öğretmenimiz bize Şinpey Kusano'nun başka şiirlerini de öğretmişti. Ben de oradan biliyorum. Kitabın başlığındaki Genge'nin 'nilüfer çiçeği kökü' anlamına geldiğini de o zaman öğrendim."

"Aa, demek o anlamdaymış. Bu şairin şiirlerini bazen anlamıyorum."

"Anlamasan bile, şiir söz konusu olduğunda, karmaşık şeyleri çok düşünmeden şiirin havasını hissederek okuyabilirsin. İstedğin gibi hayal edebilirsin."

* Japonya'daki endemik bir kurbağa türü. Çıkardığı sestten ötürü şiirlerde, bir mevsim sözcüğü (kigo) olarak çağırışım yapma amacıyla kullanılır. (ç.n.)

Yoriko elinde kalın bir kadın dergisiyle geldi. Kitabı rafa geri koydum.

“İşte bu dergi. Ekteki çantadan istiyordum.”

Derginin kalın gözükmesinin sebebi, içine sıkıştırılmış ek yüzündendi herhalde. Komaçi Hanım’dan aldığım “ek”i hatırlayıp, koyduğumu düşündüğüm bel çantasını açtım. İçerideki kırmızı yengeç gün yüzüne çıkmıştı.

Çie yengeci görünce, “A, bu bir yengeç!” dedi yüksek sesle. Nendense yanakları kızarmıştı.

“İster misin?”

“Hı hı,” diye başına salladı Çie. Yengeci ona verdiğimde sevinçle eline aldı. Onu öyle görünce yüreğim yatıştı. Gerçekten de hâlâ çocuktu, böyle şeylerle mutlu olabiliyordu.

Sonunda Yoriko ile ikimiz birlikte akşam yemeği yiyip eve döndük. Eve geldiğimizde boş odada *Genge ile Kurbağalar*’ı açtım. Artık kajikanın bir tür kurbağa olduğunu bildiğim için şiir daha da hoş geliyordu. Bir kurbağanın vıraklamasını betimliyordu. Ancak “kerurun kukku” gibi baharın neşesiyle dolu bir vıraklama sesinin olmadığı diğer dizelerde son derece derin şeyler vardı.

“Sınırdaki sıkışık kalan gece” ya da “solungaçların titreşmesi”nin ne anlama geldiğini hâlâ tam olarak anlayamıyorum ama gecenin karanlığında damlayan suyu andıran bir manzara belirliyordu gözümün önünde. Bir şey... sanki... dünya pır pır ederek açılıp kapanırken parıldıyormuş gibi hissetmişim... Arkada garip, hüzünlü ve giderek uzaklaşan kurbağa sesleri yankılanıyordu.

Ah... “Şiir yorumlamak” denilen şey bu muydu acaba? Eğer öyleyse çok eğlenceliydi. Belki bu konuda biraz yeteneğim vardı.

“Kajika” şiirinden sonraki sayfaları yavaşça çevirip okumaya devam ettim ve bir eser gözüme takıldı. Başlığı “Pencere”ydi. Bu derleme için alışılmadık derecede uzundu.

*Dalgalar gelir
 Dalgalar gider
 Dalgalar eski taş duvarları yalar
 Bu güneşin uğramadığı koyda
 Dalgalar gelir
 Dalgalar gelir
 Takunyalar, saman artıkları,
 Yağ izleri.*

Takunyalar, samanlar ve yağ... Yani burada sahne, güneşsiz bir koyda insanların attığı çöplerin görüntüsü müydü? Buradan sonra “Dalgalar gelir/Dalgalar gider” dizeleri şiir boyunca defalarca tekrarlanıyordu. Ah, anlamıştım. Şiirin kendisi dalgaların hareketini bize hissettiriyordu. Açıklardan gelen dalgalar koya ulaşıyor, yaklaşıp çekiliyordu. İnsanın aklına görkemli okyanusların görüntüsünü getiriyordu. Dalgalar gelir. Dalgalar gider.

Ama yine de... Neden bu şiirin başlığı “Pencere” idi? Sadece dalgaların olduğu bir sahne art arda tasvir edilmesine rağmen neden dalga değil de pencere adı konmuştu?

Şiir devam ediyordu. İkinci kısımda sadece dalga tasvirleri değil, aşk, nefret, yozlaşma gibi kelimeler karşımıza çıkıyordu. Şiiri sonuna kadar dikkatle okudum. Sonra üç sayfalık şiirin tamamını defterime kopyalayıp tekrar tekrar okudum.

Pazartesi günü, Go dersine gitmeyi istemesem de paramı çar çur etmekten çekindim. Bugün son kez gidip, ardından bırakmaya karar verdim ve hazırlanmaya başladım. Yoriko’nun Ebigava Bey’in şapkasına yaptığı “şık” yorumunu hatırladım. Belki ben de şık bir şeyler denemeliydim. Yoriko’ya şapkaların yerini soracaktım ama çoktan kuru temizlemeciye gitmişti. Dolabın bir köşesine bırakılmış küçük kutunun içinde siyah bir şapka buldum. Birkaç yıl önceden kalma bir eşantiyondur. Şapkayı kafama takıp ayakkabılarımı giydim ve dışarı çıktım.

Hatori İlköğretim Okulu'na vardım. Ana kapının önünden geçip duvar boyunca yürürken okul bahçesinden çocukların neşeli sesleri duyuluyordu. Okul bahçesine bakmak için durdum. Çocuklar galiba beden eğitimi dersindeydi. Muhtemelen üçüncü veya dördüncü sınıfa gidiyorlardı. Hepsi kısa kollu üstleri ve şortlarını giymiş, hep birlikte ısınma hareketleri yapıyorlardı. Çok tatlılardı. Çie de bir zamanlar onlar gibiydi. Ne zaman okulun anne-baba günlerine gitsem, arkada durduğum yeri bulup ses çıkarmadan ağzını oynatarak “baba” der sonra da öğretmen tarafından uyarılırdı. Bu beni mutlu ederdi. Yüzümü bir gülümseme kapladı. Zaman göz açıp kapayıncaya kadar geçiyor, çocuklar da bir anda büyüyordu.

O anda yan taraftan birinin beni izlendiğini hissettim. Başımı çevirdiğimde genç bir polisin beni dikkatle izlediğini gördüm. İçgüdüsel olarak bakışlarımı başka yöne çevirip uzaklaşmak üzereyken bana, “Pardon!” diye seslendi. Yanlış bir şey yapmamış olmama rağmen nedense korktum.

Duymuyormuş gibi yaparak adımlarımı hızlandırdım.

“Dur!” Polisin yüksek sesi karşısında irkilerek titredim. Daha önce böyle genç bir adamdan yüksek sesli emir almamıştım, o yüzden duygularım karman çorman olmuştu. Durdum, hareket etmeden bekledim. Polis yaklaşıp sert bir yüz ifadesiyle, “Kaçmaya çalışıyordun, değil mi babalık?” dedi.

Babalık mı;? Beynimden vurulmuşa döndüm. Başkalarının gözünde çoktan yaşlı bir adamdım. Polis sert bir bakışla bana baktı.

“Birkaç soru soracağım. Adınız nedir?”

“Masao... Gonno.”

“Mesleğiniz?”

Hiçbir söyleyemedim. Mesleğim yoktu. İşsizim. Böyle cevap vermek zorundaydım. Üzüntüyle başımı eğerken polis suçlayıcı bir tavırla, “Kimliğinizi görebilir miyim?” dedi.

Elimi bel çantama sokunca birden farkına vardım. Genelde yanımda taşıdığım ehliyet ve sigorta kartım cüzdanımdaydı. Bugün fazla uzağa gitmeyeceğim için evden sadece bozuk para cüzdanıyla

çıkılmışım. Kalakalmışım.

Boş gözlerle bakıyordum. “Sorun ne?” diye soran polis bir adım daha yaklaştı.

Sonunda, akıllı telefonum yanımda olduğu için Yoriko’yu arayıp beni almasını istedim. Çok şükür ki o sırada eve dönmüştü. Benimkini ve kendi ehliyetini alıp gelen Yoriko’nun polisle ustaca konuşması sayesinde hemen serbest bırakıldım.

Zaten çoktan başlamış olan Go dersine gidecek havamda değildim. Eve dönüş yolunda Yoriko bana söylenip durdu.

“O polis çok kabaydı ama sen de yani Masao Bey... Neden o kadar korktun ki?”

“Çünkü ben... Şaşakaldım. Aniden bir suçlu gibi muamele gördüm. Tek yaptığım çocukların ne kadar tatlı olduklarını düşünüp onları izlemektir.”

Yoriko kaşlarını çatarak, “Hımm,” dedi. “Ama hafta içi gün ortasında böyle giyinmiş bir adamın durup çocuklara sırtarak bakmasının şüphe çekmesi doğal değil mi? Çocukların hedef olduğu bir sürü vaka oluyor.”

“Böyle giyinmiş derken?” Gözlerimi şaşkınlıkla açtım. Kıyafetim gayet normaldi. Şık şapkamdan bahsetmiyorum bile.

Yoriko başımı işaret etti. “Öncelikle o şapka. Gözlerine kadar çekmişsin. Son derece şüpheli görünüyor.”

“Ne? Yok artık!”

“Ve o eski püskü polo tişörtle eşofman üstü. Evde giydiklerinle dışarı çıkmış gibi duruyorsun.” Sonra kendi kendine konuşur gibi, “Ayrıca eşofmanın altına neden kundura giydiğini anlamıyorum,” diye mırıldandı.

İş için giymeye alıştığım kunduralar, spor ayakkabılarına nazaran bana daha rahat geliyordu çünkü. Ayrıca Go dersine geçerken giyip çıkarmak kolay oluyordu. Bir kişinin şüpheli görünüp görünmediğini giyim mi belirliyordu? Takım elbise giyseydim sorun olmaz mıydı? Korku içinde sordum: “Eşofman üstüyle kundura giymek gerçekten bu kadar mı tuhaf?”

“Bu ikisini iyi kombinleyebilmek için çok üst düzey bir moda anlayışına sahip olman gerekir.”

Bunları dinlerken bir şeyin farkına vardım. Yoriko benim kıyafet zevkimi sevmiyordu. Şu âna dek giymek için çıkardığım gömlekleri hep ben farkına varmadan başka bir gömlekle değiştiriyordu ve bana dolaylı bir şekilde bel çantamı gerçekten beğenip beğenmediğimi defalarca sormuştu. Hiçbir zaman açıkça zevkimin kötü olduğunu söylememişti ama ya sadece tahammül ediyorsa? Yakita Hoca’nın söylediği “ileriki yaşlarda boşanma” konusu aklımdan geçti. Şimdiye dek müsamaha gösterdiği şeylere artık tahammül edemez hale gelmişti...

“Zaten yaptığın en kötü şey polis memurundan kaçmak.”

“Ben kaçmadım. O kaçtığımı sandı sadece.” Bana babalık dediğini hatırlayınca yeniden moralim bozuldu. Bunu Yoriko’ya söylemeye karar verip üzüntüyle kunduralarıma baktım.

Bu olaydan birkaç gün sonra, eve bir koli dolusu portakal geldi. Yori-ko’nun Ehime’de çiftlik işleten bir akrabası göndermişti.

“Harika! Biraz da Ebigava Bey’e verelim. Hem bisiklet konusundaki yardımı için teşekkür etmiş oluruz.”

Birkaç güzel portakalı seçip plastik bir torbaya koydu. “İşte, haydi götür bunları.”

“Ne?”

“Bisikleti kullanıyorsun, değil mi Masao?”

“Eh, orası öyle.”

Üstelik vaktin de var. Yoriko bunu söylemese de böyle düşündüğünü hissediyorum.

Portakal poşetini alıp personel odasına doğru yollandım. Oda, girişin hemen yanındaydı. Küçük odanın sürgülü penceresi genellikle her zaman kapalıydı ama görevli gerektiğinde içeriden açabiliyordu.

Ebigava Bey pencerenin çaprazında oturuyor, boş gözlerle bir şeye bakıyordu. Yaklaştığımda başını kaldırdı. Camın ardına doğru, “Ebigava Bey” diye seslendim. Ebigava Bey kalkıp pencere yerine kapıyı açma zahmetine katlanarak dışarı çıktı. Kapıdan plastik poşeti

uzattım. “Ehime’deki bir akrabamızdan yaz portakalı geldi. Çok bir şey değil ama.”

“Teşekkür ederim.”

Poşeti alan Ebigava Bey’in arkasında bir monitör vardı. Güvenlik kamerasından görüntüler dönüyordu. Muhtemelen izlediği şey buydu.

“A, acaba *mizu-yokan** sever misiniz?”

“Evet.”

“Evvvelsi gün aldım ama kırmızı fasulye ezmesini pek sevmiyorum. Kabul ederseniz çok memnun olurum. Biraz bekleyin.” Onu da mı birinden teşekkür amacıyla almıştı acaba? Ya portakalı da sevmiyorsa? Ben bunları düşünürken Ebigava Bey sırtını dönüp odaya yöneldi. İlk kez içine baktığım personel ofisi, bana düşündüğümünden daha büyük gelmişti. Dışarıdan sadece Ebigava Bey’in oturabileceği kadar bir yer var gibi görünse de arkada küçük bir lavabo ve raflar bile vardı.

Bir raf dolusu dosya, masanın üzerinde bir yığın kâğıt, duvarda asılı bir beyaz tahta. Tam anlamıyla muhteşem bir “ofis”ti. Önünde de büyük bir pencere vardı. “Pencere,” diye mırıldandım bilinçsizce. Ebigava Bey elinde bir Japon şekerleme dükkânının kesekağıdıyla döndü.

Söylediğimi geçiştirmek için, “Şey... Bir apartman görevlisinin işinin nasıl olduğunu merak ediyordum. Emekli olduğum için çok fazla zamanım var ve iyi bir iş bulmayı umuyorum da...” dedim.

Durumu kurtarmak için gevelemiştim ancak yüksek sesle dile getirince, sözlerim mantıksız gelmemişti. Sağlıklıysanız, vaktiniz varsa ve işsizlik zorlayıcı geliyorsa yeniden çalışmaya başlamak en iyisiydi. Bunun tamamen farkındaydım. Ancak şimdiye kadar sadece bir şirkette çalışmış biri olarak emekli olduktan sonra tekrar çalışabileceğim bir yer düşünemiyordum. Zaten bu yüzden altmış yaşında emekli olmak yerine, zorunlu emeklilik yaşı altmış beş yaşına kadar çalışmaya devam etmiştim.

* Kırmızı fasulye ezmesi, agar agar ve şekerden yapılan geleneksel bir Japon tatlısıdır. (ç.n.)

Ebigava Bey yavaşça, “Buyurun,” dedi. İçeri girdim. “Site sakinlerinin buraya girmesi yasak. Size bir şey sorarlarsa lütfen apartman yönetimine iyileştirilmeler konusunda danışmanlık yaptığınızı söyleyin.”

Sonra kısa bir süreliğine Ebigava Bey bana işinden bahsetti. İş tanımını, saatlik ücret, nereden başvurulur gibi... Benden bir yaş büyük olduğunu da öğrendim.

Pencerenin dışında insanlar sağa sola doğru yürüyor, önümüzden geçip gidiyorlardı. Site sakinleri, ziyaretçiler, kuryeler... Çocuklar, yetişkinler, yaşlılar... Manzaraya bakınca aklıma “Pencere” şiiri geldi. *Dalgalar gelir. Dalgalar gider.*

Ebigava Bey her gün penceresinden insan dalgalarını görebiliyor. İnsanların her gün tekrar tekrar devam eden, yaşamları ve eylemleri. “Bir sürü insan geçiyor,” dedim.

“Evet, tuhaf bir şey. Bizi ayıran tek bir cam parçası olmasına rağmen bir taraftan diğerine bakarken sanki farklı bir dünyayı izliyormuş gibi oluyor insan. Sanki bir akvaryumun içine bakıyormuşuz ve etrafta balıklar yüzüyormuş gibi. O taraftan bakıldığında da personel odası küçük bir akvaryuma benziyor,” dedi Ebigava Bey gülerek. Gerçekten de durum böyle olabilirdi. Cansız olan cam, canlıların etkileşimini kolayca engelliyordu.

Kısa süre önce girişin yakınında genç bir çiftin yüksek sesle kavga ettiğini gördüm. Sanırım pencerenin diğer tarafında birinin olduğunu farkında değillerdi. Beni fark ettiklerinde konuşmayı bıraktılar ama Ebigava Bey her şeyi duymuş olabilirdi.

Sırtı kambur, yaşlı bir kadın yavaşça girişten geçiyordu. Bu tarafa bakıp başıyla selam verdi. Ebigava Bey beni de işin içine sürükledi, cevap olarak kadına karşı birlikte eğilerek selam verdik. Yüzü tanıdık-tı ama hangi katta yaşadığını bilmiyordum.

Ebigava Bey, “Oh, şükürler olsun. Bugün iyi görünüyor. Hemen hemen her gün aynı saatlerde buradan geçiyor. Tek başına yaşıyor, bu yüzden onun için endişeleniyorum. Eskiden kayropraktik tedavi uyguladığım için bir insanın yürüyüş şeklinden nasıl olduğunu anlayabiliyorum,” dedi.

Gözlerim fal taşı gibi açıldı. “Bisiklet satmakla kalmayıp kayrop-raktik tedavi de mi yaptınız?”

Ebigava Bey kahkaha attı. “Bir sürü iş değiştirdim. Bir şey yapmak istediğimi düşündüğümde, onu yapana kadar durmuyorum.”

“Aa, demek öyle... Daha sonra karşılaşılabilir her türlü durum-la başa çıkmak için çok faydalı olmalı,” dedim etkilenmiş bir şekilde.

Ebigava Bey sakın bir şekilde “Ama bir şeye başladığımda, sonra-dan işe yarayıp yaramayacağını hiç düşünmüyorum. Sadece kalbim öyle diyorsa bunun tek başına denemek için bir sebep olduğunu dü-şünüyorum,” dedi.

Kalbine göre hareket etmek. Hiç böyle bir şey hissetmiş miydim acaba? Ebigava Bey devam etti. “Kimbilir kaç tane iş değiştirmişim-dir. Bir zamanlar beyaz yakalıydım ama o zaman bile şirketten şir-kete geçtim. Kâğıt imalatı, ev temizliği, sigortacılık, bisikletçilik, ramencilik yaptım. Aa, bir de antika işi yaptım.”

“Aa, antika dükkânı mı?”

Ebigava Bey yüzünü buruştursa da mutlu bir ifadeyle, “En kârlı işim değildi ama çok eğlenceliydi. En sonunda borca girip dükkânı kapatmak zorunda kaldım. Uzak bir akrabamı yeni bir iş bulmak için ziyaret ettiğimde, borç aldığım bir tanıdık kaçtığını sanmış, pe-şime polis takılmıştı. Sonrasında çok çalışıp borcumu ödedim ama o zamanki daimi müşterilerim benim kaçtığım izlenimine kapılmış. Polisler ortalığı ayağa kaldırmayı biliyor ancak sorunun çözüldüğünü insanlara haber vermiyorlar,” dedi.

Yakın zamanda polis memuruyla yaşadığım karşılaşmayı hatırla-yarak onaylamak için başımı tekrar tekrar salladım.

Sakin bir şekilde devam etti. “Fakat polisin bir suçu yoktu, sadece iş-lerini yapıyorlardı. Tanıdıklarım ile iletişime geçmemek benim hatamdı.”

Başımı sallamayı bıraktım. Haklıydı. O genç polis memuru, sade-ce işini yapıyor, çocukları koruyordu. Takdire şayandı aslında.

“Yanlış anlaşılma çözüldü mü peki?” diye sordum.

Ebigava Bey nazikçe gülümsedi. “Evet. Emlakçılık yapan düzenli müşterilerimle uzun zaman sonra tesadüfen karşılaştık. Kendisinin

bu siteyi yöneten şirketle bağlantıları var. Ondan, sık sık dükkânıma gelen lise öğrencisinin bir antika dükkânı açmaya hazırlandığını duydum. O zamanlar genç bir çocuktuk, yani şimdi otuzlu yaşlarının ortasında olmalı. Başarısız olmasına rağmen dükkânımın başka birine ilham vermesi çok hoşuma gitti.”

Ebigava Bey’in profiline baktım. Kuru cildi ve derin kırışıklıklarıyla felsefi bir görünümü vardı, Yoriko’nun dediği gibi münzevi dağ bilgelerine benziyordu. Ebigava Bey, farklı birçok işte türlü deneyimler yaşamıştı ve bir başkasının hayatını olumlu yönde değiştiren büyük bir başarıya imza atmıştı. Eminim sadece o lise öğrencisine değil, pek çok kişiye ışık tutmuştu.

Başımı öne eğdim. “Bu harika. Benim şu âna dek tek yaptığım hayatım boyunca aynı yerde, bana verilen işi yapmaktı. Sizin gibi yaşama biçimimle hiç kimseyi etkilemedim. Şirketten ayrıldığım anda toplum için işe yaramaz biri haline geldim.”

Ebigava Bey usulca gülümsedi. “Toplum sizce ne demek? Şirket sizin için toplum mu demektir, Gonno Bey?” Bir şey saplanmış gibi elimi göğsüme koydum. Çenesiyle pencereyi işaret etti. “Aidiyet muğlak bir durumdur. Mesela bu pencere. Aynı yerde olsak bile aramızda o cam tabakasının olması, sanki diğer tarafta olup bitenler önemsizmiş gibi hissetmemize neden oluyor. Oysa bu bölmeyi çıkarsak anında aynı tarafta gibi hissederiz. Görmek ve görülmek aynı şeydir.”

Gözlerini bana dikti. “Gonno Bey, ben insanlar arasındaki her türlü etkileşimin onları toplumun bir parçası haline getirdiğine inanıyorum. Bağlantı noktalarımız sonucunda meydana gelen bu durum, geçmişte de böyleydi ve gelecekte de böyle olacak.”

Gözümde iyice münzevi bir keşiş dönüşen Ebigava Bey’in sözleri beni aşan bir seviyedeydi ve ne dediğini tam olarak anlayamıyordum. Ebigava Bey’in de belirttiği gibi, şirketin benim için toplum olduğu doğrudur. Ancak oraya artık sadece pencerenin diğer tarafından bakabiliyordum.

Sadece camdan görülebilen ama dokunulamayan bir dünya. Mesela normalde pencerenin diğer tarafındayken şimdi bu tarafta

Ebigava Bey ile konuşuyordum. Ebigava Bey'in söylediklerini düşününce, şu an onunla temas kurmamla burası benim için... bir toplum muydu?

Haşin dalgalar, toplumun bir parçası. Şinpey Kusano hangi pencereden denize bakıyordu acaba? Neden sahilden değil de bir pencereden bakıyordu? Denizin hem güzelliğini hem de dehşetini bildiği için mi? Sanırım bu yüzden araya bir cam koyup o dünyayı kenardan izlemek istemişti. Tabii ki bu sadece benim hayal gücümdü. Ama ben sadece biraz, sadece biraz... Sanki şairle birlikte yaşıyormuş gibi hissettim.

Ertesi gün öğle vakti, istasyondaki Meyşin Kitabevi'ne tek başıma gittim. Yoriko'ya haber vermeden geldim ama yanıma aldığım iki adet portakaldan anlamış olduğunu düşünüyordum.

Çie köşedeki dağınık kitapları düzeltiyordu. Ona seslendiğimde "Son zamanlarda buraya sık geliyorsun!" dedi gülerek. Parlak pembe bir stant, istiflenmiş ciltsiz kitap yığınının yanında duruyordu. Üzerinde yaprak resmi ve "Pembe Çınar Ağacı" yazan üç boyutlu bir tasarım vardı.

"Bunu da sen mi yaptın?"

"Evet. Mizue Kanata'nın *Pembe Çınar*'ı. Filminin duyurusu yapıldı." Kitaba yerleştirilen şeride iki popüler aktrisin fotoğrafı yerleştirilmişti. "Başrolde oynayacaklar," dedi Çie büyülenmiş gibi. "Gerçekten çok iyi bir roman. İnsanı gündelik sohbetlerin içine çekiyor. Sadece kadın okurlar değil, senin gibi yaşlı erkekler de gözyaşlarına boğulduklarını söylüyor. Yalnızca dergi tefrikası olarak kalmayıp kitap olarak basıldığı için içerik aynı olmasına rağmen okur sayısı artıyor. Harika bir şey."

Heyecanlı görünen Çie'ye bakıyorum.

"Kitap almaya mı geldin?"

"Hayır... sana sormak istediğim bir şey var."

Çie yaklaşıp fısıldayarak, "Neredeyse mola zamanı, biraz bekle. Sonra birlikte öğle yemeği yiyelim," dedi.

Çie'nin öğle molası kırk beş dakikaydı. Önlüğünü çıkardı ve birlikte istasyon binasının restoran katına gittik. Bir *soba* erişttesi restoranına girip karşılıklı oturduk. Çie sıcak, kavrulmuş yeşil çayından bir yudum içtikten sonra derin bir nefes aldı.

“İşler çok mu yoğun?”

“Bugün o kadar da kötü değil.”

Çay bardağına doladığı parmaklarının tırnakları kısa kesilmişti. Üniversitedeyken onları uzatır ve türlü renklere boyardı.

Zayıfça gülümsedi. “Kadro konusunu tekrar konuştum ama bir sonuç çıkmadı.”

Çie bu yıl kitapçıdaki beşinci yılını dolduracaktı ama sözleşmeli-den kadroluya geçişin sıkıntılı olduğunu anlattı. Kitapçılık çok zorlu bir sektöre benliyordu.

“Öyle mi? Çok üzüldüm.”

“Üzülmene gerek yok, bir işim olduğu için minnettarım.”

Siparişimiz geldi. Çie *tempura*’lı *soba* erişttesi almış, ben de baharatlı, kızartılmış tofuyla birlikte bir kâse *udon* erişttesi almıştım.

“Kitapçıların sayısının giderek azalıyormuş. Artık eskisi gibi kitap satılmıyormuş,” dedim kızarmış tofuyu erişttenin suyuna batırarak. Çie'nin yüzü birden düşmüştü.

“Yapma şunu. Herkes sanki çok anlıyormuş gibi konuşup duruyor, sonra da bunlar genel kanıya dönüşüyor. Kitaplara ihtiyaç duyan insanlar hep olacak. Bu insanların kendileri için önemli olan kitapları keşfedebilecekleri yerler de kitapçılar olacak. Kitapçıların bu dünyadan yok olmasına asla izin vermeyeceğim.”

Soba erişttesini gürültülü bir şekilde hüpletti.

Kadrolu çalışan olamamasından yakınırken aslında bir bütün olarak sektör hakkında düşünüyordu. Kalbini dinlemek, böyle bir şey miydi? Gerçekten kitapları çok seviyordu. Kitapçılığı da.

“Özür dilerim. Elinden geleni yaptığını biliyorum. Benden çok daha iyisin,” dedim yemek çubuklarını bırakarak.

Çie başını iki yana salladı. “Tüm hayatın boyunca aynı şirkette çalışan harika bir şey. Elinden gelenin en iyisini yaptın. Kuremiya-do’nun Honeydome kurabiyelerini herkes sever.”

“Ama onları ben yapmadım.”

Komaçi Hanım’la da benzer bir şey konuştuğumuzu hatırlayarak yemek çubuklarımı tekrar elime aldım.

Çie kaşlarını çatı. “Ne? Ona bakarsan ben de şimdiye kadar kendi yazdığım kitapları satmadım. Ama iyi olduğunu düşündüğüm bir kitabı satabilirim mutlu oluyorum. Bu yüzden stantlar için bu kadar heyecanlı oluyorum. Çünkü önerdiğim kitapların, benim olduğunu düşünüyorum.” *Tempura* karidesten bir ısırık aldı. “Sadece bir kişinin bir şeyler yazması yeterli değil. Kitabı okuyucuya aktaracak, ulaştıracak insanların da buna dahil olması gerekiyor. Bir kitabın tamamlanmasından okuyucuya ulaşana kadar geçen süreçte sence kaç kişi yer alıyor? Ben de bu sürecin bir parçası olmaktan gurur duyuyorum.”

Kızımın yüzüne baktım. Çie ve ben daha önce hiç bu şekilde yüz yüze iş konuşmamıştık. Ne ara bu kadar büyümüştü?

Honeydome kurabiyelerini ben yapmamıştım. Ama Çie gibi ben de onların harika olduğuna inanarak, tutkuyla insanlara tanıtmıştım. Bir kişinin bir kurabiyeyi ağzına götürüp keyifle gülümsediği âna kadar geçen sürecin bir parçasıydım. Böyle düşününce, kırk iki yılın karşılığını almış gibi hissettim.

“A, bu arada,” dedi Çie, eriştisini bitirip çantasına uzandı. Bir kitap çıkardı. *Genge ve Kurbağalar*.

“Şinpey Kusano okumana çok sevindim, ben de kendime bir kopyasını aldım.” Kitabı açıp sayfaları çevirdi. “Bu ‘Pencere’ şiiri çok güzel. Kitabın geri kalanından biraz farklı bir havası var.”

Baba kız aynı şiire ilgi duymamız beni mutlu etti. “Şiirin başlığı neden pencere acaba, enteresan değil mi?” diye sordum.

Sayfaya bakan Çie, “Hım,” diye söze başladı. “Bu benim hayalimde canlandırdığım bir şey ama şairin bir pansiyonda kaldığını, pencereyi açıp aniden denizle karşılaştığını ve çok etkilendiğini düşünüyorum. Sanki o âna kadar sadece odanın içine bakıyor, pencereyi

açınca da dışarıda kocaman bir dünya olduğunu keşfediyor. Pencere kenarında dururken yüzüne tuzlu deniz meltemi esiyor, engin deniz hayatla birleşiyor.”

Son kısımda Çie sanki hayal gücüne teslim olmuş gibi, kitabı açık bir şekilde göğsüne bastırıyor. Açıkçası şaşırmıştım. Aynı şeyi okumamıza rağmen Çie benim gördüğümünden tamamen farklı bir sahne görüyordu. Çie ile yaşayan Şinpey Kusano çok daha neşeli ve pozitifti.

Şiir gerçekten çok güzel bir şey, diye düşünüyorum kalbimin derinliklerinde. Gerçekte o manzaranın neresi olduğunu yalnızca Şinpey Kusano biliyor. Ancak her okuyucunun kendi yorumu var, bu da iyi bir şey.

Çie kitabı kapatıp kapaktaki kurbağayı usulca okşuyor. “Bir okur olarak kitap aldığımda ben de sürecin bir parçası oluyorum. Yayın dünyasını döndüren şey sadece kitap sektöründe çalışan insanlar değil, belki de en önemli faktör okurlar. Kitaplar onları üretenlerin, satanların ve okurların, yani herkesin. Toplumun da böyle bir şey olduğuna inanıyorum.”

Toplum. Çie’den bu sözü duymak beni şaşırttı. Dünyayı döndüren kişilerin sadece çalışan insanlar olmadığını mı ima ediyordu?

Kitabı çantasına koydu. O sırada çantasına taktığı yengeci fark ettim. Hiç düşünmeden onu işaret ettiğimde Çie yüzünde masum bir ifadeyle, “Çok tatlı. Arkasına iğne takıp rozet yaptım. İyi olmuş, değil mi?” dedi. Çok mutlu olmuşum. Eminim yengecin benimle olduğu zamandan çok daha eğlenceli bir hayatı olacaktı.

Çie yengece bakıp gülümsedi. “İlkokuldayken birlikte yengeç yarışı yaptığımızı hatırlıyor musun?”

“Yengeç yarışı mı?” diye şaşkın bir şekilde sorduğumda güldü.

“Hatırlamıyor musun? Üçüncü sınıfa gidiyordum. Spor gününde ebeveynler ve çocuklar sırt sırta verip yengeç gibi yürüyerek yarışmıştı. Biz sonuncu olmuştuk.”

“Aa, doğru.”

“O zaman bana yengeç gibi yürümenin ne kadar benzersiz olduğunu, etrafta dolaşırken manzaranın yandan geçip gittiğini ve

dünyanın normalden daha büyük göründüğünü söylemiştin. Gerçekten de yana doğru yürümek, insana daha geniş bir görüş açısı sağlıyordu.”

Öyle mi demiştim, diye düşünüyorum. Ama Çie hatırlıyorsa muhtemelen doğruydı. Biraz utanmış bir ifadeyle yere baktı. “Yetişkin olduğumdan beri bazen senin o sözlerin aklıma geliyor. Sadece ileriye bakarsan görüş alanın dar olur. Bu yüzden ben de ne zaman sıkışıp kalsam ya da ne yapacağımı bilmesem, hemen görüş açımı genişletmeye çalışıp kendime omuzlarını gevşet ve yengeç gibi yan yan yürü diyorum.”

Gerçekten böyle mi düşünüyordu? Boğazım düğümlenmişti. Gözyaşlarımı bastırmaya çalıştım.

Uzun zamandır Çie için endişeleniyordum. O büyüyene kadar tek yaptığım çalışmaktı, çocuk bakımını tamamen Yoriko’ya bırakmıştım. Birlikte çok anımız olmadığı için kızıma hiçbir şey öğretemediğimi düşünüyordum.

İnsanlar arasındaki her türlü etkileşim onları toplumun bir parçası haline getirir. Bağlantı noktalarımız sonucunda meydana gelen bu durum, geçmişte de böyleydi ve gelecekte de böyle olacak.

Ebigava Bey’in ne dediğini sonunda anladığımı hissettim. Sadece şirket değil. Ebeveynler ve çocuklar arasında da bir “toplum” vardı. Çie, küçükken ona gelişigüzel söylediğim sözleri almış ve kendisine ait kılmıştı. Onu şimdi bu kadar olgun ve büyümüş görmek beni derinden etkiliyor.

Çie’nin çantasına iliştirilen yengeç, hareket edecekmiş gibi bana bakıyordu.

Şu âna dek daima ileriye doğru yürümüştüm. Hayatın önümüze uzanan dümdüz bir şey olduğunu düşünmüştüm. Ama şimdi yan taraflara bakarsam ne göreceğimi merak ediyordum. Yanımda duran kızımın eşimin, gündelik yaşantımın görüş açımı nasıl yansıyacağını merak ettim.

Çie, elini kaldırıp yeşil çayının tazelenmesini istedi. Sonra bir şey hatırlamış gibi bana baktı.

“Bu arada sormak istediğin şey neydi?”

Birkaç gün sonra öğleden sonra kitapları iade etmek için Halk Eğitim Merkezi’nin kütüphanesine gittim. Geçen günkü yeşil gömlekli erkek personel, danışma köşesini ayıran ilan panosuna bir poster asıyordu. Nozomi biraz uzaktan, “Hiroya Bey, biraz daha sağa kaydırın,” diye talimat verdi. Adı Hiroya olan genç, sağ üst köşedeki raptiyeyi çıkarıp yerini ayarladı.

“Kütüphaneci olarak bir gün geçirin.”

Görünüşe göre bir etkinlik düzenleyeceklerdi. Posterde kitap tutan bir koçun resmi vardı. Koçun kıvrılmış boynuzları öyle şatafatlıydı ki başlı başına bir yaratık gibiydi. Gizemli duruşuyla dikkat çeken, tuhaf bir çekiciliği olan bir resimdi.

“Merhaba!” diye selam vererek oradan geçtim.

Nozomi gülümseyerek, “A, merhaba,” dedi.

Panonun diğer tarafında beklediğim gibi iğnesini oynatan Komaçi Hanım oturuyordu. Beni fark ettiğinde durdu. Bakışları elimde tuttuğum karton torbaya ve üzerindeki Kuremiyado logosuna odaklandı. “Sizin için aldım, buyurun.” Karton torbanın içinden kutuyu çıkardım. İçinde on iki adet Honeydome kurabiyeyi vardı.

Komaçi Hanım ellerini yanaklarına köydu, “Çok mutlu oldum,” deyip bir nefes koyuverdi. Bundan sonra da Honeydome’u güvenle ve gururla anlatıp yemeye devam etmeye karar vermiştim. Çünkü Honeydome’un bana ait olduğunu hissediyordum.

Ayağa kalkıp kutuyu alan Komaçi Hanım, “Teşekkür ederim,” dedi.

“Komaçi Hanım, on iki Honeydome’dan on tanesini yerseniz kutudaki ikisi ne olur, diye sormuştunuz. Sanırım cevabını artık biliyorum.”

Kütüphaneci elinde kutuyla bana baktı. Gülümsedim. “Kutudaki iki kurabiyenin, yediğim ilk kurabiyeden hiçbir farkı yok. Tüm kurabiyeler eşit derecede harika.”

Şimdi anlıyorum. Doğduğum gün, şu anda yaşadığım gün ve gelecekteki birçok yarın. Hiçbir gün, bir diğerinden farklı değerde değildi.

Komaçi Hanım memnun bir ifadeyle sırtarak sandalyeye oturdu. Yavaşça sordum. “Sormak istediğim bir şey var.”

“Nedir?”

“Ekler hakkında... Nasıl seçiyorsunuz?”

Komaçi Hanım’ın uzun yıllara dayanan deneyimi ve sezgisi, seçtiği kitabın kişiye hitap ettiğini anlamasını sağlıyordu herhalde. Ancak Komaçi Hanım’ın markette yengeçlerle karşılaşmam veya ebeveyn-çocuk yengeç yürüyüşü yarışı hakkında bilgi sahibi olmasına imkân yoktu. Onun inanılmaz gizli bir tekniğe sahip olmasını beklemem de kayıtsızca cevap verdi: “Gelişigüzel seçiyorum.”

“Ha?”

“Daha havalı bir ifadeyle söylemek gerekirse, ilhamla.”

“İlham...”

“Verdiğim ekler sizi bir yere ulaştırabiliyorsa ne mutlu bana. Çok memnun olurum.” Gözlerimin içine baktı. “Ama bu, insanları çözdüğüm için ekleri verdiğim anlamına gelmiyor. Herkes kitap ekle-rindeki anlamı kendisi keşfediyor. Kitaplarda da durum aynı. Okur, yazarın niyetinden bağımsız olarak yazan kelimeleri kendiyle bağdaştırır ve böylece sadece o okura özgü bir şey ortaya çıkar.”

Komaçi Hanım hediyeme olan minnetini ifade eden bir şekilde kutuyu başının hizasına kadar kaldırıp, “Teşekkür ederim. Eşimle birlikte yiyeceğiz,” dedi.

Komaçi Hanım ve eşinin aralarında açık Honeydome kutusuyla oturduklarını, kurabiyelerin gözlerine, dillerine ve kalplerine neşe getirdiğini hayal ediyorum. Onlara bunu getiren akışın bir parçası olmaktan gurur duyuyorum.

Mayıs ayına girdik.

Güneşli bir öğleden sonra, parkın yakınındaki toplum merkezi-nin lobisinde Yoriko’yla buluştuk. Sabahları ileri yaştakilere bilgisayar

dersi veriyordu; bugün ders bittikten sonra pikniğe gitmeye karar vermiştik.

Kiraz çiçeği ağaçlarının yeşile büründüğü parkta birlikte yürüdük. Ona sürpriz yapmak için hazırladığım *onigiri*'ler sırt çantamdaydı. Yoriko dışarı çıktığında, birkaç kez gizlice *onigiri* yapmayı denedim. *Soba* restoranındaki öğle yemeğimiz sırasında Çie'ye Yoriko'nun en sevdiği *onigiri* dolgusunu sormuştum. *Nozavana** turşulu demişti. İyi ki sormuştum. Yoksa bunu kendi başıma hayatta tahmin edemezdim. Şimdi düşününce bunca zaman bunu bile bilmiyordum, halbuki Yoriko benim zevklerimin ne olduğunu çok iyi bilirdi.

Bankta oturduğumuzda plastik ambalaja sarılı *onigiri*'leri çıkarınca Yoriko şaşkınlıkla bağırdı. Önce bir süre bir *onigiri*'ye bir yüzüme baktıktan sonra, *onigiri*'den bir ısırık alıp, "*Nozavana!*" dedi gözleri fal taşı gibi açılarak. Yüreğini pır pır ettirip ettirmediğini bilmiyorum ama mutlu olduğunu görmek beni de mutlu etmişti.

Yoriko başı öne eğik, "Masao, işten çıkarıldığım da beni Naga-no'ya götürdüğün zamanı hatırlıyor musun?" dedi.

"Ah, evet."

Yoriko kırk yaşındayken, çalıştığı şirket maddi sıkıntılara girmiş, Yoriko da ilk işten çıkarılanlar arasında yer almıştı. Şirketin varsayımı, destek olacak bir kocası olduğu için onu kovmanın sorun olmayacağı yönündeydi.

Yoriko bana işten çıkarıldığını anlatırken, "Kovulmamın benim yeteneğimle hiçbir ilgisi yok!" diyerek ağlamıştı. Konuşmakta çok kötü olduğum için ne diyeceğimi bilememiş, bu yüzden onu gezmeye götürmeyi teklif etmiştim. Kaplıcaya gününbirlik bir gezi yapıp dinlenmenin iyi fikir olduğunu düşünmüştüm.

Yoriko elindeki *onigiri*'ye bakarak konuşmaya devam etti:

"Yolcu koltuğunda oturup sana bakarken düşündüm. Kovulduğum an her ne kadar büyük bir şey kaybetmiş gibi hissetsem de, aslında hiçbir şey kaybetmemiştim. Sonuçta ben eskisinden farklı

* Turpgillerden bir sebze. Yaprak ve sap kısımlarından turşu yapılmaktadır. (ç.n.)

değildim. Sadece çalıştığım şirketten ayrılmıştım. Hepsi bu kadardı. İşimden aldığım haz da sevdiklerimle vakit geçirmekten duyduğum mutluluk da bana bağlıydı. Bu yüzden o andan itibaren serbest olarak çalışmak istediğimi fark ettim.”

Gülümseyerek bana doğru döndü. “O zaman Nagano’da yediğim *nozavana*’lı *onigiri* o kadar lezzetliydi ki o gün bugündür favorim.”

Gülümsemeye karşılık verdim. Çie’den *nozavana* hakkında tüyo alarak biraz hile yapmıştım ama bunu itiraf etmeyecektim. İkimizin parkta yan yana oturup *nozavana* yediğimiz bu günü de hiç unutmayacaktım...

Onigiri’min ambalajını çıkarıp yemeye başladığımda Yoriko, “Yakita Bey gelmene çok sevindi. Ders eğlenceli mi?” diye sordu.

Go dersi için bu aylık ücreti çoktan ödemiştim. Komaçi Hanım’ın bana önerdiği *Go’nun Temelleri* kitabını da yeniden okumuştum. Çok anlamasam da, en azından bir kez sınıfta Go oynadığım için ona bir aşinalık hissediyordum muhtemelen. Bu deneyim olmasa, aynı şeyleri hissedip hissedemeyeceğimden şüpheliydim. Bir şeyi yalnızca bir kez yapmanın bu kadar büyük bir fark yaratabilmesi şaşırtıcıydı. Artık Go’nun ortaya çıkarabileceği dramalar hakkında daha fazla şey bilmek istiyordum.

“Zor. Ne kadar ezberlemeye çalışırsam çalışayım unutuyorum,” dedim gülererek. “Ama bir şeyleri tekrar tekrar düşünmek eğlenceli. Bir süre böyle devam edeceğim.”

Bir şeye faydalı olacak mı ya da gerekli bir şey mi? Bu zamana kadar beni engelleyen şey belki de sürekli her şeyi böyle değerlendirmemdi. Fakat artık kalbimin sesine göre hareket etmenin önemini biliyorum, denemek istediğim bir sürü şey var: *soba* erişttesi yapımı, tarihî geziler ve Yoriko’nun öğrettiği çevrimiçi İngilizce dersleri... Keçe iğnelemeyi bile denemek isterim. Ve eğer beni harekete geçiren herhangi bir iş ilanı görürsem, onu da deneyebilirim. Artık her yeni günün kıymetini bilip tadını çıkaracağım. Ve olaylara geniş açıdan bakacağım.

Onigiri'lerimizi yedikten sonra yazın gelmesiyle yeşeren taze otların arasında yürümeye başladık. Ayağımda kundura değil, spor ayakkabı vardı.

Kuşlar ötüşüyor, rüzgâr esiyor ve Yoriko yanımda gülümsüyordu. Kendimden vazgeçmeyeceğim. Bundan sonra hoşuma giden şeyleri özenle yakınımda toplayacağım ve kendi antolojimi oluşturacağım. Aklıma düşen sözcükler, dudaklarımdan kendiliğinden döküldü.

*“Ma-ma-ma-ma,
Masao ilerliyor.
Sa-sa-sa-sa,
Masao ilerliyor.
O-o-o-o
Yoriko da yanında.”*

Yoriko şaşkın gözlerle, “Bu da ne?” diye sordu.

“Bu, Masao’nun Şarkısı,” diye cevap verdim.

“Hımm, hiç fena değilsin,” dedi Yoriko başını sallayarak.

ARADIĞIN ŞEY KÜTÜPHANEDE SAKLI İÇİNDE BAHSİ GEÇEN KİTAPLAR

『ぐりとぐら』 中川李枝子 文 大村百合子 絵 福音館書店
ぐりとぐら [Guri ve Gura], yazar Rieko Nakagawa ve çizer Yuriko Ohmura – Fukuinkan Shoten tarafından yayımlanmış sevilen Japonca bir resimli çocuk kitabı.

『英国王立園芸協会とたのしむ 植物のふしぎ』 ガイ・バータ
一著 北綾子訳 河出書房新社

How Do Worms Work? A Gardener's Collection of Curious Questions and Astonishing Answers [Bitkilerin Gizemi], yazar Guy Barter, British Royal Horticultural Society'ye ait, bitkilerin mucizelerine dair bir başlık, KAWADE SHOBO SHINSHA.

『月のとびら』『新装版 月のとびら』石井ゆかり著 阪急コミュニケーションズ/CCCメディアハウス
月のとびら [Ayın Kapısı], yazar Yukari Işi – Hankyu Communications, yeni edisyonun yayıncısı CCC Media House.

『ビジュアル 進化の記録 ダーウィンたちの見た世界』デビッド・クアメン ジョセフ・ウォレス著 渡辺政隆監訳 ポプラ社

Evolution: A Visual Record [Evrimin Görsel Kayıtları: Darwin ve Diğerlerinin Gözüyle Dünya], yazarlar Robert Clark ve Joseph Wallace – POPLAR tarafından yayımlanan ve doğal yaşam fotoğraflarının yer aldığı bir kitap.

『げんげと蛙』草野心平著 銀の鈴社
げんげと蛙 [Genge ve Kurbağalar], yazar Şinpey Kusano – Gin-no-Suzu tarafından yayımlanan yirminci yüzyıl Japon şiiri derlemesi.

『21エモン』藤子・F・不二雄著 小学館
21エモン [21 Emon], yazar ve çizer Fujiko F. Fujio, Shogakukan tarafından yayımlanan manga.

『らんま1/2』『うる星やつら』『めぞん一刻』高橋留美子著 小学館
らんま1/2 [Ranma 1/2], うる星やつら [Urusey Yatsura], めぞん一刻 [İkkoku Evi], yazar ve çizer Rumiko Takahaşi, Shogakukan tarafından yayımlanan üç manga öykü.

『漂流教室』楳図かずお著 小学館
漂流教室 [Sürüklenen Sınıf], yazar ve çizer Kazuo Umezu, Shogakukan tarafından yayımlanan korku türündeki manga.

『MASTERキートン』 浦沢直樹著 小学館

MASTERキートン [Master Keaton], yazar ve çizer Naoki Urasava, Shogakukan tarafından yayımlanan manga.

『日出処の天子』 山岸涼子著 白泉社

日出処の天子 [Yükselen Güneş Ülkesi'nin İmparatoru], yazar ve çizer Ryoko Yamagişi, Hakusensha tarafından yayımlanan manga.

『北斗の拳』 武論尊原作 原哲夫作画 集英社

北斗の拳 [Kuzey Yıldızı'nın Yumruğu], yazar Buronson ve çizer Tetsuo Hara, SHUEISHA tarafından yayımlanan manga.

『火の鳥』 手塚治虫著 KADOKAWA

火の鳥 [Anka Kuşu], yazar ve çizer Osamu Tezuka, KADOKAWA tarafından yayımlanan manga.

YAZAR HAKKINDA

Michiko Aoyama 1970 yılında Japonya'da doğdu. Lisans eğitimden sonra gazetecilik yaptığı Avustralya'da yaşadı. Ardından Japonya'ya dönüp dergi editörlüğü yaptı. *Aradığın Şey Kütüphanede Saklı*, Japonya'da kitabevlerinin oylarıyla verilen Japon Kitapçılar Ödülü'ne aday gösterildi, *Time* dergisinin Yılın Kitabı listesine girdi ve *New York Times* tarafından Ayın Kitabı seçildi.

Tokyo'nun en esrarengiz kütüphanecisi Sayuri Komaçi tarafından sık sık sorulan ünlü soru: *Ne arıyorsun?*

Çoğu kütüphaneci gibi Sayuri de raflarındaki tüm kitapları okumuş. Ama onu bilge kütüphaneci yapan şey bu değil; Sayuri kendisine kitap danışanların ruhlarını okuyabiliyor. Verdiği her sürpriz kitap tavsiyesiyle insanlara yeni dünyaların kapılarını aralıyor, onları nazikçe hayattaki amaçlarına doğru yönlendiriyor.

İşinden bıkmış genç bir kadın, eskici dükkânı açma hayalleri kuran bir muhasebeci, kariyeri ve ailesi arasında sıkışıp kalmış bir anne, kendisini tıkanmış hisseden bir sanatçı, emekli olduktan sonra amacını kaybeden bir adam... Hayatlarının dönüm noktasındaki bu beş insan, Sayuri ve onun tavsiyesi sayesinde beklenmedik kişisel birer yolculuğa çıkıyor; aradıkları cevapların aslında hep yanı başlarında, bir kitabın sayfaları arasında saklı olduğunu fark ediyor.

İki milyondan fazla okura ulaşan *Aradığın Şey Kütüphanede Saklı*, edebiyatın ve insan bağlarının muazzam gücünü hatırlatıyor. Çık-maza girmiş ve bir parça ilhama ihtiyaç duyan herkes için iyileştirici bir hikâye.

"Baştan sona keyifle okuyacağınız bu kitap, her şeyin mümkün olabileceğini hissettiriyor." *DAILY MAIL*

TIME ve *WASHINGTON POST* Yılın En İyi Kitabı Seçkilerinde

